

18.4.2024

A9-0030/ 001-001

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-001

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raport

Jonás Fernández

A9-0030/2023

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmise seoses krediidiriski, krediiväärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega

Ettepanek võtta vastu määrus (COM(2021)0664 – C9-0397/2021 – 2021/0342(COD))

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

2021/0342 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiriski, krediiväärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega

---

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud *paksus kaldkirjas*, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga **■**.

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist: (1) Vastuseks ülemaailmsele finantskriisile alustas liit finantsinstitutsioonide usaldatavusraamistiku laiaulatuslikku reformi, mille eesmärk on suurendada ELi pangandussektori vastupanuvõimet. Reformi üks põhielemente oli Baseli pangajärelevalve komitees kokku lepitud rahvusvaheliste standardite, eelkõige Basel III reformi rakendamine. Tänu sellele reformile oli ELi pangandussektoril COVID-19 kriisi sisenedes kindel jalgealune. Kuigi ELi finantsinstitutsioonide kapitali üldine tase on praegu keskmiselt rahuldav, ei ole mõningaid ülemaailmse finantskriisi järel tuvastatud probleeme veel lahendatud.

- (2) Nende probleemide lahendamiseks, õiguskindluse tagamiseks ja oma pühendumuse väljendamiseks meie rahvusvahelistele partneritele G20s on äärmiselt oluline rakendada nõuetekohaselt Basel III reformi seni rakendamata elemente. Samal ajal tuleks rakendamise käigus vältida ELi pangandussüsteemi üldiste kapitalinõuete märkimisväärt suurendamist tervikuna ja võtta arvesse ELi majanduse eripära, ***kui on piisavalt ja kindlaid tõendeid selle kohta, et rahvusvaheline raamistik ei kata neid eripärasid, nagu on rõhutatud Euroopa Parlamendi 23. novembri 2016. aasta resolutsioonis² Basel III viimistlemise kohta.*** Võimaluse korral tuleks rahvusvaheliste standardite kohandusi kohaldada üleminekuperioodil järk-järgult. Rakendamine peaks ***hoidma ära*** ELi finantsinstitutsioonide ***ebasoodsa konkurentsiolekorra***, eelkõige kauplemistegevuse valdkonnas, kus ELi finantsinstitutsioonid konkureerivad otseselt oma rahvusvaheliste kolleegidega. Lisaks peaks kavandatud lähenemisviis olema kooskõlas pangandusliidu loogikaga ja ***ühtlustama*** panganduse ühtse turu . Viimasena peaks see tagama eeskirjade proportsionaalsuse ja püüdma veelgi vähendada nõuete ***täitmise ja aruandlusega*** seotud kulusid, eelkõige ***väikeste ja mittekeerukate*** finantsinstitutsioonide puhul, usaldatavusstandardeid lõdvendamata ***kooskõlas 2021. aastal avaldatud Euroopa järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve; EBA) uuringuga „Study of the Cost of Compliance to Supervisory Reporting Requirements“ (järelevalvelise aruandluse nõuete järgimise maksumuse uuring), mille eesmärk oli vähendada aruandluskulusid 10–20 %.***
- (3) Määrus (EL) nr 575/2013 võimaldab finantsinstitutsioonidel arvutada oma kapitalinõudeid kas standardmeetoditel või sisemudeli meetoditel. ***Riiklike pädevate***

¹ ELT C , lk. .

² P8_TA(2016)0439

asutuste poolt heaks kiidetud sisemudeli meetodid võimaldavad finantsinstitutsioonidel hinnata enamikku või kõiki parameetreid, mis on vajalikud iseseisvaks kapitalinõuete arvutamiseks, samas kui standardmeetoditega nõutakse, et finantsinstitutsioonid arvutaksid kapitalinõuded, kasutades kindlaksmääratud parameetreid, mis põhinevad suhteliselt konservatiivsetel eeldustel ja on sätestatud määruses (EL) nr 575/2013. Baseli komitee otsustas 2017. aasta detsembris kehtestada tervikliku minimaalse väljundmäära. See otsus põhines 2008.–2009. aasta finantskriisi järel tehtud analüüsil, millest nähtus, et sisemudelites kaldutakse alahindama finantsinstitutsioone ähvardavaid riske, eriti teatavat liiki riskipositsioonide ja riskide puhul, ning seega kipuvad nende tulemuseks olema ebapiisavad kapitalinõuded. Võrreldes standardmeetoditega arvutatud kapitalinõuetega on sisemudelite kasutamise tulemuseks samade riskipositsioonide puhul keskmiselt madalamad kapitalinõuded.

- (4) Minimaalne väljundmäär on üks Basel III reformide põhimeetmetest. Selle eesmärk on piirata regulatiivsete kapitalinõuete põhjendamatut varieeruvust, mis tuleneb sisemudelitest, ja seda, et sisemudelit kasutav finantsinstitutsioon vähendab kapitali ülemääraselt võrreldes finantsinstitutsiooniga, kes kasutab läbivaadatud standardmeetodeid. Kõnealused finantsinstitutsioonid võivad seda teha, kehtestades finantsinstitutsioonide sisemudelite alusel arvutatavate kapitalinõuete alampiiriks 72,5 % kapitalinõuetest, mida kohaldataks juhul, kui kõnealused finantsinstitutsioonid kasutaksid standardmeetodeid. Minimaalse väljundmäära nõuetekohane rakendamine peaks suurendama finantsinstitutsioonide omavahendite suhtarvude võrreldavust, taastama sisemudelite usaldusväarsuse ning tagama võrdsed tingimused finantsinstitutsioonidele, kes kasutavad kapitalinõuete arvutamiseks erinevaid meetodeid.
- (5) Selleks et **■** panganduse **siseturгу ühtlustada**, peaks minimaalset väljundmäära käsitlev lähenemisviis olema kooskõlas sama pangandusgrupi eri ettevõtjate riskide liitmise põhimõttega ja konsolideeritud järelevalve loogikaga. Samal ajal peaks minimaalne väljundmäär maandama riske, mis tulenevad sisemudelitest nii päritolu- kui ka vastuvõtvates liikmesriikides. Seega tuleks minimaalne väljundmäär arvutada **liidus** kõrgeimal konsolideerimistasemel. **Soovimatu mõju ärahoidmiseks ja kapitali õiglase jaotamise tagamiseks võib pädev asutus esitada konsolideeritud järelevalvet tegevale asutusele kapitali ümberjaotamise ettepaneku, kui ta leiab, et vastasel juhul tooks see kaasa kapitali ebasobiva jaotuse grupi ettevõtjate vahel. Teavitav pädev asutus ja konsolideeritud järelevalvet tegev asutus peaksid seejärel püüdma teha ühise otsuse minimaalse väljundmäära kohaldamise kohta ning kui nad kolme kuu jooksul otsust ei tee, peaks EBA-l olema õiguslikult siduv vahendajaroll. EBA peaks tegema minimaalse väljundmäära kohaldamise taseme hindamise hiljemalt 31. detsembriks 2027, võttes arvesse võimalikke finantsstabiilsusega seotud probleeme ja pangandusliidus tehtud edusamme.**
- (6) Baseli komitee on leidnud, et praegune krediidiriski standardmeetod ei ole mitmes valdkonnas piisavalt riskitundlik, mille tulemusena on mõõtmisel saadud krediidiriski ja seega ka kapitalinõuete näitajad ebatäpsed või ebasobivad – kas liiga kõrged või liiga madalad. Seepärast tuleks krediidiriski standardmeetodit käsitlevad sätted läbi vaadata, et suurendada selle lähenemisviisi riskitundlikkust seoses mitme

põhiaspektiga.

- (7) Teiste finantsinstitutsioonidega seotud reitinguga riskipositsioonide puhul tuleks mõningad riskikaalud Basel III standarditest lähtuvalt ümber kalibreerida. Lisaks tuleks finantsinstitutsioonide vastu olevate reitinguta nõuete riskikaalu käsitus muuta üksikasjalikumaks ja lahutada riskikaalust, mida kohaldatakse selle liikmesriigi keskvalitsuse suhtes, kus pank on asutatud, kuna ei eeldata riigi kaudset toetust finantsinstitutsioonidele.
- (8) Allutatud võlainstrumentide ja omakapitalinõuete puhul on vaja üksikasjalikumat ja rangemat riskikaalude käsitlust, et kajastada allutatud võlainstrumentidest ja omakapitalinõuetest tulenevat suuremat kahjumiriski võrreldes võlainstrumentidega seotud riskipositsioonidega ning vältida regulatiivset arbitraaži pangaportfelli ja kauplemisportfelli vahel. Liidu finantsinstitutsioonidel on pikaajalised strateegilised omakapitaliinvesteeringud finantssektori ja finantssektorivälistes äriühingutes. Kuna omakapitalinõuete standardne riskikaal suureneb viieaastase ülemineku perioodi jooksul, tuleks finantsinstitutsiooni märkimisväärse mõju all olevates äriühingutes ja kindlustusandjates olevate olemasolevate strateegiliste omakapitaliosaluste suhtes kohaldada varem kehtinud nõudeid, et vältida häirivat mõju ja säilitada liidu finantsinstitutsioonide roll pikaajaliste strateegiliste omakapitaliinvestoritena. Võttes arvesse finantssektori finantsintegratsiooni soodustavaid usaldatavusnõuete kohaseid kaitsemeetmeid ja järelevalvet, tuleks praegune kord säilitada teistes samasse konsolideerimisgruppi kuuluvates või sama finantsinstitutsioonide kaitseskeemiga hõlmatud finantsinstitutsioonides omatava omakapitaliosaluse puhul. Selleks et toetada era- ja avaliku sektori algatusi seoses pikaajalise omakapitali pakkumisega ELi äriühingutele, olenemata sellest, kas need on börsil noteeritud või noteerimata, ei tohiks investeeringuid käsitada spekulatiivsetena, kui need on tehtud finantsinstitutsiooni kõrgema juhtkonna kindla kavatsusega hoida neid kolm või enam aastat.
- (9) Et edendada teatavaid majandussektoreid, nähakse Basel III standarditega ette järelevalvealane kaalutusõigus, et võimaldada finantsinstitutsioonidel kohaldada teatud piirides selliste omakapitaliinvesteeringute eeliskäsust, mida tehakse õigusaktidega ette nähtud selliste kavade kohaselt, mis pakuvad olulisi investeeringutoetusi ning millega kaasnevad teatav valitsusepoolne järelevalve ja omakapitaliinvesteeringute piirangud. Selle kaalutusõiguse rakendamine liidus peaks samuti aitama edendada pikaajalisi omakapitaliinvesteeringuid.
- (10) Liidus annavad äriühingutele laenu peamiselt finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiriski puhul omavahendite nõuete arvutamiseks sisereitingute meetodeid. Minimaalse väljundmäära rakendamise korral peavad need finantsinstitutsioonid kohaldama ka krediidiriski standardmeetodit, mis põhineb krediidikvaliteeti hindavate asutuste antud krediidikvaliteedi hinnangutel, et määrata kindlaks äriühingust laenuvõtja krediidikvaliteet. Reitingu saanud äriühingute suhtes kohaldatavate välisreitingute ja riskikaalude vastavuse kaardistamine peaks olema üksikasjalikum, et viia selline kaardistamine kooskõlla seda küsimust käsitlevate rahvusvaheliste standarditega.

- (11) Enamik ELi äriühinguid ei taotle siiski väliseid krediidireitinguid, eelkõige kulukaalutlustel. Selleks et vältida häirivat mõju reitinguta äriühingutele antavatele pangalaenudele ja anda piisavalt aega avaliku või erasektori algatuste algatamiseks, mille eesmärk on suurendada välise krediidireitingute ulatust, on vaja ette näha üleminekuperiood sellise ulatuse suurendamiseks. Selle üleminekuperioodi jooksul peaks sisereitingute meetodeid kasutataval finantsinstitutsioonidel olema võimalik kohaldada reitinguta äriühingutega seotud investeerimisjärgu krediidireitingu riskipositsioonide minimaalse väljundmäära arvutamisel sooduskohtlemist. ■
- (11a) Pärast üleminekuperioodi peaks finantsinstitutsioonidel olema võimalik tugineda krediidikvaliteeti hindavate asutuste antud krediidikvaliteedi hinnangutele, et arvutada kapitalinõuded *olulise osa* nende äriühingute vastu olevate nõuete puhul. ***EBA, Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve; EIOPA) ja Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve; ESMA) peaksid jälgima üleminekukorra kasutamist ning võtma arvesse asjakohaseid arenguid ja suundumusi krediidikvaliteeti hindavate asutuste turul. Üleminekuperioodi tuleks kasutada selleks, et märkimisväärselt laiendada reitingute kättesaadavust Euroopa äriühingutele. Selleks tuleks töötada välja olemasolevatest reitingusüsteemidest kaugemaleulatuva reitingulahendused, et motiveerida eriti suuremaid äriühinguid reitingut hankima. Lisaks reitingute andmise protsessist tulenevale positiivsele välismõjule soodustab reitingute laiem katvus muu hulgas kapitaliturgude liitu. Selle eesmärgi saavutamise võimaluste puhul tuleks arvesse võtta välise krediidihinnangutega seotud nõudeid või selliseid hinnanguid andvate täiendavate ühingute loomist, mistõttu võivad rakendamise kaasneda märkimisväärsed pingutused. Liikmesriigid peaksid hindama tihedas koostöös keskpangaga, kas välisreitingute katvuse suurendamiseks võib olla soovitatav taotleda oma keskpanga tunnustamist krediidikvaliteeti hindava asutusena kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009¹ artikliga 2 ning seda, kas käesoleva määruse kohaldamisel peaks keskpank andma ettevõtetele reitinguid.***
- (11b) Et hankida *selliste* tulevaste algatuste jaoks teavet avaliku või erasektori reitingusüsteemide loomise kohta, tuleks Euroopa järelevalveasutustelt nõuda, et nad koostaksid aruande krediidikvaliteeti hindavate asutuste välise krediidikvaliteedi hinnangute kättesaadavusega seotud takistuste kohta, ennekõike äriühingute jaoks, ning võimalike meetmete kohta nende takistuste kõrvaldamiseks. Vahepeal on Euroopa Komisjon valmis pakkuma liikmesriikidele tehnilist tuge oma tehnilise toe instrumendi kaudu selles valdkonnas, näiteks töötama välja strateegiad börsivälistele ettevõtetele reitingute andmise laiendamiseks või uurima parimaid tavasid selliste üksuste loomisel, mis on võimelised andma reitinguid, või andma äriühingutele sellega seotud suuniseid. ***Üleminekuperioodi tuleks pikendada üksnes juhul, kui see on vajalik ja põhjendatud, ning maksimaalselt neljaks aastaks.***

---

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 1).*

- (12) Baseli komitee on nii elamu- kui ka ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide jaoks välja töötanud riskitundlikumad lähenemisviisid, et paremini kajastada erinevaid rahastamismudeleid ja ehitusetappe.
- (13) 2008.–2009. aasta finantskriis tõi esile mitmed puudused kinnisvaraga seotud riskipositsioonide praeguses standardkäsitluses. Neid puudusi on käsitletud Basel III standardites. Tegelikult võeti Basel III standarditega äriühingute riskipositsiooni klassi uue alamkategoriana kasutusele tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioonid, mille suhtes kohaldatakse spetsiaalset riskikaalu käsitlust, et kajastada täpsemalt nende riskipositsioonidega seotud riske, kuid parandada ka kooskõla määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodi kohase tulu tekitava kinnisasja käsitlusega.
- (14) Üldiste elamu- ja ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide puhul tuleks säilitada määruse artiklites 124–126 sätestatud laenude jagamise meetod, kuna see lähenemisviis on tundlik laenuvõtja liigi suhtes ja kajastab kinnisvaratagatise riskimaandamismõju kohaldatavates riskikaaludes, isegi kui laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv on kõrge. Selle kalibreerimist tuleks siiski kohandada vastavalt Basel III standarditele, kuna leiti, et see on väga madala laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga hüpoteeklaenude puhul liiga konservatiivne.
- (15) Tagamaks, et sisereitingute meetodeid kasutavate finantsinstitutsioonide madala riskiga elamukinnisvarale seotud hüpoteeklaenude minimaalse väljundmäära mõju jaotub piisavalt pikale perioodile, ja seega vältimaks seda liiki laenude katkemist, mida võib põhjustada omavahendite nõuete järsk suurenemine, on vaja ette näha spetsiaalne üleminekukord. Korra kehtivusajal peaks sisereitingute meetodeid kasutavatel finantsinstitutsioonidel olema võimalik minimaalse väljundmäära arvutamisel kohaldada madalamat riskikaalu eluaseme hüpoteeklaenude riskipositsioonide selle osa suhtes, mida peetakse muudetud standardmeetodi kohaselt elamukinnisvaraga tagatuks. Et üleminekukord oleks kättesaadav ainult madala riskiga hüpoteekidega seotud riskipositsioonide puhul, tuleks kehtestada asjakohased kõlblikkuse kriteeriumid, mis põhinevad standardmeetodi raames kasutatud väljakujunenud kontseptsioonidel. Kõnealustele kriteeriumidele vastavust peaksid kontrollima pädevad asutused. Kuna elamukinnisvaraturud võivad liikmesriigiti erineda, peaks üleminekukorra rakendamise üle otsustama iga liikmesriik ise. Üleminekukorra kasutamist peaks jälgima EBA. ***Üleminekuperioodi tuleks pikendada üksnes juhul, kui see on vajalik ja põhjendatud, ning maksimaalselt neljaks aastaks.***
- (16) Spekulatiivse kinnisasja soetamise rahastamise praeguse käsitluse ebaselguse ja riskitundlikkuse tõttu peetakse nende riskipositsioonide kapitalinõudeid praegu sageli liiga kõrgeks või liiga madalaks. Seepärast tuleks see käsitlus asendada maa omandamise, arendamise ja sellele ehitamisega seotud riskipositsioonide (edaspidi „arendusprojektidega seotud riskipositsioonid“) erikäsitlusega, mis hõlmab laene äriühingutele või eriotstarbelistele ettevõtjatele, kes rahastavad maa soetamist arendamise ja ehitamise eesmärgil või elamu- või ärikinnisvara arendamist ja ehitamist.
- (17) Oluline on vähendada tsüklilist mõju laenu tagava kinnisvara hindamisele ja hoida

hüpoteeklaenu kapitalinõuded stabiilsemad. **Kui ümberhindluse korral suureneb väärtus laenu andmise ajal hinnatud väärtusega võrreldes**, ei tohiks usaldatavusnõuete täitmise eesmärgil tunnustatud kinnisvara väärtus ületada võrreldava kinnisvara keskmist väärtust, mida mõõdetakse piisavalt pika seireperioodi jooksul, välja arvatud juhul, kui selle vara muutmine suurendab üheselt selle väärtust. Selleks et vältida soovimatuid tagajärgi pandikirjade turgude toimimisele, võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonidel kinnisasja regulaarselt ümber hinnata, kohaldamata neid piiranguid väärtuse suurenemise suhtes. Muudatusi, mis parandavad hoonete ja elamuüksuste energiatõhusust **ning suurendavad nende vastupidavust, kaitset ja füüsiliste riskidega kohanemist**, tuleks käsitada väärtuse suurenemisena.

- (18) Eriotstarbelisi laenuühinguid tehakse eriotstarbeliste ettevõtjatega, mida tavaliselt kasutatakse laenuvõtivate üksustena ja mille puhul on saadud rahastamise tagasimaksmise peamine allikas investeringutasuvus. Eriotstarbelise laenumudeli lepingupõhised kokkulepped annavad laenuandjale märkimisväärse kontrolli varade üle ja kohustuse tagasimaksmise peamine allikas on rahastatavate varadega teenitav tulu. Selleks et paremini kajastada kaasnevat riski, tuleks kõnealuste lepingupõhiste kokkulepete suhtes kohaldada spetsiifilisi krediidiriski kapitalinõudeid. Kooskõlas rahvusvaheliselt kokkulepitud Basel III standarditega eriotstarbelistele nõuetele riskikaalude määramise kohta tuleks standardmeetodi raames kehtestada spetsiaalne riskipositsiooni klass, et parandada kooskõla sisereitingute meetodite alusel juba kehtiva erikäsitlemisega. Eriotstarbeliste nõuete jaoks tuleks kehtestada erikäsitlemis, mille kohaselt tuleks eristada „projektide rahastamist“, „objektide rahastamist“ ja „kaupade rahastamist“, et paremini kajastada eriotstarbeliste riskipositsioonide klassi kõnealuste alamklasside olemuslikke riske. Nagu äriühingute vastu olevate nõuete puhul, tuleks riskikaalude määramiseks rakendada kahte meetodit: üht jurisdiktsioonide puhul, kus välisreitingute kasutamine regulatiivsetel eesmärkidel on lubatud, ja teist jurisdiktsioonide puhul, kus see ei ole lubatud.
- (19) Kuigi reitinguta eriotstarbeliste nõuete uus standardkäsitlemis, mis on sätestatud Basel III standardites, on üksikasjalikum kui käesolevast määrusest tulenev praegune äriühingute vastu olevate nõuete standardkäsitlemis, ei ole see piisavalt riskitundlik, et kajastada liidus selliste riskipositsioonidega tavaliselt seostatavate terviklike tagatiste pakettide ja pantide mõju, mis võimaldavad laenuandjatel kontrollida tulevase rahavoogusid, mis tekivad projekti või vara eluea jooksul. Kuna liidus ei ole eriotstarbelised nõuded välisreitingutega hõlmatud, võib Basel III standardites sätestatud reitinguta eriotstarbeliste laenuühingute käsitlemine motiveerida finantsinstitutsioone lõpetama teatavate projektide rahastamise või võtma suuremaid riske muidu sarnaselt käsitletud riskipositsioonide puhul, millel on erinevad riskiprofiilid. Kui eriotstarbelisi nõudeid finantseerivad peamiselt finantsinstitutsioonid, kes kasutavad sisereitingute meetodit, mille puhul on nende riskipositsioonide jaoks kehtestatud sisemudelid, võib mõju olla eriti suur objektide rahastamisega seotud riskipositsioonide puhul, mida ähvardab tegevuse katkestamise oht, eelkõige minimaalse väljundmäära kohaldamise kontekstis. Selleks et vältida soovimatuid tagajärgi, mis tulenevad reitinguta objektide rahastamise riskipositsioonide suhtes kohaldatava Baseli käsitlemis riskitundlikkuse puudumisest,

tuleks objektide rahastamise riskipositsioonide suhtes, mis vastavad kriteeriumide kogumile, mis võivad alandada nende riskiprofiili kõrge kvaliteediga standarditeni, mis on koosõlas finantsriskide usaldusväärse ja konservatiivse juhtimisega, kohaldada madalamat riskikaalu. EBA-le tehakse ülesandeks töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse tingimusi, mille alusel finantsinstitutsioonid määravad objektide rahastamise eriotstarbeliste nõuete „kõrge kvaliteediga“ kategooriasse, mille riskikaal on sarnane standardmeetodi kohaste „kõrgekvaliteediliste“ projektide rahastamise riskipositsioonidega. Finantsinstitutsioonid, mis on asutatud välisreitingute kasutamist lubavates jurisdiktsioonides, peaksid määrama oma eriotstarbelistele nõuetele riskikaalud, mis on kindlaks määratud ainult emissioonipõhiste välisreitingutega, nagu on sätestatud Basel III raamistikus.

- (20) Jaenõuete liigitamist standardmeetodi ja sisereitingute meetodi alusel tuleks täiendavalt ühtlustada, et tagada vastavate riskikaalude järjepidev kohaldamine samade riskipositsioonide kogumi suhtes. Koosõlas Basel III standarditega tuleks sätestada eeskirjad selliste uuenevate jaenõuete diferentseeritud käsitlemiseks, mis vastavad tagasimakse- või kasutamistingimustele, mis võivad vähendada nende riskiprofiili. Need riskipositsioonid määratletakse pidevalt uuenevate nõuete. Ühe või mitme füüsilise isikuga seotud riskipositsioonid, mis ei vasta kõigile jaenõuete käsitlemise tingimustele, peaksid standardmeetodi kohaselt olema 100 %-lise riskikaaluga.
- (21) Basel III standarditega on ette nähtud, et tingimusteta tühistatavate siduvate kohustuste ümberhindlustegur on standardmeetodi kohaselt 10 %. Sellel on tõenäoliselt märkimisväärne mõju võlgnikele, kes sõltuvad oma äritegevuse hooajaliste kõikumistega tegelemisel või käibekapitali vajaduse ootamatute lühiajaliste muutuste juhtimisel oma tegevuse rahastamisel tingimusteta tühistatavate siduvate kohustuste pindlikkusest, eelkõige COVID-19 pandeemiast taastumise ajal. Seega on asjakohane näha ette üleminekuperioodi, mille jooksul finantsinstitutsioonid jätkavad nullväärtusega ümberhindlusteguri kohaldamist oma tingimusteta tühistatavate siduvate kohustuste suhtes, ning seejärel hindavad, kas kohaldatavate ümberhindlustegurite võimalik järkjärguline suurendamine on põhjendatud, et võimaldada finantsinstitutsioonidel kohandada oma tegevustavasid ja tooteid, ilma et see piiraks krediidi kättesaadavust finantsinstitutsioonide võlgnike jaoks. Selle üleminekukorraga peaks kaasnema EBA koostatud aruanne.
- (22) 2008.–2009. aasta finantskriisist nähtus, et mõnel juhul on krediidasutused kasutanud sisereitingute meetodeid ka portfelli puhul, mis ei sobi modelleerimiseks ebapiisavate andmete tõttu, millel olid kahjulikud tagajärjed tulemuste usaldusväärsusele ja seega finantsstabiilsusele. Seepärast on asjakohane mitte kohustada finantsinstitutsioone kasutama sisereitingute meetodeid kõigi oma riskipositsioonide puhul ning kohaldama kasutuselevõtu nõuet riskipositsiooni klasside tasandil. Samuti on asjakohane piirata sisereitingute meetodi kasutamist riskipositsiooni klasside puhul, kus usaldusväärne modelleerimine sisereitingute meetodi kohaste krediidiriski kapitalinõuete võrreldavuse ja usaldusväärsuse suurendamise eesmärgil on raskem.

- (23) Finantsinstitutsioonid riskipositsioonid teiste finantsinstitutsioonide, muude finantssektori ettevõtjate ja suurettevõtete suhtes on tavaliselt madala makseviivituse tasemega. Selliste madala makseviivituse tasemega portfelli puhul on leitud, et finantsinstitutsioonidel on raske saada usaldusväärseid hinnanguid sisereitingute meetodi peamise riskiparameetri, makseviivitusest tingitud kahjumäära kohta, kuna neil portfelli puhul ei ole täheldatud piisavalt makseviivituse juhtumeid. See raskus on põhjustanud hinnanguliste riskide ebasoovitava lahknevuse krediitiasutuste vahel. Seepärast peaksid finantsinstitutsioonid kasutama nende väikese makseviivituse tasemega portfelli puhul regulatiivseid makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtusi, mitte makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid.
- (24) Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad omakapitalinõuete krediidiriski omavahendite nõuete hindamiseks sisemudeleid, tuginevad tavaliselt oma riskihindamisel avalikult kättesaadavatele andmetele, millele on kõigil finantsinstitutsioonidel eeldatavasti samasugune juurdepääs. Neil asjaoludel ei saa omavahendite nõuete erinevusi põhjendada. Lisaks moodustavad pangaportfelli hoitavad omakapitalinõuded väga väikese osa finantsinstitutsioonide bilanssidest. Selleks et suurendada finantsinstitutsioonide omavahendite nõuete võrreldavust ja lihtsustada õigusraamistikku, peaksid finantsinstitutsioonid arvutama omavahendite nõuded omakapitalinõuete krediidiriski puhul standardmeetodi abil ning sisereitingute meetodi kasutamine sel eesmärgil tuleks keelata.
- (25) Tuleks tagada, et selliste finantsinstitutsioonide, kellel on lubatud krediidiriski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutada sisemudeleid, üksikute riskipositsioonide makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurite hinnangud ei langeks ebasobivalt madalale tasemele. Seepärast on asjakohane kehtestada sisehinnangute miinimumväärtused ning kohustada finantsinstitutsioone kasutama oma riskiparameetrite ja nende miinimumväärtuste sisehinnanguid, olenevalt sellest, kumb on suurem. Sellised riskiparameetrite minimaalsed sisendmäärad peaksid kujutama endast kaitset selle eest, et kapitalinõuded ei langeks allapoole usaldusväärset taset. Lisaks peaksid need leevendama mudeliriski, mis tuleneb sellistest teguritest nagu mudeli vale tehniline kirjeldus, mõõtmisviga ja andmete piiratus. Samuti parandaksid need finantsinstitutsioonide omavahendite suhtarvude võrreldavust. Nende tulemuste saavutamiseks tuleks minimaalsed sisendmäärad kalibreerida piisavalt konservatiivselt.
- (26) Riskiparameetrite alammäärad, mis on kalibreeritud liiga konservatiivselt, võivad tõepoolest pärssida finantsinstitutsioonide tahet kasutada sisereitingute meetodeid ja nendega seotud riskijuhtimise standardeid. Finantsinstitutsioonidel võib olla ka soov liikuda oma portfelli suuremate riskipositsioonide suunas, et vältida riskiparameetrite alammäärade tulenevat piirangut. Selliste soovimatute tagajärgede vältimiseks peaksid riskiparameetrite alammäärad asjakohaselt kajastama aluspositsioonide teatavaid riskitunnuseid, eelkõige võttes vajaduse korral eri liiki riskipositsioonide jaoks erinevaid väärtusi.
- (27) Eriotstarbeliste nõuete riskitunnused erinevad üldistest äriühingute vastu olevatest nõuetest. Seepärast on asjakohane ette näha üleminekuperiood, mille jooksul

vähendatakse eriotstarbeliste nõuete suhtes kohaldatavat makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalset sisendmäära. ***Ülemineku perioodi tuleks pikendada üksnes juhul, kui see on vajalik ja põhjendatud, ning maksimaalselt neljaks aastaks.***

- (28) Vastavalt Basel III standarditele peaks riiginõuete klassi sisereitingute käsitus jääma aluspositsiooni võlgnikega seotud eriolemuse ja riskide tõttu suures osas samaks. Eelkõige ei tohiks riiginõuete suhtes kohaldada riskiparameetrite minimaalseid sisendmäärasid.
- (29) Selleks et tagada ühtne lähenemisviis kõigile nõuetele piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste ning avaliku sektori üksuste vastu, tuleks luua uus riskipositsiooni klass „nõuded piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning avaliku sektori üksuste vastu“, mis on sõltumatu nii riiginõuete kui ka finantsinstitutsioonide vastu olevate nõuete klassidest.
- (30) Tuleks selgitada, kuidas saab garantii mõju arvesse võtta garanteeritud nõude puhul, kui aluspositsiooni käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, mille puhul on makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära modelleerimine lubatud, kuid kui garantiiandja kuulub sellise riskipositsioonide liigi ala, mille puhul ei ole makseviivitusest tingitud kahjumäära modelleerimine või sisereitingute meetod lubatud. Täpsemalt, asendusmeetodi kasutamine, mille puhul aluspositsioonide riskiparameetrid asendatakse garantiiandja omadega, või meetodi kasutamine, mille puhul korrigeeritakse aluspositsiooni võlgniku makseviivituse tõenäosust või makseviivitusest tingitud kahjumäära, kasutades konkreetset modelleerimismeetodit, et võtta arvesse garantii mõju, ei tohiks tuua kaasa korrigeeritud riskikaalu, mis on väiksem kui garantiiandja vastu oleva otsese võrreldava nõude suhtes kohaldatav riskikaal. Seega, kui garantiiandjat käsitletakse standardmeetodi kohaselt, peaks garantii tunnustamine sisereitingute meetodi alusel viima selleni, et garantiiandja riskikaal määratakse garanteeritud nõudele.
- (30a) ***Kapitalinõuete põhjendamatu erinevuste kõrvaldamiseks tuleks selgitada kunstlike rahavoogude suhtes kohaldatavaid diskonteerimisreegleid, et välistada soovimatud tagajärjed. EBA-le tuleks anda volitus ajakohastada oma suuniseid hiljemalt 31. detsembriks 2025.***
- (30b) ***Minimaalse väljundmäära kehtestamine võib oluliselt mõjutada omavahendite nõudeid väärtpaberistamise sisereitingute meetodit kasutavate finantsinstitutsioonide omanduses olevate väärtpaberistamise positsioonide puhul. Kuigi sellised positsioonid on võrreldes muude riskipositsioonidega üldiselt väikesed, võib minimaalse väljundmäära kehtestamine mõjutada väärtpaberistamistehingu majanduslikku elujõulisust, kuna riski ülekandmine ei anna usaldatavusnõuete seisukohast piisavaid eeliseid. See juhtub siis, kui väärtpaberistamise turu areng on osa kapitaliturgude liidu tegevuskavast, ja ka siis, kui väärtpaberistamise tehingu algatanud pangad võivad vajada väärtpaberistamist ulatuslikumalt, et hallata oma portfelle aktiivsemalt, kui nad seotakse minimaalse väljundmääraga. EBA-le tuleks anda volitused anda komisjonile aru vajadusest näha lõpuks ette erikord, millega suurendatakse standardmeetodi riskitundlikkust minimaalse väljundmäära arvutamisel.***

- (31) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876¹ muudeti määrust (EL) nr 575/2013, et rakendada lõplike kauplemisportfelle käsitleva põhjaliku läbivaatamise standardeid ainult aruandluse eesmärgil. Kõnealustel standarditel põhinevate siduvate kapitalinõuete kehtestamine jäeti pärast nende pankadele avaldatava mõju hindamist eraldi tavapärase seadusandliku algatuse hooleks.
- (32) Selleks et viia lõpule pärast 2008.–2009. aasta finantskriisi kehtestatud reformikava ja kõrvaldada praeguse tururiski raamistiku puudused, tuleks lõplikel kauplemisportfelle käsitleva põhjaliku läbivaatamise standarditel põhinevad siduvad tururiski kapitalinõuded rakendada liidu õiguses. Hiljutised hinnangud lõplike kauplemisportfelle käsitleva põhjaliku läbivaatamise standardite mõju kohta liidu pankadele on näidanud, et nende standardite rakendamine liidus toob teatavate ELi majanduse jaoks oluliste kauplemis- ja turutegevuse tegevuste puhul kaasa tururiski omavahendite nõuete olulise suurenemise. Selle mõju leevendamiseks ja liidu finantsturgude hea toimimise säilitamiseks tuleks lõplike kauplemisportfelle käsitleva põhjaliku läbivaatamise standardite liidu õigusesse ülevõtmises teha sihipäraseid kohandusi.
- (33) Nagu on nõutud määruises (EL) 2019/876, peaks komisjon võtma keskmise kauplemisportfelliga seotud tegevuse mahuga finantsinstitutsioonide tururiski kapitalinõuete arvutamisel arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ning neid nõudeid vastavalt kohandama. Seepärast peaks keskmise kauplemisportfelliga seotud tegevuse mahuga finantsinstitutsioonidel olema lubatud kasutada tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks lihtsustatud standardmeetodit kooskõlas rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditega. Lisaks peaksid keskmise kauplemisportfelliga seotud tegevuse mahuga finantsinstitutsioonide kindlakstegemise kriteeriumid olema kooskõlas määruises (EL) 2019/876 sätestatud selliste finantsinstitutsioonide kauplemisportfelle käsitleva põhjaliku läbivaatamise kohastest aruandlusnõuetest vabastamise kriteeriumidega. ***Lisatud on erand, mis võimaldab pankadel liigitada pädeva asutuse nõusolekul kauplemisportfellis tavaliselt hoitavad eri liiki instrumendid (sealhulgas börsil noteeritud aktsiad) pangaportfelli positsioonideks, juhul kui neid positsioone ei hoita kauplemise eesmärgil või ei maandata kauplemise eesmärgil hoitavaid positsioone.***
- (34) Finantsinstitutsioonide kauplemistegevust hulgiturgudel on lihtne teostada piiriüleselt, sealhulgas liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. Lõplike kauplemisportfelle käsitleva põhjaliku läbivaatamise standardite rakendamine peaks seega jurisdiktsioonides nii sisu kui ka ajastuse poolest võimalikult ühtlane olema. Kui see nii ei oleks, oleks võimatu tagada nende tegevuste jaoks rahvusvaheliselt võrdsed

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, keskses vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).

tingimused. Seepärast peaks komisjon jälgima nende standardite rakendamist teiste Baseli pangajärevalve komitee liikmete jurisdiktsioonides ning võtma vajaduse korral meetmeid nende eeskirjade võimalike moonutuste kõrvaldamiseks.

- (35) Baseli pangajärevalve komitee vaatas läbi operatsiooniriski käsitleva rahvusvahelise standardi, et kõrvaldada puudused, mis ilmnesisid pärast 2008.–2009. aasta finantskriisi. Lisaks standardmeetodite puudulikule riskitundlikkusele tuvastati vähene võrreldavus, mis tuleneb suurest hulgast täiustatud mõõtmismudelil põhineva meetodi kohastest sisemistest modelleerimistavadeist. Seepärast ja operatsiooniriski raamistiku lihtsustamiseks asendati kõik olemasolevad operatsiooniriski kapitalinõuete hindamise meetodid ühe mittemudelipõhise meetodiga. Määrus (EL) nr 575/2013 tuleks viia kooskõlla läbivaadatud Baseli standarditega, et tagada liidus asutatud, kuid ka väljaspool liitu tegutsevatele finantsinstitutsioonidele rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused ning operatsiooniriski raamistiku tõhusus liidu tasandil.
- (36) Baseli pangajärevalve komitee kehtestatud uus operatsiooniriski standardmeetod ühendab näitaja, mis põhineb finantsinstitutsiooni äritegevuse mahul, näitajaga, milles võetakse arvesse kõnealuse finantsinstitutsiooni varasemat kahju. Läbivaadatud Baseli standarditega nähakse ette mitu kaalutusõigust selle kohta, kuidas võib rakendada näitajat, milles võetakse arvesse finantsinstitutsiooni varasemat kahju. Jurisdiktsioonid võivad jätta kõigi asjaomaste finantsinstitutsioonide operatsiooniriski kapitali arvutamisel varasemad kahjud arvesse võtmata või võtta varasemaid kahjuandmeid arvesse isegi nende finantsinstitutsioonide puhul, kelle ärimaht on väiksem. Selleks et tagada liidus võrdsed tingimused ja lihtsustada operatsiooniriski kapitalinõude arvutamist, tuleks neid kaalutusõigusi kasutada minimaalsete omavahendite nõuete puhul ühtlustatud viisil, jättes kõrvale kõigi finantsinstitutsioonide varasemad tegevuskahjumi andmed.
- (36a) *Operatsiooniriski kapitalinõuete mõõtmisel tuleks lubada kindlustuspoliiside kasutamist mõjusate riskimaandamise meetmetena. Selleks esitab EBA 24 kuu jooksul pärast määruse jõustumist komisjonile aruande standardvalemi kohta, mis põhineb konkreetsetel kriteeriumidel ja mida kasutatakse operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks. Komisjonile tuleks anda õigus esitada järgmise 36 kuu jooksul Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule seadusandlik ettepanek, võttes operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamisel arvesse kindlustuspoliise. EBA peaks määrama kindlaks aktsepteeritavad kindlustuslepingud.***
- (36b) *COVID-19 pandeemiast ning Venemaa ja Ukraina vahelisest sõjast tingitud kahekordne ränk majandusšokk võib avaldada Euroopa majandusele kaugeleulatuvat mõju ja segada ettevõtete tegevust. Finantsinstitutsioonidel on tähtis roll taastumisele kaasaaitamises, tulles vastu seda väärivatele võlgnikele, kellel on tekkinud või tekkimas raskusi finantskohustuste täitmisega. Eeltoodut arvesse võttes peaks EBA võtma vastu suunised, et määrata kindlaks, mida kujutab endast oluline finantskohustuse vähendamine makseraskustest tuleneva restruktureerimise korral, võimaldades finantsinstitutsioonidele piisavat paindlikkust. Eelkõige tuleks pöörata nõuetekohast tähelepanu võimaldatud vastutuleku laadile, riskipositsiooni järelejäänud tähtajale ja edasilükkamise***

kestusele.

- (37) Väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid ning muud noteerimata krediidasutused peaksid avalikustama ka teabe nõuetekohaselt teenindatavate nõuete, viivisnõuete ja makseraskuste tõttu restruktureeritud nõuete summa ja kvaliteedi kohta, samuti tähtaja ületanud riskipositsioonide arvestuse aegumisanalüüsi. See avalikustamiskohustus ei tekita kõnealustele krediidasutustele lisakoormust, kuna EBA on sellise piiratud teabe avalikustamist juba rakendanud, tuginedes nõukogu 2017. aasta viivislaenu tegevuskavale¹, milles kutsuti EBA-d üles tõhustama varade kvaliteeti ja viivislaene käsitlevaid avalikustamisnõudeid kõigi krediidasutuste puhul. See on täielikult kooskõlas ka teatisega, milles käsitletakse viivislaenu probleemi lahendamist COVID-19 pandeemia tagajärgede kontekstis².
- (38) Avalikustamise eesmärgil on vaja vähendada nõuete täitmisega seotud koormust ja parandada avalikustatava teabe võrreldavust. Seepärast peaks EBA looma keske veebipõhise platvormi, mis võimaldab finantsinstitutsioonide esitatud teavet ja andmeid avalikustada. Keskne veebiplatvorm peaks toimima finantsinstitutsioonide avalikustatava teabe ühtse juurdepääsupunktina, samas teabe ja andmete omandiõigus ning vastutus nende õigsuse eest peaks jääma neid andmeid koostavatele finantsinstitutsioonidele. Avaldatud teabe tsentraliseerimine peaks olema täielikult kooskõlas kapitaliturude liidu tegevuskavaga ning kujutama endast täiendavat sammu kogu ELi hõlmava ühtse juurdepääsupunkti loomise suunas äriühingute finantsteabe ja kestlike investeeringutega seotud teabe jaoks.
- (39) Järelevalvelise aruandluse ja avalikustamise suurema integreerimise võimaldamiseks peaks EBA avaldama finantsinstitutsioonide avalikustatava teabe tsentraliseeritult, austades samal ajal kõigi finantsinstitutsioonide õigust ise andmeid ja teavet avaldada. Selline tsentraliseeritud avalikustamine peaks võimaldama EBA-l avaldada väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide kohta teavet, mis põhineb kõnealuste finantsinstitutsioonide poolt pädevatele asutustele esitatud teabel, ning peaks seega märkimisväärselt vähendama nende väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide halduskoormust. Samal ajal ei tohiks avalikustamise tsentraliseerimine mõjutada teiste finantsinstitutsioonide kulusid ja peaks suurendama läbipaistvust ja vähendama turuosaliste kulusid seoses juurdepääsuga usaldatavusnõuetega seotud teabele. Selline suurem läbipaistvus peaks hõlbustama võrreldavust eri finantsinstitutsioonide vahel ning edendama turudistsipliini.
- (40) Selleks et tagada lähenemine kogu liidus ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite ja -riskide ühetaoline mõistmine, tuleks kehtestada üldised määratlused. ***Keskkonna- ja/või sotsiaalsetest teguritest mõjutatav vara või tegevus tuleks kindlaks määrata lähtuvalt liidu eesmärgist saada 2050. aastaks***

¹ Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu „Tegevuskava viivislaenu vähendamiseks Euroopas“, juuli 2017. [Nõukogu järeldused, milles käsitletakse tegevuskava viivislaenu vähendamiseks Euroopas – Consilium \(europa.eu\)](#)

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, Nõukogule ja Euroopa Keskpannangale „Viivislaenu probleemi lahendamine COVID-19 pandeemia tagajärgede kontekstis“, COM/2020/822 final.

*kliimaneutraalseks, nagu on sätestatud ELi kliimamääruses, ELi looduse taastamise määruses ja liidu asjakohastes kestlikkuse eesmärkides. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852¹ artikli 17 kohaselt vastu võetud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilisi sõelumiskriteeriume ning konkreetseid liidu õigusakte kliimamuutuste, keskkonnaseisundi halvenemise ja elurikkuse vähenemise ärahoidmiseks tuleks kasutada vara või riskipositsioonide kindlakstegemiseks, et hinnata sihtotstarbelisi usaldatavusnõudeid ja riskierinevusi. Avatus keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele ei pruugi olla proportsionaalne finantsinstitutsiooni suuruse ja keerukusega. Riskipositsioonide tase kogu liidus on samuti üsna ebahühtlane: mõnes riigis on võimalik leebe üleminekumõju ja teistes on võimalik kõrge üleminekumõju riskipositsioonidele, mis on seotud tegevustega, millel on märkimisväärne negatiivne mõju keskkonnale. Läbipaistvusnõuded, mida kohaldatakse finantsinstitutsioonide suhtes, ja kestlikkusaruandluse nõuded, mis on sätestatud muudes liidu õigusaktides, annavad mõne aasta pärast üksikasjalikumaid andmeid. Selleks et nõuetekohaselt hinnata keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, millega finantsinstitutsioonid võivad kokku puutuda, on siiski hädavajalik, et turud ja järelevalveasutused hangiksid piisavad andmed kõigilt nende riskidega kokku puutuvatelt üksustelt, olenemata nende suurusest, **sh finantsinstitutsioonide emiteeritud pandikirjade aluseks olevate laenude kogumite kohta**. Tagamaks, et pädevate asutuste käsutuses on üksikasjalikud, terviklikud ja tulemusliku finantsjärelevalve jaoks võrreldavad andmed, tuleks finantsinstitutsioonide järelevalvelises aruandluses esitada teave keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele avatuse kohta. Kõnealuse teabe ulatus ja üksikasjalikkus peaksid olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, võttes arvesse finantsinstitutsioonide suurust ja keerukust.*

- (40a) Riskipositsioonide tase kogu liidus on samuti üsna ebahühtlane: mõnes riigis on võimalik leebe üleminekumõju ja teistes on võimalik suur üleminekumõju riskipositsioonidele, mis on seotud tegevusega, millel on märkimisväärne negatiivne mõju keskkonnale. Läbipaistvusnõuded, mida kohaldatakse finantsinstitutsioonide suhtes, ja kestlikkusaruandluse nõuded, mis on sätestatud muudes liidu õigusaktides, võimaldavad anda mõne aasta pärast üksikasjalikumaid andmeid. Selleks et nõuetekohaselt hinnata keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, millega finantsinstitutsioonid võivad kokku puutuda, on siiski ülimalt oluline, et turud ja järelevalveasutused hangiksid piisavad andmed kõigilt nende riskidega kokku puutuvatelt üksustelt, olenemata nende suurusest. Tagamaks, et pädevate asutuste käsutuses on üksikasjalikud, terviklikud ja tulemusliku finantsjärelevalve jaoks võrreldavad andmed, tuleks finantsinstitutsioonide järelevalvelises aruandluses esitada teave keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele avatuse kohta. Kõnealuse teabe ulatus ja üksikasjalikkus peaksid olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ning seejuures tuleks võtta arvesse*

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

finantsinstitutsioonide suurust ning keerukust.

- (41) Kuna liidu majanduse üleminek kestlikule majandusmodelile hoogustub, muutuvad kestlikkusega seotud riskid üha olulisemaks ja võivad vajada täiendavat kaalumist. ***Rahvusvahelise Energiaagentuuri andmetel ei või 2050. aastaks CO₂-neutraalsuse eesmärgi saavutamiseks uusi fossiilkütuseid uurida ega tootmist laiendada. See tähendab, et fossiilkütustega seotud riskipositsioonid kätkevad endas suuremat riski nii mikrotasandil, kuna selliste varade väärtus peaks aja jooksul vähenema, kui ka makrotasandil, kuna fossiilkütustega seotud tegevuse rahastamine ohustab eesmärki hoida üleilmne temperatuuritõus alla 1,5 °C ja ohustab seega finantsstabiilsust.*** Seetõttu on vaja kahe aasta võrra ettepoole tuua EBA volitus hinnata, kas keskkonnaalaste või sotsiaalsete eesmärkidega olulisel määral seotud varade või tegevustega seotud riskipositsioonide sihtotstarbeline usaldatavusnõuete kohane käsitlemine oleks ***riskipõhisest lähenemisviisist lähtudes*** põhjendatud, ja esitada selle kohta aruanne. ***Kuid alles pärast sellise kiirendatud aruande ja käimasolevate kliimaalaste stressitestide lõpuleviimist võiks olla põhjendatud teha ettepanek nende riskipositsioonide sihtotstarbelise usaldatavusnõuete kohase käsitlemise kohta.***
- (41a) ***Tagamaks seda, et taristuga seotud riskipositsioonide kohandamine ei kahjusta liidu kliimaeesmärke, tuleks pangandusraamistiku riskipõhisest lähenemisviisist kõrvale kalduda üksnes juhul, kui sellised riskipositsioonid on avaldanud positiivset mõju määruses (EL) 2020/852 sätestatud kliimaeesmärkidele.***
- (42) On oluline, et järelevalveasutustel oleksid vajalikud volitused, et hinnata ja mõõta terviklikult riske, millele pangandusgrupp konsolideeritud tasandil avatud on, ning et neil oleks paindlikkus kohandada oma järelevalvealast lähenemisviisi uutele riskiallikatele. Oluline on vältida lünki usaldatavusnõuete kohase ja raamatupidamisarvestuse konsolideerimise vahel, mis võivad tuua kaasa tehingud, mille eesmärk on jätta varad usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise alt välja, kuigi riskid jäävad pangandusgruppi. Järjepidevuse puudumine mõistete „emaettevõtja“, „tütarettevõtja“ ja „kontroll“ määratluses ning selguse puudumine mõistete „abiettevõtja“, „finantsvaldusettevõtja“ ja „finantseerimisasutus“ määratluses raskendavad järelevalveasutustel eeskirjade järjepidevat kohaldamist liidus ning riskide avastamist ja asjakohast käsitlemist konsolideeritud tasandil. Seepärast tuleks neid määratlusi muuta ja täiendavalt selgitada. Lisaks peetakse asjakohaseks, et EBA uuriks täiendavalt, kas neid järelevalveasutuste volitusi võivad tahtmatult piirata mis tahes allesjäänud lahknevused või lüngad õigusnormides või nende koostoime kohaldatava raamatupidamistavaga.
- (42a) ***Liidu usaldatavusraamistikus tuleks põhjalikult kajastada finantsturgudel kiirelt intensiivistuvat tegevust krüptovara valdkonnas ja finantsinstitutsioonide võimalikku suurenevat osalemist krüptovaraga seotud tegevuses, et piisavalt maandada nende instrumentidega seotud riske finantsinstitutsioonide finantsstabiilsusele. See on veelgi pakilisem, arvestades hiljutisi negatiivseid arenguid krüptovaraturgudel. Olemasolevad usaldatavusnõuded ei ole kavandatud krüptovarale omaste riskide piisavaks hõlmamiseks. Hiljuti avaldatud Baseli pangajärelevalve komitee standarditega krüptovarapositsioonide***

usaldatavusnõuetekohase käsitlemise kohta, mida tuleb rakendada hiljemalt 1. jaanuariks 2025, nähakse ette spetsiaalne usaldatavusnõuete täitmise käsitus, mida tuleks liidu õiguses õigeaegselt rakendada. Komisjon peaks neid arenguid jälgima ja võtma vajaduse korral hiljemalt 31. detsembriks 2024 vastu seadusandliku ettepaneku, et võtta Baseli pangajärelevalve komitee standardite eri elemendid liidu õigusesse üle. Kuni seadusandliku ettepaneku vastuvõtmiseni tuleks finantsinstitutsioonide krüptovaraga seotud riskipositsiooni suhtes kohaldada usaldusväärseid omavahendite nõudeid.

- (43) Baseli pangajärelevalve komitee poolt 2017. aastal lõplike Basel III reformide raames välja töötatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute väärtuskärbete alampiiride raamistiku teatavate aspektide ebaselgus ning kahtlused selle kohaldamise majandusliku põhjendatuse suhtes teatavat liiki väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute suhtes on tõstatanud küsimuse, kas kõnealuse raamistiku usaldatavuseesmärke on võimalik saavutada ilma soovimatuid tagajärgi tekitamata. Seepärast peaks komisjon [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] uuesti hindama väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute väärtuskärbete alampiiride raamistiku rakendamist liidu õiguses. Selleks et esitada komisjonile piisavalt tõendeid, peaks EBA tihedas koostöös ESMAga esitama komisjonile aruande kõnealuse raamistiku mõju ja kõige asjakohasema lähenemisviisi kohta selle rakendamiseks liidu õiguses.
- (44) Komisjon peaks võtma liidu õigusesse üle Baseli pangajärelevalve komitee poolt 2020. aasta juulis avaldatud kredidiväärtuse korrigeerimise riski kapitalinõuete läbivaadatud standardid, kuna need standardid üldiselt parandavad kredidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamist, käsitledes mitmeid varem täheldatud probleeme, eelkõige seda, et olemasoleva kredidiväärtuse korrigeerimise kapitalinõuete raamistikuga ei suudeta kredidiväärtuse korrigeerimise riski asjakohaselt arvesse võtta.
- (45) Algsete Basel III reformide rakendamisel liidu õiguses kapitalinõuete määruse kaudu vabastati teatavad tehingud kredidiväärtuse korrigeerimise riski kapitalinõuete arvutamisest. Need erandid lepidi kokku, et vältida teatavate tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute kulude võimalikku ülemäärast suurenemist, mis tuleneb kredidiväärtuse korrigeerimise riski kapitalinõude kehtestamisest, eelkõige juhul, kui pangad ei suutnud maandada kredidiväärtuse korrigeerimise riski teatavate klientide puhul, kes ei saanud tagatise vahetada. EBA arvutatud hinnangulise mõju kohaselt jääksid läbivaadatud Baseli standardite kohased kredidiväärtuse korrigeerimise riski kapitalinõuded nende klientidega tehtud erandiga hõlmatud tehingute puhul põhjendamatult kõrgeks. Tagamaks, et pankade kliendid jätkavad oma finantsriskide maandamist tuletistehingute kaudu, tuleks läbivaadatud Baseli standardite rakendamisel säilitada erandid.
- (46) Erandiga hõlmatud tehingute tegelik kredidiväärtuse korrigeerimise risk võib siiski olla neid vabastusi kohaldavate pankade jaoks märkimisväärse riski allikaks; kui need riskid realiseeruvad, võivad asjaomased pangad kanda olulist kahju. Nagu EBA oma 2015. aasta veebruari aruandes kredidiväärtuse korrigeerimise kohta rõhutas, tekitavad erandiga hõlmatud tehingute kredidiväärtuse korrigeerimise riskid

usaldatavusnõuetega seotud probleeme, mida kapitalinõuete määruse alusel ei käsitleta. Selleks et aidata järelevalveasutustel jälgida krediidiväärtuse korrigeerimise riski, mis tuleneb erandiga hõlmatud tehingutest, peaksid finantsinstitutsioonid esitada omavahendite nõuete arvutuse erandiga hõlmatud tehingute krediidiväärtuse korrigeerimise riski kohta, mis oleks nõutav, kui need tehingud ei oleks erandiga hõlmatud. Lisaks peaks EBA töötama välja suunised, mis aitaksid järelevalveasutustel kindlaks teha ülemäärase krediidiväärtuse korrigeerimise riski ja parandada järelevalvemeetmete ühtlustamist selles valdkonnas kogu ELis.

(47) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 575/2013 vastavalt muuta,
ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 575/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

-a) punkt 12 jäetakse välja;

a) punktid 15 ja 16 asendatakse järgmisega:

„15) „emaettevõtja“ – ettevõtja, kes omab kontrolli punkti 37 tähenduses ühe või mitme ettevõtja üle;

16) „tütarettevõtja“ – ettevõtja, keda kontrollib punkti 37 tähenduses teine ettevõtja;“;

b) punkt 18 asendatakse järgmisega:

„abiettevõtja“ – ettevõtja, kelle põhitegevusala, olenemata sellest, kas seda osutatakse gruppi kuuluvatele ettevõtjatele või grupivälistele klientidele, on üks järgmistest:

a) pangandustegevuse otsene laiendus;

b) kasutusrent, faktooring, usaldusfondide valitsemine, vara omamine või haldamine, andmetöötlusteenuste osutamine või mis tahes muu panganduskõrvaltegevus;

c) mis tahes muu tegevus, mida EBA peab punktides a ja b nimetatutega sarnaseks;“;

c) punkt 20 asendatakse järgmisega:

„20) „finantsvaldusettevõtja“ – ettevõtja, kes vastab kõigile järgmistele tingimustele:

a) ettevõtja on finantseerimisasutus;

b) ettevõtja ei ole segafinantsvaldusettevõtja;

c) vähemalt üks selle ettevõtja tütarettevõtja on finantsinstitutsioon;

- d) rohkem kui 50 % järgmistest näitajatest on püsivalt seotud tütarettevõtjatega, kes on finantsinstitutsioonid või finantseerimisasutused, ning ettevõtja enda tegevusega, mis ei ole seotud tütarettevõtjates osaluse omandamise või omamisega, kui selline tegevus on sama laadi kui finantsinstitutsiooni või finantseerimisasutuse tegevus:
- i) ettevõtja omakapital tema konsolideeritud finantsseisundi alusel;
  - ii) ettevõtja varad tema konsolideeritud finantsseisundi alusel;
  - iii) ettevõtja tulud tema konsolideeritud finantsseisundi alusel;
  - iv) ettevõtja personal tema konsolideeritud finantsseisundi alusel;
  - v) muu näitaja, mida pädev asutus peab oluliseks;¹
- d) lisatakse punkt 20a:
„20a) „investeerimisvaldusettevõtja“ – investeerimisvaldusettevõtja, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2033¹ artikli 4 lõike 1 punktis 23“;
- e) punkt 26 asendatakse järgmisega:
„26) „finantseerimisasutus“ – ettevõtja, kes vastab mõlemale järgmisele tingimusele:
- a) ettevõtja ei ole finantsinstitutsioon, puhas tööstusvaldusettevõtja, kindlustusvaldusettevõtja ega segakindlustusvaldusettevõtja, nagu need on määratletud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktides f ja g;
  - b) ettevõtja vastab mis tahes järgmisele tingimusele:
    - i) ettevõtja põhitegevus on osaluse omandamine või omamine või direktiivi 2013/36/EL I lisa punktides 2–12 ja punktis 15 loetletud ühe või mitme tegevusega tegelemine või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL² I lisa 1. või B jaos loetletud ühe või mitme teenuse osutamine või tegevusega tegelemine seoses kõnealuse direktiivi kõnealuse lisa C jaos loetletud finantsinstrumentidega;
    - ii) ettevõtja on investeerimisühing, segafinantsvaldusettevõtja, investeerimisvaldusettevõtja, makseteenuse pakkuja Euroopa

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2033, mis käsitleb investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 575/2013, (EL) nr 600/2014 ja (EL) nr 806/2014 (ELT L 314, 5.12.2019, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366¹ tähenduses, varahaldusettevõtja või abiettevõtja;“;

f) lisatakse järgmine punkt 26a:

„26a) „puhas tööstusvaldusettevõtja“ – ettevõtja, kes vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) ettevõtja põhitegevus on osaluse omandamine või omamine;
- b) ettevõtjale ega ühelegi ettevõtjale, milles tal on osalus, ei ole osutatud punkti 27 alapunktides a, d, e, f, g, h, k ja l;
- c) ettevõtja ega ükski ettevõtja, milles tal on osalus, ei tegele põhitegevusena ühegi direktiivi 2013/36/EL I lisa loetletud tegevusega ega ühegi direktiivi 2014/65/EL I lisa A või B jaos loetletud tegevusega, mis on seotud kõnealuse direktiivi kõnealuse lisa C jaos loetletud finantsinstrumentidega, ega ole investeerimisühingud, makseteenuse pakkujad direktiivi (EL) 2015/2366 tähenduses, varahaldusettevõtjad või abiettevõtjad;“;

g) punkti 27 alapunkt c jäetakse välja;

h) punkt 28 asendatakse järgmisega:

„28) liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon“ – liikmesriigis tegutsev finantsinstitutsioon, kellel on finantsinstitutsioonist või finantseerimisasutusest tüdarettevõtja või kellel on sellises finantsinstitutsioonis või finantseerimisasutuses osalus ning kes ise ei ole ühegi teise samas liikmesriigis tegevusloa saanud finantsinstitutsiooni ega samas liikmesriigis asutatud finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tüdarettevõtja;“;

i) lisatakse punktid 33a ja 33b:

„33a) „ELis eraldiseisev finantsinstitutsioon“ – finantsinstitutsioon, mille suhtes ei kohaldata ELis usaldatavusnõuete kohast konsolideerimist vastavalt I osa II jaotise 2. peatükile ning millel ei ole ELis tegutsevat emaettevõtjat, kelle suhtes kohaldatakse usaldatavusnõuete kohast konsolideerimist;

33b) „liikmesriigi eraldiseisev tüdarettevõtjast finantsinstitutsioon“ – finantsinstitutsioon, mis vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- a) finantsinstitutsioon on ELis emaettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni, ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tüdarettevõtja;
- b) finantsinstitutsioon asub muus liikmesriigis kui tema emaettevõtjana

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ja 2013/36/EL ning määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ja direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).

tegutsev finantsinstitutsioon, emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja;

- c) finantsinstitutsioonil endal tütarettevõtjat ei ole ning tal ei ole osalust finantsinstitutsioonis või finantseerimisasutuses;“;
- j) punktis 37 asendatakse viide „direktiivi 83/349/EMÜ artiklile 1“ viitega „direktiivi 2013/34/EL artiklile 22“;
- k) punkt 52 asendatakse järgmisega:
„52) operatsioonirisk“ – risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse ja süsteemide ebaadekvaatse toimimise või mittetoimimise või väliste sündmuste tagajärjel, sealhulgas, **kuid mitte üksnes**, õiguslik risk, mudelirisk ja IKT-risk, **välja arvatud** strateegiline ja mainerisk;“;
- l) lisatakse punktid 52a–52i:
„52a) „õiguslik risk“ – **risk saada** kahju, sealhulgas, **kuid mitte üksnes**, kulud, trahvid, karistused või karistuslikud kahjuhüvitised, **mida finantsinstitutsioon võib kanda** kohtumenetlusega lõppenud **sündmuste tagajärjel**, sealhulgas:
a) järelevalvemeetmed ja erakokkulepped;
b) tegutsemata jätmine, kui tegevus on vajalik juriidilise kohustuse täitmiseks;
c) meetmed, mis on võetud juriidilise kohustuse täitmise vältimiseks;
d) väärkäitumise juhtumid, mis on tahtlikust või hooletusest tulenevast väärkäitumisest tulenevad sündmused, sealhulgas sobimatu finantsteenuste osutamine, **või mille puhul finantsinstitutsioon ei järgi kohustust anda oma jaeklientidele õiglast, selget ja mitteeksitavat teavet vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 3**;
e) siseriiklikest või rahvusvahelistest õigusnormidest või õigusaktidest tulenevate nõuete rikkumine;
f) lepingupõhistest kokkulepetest tulenevate mis tahes nõuete rikkumine või siseriiklike või rahvusvaheliste normide ja tavade kohaselt kehtestatud sise-eeskirjade ja tegevusjuhendite täitmata jätmine;
g) eetikanõuete rikkumine.

Õiguslik risk ei hõlma tagasimakseid kolmandatele isikutele või töötajatele ega ärivõimalustest tulenevaid firmaväärtuse väljamakseid, kui eeskirju või eetilist käitumist ei ole rikutud ja kui finantsinstitutsioon on oma kohustused õigeaegselt täitnud; ja väliseid õigusabikulusid, kui neid väliskulusid põhjustanud sündmus ei ole operatsiooniriski juhtum.

52b) „mudelirisk“ – **risk saada** kahju, mida finantsinstitutsioon võib kanda selliste otsuste tagajärjel, mis võiksid põhimõtteliselt põhineda sisemudelite

väljundil, mis tuleneb vigadest kõnealuste mudelite **kavandamisel**, väljatöötamisel, rakendamisel, kasutamisel **või seires** sh:

- a) valitud sisemudeli sobimatu ülesehitus ja omadused;
- b) ebapiisav kontrollimine, kas valitud sisemudel sobib hinnatavale finantsinstrumendile või hinnatavale tootele või ebapiisav kontrollimine, kas valitud sisemudel sobib kohaldatavatele turutingimustele;
- c) vead valitud sisemudeli rakendamisel;
- d) ebaõige turuhinnas hindamine ja riski mõõtmine, mis on tingitud veast tehingu sisestamisel kauplemissüsteemi;
- e) valitud sisemudeli või selle väljundite kasutamine eesmärgil, milleks see mudel ei olnud ette nähtud või kavandatud, sealhulgas modelleerimisparameetritega manipuleerimine;
- f) mudeli toimivuse mitteõigeaegne ja ebatõhus seire, et hinnata, kas valitud sisemudel on endiselt eesmärgipärane;

52c) „IKT-risk“ – risk saada kahju või võimalikku kahju seoses **mis tahes mõistlikult tuvastatava asjaoluga, mis on seotud võrgu- ja** infosüsteemide kasutamisega **ning mis realiseerumise korral võib ohustada võrgu- ja infosüsteemide, tehnoloogiast sõltuvate vahendite või protsesside, toimingute ja protsesside või teenuste osutamise turvalisust, avaldades kahjulikku mõju digitaalsele või füüsilisele keskkonnale;**

52d) „keskkonna-, sotsiaalne või juhtimisrisk“ – risk, mis tuleneb mis tahes negatiivsest finantsmõjust finantsinstitutsioonile, mis tuleneb keskkonna-, sotsiaalsete või juhtimistegurite praegusest või tulevasest mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele; **Keskkonna-, sotsiaalne või juhtimisrisk realiseerub tavapäraste finantsriskide kategooriate kaudu, nagu krediidirisk, tururisk, operatsiooni- ja mainerisk, likviidsus- ja rahastamiseriski;**

52e) „keskkonnarisk“ – risk, mis tuleneb mis tahes negatiivsest finantsmõjust finantsinstitutsioonile, mis tuleneb keskkonnategurite praegusest või tulevasest mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele, sealhulgas teguritest, mis on seotud üleminekuga järgmistele keskkonnaeesmärkidele:

- a) kliimamuutuste leevendamine;
- b) kliimamuutustega kohanemine;
- c) vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse;
- d) üleminek ringmajandusele;
- e) saastuse vältimine ja tõrje;
- f) elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

Keskkonnarisk hõlmab nii füüsilist riski kui ka üleminekuriski;

52f) „füüsiline risk“ üldise keskkonnariski osana – risk $\blacksquare$, mis tuleneb mis tahes negatiivsest finantsmõjust finantsinstitutsioonile, mis tuleneb keskkonnategurite füüsilise mõju praegusest või tulevases mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele;

52g) „üleminekurisk“ üldise keskkonnariski osana – risk $\blacksquare$, mis tuleneb mis tahes negatiivsest finantsmõjust finantsinstitutsioonile, mis tuleneb $\blacksquare$ keskkonnasäästlikule majandusele ülemineku praegusest või tulevases mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele;

52h) „sotsiaalne risk“ – risk $\blacksquare$, mis tuleneb mis tahes negatiivsest finantsmõjust finantsinstitutsioonile, mis tuleneb sotsiaalsete tegurite praegusest või tulevases mõjust tema vastaspooltele või investeeritud varadele;

52i) „juhtimisrisk“ – risk $\blacksquare$, mis tuleneb mis tahes negatiivsest finantsmõjust finantsinstitutsioonile, mis tuleneb juhtimistegurite praegusest või tulevases mõjust finantsinstitutsiooni vastaspooltele või investeeritud varadele;“;

m) punktid 54, 55 ja 56 asendatakse järgmisega:

„54) makseviivituse tõenäosus“ – võlgniku makseviivituse tõenäosus üheaastase perioodi jooksul ja lahjendusrisi kontekstis lahjenduse tõenäosus $\blacksquare$ üheaastase perioodi jooksul;

55) „makseviivitusest tingitud kahjumäär“ – võlgniku või tehingu makseviivitusest tuleneva, üksiku tehinguga seotud riskipositsiooni kahju ja makseviivituse hetkeks tasumata summa $\blacksquare$ suhe ning lahjendusrisi puhul lahjendusest tulenev kahju, mis tähendab *ostetud nõude* lahjendusest tuleneva kahju $\blacksquare$ suhet *ostetud nõude* tagasimaksmata summasse $\blacksquare$;

56) „ümberrhindlustegur“ või „krediidi ümberrhindlustegur“ – üksikust tehingust tuleneva sellise krediidilimiidi hetkel kasutusele võtmata summa, mida saaks kasutusele võtta üksikust tehingust enne makseviivitust ja mis oleks seega makseviivituse hetkeks tasumata, $\blacksquare$ suhe kõnealusest tehingust tulenevasse hetkel kasutamata krediidilimiiti, mille mahu määrab kokkulepitud limiit, kui kokkuleppimata limiit ei ole suurem;“;

n) lisatakse järgmine punkt 56a:

„56a) „realiseeritud krediidi ümberrhindlustegur“ – üksikust tehingust tuleneva sellise kasutatud krediidilimiidi, mis oli konkreetsel aruandekuupäeval enne makseviivitust kasutamata ja seega makseviivituse hetkel tasumata, ja kõnealusest tehingust tuleneva krediidilimiidi kasutamata summa suhe kõnealusel aruandekuupäeval;“

o) punktid 58, 59 ja 60 asendatakse järgmisega:

„58) „otsene krediidiriski kaitse“ – krediidiriski maandamise tehnika, mille puhul finantsinstitutsiooni riskipositsiooniga kaasneva krediidiriski

vähendamine tuleneb finantsinstitutsiooni õigusest võlgniku makseviivituse või võlgnikuga seotud muude kindlaksmääratud krediidisündmuste korral teatavad varad või summad realiseerida või saavutada nende üleandmine või sissenõudmine või need enda omandisse jätta või vähendada riskipositsiooni summat summa võrra või asendada see summaga, mis vastab riskipositsiooni summa ja finantsinstitutsiooni vastu oleva nõude summa vahelisele erinevusele;

59) „kaudne krediidiriski kaitse“ – krediidiriski maandamise tehnika, mille puhul finantsinstitutsiooni riskipositsiooniga kaasneva krediidiriski vähendamine tuleneb kolmanda isiku kohustusest tasuda teatav summa võlgniku makseviivituse või muude kindlaksmääratud krediidisündmuste korral;

60) „raha sarnane instrument“ – laenu andva finantsinstitutsiooni emiteeritud hoivesertifikaat, võlakiri, sealhulgas pandikiri, või muu allutamata instrument, mille eest on laenu andvale finantsinstitutsioonile juba täielikult makstud ja mille laenu andev finantsinstitutsioon peab tingimusteta tagasi ostma nimiväärtuses;“;

p) lisatakse järgmine punkt 60a:

„60a) „kullakang“ – kuld kauba kujul, sealhulgas kullakangid, -valuplokid ja -mündid, mida tavaliselt aktsepteeritakse füüsilise kulla turul, kus on olemas likviidsed füüsilise kulla turud, ja mille väärtus määratakse kindlaks kullasisalduse väärtusega, mis määratakse puhtuse ja massi järgi, mitte selle numismaatikutele huvi pakkumise järgi;“;

q) lisatakse punkt 74a:

„74a) „kinnisvara väärtus“ – kinnisasja väärtus, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 229 lõikele 1;“;

r) punkt 75 asendatakse järgmisega:

„75) „elamukinnisvara“ – üks järgmistest:

- a) kinnisasi, mis on oma olemuselt eluruum ja vastab kõigile kehtivatele seadustele ja määrustele, mis võimaldavad seda kasutada eluasemena;
- b) kinnisasi, mis on oma olemuselt eluruum ja mida veel ehitatakse, eeldusel et eeldatakse, et kinnisasi vastab kõigile kohaldatavatele seadustele ja määrustele, mis võimaldavad seda kasutada eluasemena;
- c) õigus elada sellise elamuühistu korteris nagu Rootsi elamuühistud;
- d) punktides a, b või c osutatud kinnisvara juurde kuuluv maa;“;

s) lisatakse punktid 75a–75g:

„75a) ärikinnisvara“ – mis tahes kinnisasi, mis ei ole elamukinnisvara;“;

75b) „tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ühe või mitme elamu- või ärikinnisvaraga, mille puhul

riskipositsiooniga seotud krediidi iseloomuga nõuete täitmine sõltub olulisel määral seda riskipositsiooni tagavatest kinnisvaraobjektidest tulenevatest rahavoogudest, mitte võlgniku suutlikkusest täita muudest allikatest pärit krediidi iseloomuga nõudeid; ***selliste rahavoogude peamised allikad oleksid liisingu- või üürimaksed või elamu- või ärikinnisvara müügist saadav tulu;***

75c) „tulu mittetektitava kinnisasjaga seotud riskipositsioon“ – mis tahes riskipositsioon, mis on tagatud ühe või mitme elamu- või ärikinnisvaraga, mis ei ole tulu tekitava kinnisasjaga seotud riskipositsioon;

75d) „arendusprojektidega mitteseotud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ühe või mitme elamu- või ärikinnisvaraga, mis ei ole maa omandamise, arendamise ja sellele ehitamisega seotud riskipositsioon;

75e) „elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioon“ või „elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioon“ või „elamukinnisvarale seatud tagatisega tagatud riskipositsioon“ või „elukondliku kinnisasjaga tagatud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ***elamukinnisvaraga***, või ***riskipositsioon artikli 108 lõike 3 tähenduses***;

75f) „ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioon“ või „ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioon“ või „ärikinnisvarale seatud tagatisega tagatud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud ***ärikinnisvaraga***;

75g) „kinnisasjaga tagatud riskipositsioon“ või „kinnisasjale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioon“ või „kinnisasjale seatud tagatisega tagatud riskipositsioon“ – riskipositsioon, mis on tagatud elamu- või ***ärikinnisvaraga*** või ***riskipositsioon artikli 108 lõike 3 tähenduses***;“;

t) punktid 78 ja 79 asendatakse järgmisega:

„78) üheaastane makseviivituse määr“ – vaatluskuupäevale T eelnenud üheaastase ajavahemiku jooksul aset leidnud ***■*** võlgnike arvu või ***makseviivituses olevana käsitatavate tehingute, mille puhul makseviivituses olevaks liigitamist kohaldatakse tehingu tasandil vastavalt artikli 178 lõike teisele lõigule, arvu*** ja üks aasta enne kõnealust vaatluskuupäeva asjaomasesse reitinguklassi või kogumisse määratud võlgnike arvu või selliste tehingute arvu, mille puhul makseviivituses olevaks liigitamist kohaldatakse tehingu tasandil vastavalt ***artikli 178 lõike 1 teisele lõigule***, suhe;

79) „arendusprojektidega seotud riskipositsioonid“ või „maa omandamise, arendamise ja sellele ehitamisega seotud riskipositsioonid“ – ***laenud äriühingutele*** või ***eriotstarbelistele üksustele***, kes rahastavad maa omandamist arendamise ja ehitamise eesmärgil või rahastavad igasuguse elamu- või ärikinnisvara arendamist ja ehitamist;“;

u) punkt 114 asendatakse järgmisega:

„114) „kaudne osalus“ – igasugune nõue vaheüksuse vastu, millel on finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentidest või finantsinstitutsiooni emiteeritud kohustustest tulenev riskipositsioon, kui

finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumenti või finantsinstitutsiooni emiteeritud kohustuste püsiva mahakandmise korral ei ole finantsinstitutsioonile selle tulemusel tekkiv kahju oluliselt erinev kahjust, mida finantsinstitutsioon kannaks, kui tal oleks otsene osalus neis finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentides või neis finantsinstitutsiooni emiteeritud kohustustes;“;

v) punkt 126 asendatakse järgmisega:

„126) „sünteeiline osalus“ – finantsinstitutsiooni investering finantsinstrumenti, mille väärtus on otseselt seotud mõne finantssektori ettevõtja emiteeritud kapitaliinstrumentide väärtusega või finantsinstitutsiooni emiteeritud kohustuste väärtusega;“;

w) punkt 144 asendatakse järgmisega:

„144) „kauplemisüksus“ – täpselt määratletud diilerite rühm, mille on loonud finantsinstitutsiooni, et ühiselt juhtida kauplemiss portfelli positsioone või artikli 104b lõigetes 5 ja 6 osutatud kauplemiss portfelli väliseid positsioone selgelt määratletud ja järjepideva äristrateegia ja sama riskijuhtimise struktuuri alusel;“;

x) punkti 145 *muudetakse järgmiselt*:

a) *punkt f asendatakse järgmisega:*

„f) finantsinstitutsiooni konsolideeritud varad või kohustused, mis on seotud tegevusega, mille vastaspool asuvad Euroopa Majanduspiirkonnas, välja arvatud grupisisesed riskipositsioonid Euroopa Majanduspiirkonnas, ületavad 75 % finantsinstitutsiooni konsolideeritud koguvaredest ja -kohustustest, arvestamata mõlemal juhul grupisisesed riskipositsioonid;“;

b) ■ lisatakse järgmine lõik:

„Punkti e kohaldamisel võib finantsinstitutsiooni jätta välja tuletisinstrumentide positsioonid, mis ta on võtnud oma finantssektoriväliste klientidega, ja tuletisinstrumentide positsioonid, mida ta kasutab nende positsioonide maandamiseks, tingimusel et artikli 273a lõike 3 kohaselt arvutatud väljajäetud positsioonide koguväärtus ei ületa 10 % finantsinstitutsiooni bilansiliste ja bilansiväliste varade kogusummast.“;

y) lisatakse *järgmised* punktid ■ :

„151) uuenev nõue“ – mis tahes nõue, mille puhul laenuvõtja laenujäägil on lubatud kõikuda vastavalt oma laenuvõtmise ja tagasimaksmise otsustele *laenu andva finantsinstitutsiooni poolt kindlaks määratud* kokkulepitud piirmäärani;

152) „pidevalt uuenev nõue“ – mis tahes uuenev nõue, mille tagasimaksete ajalugu on vähemalt 12 kuud ja mis on üks järgmistest:

- a) nõue, mille puhul määratakse regulaarselt, vähemalt iga 12 kuu tagant, järgmisel graafikujärgsel tagasimaksekuupäeval tagasimakstav **summa** kindlaks kasutatud **summa või osamaksena** eelnevalt kindlaks määratud kuupäeval **või lepingujärgse tagasimaksekorra alusel**, kusjuures **kõik graafikujärgsed tagasimaksekuupäevad** on hiljemalt 12 kuu möödumisel, tingimusel et **laenu andnud finantsinstitutsioonile võlgnetav summa või võlgnetavad osamaksed** on igal graafikujärgsel tagasimaksekuupäeval viimase 12 kuu jooksul täielikult tagasi makstud;
- b) arvelduskrediit, mille puhul eelneva 12 kuu jooksul ei ole krediidisummat kasutusse võetud;

152a) „fossiilkütuste sektoris tegutsev üksus“ – äriühing, ettevõtte või ettevõtja, kes tegutseb peamiselt tulu saamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999* artikli 2 punktis 62 määratletud fossiilkütuste uurimisest, kaevandamisest, ammutamisest, tootmisest, töötlemisest, ladustamisest, rafineerimisest või turustamisest, sealhulgas nende transpordist, ladustamisest ja nendega kauplemisest.

EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada, millistel tingimustel käsitatakse äriühingut, ettevõtet või ettevõtjat sellisena, kes tegutseb peamiselt tulu saamiseks fossiilkütuste uurimisest, kaevandamisest, ammutamisest, tootmisest, töötlemisest, ladustamisest, rafineerimisest või turustamisest, sealhulgas nende transpordist, ladustamisest ja nendega kauplemisest;

152b) „keskkonna- ja/või sotsiaalsete tegurite poolt mõjutatav vara või tegevus“ – vara või tegevus, mis mõjutavad liidu püüdlusi saavutada kliimaneutraalsus, nagu on sätestatud direktiivi 2013/36/EL artikli 3 punktis 69a;

152c) „varipangandusüksus“ – üksus, mis pakub pangateenuseid või tegeleb pangandusega ning mille suhtes ei kohaldata käesoleva määrusega kehtestatud usaldatavusnõuetega sarnaseid usaldatavusnõudeid.

---

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).“;

1a) artiklisse 4 lisatakse järgmine lõige:

„4a. Lõike 1 punkti 18 alapunkti c kohaldamiseks annab EBA hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev = 1 aasta pärast käesoleva määruse

jõustumist/ välja suunised, milles täpsustatakse tegevuste kindlaksmääramise kriteeriumid.

Kõnealused suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras. “;

2) artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) „oodatava kahju määr“ – riskipositsioonile oodatavalt tuleneva kahju summa ja üksiku tehinguga seotud summa suhe, kui kahju tekib kummal tahes järgmistest põhjustest:

- i) võlgniku võimalik makseviivitus üheaastase ajavahemiku jooksul makseviivituse hetkeks tasumata summa suhtes;
- ii) võimalik lahjendusjuhtum üheaastase ajavahemiku jooksul lahjendusjuhtumi toimumise kuupäevaks tasumata summa suhtes;“;

b) lisatakse punktid 4–10:

„4) „krediidi iseloomuga nõue“ – krediidilepingust tulenev mis tahes kohustus, sealhulgas põhisumma, kogunenud intress ja tasud, mida võlgnik võlgneb finantsinstitutsioonile või, kui finantsinstitutsioon tegutseb garantiidandjana, mida võlgnik võlgneb kolmandale isikule;

5) „krediidiriski positsioon“ – mis tahes bilansiline kirje, sealhulgas mis tahes põhisumma, kogunenud intressid ja tasud, mida võlgnik võlgneb finantsinstitutsioonile, **või** mis tahes bilansiväline kirje, millest tuleneb või võib tuleneda krediidi iseloomuga nõue;

6) „tehing“ – võlgniku ja finantsinstitutsiooni vahelisest lepingust **■** tulenev krediidiriski positsioon;

7) „konservatiivsusemarginaal“ – riskihinnangutes sisalduv lisand **■**, **mis on piisav**, et võtta arvesse hindamisvigade eeldatavat ulatust, mis tuleneb tuvastatud puudustest andmetes, meetodites ja mudelites, muudatustest laenude väljastamise standardites, riskivalmiduses, kogumis- ja sissenõudmispoliitikas ning mis tahes muust täiendava ebakindluse allikast, samuti üldisest hindamisveast;

8) „väike ja keskmise suurusega ettevõtja“ või „VKE“ – äriühing, ettevõtte või ettevõtja, mille aastakäive ei ületa viimase konsolideeritud majandusaasta aruande kohaselt 50 000 000 eurot;

9) „siduv kohustus“ – mis tahes lepingupõhine kokkulepe, mida finantsinstitutsioon pakub kliendile ja mida kõnealune klient aktsepteerib krediidi laiendamiseks, varade ostmiseks või finantsgarantiide väljastamiseks. Siduv kohustus on mis tahes kokkulepe, mille finantsinstitutsioon võib igal ajal ilma võlgnikule ette teatamata tingimusteta tühistada, või mis tahes kokkulepe,

mille finantsinstitutsioon võib tühistada, kui võlgnik ei täida tehingu dokumentides sätestatud tingimusi, sealhulgas tingimusi, mida võlgnik peab täitma enne mis tahes esialgset või hilisemat krediidi kasutusse võtmist kokkuleppe alusel.

Lepingupõhised kokkulepped, mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele, ei ole siduvad kohustused:

- a) lepingupõhised kokkulepped, mille puhul finantsinstitutsioon ei saa teenus- või vahendustasu kõnealuste lepingupõhiste kokkulepete kehtestamiseks või säilitamiseks;
- b) lepingupõhised kokkulepped, mille kohaselt klient peab taotlema finantsinstitutsioonilt kõnealuste lepingupõhiste kokkulepete kohast esialgset ja iga järgnevat krediidi kasutussevõtmist;
- c) lepingupõhised kokkulepped, mille puhul finantsinstitutsioonil on täielik otsustusõigus iga krediidi kasutusele võtmise üle, olenemata sellest, kas klient täidab lepingulise kokkuleppe dokumentides sätestatud tingimusi;
- d) lepingupõhised kokkulepped, mille kohaselt finantsinstitutsioon peab hindama kliendi krediidivõimelisust vahetult enne iga krediidi kasutusele võtmise kohta otsuse tegemist;
- e) lepingupõhised kokkulepped, mida pakutakse äriühingule, sealhulgas VKE-le, mida jälgitakse pidevalt tähelepanelikult.

10) „tingimusteta tühistatav siduv kohustus“ – mis tahes kohustus, mille tingimused võimaldavad finantsinstitutsioonil tühistada selle kohustuse täies ulatuses, mis on lubatud tarbijakaitset ja sellega seotud õigusakte käsitlevate õigusaktidega, **kui see on asjakohane**, igal ajal võlgnikule ette teatamata või millega nähakse ette automaatne tühistamine laenuvõtja krediidivõimelisuse halvenemise tõttu.“;

3) Artikli 6 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Üheltki finantsinstitutsioonilt, kes on kas emaettevõtja või tütarettevõtja, ja üheltki finantsinstitutsioonilt, kes vastavalt artiklile 18 kuulub konsolideerimise alla, ei nõuta individuaalselt artikli 92 lõigetes 5 ja 6 ning VIII osas sätestatud kohustuste täitmist.“;

3a) **Artiklisse 7 lisatakse järgmine lõige:**

„3a. Komisjon esitab 31. detsembriks 2026 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande võimaluse kohta lubada lõike 1 kohaldamist ka tütarettevõtja suhtes, kellele on andnud tegevusloa ja kelle üle teeb järelevalvet muu liikmesriik kui liikmesriik, kes on andnud tegevusloa emaettevõtjast finantsinstitutsioonile ja teeb selle üle järelevalvet. Komisjon pöörab erilist tähelepanu pangandusliidu väljakujundamisel tehtud edusammudele ning eelkõige panganduskriisi ohjamise ja hoiusekindlustuse raamistiku parandamisele, mis võimaldab lahendada lõike 1

piiriülesest kohaldamisest tingitud võimalikke finantsstabiilsusega seotud probleeme.

Komisjon kaalub ka seda, kas täiendavate usaldatavusnõuete kohaste kaitsemeetmete ja tehniliste muudatuste abil oleks või ei oleks võimalik lahendada lisaks mis tahes võimalikke finantsstabiilsusega seotud probleeme, mis on tingitud individuaalsete nõuete piiriülesest kohaldamisest loobumisest.

Aruandes käsitletakse osalist loobumist usaldatavusnõuetest, võttes arvesse seda, kas erandite piiriülese kohaldamisega peaks kaasnema nõue, et asjaomastel tütarettevõtjatel peab olema endiselt piisav omavahendite miinimumtase, et tagada oma vastupanuvõime, seda ka makseraskuste korral. Pädevad asutused võivad määrata kindlaks piisava summa, võttes arvesse konsolideerimisgrupi riskijuhtimise tõhusust ja konsolideerimisgrupi finantstoetuse korra tulemuslikkust kriisilahenduse korral.

Asjakohasel juhul võib aruandele lisada ka seadusandliku ettepaneku. Kui komisjon on arvamusel, et seadusandliku ettepaneku tegemise tingimused ei ole veel täidetud, esitab komisjon pangandusliidu valdkonnas tehtud edusamme käsitleva aruande iga kahe aasta tagant seni kaua, kuni ta leiab, et sellise seadusandliku ettepaneku tegemine on asjakohane.“;

3b) *Artikkel 8 asendatakse järgmisega:*

„Artikkel 8

Erand likviidsusnõuete individuaalsest kohaldamisest

1. Pädevad asutused võivad täielikult või osaliselt loobuda VI osa kohaldamisest finantsinstitutsiooni suhtes ja kas kõigi või mõnede tema liidus tegutsevate tütarettevõtjate suhtes ning teostada nende üle järelevalvet kui ühtse likviidsusalagrupi üle seni, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon täidab konsolideeritud alusel või tütarettevõtjast finantsinstitutsioon täidab allkonsolideeritud alusel VI osas sätestatud kohustusi;*
- b) emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon teeb konsolideeritud alusel või tütarettevõtjast finantsinstitutsioon teeb allkonsolideeritud alusel likviidsusgruppi või -alagruppi kuuluvate kõigi selliste finantsinstitutsioonide likviidsuspositsioonide, kelle suhtes kõnealust erandit kohaldatakse, pidevat seiret ja järelevalvet nende üle ning teeb likviidsusgruppi või -alagruppi kuuluvate kõigi finantsinstitutsioonide rahastamispositsioonide pidevat seiret ja järelevalvet nende üle, kui loobutakse VI osa IV jaotises sätestatud stabiilse netorahastamise kordaja nõudest, ning tagab kõikide nimetatud finantsinstitutsioonide puhul piisava likviidsuse taseme ja, kui loobutakse VI osa IV jaotises sätestatud stabiilse netorahastamise kordaja nõudest, piisava stabiilse rahastamise taseme;*
- c) kõik ettevõtjad, kes kuuluvad ühtsesse likviidsusalagruppi, on sõlminud*

direktiivis 2014/59/EL määratletud konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu või mõne muu konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu, mida pädevad asutused peavad vastuvõetavateks ning milles nõutakse emattevõtjalt likviidsustoetuse andmist ning milles ei ole ette nähtud mingit ülemmäära antava toetuse tasemele ning mis ei oleks tühistatav lühikese etteteatamisajaga;

- d) finantsinstitutsioonid on sõlminud pädevatele asutustele vastuvõetavad lepingud, millega nähakse ette vahendite vaba liikumine nende vahel ja mis võimaldavad neil õigeaegselt täita oma individuaalseid ja ühiseid kohustusi;*
- e) likviidsusalagrupperi juhtiv finantsinstitutsioon esitab pädevatele asutustele kõnealuse konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu jõustatavuse kohta sõltumatu õigusliku hinnangu, milles kinnitatakse õiguslike takistuste puudumist likviidsuse ülekandmisel ühtsesse likviidsusalagrupperi kuluvate ettevõtjate vahel;*
- f) ühtne likviidsusalagrupp on hõlmatud ühtse konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavaga, mis sisaldab finantsseisundi taastamise kava näitajaid likviidsusalagrupperi iga ettevõtja kohta, sealhulgas emattevõtja kohta, mis vastavad likviidsusalagrupperi sisese likviidsuse juhtimise poliitikale;*
- g) ühtne likviidsusalagrupp kuulub pangandusgruppi, mille suhtes kohaldatakse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi vastavalt direktiivi 2014/59/EL artiklile 92.*

Konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingut võib kasutada ka käesoleva lõike punktis d sätestatud tingimuse täitmiseks.

3. Kui ühtsesse likviidsusalagrupperi kuuluvad finantsinstitutsioonid on saanud tegevusloa mitmes liikmesriigis, kohaldatakse lõiget 1 ainult pärast artiklis 21 sätestatud menetlust ning pädevad asutused võivad loobuda täielikult või osaliselt VI osas sätestatud nõuete kohaldamisest.

4. Pädevad asutused võivad samuti kohaldada lõikeid 1 ja 3 finantsinstitutsioonide suhtes, kes on artikli 113 lõikes 7 osutatud sama finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed, tingimusel, et asjaomased finantsinstitutsioonid täidavad kõik nimetatud sättes sätestatud tingimused, ja muude finantsinstitutsioonide suhtes, kelle vahel on artikli 113 lõikes 6 osutatud seos, tingimusel, et nad täidavad kõik nimetatud sättes sätestatud tingimused. Sel juhul määravad pädevad asutused ühe finantsinstitutsioonidest, kelle suhtes loobutakse VI osa kohaldamisest ühtse likviidsusalagrupperi kõigi finantsinstitutsioonide konsolideeritud olukorra alusel.

5. Kui pädevad asutused on teinud lõike 1 või lõike 3 kohase erandi, võivad nad ka kohaldada direktiivi 2013/36/EL artiklit 86 või selle osasid ühtse likviidsusalagrupperi tasandil ning loobuda direktiivi 2013/36/EL artikli 86 või selle osade individuaalsest kohaldamisest.

6. Kui käesoleva artikli kohaselt loobub pädev asutus täielikult või osaliselt VI osa kohaldamisest finantsinstitutsiooni suhtes, võib ta nimetatud finantsinstitutsiooni

suhtes loobuda ka artikli 430 lõike 1 punkti d alusel likviidsusega seonduvate aruandlusnõuete kohaldamisest.

6a. Käesoleva artikli kohased erandid, mis on tehtud enne [kolmanda kapitalinõuete määruse kohaldamise alguskuupäev (st 1.1.2025)], kehtivad edasi [[24 kuud] pärast kolmanda kapitalinõuete määruse kohaldamise alguskuupäeva], eeldusel, et tingimused, mis on sätestatud enne [kolmanda kapitalinõuete määruse kohaldamise alguskuupäev (st 1.1.2025)] kohaldatavas käesoleva artikli versioonis, on jätkuvalt täidetud. Pärast [[24 kuud] pärast kolmanda kapitalinõuete määruse kohaldamise alguskuupäeva] jäävad niisugused erandid edasi kehtima eeldusel, et täidetud on kohaldatavad tingimused, mis on sätestatud artikli 8 lõikes 1 või 2.

6b. Komisjon esitab 31. detsembriks 2025 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingute õigusliku vormi ja konkreetse usaldatavusnõuete kohase käsitluse kohta. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.

31. detsembriks 2026 vaatab komisjon läbi käesoleva artikli lõike 1 toimimise ja koostab selle kohta aruande ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjon hindab läbivaatamisel ja aruandes eelkõige seda, kas käesolevas artiklis sätestatud elemendid ja tingimused annavad pädevatele asutustele piisava paindlikkuse määrata kindlaks finantsinstitutsioonipõhised nõuded, mis on vajalikud likviidsusnõuete kohaldamisest loobumiseks, kui see on põhjendatud konsolideerimisgrupi riskijuhtimise tõhususe ja konsolideerimisgrupi finantstoetuse korra tulemuslikkusega kriisilahenduse korral. Komisjon võtab läbivaatamisel ja aruandes arvesse ka finantsstabiilsusega seotud probleeme ja pangandusliidu väljakujundamisel tehtud edusamme ning eelkõige panganduskriisi ohjamise ja liidu hoiusekindlustuse raamistiku parandamisele, mis võib veelgi tugevdada likviidsuse juhtimise järjepidevust tegevuse jätkuvuse ja kriiside ajal. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.“;

4) Artikli 10a ainsat lõiku muudetakse järgmiselt:

„Käesoleva peatüki kohaldamisel käsitatakse investeerimisühingut ja investeerimisvaldusettevõtjat liikmesriigis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtjana või liidus emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtjana, kui investeerimisühing või investeerimisvaldusettevõtja on finantsinstitutsiooni või investeerimisühingu emaettevõtja või sellise investeerimisühingu emaettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat määrust ja kellele on osutatud määruse (EL) 2019/2033 artikli 1 lõikes 2 või 5.“;

5) Artikli 11 lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevad finantsinstitutsioonid peavad II, III, IV, VII ja VIIA osas sätestatud kohustused täitma artiklis 18 ette nähtud määral ja viisil oma konsolideeritud olukorra alusel, välja arvatud artikli 92 lõike 3 punkt a ja artikli 430 lõike 1 punkt d.“;

5a) *Artikli 13 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:*

„ELis emettevõtjana tegutsevate finantsinstitutsioonide suured tütaretevõtjad avalikustavad artiklites 437, 438, 440, 442, 449a, 450, 451, 451a ja 453 osutatud teabe individuaalselt või asjakohasel juhul kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiiviga 2013/36/EL allkonsolideeritud alusel.“;

6) Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 jäetakse välja;

b) lõike 7 esimese lõigu esimene lause asendatakse järgmisega:

„Kui finantsinstitutsioonil on tütaretevõtja, kes ei ole finantsinstitutsioon ega finantseerimisasutus, või kui tal on sellises ettevõtjas osalus, kohaldab ta kõnealuse tütaretevõtja või osaluse suhtes kapitaliosaluse meetodit.“;

c) lisatakse uus lõige 10:

„10. EBA esitab komisjonile hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: 1 aasta pärast käesoleva määruse jõustumist] aruande selle kohta, kas käesoleva määruse mõisted ja sätted, mis käsitlevad järelevalvet igat liiki riskide üle, millele finantsinstitutsioonid konsolideeritud tasandil avatud on, on täielikud ja asjakohased. EBA hindab eelkõige kõiki võimalikke allesjäänud lahknevusi nendes mõistetes ja sätetes koos nende koostoimega kohaldatava raamatupidamistavaga ning kõiki ülejäänud aspekte, mis võivad tekitada soovimatuid piiranguid konsolideeritud järelevalvele, mis on kõikehõlmav ja kohandatav uutele allikatele või riskiliikidele või struktuuridele, mis võivad viia õigusliku arbitraažini. EBA ajakohastab oma aruannet korrapäraselt kaks korda aastas.

Võttes arvesse EBA järeldusi, võib komisjon vajaduse korral võtta kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusakte, et kohendada asjaomaseid mõisteid või usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise ulatust.“;

6a) ***Artikli 19 lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:***

„1. Finantsinstitutsiooni või finantseerimisasutust, mis on tütaretevõtja või ettevõtja, milles omatakse osalust, ei pea kaasama konsolideerimise alla, kui asjaomase ettevõtja varade ja bilansiväliste kirjete kogumaht on väiksem kui väiksem järgmisest kahest summast:“;

7) Artiklit 20 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kui ELis emettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon ja tema tütaretevõtjad eraldi või ELis emettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütaretevõtjad ühiselt esitavad taotluse artikli 143 lõikes 1, artikli 151 lõigetes 4 ja 9, artiklites 283 ja 363 osutatud lubade saamiseks, konsulteerivad pädevad asutused omavahel, et otsustada, kas taotletud luba anda ja millistel tingimustel seda tuleks

teha;“;

ii) kolmas lõik jäetakse välja;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Kui ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon ja selle tütarettevõtjad või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtjad kasutavad artikli 143 kohast sisereitingute meetodit ühtsetel alustel, lubavad pädevad asutused, et emaettevõtja ja selle tütarettevõtjad koos vaadelduna vastavad III osa II jaotise 3. peatüki 6. jaos sätestatud kvalifikatsioonikriteeriumidele nii, et see on kooskõlas konsolideerimisgrupi struktuuriga ja selle riskijuhtimissüsteemide, -protsesside ja -meetoditega.“;

7a) **Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:**

a) ***lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:***

„1. ELis emaettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja taotlusel või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja allkonsolideeritud tütarettevõtja taotlusel teevad konsolideeritud järelevalvet teostav asutus ja ELis emaettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja asjaomases liikmesriigis asuvate tütarettevõtjate järelevalve eest vastutav pädev asutus kõik endast oleneva, et jõuda ühisotsusele selle kohta, kas artikli 8 lõike 1 punktides a–d esitatud tingimused on täidetud, ja määrata artikli 8 kohaldamiseks kindlaks ühtne likviidsusalagrupp.“;

b) ***lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:***

„Iga pädev asutus, sealhulgas konsolideeritud järelevalvet tegev asutus, võib siiski kuue kuu jooksul pöörduda EBA poole küsimuses, kas artikli 8 lõike 1 punktides a–g sätestatud tingimused on täidetud. Sel juhul võib EBA teostada mittesiduvat vahendamist vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktile c ning kõik asjaomased pädevad asutused lükkavad oma otsuse tegemise edasi seniks, kuni on selgunud mittesiduva vahendamise tulemused. Kui vahendamise ajal ei jõua pädevad asutused kokkuleppele kolme kuu jooksul, teeb iga individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus eraldi otsuse, võttes arvesse kasu ja riski tasakaalu emaettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni liikmesriigi tasandil ning kasu ja riski tasakaalu tütarettevõtja liikmesriigi tasandil. Asja ei anta arutamiseks EBA-le pärast kuuekuulise perioodi lõppu ega pärast ühisotsuse tegemist.“;

c) ***lõige 3 asendatakse järgmisega:***

„3. Lisaks võib mis tahes asjaomane pädev asutus kuue kuu jooksul

konsulteerida EBAga, kui arvamused lahknevad artikli 8 lõike 1 punktides a–g loetletud tingimuste küsimuses. Sel juhul võib EBA teostada mittesiduvat vahendamist vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktile c ning kõik asjaomased pädevad asutused lükkavad oma otsuse tegemise edasi seniks, kuni on selgunud mittesiduva vahendamise tulemused. Kui vahendamise ajal ei jõua pädevad asutused kokkuleppele kolme kuu jooksul, teeb iga individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus eraldi otsuse.“;

8) Artikli 27 lõike 1 punkti a alapunkt v jäetakse välja;

9) Artiklisse 34 lisatakse järgmised lõigud:

„Erandina käesoleva artikli esimesest lõigust võivad finantsinstitutsioonid erakorralistel asjaoludel, mille olemasolu määratakse kindlaks EBA arvamusega, vähendada täiendavate väärtuse korrigeerimiste kogusummat esimese taseme põhiomavahenditest mahaarvatava kogusumma arvutamisel.

Teises lõigus osutatud arvamuse esitamiseks jälgib EBA turutingimusi, et hinnata, kas erakorralised asjaolud on aset leidnud, ning teavitab sellest viivitamata komisjoni.

EBA töötab ***koostöös EKP ja ESMaga*** välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks näitajad ja tingimused, mida EBA kasutab teises lõigus osutatud erakorraliste asjaolude kindlaksmääramiseks, ning täpsustada kõnealuses lõikes osutatud summaarsete täiendavate väärtuse korrigeerimiste kogusumma vähendamist.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu kolmandas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.“;

10) Artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioonide puhul, kes kasutavad riskiga kaalutud varade arvutamiseks sisereitingute meetodit, sisereitingute meetodi kohane puudujääk, mis on arvatud vastavalt artiklile 159;“;

b) lõike 1 punkti k ***lisatakse*** alapunkt ***vi***:

„vi) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest või osakutest tulenevad riskipositsioonid, millele on määratud riskikaal 1250 % vastavalt artikli 132 lõike 2 teisele lõigule;“;

ba) lõike 1 punkt m asendatakse järgmisega:

„m) kohaldatav niisuguste viivisnõuete ebapiisava likviidsuskatte summa,

mis ei ole spetsialiseerunud võla restruktureerija ostetud nõuded, mis olid ostmise ajal viivisnõuded;“;

11) Artikli 46 lõike 1 punktis a asendatakse alapunkt ii järgmisega:

„ii) artikli 36 lõike 1 punktides a–g, punkti k alapunktides ii, iii ja iv ning punktides l, m ja n osutatud mahaarvamised, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevase kasumlikkuse põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“;

11a) Artiklisse 47a lisatakse järgmised lõiked:

„7a. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel tähendab „spetsialiseerunud võla restruktureerija“ finantsinstitutsiooni, mis eelmisel majandusaastal vastas kõigile järgmistele tingimustele:

i) finantsinstitutsiooni põhitegevus on teiste finantsinstitutsioonide riskipositsioonide ostmine ning selle juhtorgan on selleks rakendanud selget ja tulemuslikku institutsioonisest otsustamismenetlust;

ii) tema enda väljastatud laenude bilansiline väärtus ei ületa 15 % tema laenude bilansilisest koguväärtusest, sealhulgas ostetud teenindatavad ja viivisnõuded; ning

iii) selle varade koguväärtus ei ületa 30 miljardit eurot.

7b. EBA töötab lõike 7a punktides i–iii sätestatud kriteeriume arvesse võttes välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse tingimusi, mille alusel võib finantsinstitutsiooni käsitleda spetsialiseeritud võla restruktureerijana.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

11b) Artiklit 47c muudetakse järgmiselt:

a) lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) 1 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast, välja arvatud juhul, kui finantsinstitutsioon on kasutanud garantiid või kindlustust ning aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja on võtnud ja täidab kooskõlas artikli 213 lõikega 1 kõik võlgniku maksekohustused finantsinstitutsiooni ees täielikult ja vastavalt kohaldatavale maksegraafikule; sellisel juhul kasutatakse viivisnõude tagatud osa puhul tegurit 0;“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Erandina käesoleva artikli lõikest 3 ei kohaldata käesolevas artiklis sätestatud nõudeid viivisnõude selle osa suhtes, mille on garanteerinud või kindlustanud

ametlik ekspordikrediidi agentuur.“;

- 12) Artikli 48 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
- a) punktis a asendatakse alapunkt ii järgmisega:
„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–h, punkti k alapunktid ii, iii ja iv ning punktid l, m ja n, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest.“;
- b) punktis b asendatakse alapunkt ii järgmisega:
„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–h, punkti k alapunktid ii, iii ja iv ning punktid l, m ja n, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest.“;
- 13) Artikli 49 lõige 4 asendatakse järgmisega:
„4. Osalused, mille puhul ei tehta **lõike 1 kohaseid mahaarvamisi**, kvalifitseeruvad **alati** riskipositsioonidena ja neile antakse **█** riskikaal vastavalt **käesoleva määruse** III osa II jaotise 2. peatükile.
Osalused, mille puhul ei tehta lõigetele 2 või 3 vastavat mahaarvamist, kvalifitseeruvad riskipositsioonidena ja nende riskikaal on 100 %.“;
- 14) Artikli 60 lõike 1 punktis a asendatakse alapunkt ii järgmisega:
„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii, iii ja iv ning punktid l, m ja n, välja arvatud tulevasel kasumlikkusel põhinev edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“;
- 15) Artikli 62 esimese lõigu punkt d asendatakse järgmisega:
„d) finantsinstitutsioonide puhul, kes arvutavad riskiga kaalutud vara III osa II jaotise 3. peatüki kohaselt, vajaduse korral sisereitingute meetodi põhine ülejääk (koos maksumõjuga), artikli 159 kohaselt arvatatuna kuni 0,6 % ulatuses riskiga kaalutud varast, mis on arvatud vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile.“;
- 16) Artikli 70 lõike 1 punktis a asendatakse alapunkt ii järgmisega:
„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii, iii ja iv ning punktid l, m ja n, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“;
- 17) Artikli 72b lõike 3 esimeses lõigus asendatakse sissejuhatav lause järgmisega:
„Lisaks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kohustustele võib kriisilahendusamet lubada, et kohustused kvalifitseeruvad kõlblike kohustuste instrumentideks koondsummas, mis ei ületa 3,5 % koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõike 3 kohaselt, tingimusel et;“;
- 18) Artikli 72i lõike 1 punktis a asendatakse alapunkt ii järgmisega:
„ii) artikli 36 lõike 1 punktid a–g, punkti k alapunktid ii, iii ja iv ning punktid l, m ja n, välja arvatud mahaarvatav summa seoses tulevasel kasumlikkusel põhineva edasilükkunud tulumaksu varaga, mis tuleneb ajutistest erinevustest;“;

19) Artikli 84 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tütarettevõtja esimese taseme põhiomavahendid, millest on lahutatud väikseim järgnevatest:

- i) kõnealuse tütarettevõtja esimese taseme põhiomavahendite summa, mis peab vastama:
  - kui tütarettevõtja on **käesoleva määruse artikli 81 lõike 1 punkti a alapunktides i–iii või alapunktis v osutatud ettevõtja**, siis artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmanda riigi kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme põhiomavahenditega, olenevalt vajadusest;
  - kui tütarettevõtja on investeerimisühing **või vahepealne investeerimisvaldusettevõtja**, määruse (EL) 2019/2033 artiklis 11 kehtestatud nõude, direktiivi (EL) 2019/2034 artikli 39 lõike 2 punktis a osutatud omavahendite erinõuete või kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme põhiomavahenditega, olenevalt vajadusest;
- ii) kõnealuse tütarettevõtjaga seotud konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ning kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude summale.

Erandina käesolevast punktist a võib pädev asutus lubada finantsinstitutsioonil maha arvata kas käesoleva punkti alapunktis i või ii osutatud summad;“;

20) Artikli 85 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tütarettevõtja esimese taseme omavahendid, millest on lahutatud väikseim järgnevatest:

- i) tütarettevõtja esimese taseme omavahendite summa, mis peab vastama:
  - kui tütarettevõtja on **käesoleva määruse artikli 81 lõike 1 punkti a alapunktides i–iii või alapunktis v osutatud ettevõtja**, siis artikli 92 lõike 1 punktis b sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude, või mis tahes kolmanda riigi kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete

summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme omavahenditega, olenevalt vajadusest;

- kui tütarettevõtja on investeerimisühing **või vahepealne investeerimisvaldusettevõtja**, määruse (EL) 2019/2033 artiklis 11 kehtestatud nõude, direktiivi (EL) 2019/2034 artikli 39 lõike 2 punktis a osutatud omavahendite erinõuete või kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita esimese taseme omavahenditega, olenevalt vajadusest;
- ii) tütarettevõtjaga seotud konsolideeritud esimese taseme omavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama artikli 92 lõike 1 punktis b sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ning kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude summale.

Erandina käesolevast punktist a võib pädev asutus lubada finantsinstitutsioonil maha arvata kas käesoleva punkti alapunktis i või ii osutatud summad;“;

20a) Artikli 87 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tütarettevõtja omavahendid, millest on maha arvatud väikseim järgmistest:

- i) tütarettevõtja omavahendite summa, mis peab vastama**
  - **kui tütarettevõtja on käesoleva määruse artikli 81 lõike 1 punkti a alapunktides i–iii või alapunktis v osutatud ettevõtja, siis käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis c sätestatud nõude, käesoleva määruse artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete, kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude või mis tahes kolmanda riigi kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita omavahenditega, olenevalt vajadusest;**
  - **kui tütarettevõtja on investeerimisühing või vahepealne äriühinguna asutatud fond, määruse (EL) 2019/2033 artiklis 11 kehtestatud nõude, direktiivi (EL) 2019/2034 artikli 39 lõike 2 punktis a osutatud omavahendite erinõuete või kolmandate riikide kohalikest järelevalvealastest õigusnormidest tulenevate nõuete summale, kuivõrd kõnealuseid nõudeid tuleb täita omavahenditega, olenevalt vajadusest;**
- ii) tütarettevõtjaga seotud omavahendite summa, mis peab konsolideeritud alusel vastama käesoleva määruse artikli 92 lõike 1 punktis c sätestatud nõude, artiklites 458 ja 459 osutatud nõuete, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud omavahendite erinõuete ning kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõude summale.**

Erandina käesolevast punktist a võib pädev asutus lubada finantsinstitutsioonil maha arvata kas käesoleva punkti alapunktis i või ii osutatud summad;“;

21) Lisatakse artikkel 88b:

„Artikkel 88b

Kolmandate riikide ettevõtjad

Käesoleva II jaotise kohaldamisel tähendavad mõisted „investeeringusühing“ ja „finantsinstitutsioon“ ka kolmandates riikides asutatud ettevõtjaid, kes juhul, kui nad oleksid asutatud liidus, vastaksid nende mõistete artikli 4 lõike 1 punktides 2 ja 3 esitatud määratlustele.“;

22) Artikli 89 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Olulise osaluse suhtes, mille maht ületab 15 % finantsinstitutsiooni aktsepteeritud kapitalist ja mis ei ole finantssektori ettevõtjas, kohaldatakse lõiget 3.“;

23) Artiklit 92 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmistega:

„3. Koguriskipositsioon arvutatakse järgmiselt:

a) **█** Selleks et täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, **arvutab finantsinstitutsioon koguriskipositsiooni** järgmiselt:

$$TREA = \max \{U - TREA; x \cdot S - TREA\}$$

kus:

TREA = üksuse koguriskipositsioon;

U-TREA = üksuse alammäärata koguriskipositsioon, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 4;

S-TREA = üksuse standardiseeritud koguriskipositsioon, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 5;

x = 72,5 %.

Finantsinstitutsioonid järgivad käesolevat artiklit vastavalt artiklis 92-a sätestatud kohaldamise tasandile.

4. Alammäärata koguriskipositsioon arvutatakse käesoleva lõike punktide a–f summamana pärast lõikes 7 sätestatu arvessevõtmist:

a) II jaotise ning artikli 379 kohaselt arvutatud riskiga kaalutud vara krediidiriski, sealhulgas vastaspoole riski ja lahjendusrisiki puhul seoses finantsinstitutsiooni kogu majandustegevusega, välja arvatud finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliga seotud tegevusest tulenev riskiga kaalutud vara;

b) finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliga seotud tegevusele esitatavad omavahendite nõuded seoses järgmisega:

i) käesoleva osa IV jaotise kohaselt arvutatav tururisk;

- ii) riskide kontsentreerumine, mis ületab artiklites 395–401 sätestatud piirmäärasid sellises ulatuses, milles finantsinstitutsioonil on IV osa kohaselt lubatud kõnealuseid piirmäärasid ületada;
- c) tururiski omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva osa IV jaotisega kogu äritegevuse kohta, millel on valuuta- või kaubarisk;
- ca) arveldusriski omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva osa V jaotisega, välja arvatud artikkel 379;
- d) krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva osa VI jaotisega;
- e) operatsiooniriski omavahendite nõuded, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva osa III jaotisega;
- f) käesoleva osa II jaotise kohaselt arvutatav riskiga kaalutud vara vastaspoole riski puhul, mis tuleneb finantsinstitutsiooni kauplemisportfelliga seotud tegevusest järgmist liiki tehingute ja lepingute puhul:
  - i) II lisas loetletud lepingud ja krediidituletisinstrumendid;
  - ii) repotehingud, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingud, mille alusvaraks on väärtpaberid või kaubad;
  - iii) võimenduslaenu tehingud, mille alusvaraks on väärtpaberid või kaubad;
  - iv) pika arveldustähtajaga tehingud.“;
- b) lisatakse lõiked 5 ja 7:

„5. Standardiseeritud koguriskipositsioon arvutatakse lõike 4 punktide a–f summamana pärast lõike 7 ja järgmiste nõuete arvessevõtmist:

  - a) lõike 4 punktis a osutatud krediidiriski ja lahjendusriski ning kõnealuse lõike punktis f osutatud kauplemisportfelliga seotud tegevusest tuleneva vastaspoole riski puhul arvutatakse riskiga kaalutud varad ilma ühegi järgmise meetodita:
    - i) artiklis 221 sätestatud tasaarvestuse raamlepingute puhul kasutatav sisemudelitel põhinev meetod;
    - ii) peatükis sätestatud sisereitingute meetod;
    - iii) artiklites 258–260 sätestatud väärtpaberistamise sisereitingute meetod ja artiklis 265 sätestatud sisemisel hinnangul põhinev meetod;
    - iv) käesoleva osa II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud lähenemisviis;
  - b) lõike 3 punkti b alapunktis i osutatud tururiski omavahendite nõuded kauplemisportfelliga seotud tegevuse ja kogu äritegevuse puhul, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse lõike punktis c osutatud valuuta- või

kaubariski, arvutatakse ilma III osa IV jaotise 1b. peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit kasutamata.

7. Lõikes 4 osutatud alammäärata koguriskipositsiooni ja lõikes 5 osutatud standardiseeritud riskipositsiooni arvutamisel kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) lõike 4 punktides c, ca, d ja e osutatud omavahendite nõuded hõlmavad finantsinstitutsiooni kogu majandustegevusest tulenevaid omavahendite nõudeid;
- b) finantsinstitutsioonid korrutavad lõike 4 punktides b–e sätestatud omavahendite nõuded 12,5ga.“;

23a) **Lisatakse järgmine artikkel:**

„Artikkel 92-a

Minimaalse väljundmäära kohaldamise tasand

1. Finantsinstitutsioonid arvutavad artikli 92 lõikes 3 osutatud koguriskipositsiooni konsolideeritud alusel kooskõlas käesoleva määruse I osa II jaotise 2. peatükiga.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib pädev asutus, kes on vastutav liikmesriigis järelevalve tegemise eest ELis emaettevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni või ELis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtjast krediidiasutuse üle, juhul, kui ta on seisukohal, et käesoleva määruse artikli 92 lõike 3 kohaldamisega kaasneks kapitali asjakohatu jaotumine konsolideerimisgrupi ettevõtjate vahel, esitada konsolideeritud järelevalvet tegevale asutusele kapitali ümberjaotamise ettepaneku.

Teate saamisel püüavad teavitav pädev asutus ja konsolideeritud järelevalvet tegev asutus teha ühise otsuse tütarettevõtjast krediidiasutuse tasandil minimaalse väljundmäära kohaldamise kohta või ühisotsuse mis tahes muu jaotusmehhanismi kohta, mis tagaks kapitalinõuete asjakohase jaotuse. Kui asutused ei jõua kolme kuu jooksul ühisele otsusele, on EBA-l õiguslikult siduv vahendajaroll, et lahendada pädevate asutuste vahelised vaidlused määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 19 sätestatud korras.“;

24) Artikli 92a lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) 18 % riskipõhine määr, mis näitab finantsinstitutsiooni omavahendeid ja kõlblikke kohustusi väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist, mis arvutatakse artikli 92 lõike 3 kohaselt;“;

25) Artikli 102 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kooskõlas artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodiga määratakse kauplemisportfelli kuuluvad positsioonid artikli 104b kohaselt loodud kauplemisüksustele.“;

26) Artikkel 104 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 104

Kauplemissportfelli kuulumine

1. Finantsinstitutsioonil on artikli 102 ja käesoleva artikli kohaselt ning finantsinstitutsiooni riskijuhtimissuutlikkust ja -tavasid arvesse võttes selgelt määratletud põhimõtted ja protseduurid, mille kohaselt määratakse kindlaks, millised positsioonid loetakse omavahendite nõuete arvutamisel kauplemissportfelli kuuluvateks. Finantsinstitutsioon dokumenteerib täielikult oma vastavuse nendele põhimõtetele ja protseduuridele, teeb nende suhtes vähemalt kord aastas siseauditi ning teeb selle auditi tulemused pädevatele asutustele kättesaadavaks.

Finantsinstitutsioonil on sõltumatu riskikontroll, mille raames hinnatakse pidevalt kauplemissportfelli kuuluvaid ja sellest välja jäävaid instrumente ning seda, kas instrumentid on nõuetekohaselt määratletud kauplemiseks kasutatavate või kauplemiseks mittekasutatavate instrumentidena.

2. Finantsinstitutsioonid määravad kauplemissportfelli järgmiste instrumentide positsioonid:

- a) instrumentid, mis vastavad artikli 325 lõigetes 6, 7 ja 8 sätestatud kriteeriumidele alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemissportfelli kaasamiseks;
- b) instrumentid, millest tuleneks kauplemissportfelliväline krediidi- või omakapitali lühike netopositsioon, välja arvatud finantsinstitutsiooni enda kohustused, välja arvatud juhul, kui sellised positsioonid vastavad lõike 2 punktis e osutatud kriteeriumidele;
- c) väärtpaberite emissiooni tagamise kohustustest tulenevad instrumentid, kui need emissiooni tagamise kohustused on seotud üksnes väärtpaberitega, mida finantsinstitutsioon peaks arvelduspäeval tegelikult ostma;
- d) ***instrumentid***, mis on krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kohaldatava raamatupidamistava kohaselt ühemõtteliselt liigitatud kauplemise eesmärki omavateks;
- e) turutegemisest tulenevad instrumentid;
- f) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad, mida hoitakse kauplemise eesmärgil, tingimusel et kõnealused ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad vastavad vähemalt ühele lõikes 7 sätestatud tingimusele;
- g) börsil noteeritud aktsiad;
- h) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud, mis on seotud kauplemisega;
- i) optsioonid või muud tuletisinstrumentid, mis on varjatud finantsinstitutsiooni enda ***kauplemissportfellivälistes*** kohustustes, mis on seotud krediidi- või aktsiariskiga.

Punkti b kohaldamisel on finantsinstitutsioonil omakapitali lühike netopositsioon, kui

omakapitali hinna langus toob finantsinstitutsioonile kasumit. Kui krediidiriski marginaali suurenemine või emitendi või emitentide rühma krediidivõimelisuse halvenemine toob finantsinstitutsioonile kasumit, peab finantsinstitutsioonil olema krediidi lühike netopositsioon. Finantsinstitutsioonid jälgivad pidevalt olukorda, kui instrumentidest tuleneb kauplemisportfelliväline krediidi- või omakapitali lühike netopositsioon.

Punkti i kohaldamisel eemaldab finantsinstitutsioon varjatud optsiooni **■** oma **kauplemisportfellivälistest** kohustustest **■**, mis on seotud krediidi- või aktsiariskiga. **Ta** määrab **varjatud optsiooni kauplemisportfelli ja jätab** oma kohustused **■** kauplemisportfelliväliste instrumentide hulka.

3. Finantsinstitutsioonid ei määra kauplemisportfelli järgmiste instrumentide positsioone:

- a) väärtpaberistamishoidlasse paigaldatavad instrumendid;
- b) kinnisvaraosalusega seotud instrumendid;
- c) börsil noteerimata aktsiad;
- d) jaemüügi ja VKEde laenudega seotud instrumendid;
- e) muud kui lõike 2 punktis f nimetatud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad;
- f) tuletislepingud ja ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad, kellel on üks või mitu punktides a–d osutatud alusvaraks olevat instrumenti;
- g) instrumendid, mida hoitakse punktides a–f osutatud instrumendi ühe või mitme positsiooni konkreetse riski maandamiseks;
- h) finantsinstitutsiooni enda kohustused, välja arvatud juhul, kui sellised instrumendid vastavad lõike 2 punktis e osutatud kriteeriumidele.

4. Erandina lõikest 2 võib finantsinstitutsioon kauplemisportfelliväliseks määrata positsiooni kõnealuse lõike punktides d–i osutatud instrumentides, kui tema pädev asutus selle heaks kiidab. Pädev asutus annab oma heakskiidu, kui finantsinstitutsioon on asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et positsiooni ei hoita kauplemise eesmärgil või selleks, et maandada kauplemise eesmärgil hoitavaid positsioone.

5. Kui finantsinstitutsioon on määranud kauplemisportfelli positsiooni instrumendis, mis ei ole lõike 2 punktides a, b või c osutatud instrument, võib finantsinstitutsiooni pädev asutus nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult tõendeid sellise määramise põhjendamiseks. Kui finantsinstitutsioon ei esita sobivaid tõendeid, võib tema pädev asutus nõuda, et finantsinstitutsioon määraks selle positsiooni ümber kauplemisportfelliväliseks.

6. Kui finantsinstitutsioon on määranud kauplemisportfelliväliseks positsiooni instrumendis, mis ei ole lõikes 3 osutatud instrument, võib finantsinstitutsiooni pädev asutus nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult tõendeid sellise määramise põhjendamiseks. Kui finantsinstitutsioon ei esita sobivaid tõendeid, võib tema pädev

asutus nõuda, et finantsinstitutsioon määraks selle positsiooni ümber kauplemisportfelli.

7. Finantsinstitutsioon määrab kauplemisportfelli sellise positsiooni ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjas, ***millele ei ole osutatud käesoleva artikli lõike 3 punktis f ning*** mida hoitakse kauplemise eesmärgil ja kui krediidasutus või investeerimisühing vastab ühele järgmistest tingimustest:

- a) finantsinstitutsioon on võimeline hankima ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja üksikute aluspositsioonide kohta piisavalt teavet;
- b) finantsinstitutsioon ei suuda ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja üksikute aluspositsioonide kohta piisavat teavet hankida, kuid finantsinstitutsioon on teadlik ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja volituste sisust ja suudab jälgida ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja igapäevaseid noteeritud hindu.

8. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et veelgi täpsustada protsessi, mida finantsinstitutsioonid kasutavad lõike 2 punktis b osutatud kauplemisportfelli välise krediidid- või omakapitali lühikeste netopositsioonide arvutamiseks ja jälgimiseks.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

27) Artiklit 104a muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„EBA teeb järelevalvet mitmesuguste järelevalvetavade üle ja annab 28. juuniks 2024 välja suunised selle kohta, mida mõistetakse lõike 5 esimese lõigu kohaldamisel erandlike asjaolude all. Kõnealused suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras. Kuni EBA suuniste väljaandmiseni teavitavad pädevad asutused EBA-t otsustest, millega nad on andnud krediidasutusele või investeerimisühingule loa positsiooni ümberliigitamiseks, nagu on osutatud käesoleva artikli lõikes 2, või millega nad ei ole sellist luba andnud, ning esitavad EBA-le selle põhjuse.“;

- b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käesoleva artikli kohane positsiooni ümberliigitamine on tagasivõtmatu, välja arvatud lõikes 1 osutatud erandlike asjaolude korral.“;

- c) lisatakse lõige 6:

„6. Erandina lõikest 1 võib finantsinstitutsioon liigitada kauplemisportfelli välise positsiooni ümber kauplemisportfelli positsiooniks kooskõlas artikli 104 lõike 2 punktiga d, küsimata selleks luba oma pädevalt

asutuselt. Sellisel juhul kohaldatakse finantsinstitutsiooni suhtes jätkuvalt lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõudeid. Kui selline ümberliigitamine on toimunud, teavitab finantsinstitutsioon viivitamata oma pädevat asutust.“;

28) Artiklit 104b muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Selleks et arvutada tururiski omavahendite nõuded kooskõlas artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodiga, loovad finantsinstitutsioonid kauplemisüksused ning määravad kõik oma kauplemisportfelli positsioonid ning lõigetes 5 ja 6 osutatud kauplemisportfellivälised positsioonid ühele kõnealustest kauplemisüksustest. Kauplemisportfelli positsioonid määratakse samale kauplemisüksusele ainult siis, kui need on vastavuses kauplemisüksuse jaoks kokkulepitud äristrateegiaga ning neid juhitakse ja jälgitakse pidevalt kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.“;

b) lisatakse lõiked 5 ja 6:

„5. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks määravad finantsinstitutsioonid kõik oma valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfellivälised positsioonid lõike 1 kohaselt asutatud kauplemisüksustele, kes juhivad nende positsioonidega sarnaseid riske.

6. Erandina lõikest 5 võivad finantsinstitutsioonid tururiski omavahendite nõuete arvutamisel luua ühe või mitu kauplemisüksust, kellele nad määravad üksnes valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliseid positsioone. Nende kauplemisüksuste suhtes ei kohaldata lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõudeid.“;

29) Lisatakse artikkel 104c:

Artikkel 104c

Omavahendite suhtarvude valuutariski maandamise käsitlus

1. Finantsinstitutsioon, kes on teadlikult võtnud riski positsiooni, et vähemalt osaliselt maandada oma mis tahes artikli 92 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud omavahendite suhtarvude negatiivseid muutusi valuutakurssides, võib pädevate asutuste loal jätta kõnealuse riski positsiooni välja artikli 325 lõikes 1 sätestatud valuutariski omavahendite nõuetest, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) tururiski omavahendite nõuetest välja arvatud riski positsiooni maksimumsumma on piiratud riski positsiooni summaga, mis neutraliseerib kõigi omavahendite suhtarvude tundlikkuse valuutakursside negatiivsete muutuste suhtes;
- b) riski positsioon jäetakse tururiski omavahendite nõuetest välja vähemalt kuueks kuuks;
- c) finantsinstitutsioon on kehtestanud asjakohase riskijuhtimise raamistiku, sealhulgas selge riskimaandamisstrateegia ja juhtimisstruktuuri, et maandada

valuutakursside ebasoodsaid muutusi kõigi oma kapitali suhtarvude puhul;

- d) finantsinstitutsioon on esitanud pädevatele asutustele põhjenduse riski positsiooni väljajätmise kohta tururiski omavahendite nõuetest, kõnealuse riski positsiooni üksikasjad ja summa, mis tuleb tururiski omavahendite nõuetest välja jätta.

2. Kõiki riski positsioonide väljajätmisi tururiski omavahendite nõuetest kooskõlas lõikega 1 kohaldatakse järjepidevalt.

3. Pädevad asutused kiidavad heaks kõik muudatused, mida finantsinstitutsioon teeb lõike 1 punktis c osutatud riskijuhtimisraamistikku ja lõike 1 punktis d osutatud riski positsioonide üksikasjadesse.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks:

- a) riski positsioonid, mida finantsinstitutsioon võib teadlikult võtta, et vähemalt osaliselt maandada kõigi finantsinstitutsiooni lõike 1 esimeses lõigus osutatud omavahendite suhtarvude valuutakursside ebasoodsaid muutusi;
- b) kuidas määrata kindlaks lõike 1 punktis a osutatud maksimumsumma ja viis, kuidas finantsinstitutsioon arvab selle summa välja iga artikli 325 lõikes 1 sätestatud meetodi puhul;
- c) kriteeriumid, millele finantsinstitutsiooni riskijuhtimisraamistik vastab, nagu on osutatud lõike 1 punktis c, et seda saaks käesoleva artikli kohaldamisel asjakohaseks pidada.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 2 aastat pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

30) Artiklit 106 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikes 3 asendatakse viimane lõik järgmisega:

„Tururiski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil lisatakse kauplemisportfelli nii esimese lõigu kohaselt arvesse võetud sisemine riskimaandus kui ka kolmanda isiku suhtes võetud krediituletisinstrumenti positsioon. Tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b sätestatud meetodi abil määratakse mõlemad positsioonid samale artikli 104b lõike 1 kohaselt asutatud kauplemisüksusele, mis juhib sarnaseid riske.“;

- b) lõikes 4 asendatakse viimane lõik järgmisega:

„Tururiski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil lisatakse kauplemisportfelli nii esimese lõigu kohaselt arvesse võetud sisemine riskimaanduste positsioon kui ka kolmanda isiku suhtes võetud aktsiatel põhineva tuletisinstrumenti positsioon. Tururiskide omavahendite nõuete

arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b sätestatud meetodi abil määratakse mõlemad positsioonid samale artikli 104b lõike 1 kohaselt asutatud kauplemisüksusele, mis juhib sarnaseid riske.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui finantsinstitutsioon maandab kauplemisportfelliväliseid intressiriski positsioone kauplemisportfelli intressiriski positsiooni abil, loetakse seda kauplemisportfellivälistest positsioonidest tulenevate intressiriskide hindamisel direktiivi 2013/36/EL artiklite 84 ja 98 kohaselt intressiriski positsiooni sisemiseks riskimaanduseks, kui järgmised tingimused on täidetud:

- a) tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud meetodite abil on intressiriski positsioon määratud muudest kauplemisportfelli positsioonidest eraldi portfelli, mille äristrateegia on ette nähtud üksnes intressiriski positsiooni sisemiste riskimaanduste tururiski juhtimiseks ja leevendamiseks ;
- b) tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodite abil on positsioon määratud artikli 104b kohaselt loodud kauplemisüksusele, mille äristrateegia on ette nähtud üksnes intressiriski positsiooni sisemiste riskimaanduste tururiski juhtimiseks ja leevendamiseks;
- c) finantsinstitutsioon on direktiivi 2013/36/EL artiklites 84 ja 98 kehtestatud nõuete kohaldamisel dokumenteerinud täies ulatuses selle, kuidas positsioon leevendab kauplemisportfellivälistest positsioonidest tulenevat intressiriski.“;

d) lisatakse lõiked 5a ja 5b:

„5a. Lõike 5 punkti a kohaldamisel võib finantsinstitutsioon määrata sellele portfelliga muid intressiriski positsioone, mis on võetud kolmandate isikute suhtes või oma kauplemisportfelli suhtes, kui finantsinstitutsioon tasakaalustab täielikult nimetatud oma kauplemisportfelli suhtes võetud intressiriski positsioonide tururiski, võttes vastanduvad intressiriski positsioonid kolmandate isikute suhtes.

5b. Lõike 5 punktis b osutatud kauplemisüksuse suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) kõnealune kauplemisüksus võib hõlmata muid intressiriski positsioone, mis on võetud kolmandate isikute või finantsinstitutsiooni muude kauplemisüksuste suhtes, kui need positsioonid vastavad artiklis 104 osutatud kauplemisportfelli kuulumise nõuetele ja need muud kauplemisüksused tasaarvestavad täielikult nende muude intressiriski positsioonide tururiski, võttes vastanduvad intressiriski positsioonid kolmandate isikute suhtes;
- b) kõnealusele kauplemisüksusele ei määrata muid kui punktis a osutatud kauplemisportfelli positsioone;

- c) erandina artiklist 104b ei kohaldata selle kauplemisüksuse suhtes kõnealuse artikli lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõudeid.“;
- e) lõiked 6 ja 7 asendatakse järgmistega:
- „6. Lisaks muude kauplemisportfelli positsioonide omavahendite nõuetele arvutatakse individuaalselt kõigi lõike 5 punktis a osutatud eraldi portfelli või kõnealuse lõike punktis b osutatud kauplemisüksusele määratud positsioonide tururiski omavahendite nõuded.
7. Kui finantsinstitutsioon maandab krediitiväärtuse korrigeerimise riski oma kauplemisportfelli sisestatud tuletisinstrumenti kasutades, kajastatakse selle tuletisinstrumenti positsiooni krediitiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel kooskõlas artiklites 383 või 384 sätestatud meetoditega krediitiväärtuse korrigeerimise riski sisemise riskimaandusena, kui täidetud on järgmised tingimused:
- a) tuletisinstrumenti positsiooni tunnustatakse aktsepteeritud riskimaandusena kooskõlas artikliga 386;
- b) kui tuletisinstrumenti positsiooni suhtes kohaldatakse mõnda artikli 325c lõike 2 punktides b või c või artikli 325e lõike 1 punktis c sätestatud nõuet, tasakaalustab finantsinstitutsioon täielikult selle tuletisinstrumenti positsiooni tururiski, võttes kolmandate isikute suhtes vastanduvad positsioonid.

Esimese lõigu kohaselt tunnustatud sisemise riskimaanduse vastanduv kauplemisportfelli positsioon lisatakse tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks finantsinstitutsiooni kauplemisportfelli.“;

31) Artikli 107 lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid kohaldavad artikli 92 lõike 4 punktide a ja f kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel kas 2. peatükiga ette nähtud standardmeetodit või kui pädevad asutused on andnud selleks artikli 143 kohase loa, siis 3. peatükiga ette nähtud sisereitingute meetodit.

2. Keskse vastaspoolega seotud kauplemisriski positsioonide ja tagatisfondi tehtavate osamaksude puhul kasutab finantsinstitutsioon artikli 92 lõike 4 punktide a ja f kohaldamisel oma riskiga kaalutud vara arvutamiseks 9. jao 6. peatükis sätestatud käsitlust. Kõiki muid keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitleb finantsinstitutsioon järgmiselt:

- a) muid nõuetele vastava keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena teise finantsinstitutsiooni vastu;
- b) muid nõuetele mittevastava keskse vastaspoole vastu olevaid nõudeid käsitletakse nõuetena äriühingute vastu.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse nõudeid kolmandate riikide investeerimisühingute, krediidasutuste, kliiringukodade ja börside ning finantseerimisasutuste vastu, kellele on tegevusloa andnud ja kelle üle teevad

järelevalvet kolmanda riigi ametiasutused ning kelle suhtes kohaldatakse usaldatavusnõudeid, mis on stabiilsuse mõttes võrreldavad finantsinstitutsioonide suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuetega, nõuetena finantsinstitutsioonide vastu ainult juhul, kui kolmas riik kohaldab selle üksuse suhtes usaldatavus- ja järelevalvenõudeid, mis on vähemalt samaväärsed liidus kohaldatavate nõuetega.“;

32) Artikkel 108 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 108

Krediidiriski maandamise tehnikate kasutamine standardmeetodi ja sisereitingute meetodi kohaselt krediidiriski ja lahjendusriski puhul

1. Riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 2. peatüki kohast standardmeetodit või 3. peatüki kohast sisereitingute meetodit, kuid ei kasuta artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib finantsinstitutsioon artikli 92 lõike 4 punktide a ja f kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel või vajaduse korral artikli 36 lõike 1 punkti d ja artikli 62 punkti d kohasel oodatava kahju määra arvutamisel võtta kooskõlas 4. peatükiga arvesse otsest krediidiriski kaitset.

2. Riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab sisereitingute meetodit, kasutades artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib finantsinstitutsioon võtta **3. peatüki kohaselt** arvesse otsese krediidiriski kaitse mõju riskiga kaalutud varade arvutamisel **artikli 92 lõike 4 punktide a ja f järgi** ning oodatavale kahjule **artikli 36 lõike 1 punktis d ja artikli 62 punktis d osutatud arvutuse tegemisel**.

2a. Kui finantsinstitutsioon kohaldab sisereitingute meetodit, kasutades artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid nii esmase riskipositsiooni kui ka krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otseste nõuete puhul, võib finantsinstitutsioon võtta **3. peatüki kohaselt** arvesse kaudse krediidiriski kaitse mõju riskiga kaalutud varade **arvutamisel artikli 92 lõike 4 punktide a ja f järgi** ning oodatavale kahjule **artikli 36 lõike 1 punktis d ja artikli 62 punktis d osutatud arvutuse tegemisel**. Kõigil muudel juhtudel võib finantsinstitutsioon võtta nendel eesmärkidel 4. peatüki kohaselt arvesse kaudse krediidiriski kaitse mõju riskiga kaalutud varadele ja oodatavale kahjule.

3. Kui lõikes 4 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti, võib kolmanda osa II jaotise 2., 3. ja 4. peatüki kohaldamisel vajaduse korral käsitada **füüsilistele isikutele antavaid** laene tagatud riskipositsioonide asemel elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonidena, kui liikmesriigis on **füüsilistele isikutele antavate** laenude suhtes täidetud järgmised tingimused:

- a) enamikku selles liikmesriigis füüsilistele isikutele elamukinnisvara ostmiseks antud laenudest ei anta õiguslikus vormis hüpoteekidena;
- b) enamiku selles liikmesriigis **füüsilistele isikutele** elamukinnisvara ostmiseks antud laenudest tagab garantiandja, kellel on krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mis vastab

krediidikvaliteedi astmele 1 või 2, ning kes on kohustatud finantsinstitutsioonile laenu täielikult tagasi maksma, kui algne laenuvõtja ei täida oma kohustusi;

- c) kui punktis b osutatud garantiiandja ei täida oma kohustusi **vastavalt antud garantiile**, on finantsinstitutsioonil juriidiline õigus elamukinnisvarale seatud hüpoteek realiseerida.

Pädevad asutused teavitavad EBAt, kui punktides a, b ja c osutatud tingimused on nende jurisdiktsioonide riigi territooriumil täidetud, ning esitavad nende garantiiandjate nimed, kes vastavad käesoleva lõike ja lõike 4 tingimustele.

EBA avaldab kõigi selliste aktsepteeritud garantiiandjate loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda igal aastal.

4. Lõike 3 kohaldamisel võib selles osutatud laene käsitada tagatud riskipositsioonide asemel elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonidena, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) riskipositsioon, mida käsitletakse standardmeetodi kohaselt, vastab kõigile nõuetele, et see määrataks artiklite 124 ja 125 kohaselt standardmeetodi riskipositsiooni klassi „kinnisasjale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid“, kuid selle erandiga, et laenu andval finantsinstitutsioonil ei ole elamukinnisvarale seatud hüpoteeki;
- b) riskipositsioon, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, vastab kõigile nõuetele, et see määrataks artikli 147 lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud sisereitingute meetodi riskipositsiooni klassi „elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded“, kuid selle erandiga, et laenu andval finantsinstitutsioonil ei ole kinnisvarale seatud hüpoteeki;
- c) laenu andmisel ei ole elamukinnisvarale hüpoteeki seatud ja **laenude puhul, mida antakse alates 1. jaanuarist 2014**, on laenuvõtjal lepinguline kohustus mitte seada hüpoteeki ilma algselt laenu andnud finantsinstitutsiooni nõusolekuta;
- d) garantiiandja on aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, nagu on osutatud artiklis 201, ja garantiiandjal on krediidikvaliteeti hindava asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mis vastab krediidikvaliteedi astmele 1 või 2;
- e) garantiiandja on krediidiasutus või investeerimisühing või finantssektori ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse kapitalinõudeid, mis on vähemalt **võrreldavad** finantsinstitutsioonide või kindlustusandjate suhtes kohaldatavate kapitalinõuetega;
- f) garantiiandja on kindlustusandjatele loonud krediidiriskist tulenevate kahjumite katmiseks sihttasemeni rahastatud vastastikuse tagatisefondi või samaväärse kaitseskeemi, mille parameetrid vaatab korrapäraselt läbi tema pädev asutus ja millele tehakse **regulaarselt, vähemalt iga kahe aasta järel** stressitest;
- g) kui garantiiandja **ei täida oma kohustusi vastavalt antud garantiile**, on finantsinstitutsioonil lepingu ja seaduse alusel lubatud elamukinnisvarale

seatud hüpoteek realiseerida;

4a. Finantsinstitutsioonid, mis kasutavad lõikes 3 sätestatud võimalust kasutada teatavat aktsepteeritud garantiandjat selles lõikes osutatud mehhanismi alusel, teevad seda kõigi oma füüsiliste isikute vastu olevate nõuete puhul, mille see garantiandja on selle mehhanismi alusel taganud.“;

33) Lisatakse artikkel 110a:

„Artikkel 110a

Selliste lepingujärgsete kokkulepete jälgimine, mis ei ole siduvad kohustused

Finantsinstitutsioonid teevad järelevalvet lepingujärgsete kokkulepete üle, mis vastavad kõigile artikli 5 punkti 9 teise lõigu punktides a–e sätestatud tingimustele, ning tõendavad oma pädevaid asutusi rahuldaval viisil, et nad täidavad kõiki neid tingimusi.“;

34) Artikkel 111 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 111

Riskipositsiooni väärtus

„1. Varakirje riskipositsiooni väärtus kooskõlas artikliga 110 on selle bilansiline väärtus pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste, finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevuse artikli 34 kohaste täiendavate väärtuse korrigeerimiste, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade ja muude varakirjega seotud omavahendite vähendamiste kohaldamist.

2. I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus on järgmine protsent kirje nimiväärtusest pärast artikli 110 kohaste spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatavate summade mahaarvamist:

- a) 1. rühma kuuluvate kirjete puhul 100 %;
- b) 2. rühma kuuluvate kirjete puhul 50 %;
- c) 3. rühma kuuluvate kirjete puhul 40 %;
- d) 4. rühma kuuluvate kirjete puhul 20 %;
- e) 5. rühma kuuluvate kirjete puhul 10 %.

3. Lõikes 2 osutatud bilansivälisel kirjel oleva siduva kohustuse riskipositsiooni väärtus on see järgmistest siduva kohustuse nimiväärtuse protsentidest, mis on pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatavate summade mahaarvamist väiksem:

- a) lõikes 2 osutatud protsendimäär, mida kohaldatakse selle kirje suhtes, mille suhtes siduv kohustus on võetud;
- b) lõikes 2 osutatud protsendimäär, mida kohaldatakse siduva kohustuse liigi suhtes.

4. Finantsinstitutsiooni pakutavate lepingupõhiste kokkulepete puhul, mida klient pole veel vastu võtnud ja mis muutuksid kliendipoolse aktsepteerimise korral siduvateks kohustusteks, **kohaldatakse protsendimäära, mis on sätestatud vastavalt lõikele 2**. Lepingupõhiste kokkulepete suhtes, mis vastavad **artikli 5 punkti 9 teises lõigus sätestatud tingimustele, kohaldatakse protsendimäära 0 %**.

5. Kui finantsinstitutsioon kasutab artikli 223 kohast finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit, suurendatakse repotehingu või väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingu alusel müüdud, panditud või laenuks antud väärtpaberitest või kaupadest tulenevate riskipositsioonide väärtust, samuti võimenduslaenu tehingutest tulenevate riskipositsioonide väärtust selliste väärtpaberite või kaupade puhul asjakohase volatiilsusega korrigeerimise võrra kooskõlas artiklitega 223 ja 224.

6. II lisas loetletud tuletisinstrumenti riskipositsiooni väärtus määratakse kindlaks kooskõlas 6. peatükiga, võttes arvesse kõnealuses peatükis sätestatud uuenduslepingute ja muude tasaarvestuskokkulepete mõju. Repotehingute, väärtpaberite või kaupade laenuks andmise või võtmise tehingute, pika arveldustähtajaga tehingute ja võimenduslaenu tehingute riskipositsiooni väärtuse võib kindlaks määrata kas 6. peatüki või 4. peatüki kohaselt.

7. Kui riskipositsioon on kaetud otsese krediidiriski kaitsega, võib riskipositsiooni väärtust kooskõlas 4. peatükiga muuta.

8. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) kriteeriumid, mida finantsinstitutsioonid kasutavad, et määrata bilansivälised kirjed, välja arvatud juba I lisas loetletud kirjed, I lisas osutatud rühmadesse 1–5;
- b) tegurid, mis võivad piirata finantsinstitutsioonide võimet tühistada I lisas osutatud tingimusteta tühistatavaid siduvaid kohustusi;
- c) kord EBA teavitamiseks sellest, kuidas finantsinstitutsioonid liigitavad muid bilansiväliseid kirjeid, millel on I lisas osutatud kirjetega sarnased riskid.

EBA esitab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

35) Artikli 112 **punktid i ja k** asendatakse järgmisega:

„i) kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid ja arendusprojektidega seotud riskipositsioonid;

k) allutatud võlanõuded;“;

36) Artiklit 113 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riskiga kaalutud varade arvutamiseks kohaldatakse riskikaalusid kõigi riskipositsioonide suhtes, välja arvatud juhul, kui need riskipositsioonid on 2. jao kohaselt omavahenditest maha arvatud, võttes aluseks riskipositsiooni klassi, millesse need riskipositsioonid on määratud, ning lähtudes 2. jaos sätestatud ulatuses kõnealuse riskipositsiooni krediitkvaliteedist. Krediitkvaliteedi võib kindlaks määrata krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel või 3. jao kohaselt ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel. Välja arvatud riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 112 punktides a, b, c ja e sätestatud riskipositsiooni klassidesse, määrab finantsinstitutsioon juhul, kui direktiivi 2013/36/EL artikli 79 punkti b kohane hindamine kajastab suuremaid riskitunnuseid kui need, millele viitab krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse või ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnang, vähemalt ühe krediitkvaliteedi astme võrra kõrgema riskikaalu kui krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse või ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnangus osutatud riskikaal.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui riskipositsiooni suhtes kohaldatakse krediidiriski kaitset, võib riskipositsiooni väärtust või selle suhtes kohaldatavat riskikaalu vajaduse korral kooskõlas käesoleva peatüki ja 4. peatükiga muuta.“;

36a) Artikli 115 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui riskipositsiooni suhtes kohaldatakse krediidiriski kaitset, võib riskipositsiooni väärtust või selle suhtes kohaldatavat riskikaalu vajaduse korral kooskõlas käesoleva peatüki ja 4. peatükiga muuta.

Nõudeid kirikute ja usukogukondade vastu, kes on avalik-õiguslikud juriidilised isikud, käsitatakse nõuetena piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu, kui nad koguvad õigusaktidega neile antud volituste kohaselt makse. Sellisel juhul lõiget 2 ei kohaldata.“;

36b) Artikli 116 lõikesse 4 lisatakse järgmine lõik:

„Euroopa Pangandusjärelevalve haldab avaliku juurdepääsuga andmebaasi kõikide avaliku sektori asutuste kohta liidus, millel pädevate asutuste arvates puudub riskide erinevus nõuetena keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse vastu, mille jurisdiktsioonis avaliku sektori asutus on asutatud.“;

37) Artikli 119 lõiked 2 ja 3 jäetakse välja;

38) Artikli 120 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Riskipositsioonidele, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse tabeli 3 kohane riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 3

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	30 %	50 %	100 %	100 %	150 %

2. Riskipositsioonidele, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud ja mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, ning riskipositsioonidele, mis tulenevad kaupade liikumisest üle riigipiiride ja mille esialgne tähtaeg on kuni kuus kuud ning mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse tabeli 4 kohane riskikaal, mis vastab krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.

Tabel 4

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

39) Artikkel 121 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 121

Nõuded reitinguta krediitiasutuste ja investeerimisühingute vastu

1. Nõuded selliste finantsinstitutsioonide vastu, mille kohta puudub krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, määratakse ühte järgmistest klassidest:

- a) kui kõik järgmised tingimused on täidetud, määratakse nõuded finantsinstitutsioonide vastu A-klassi:
  - i) finantsinstitutsioonil on piisav suutlikkus täita õigel ajal oma siduvaid finantskohustusi, sealhulgas põhisumma ja intresside tagasimaksud, varade või riskipositsioonide prognoositud kehtivusaja jooksul, olenemata majandustsüklitest ja äritingimustest;
  - ii) finantsinstitutsioon täidab artikli 92 lõikes 1 sätestatud nõuet, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104a osutatud konkreetseid omavahendite nõudeid, direktiivi 2013/36/EL artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõuet ja kõiki samaväärseid või täiendavaid kohalikke kolmandate riikide järelevalve- või regulatiivseid nõudeid või ületab need, kui need nõuded on avaldatud ja esimese taseme põhiomavahendid, esimese taseme omavahendid või omavahendid peavad neile vastama;
  - iii) teave punktis ii osutatud nõuete kohta avalikustatakse või tehakse muul viisil kättesaadavaks;
  - iv) direktiivi 2013/36/EL artikli 79 kohase hindamise käigus ei ilmnenu, et

finantsinstitutsioon ei täida punktides i ja ii sätestatud tingimusi;

- b) kui kõik järgmised tingimused on täidetud ja vähemalt üks punktis a sätestatud tingimustest ei ole täidetud, määratakse nõuded finantsinstitutsioonide vastu B-klassi:
- i) finantsinstitutsioonil on märkimisväärne krediidirisk, sealhulgas tagasimaksevõime, mis sõltub stabiilsetest või soodsatest majandus- või äritingimustest;
  - ii) finantsinstitutsioon täidab artikli 92 lõikes 1 sätestatud nõuet, **artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktis i ning artikli 459 punktis a** osutatud nõudeid, direktiivi 2013/36/EL artiklis 104a osutatud konkreetseid omavahendite nõudeid ja kõiki samaväärseid või täiendavaid kohalikke **kolmandate riikide** järelevalve- või regulatiivseid nõudeid või ületab need, kui need nõuded on avaldatud ja esimese taseme põhiomavahendid, esimese taseme omavahendid ja omavahendid peavad neile vastama;
  - iii) teave punktis ii osutatud nõuete kohta avalikustatakse või tehakse muul viisil kättesaadavaks;
  - iv) direktiivi 2013/36/EL artikli 79 kohase hindamise käigus ei ilmnenu, et finantsinstitutsioon ei täida punktides i ja ii sätestatud tingimusi.

Punkti ii kohaldamisel ei hõlma samaväärsed või täiendavad kohalikud järelevalve- või regulatiivsed nõuded kapitalipuhvreid, mis on samaväärsed direktiivi 2013/36/EL artiklis 128 määratletud kapitalipuhvritega;

- c) kui A- või B-klassi liigitamise tingimused ei ole täidetud või kui on täidetud üks järgmistest tingimustest, määratakse nõuded finantsinstitutsioonide vastu C-klassi:
- i) finantsinstitutsioonil on olulised makseviivituse riskid ja piiratud kaitse ulatus;
  - ii) ebasoodsad äri-, finants- või majandustingimused võivad väga tõenäoliselt viia või on viinud selleni, et finantsinstitutsioon ei suuda täita oma siduvaid finantskohustusi;
  - iii) kui auditeeritud finantsaruanded on finantsinstitutsiooni jaoks seadusega nõutavad, on välisaudiitor esitanud eitava auditiarvamuse või väljendanud eelneva 12 kuu jooksul oma finantsaruannetes või auditeeritud aruannetes tõsist kahtlust finantsinstitutsiooni suutlikkuse suhtes finantsinstitutsioonina tegevust jätkata.

1a. Finantseerimisasutustega seotud nõuete puhul, mida käsitatakse artikli 119 lõike 5 kohaselt finantsinstitutsioonidega seotud nõuetena, hindavad institutsioonid, kas need finantseerimisasutused täidavad või ületavad võrreldavaid usaldatavusnõudeid, et hinnata, kas need finantseerimisasutused täidavad käesoleva artikli lõike 1 punkti a alapunktis ii ja punkti b alapunktis ii sätestatud tingimusi.

2. Lõike 1 kohaselt A-, B- või C-klassi määratud riskipositsioonidele määratakse

järgmine riskikaal:

- a) A-, B- või C-klassi määratud riskipositsioonidele, mis vastavad ühele järgmistest tingimustest, määratakse tabeli 5 järgi lühiajaliste riskipositsioonide riskikaal:
- i) riskipositsiooni esialgne tähtaeg on kolm kuud või vähem;
  - ii) riskipositsiooni esialgne tähtaeg on kuus kuud või vähem ja see tuleneb kaupade liikumisest üle riigipiiride;
- b) A-klassi määratud riskipositsioonidele, mis ei ole lühiajalised, määratakse riskikaal 30 %, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- i) riskipositsioon ei vasta ühelegi punktis a sätestatud tingimusele;
  - ii) finantsinstitutsiooni esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on 14 % või suurem;
  - iii) finantsinstitutsiooni finantsvõimenduse määr on suurem kui 5 %;
- c) A-, B- või C-klassi määratud riskipositsioonidele, mis ei vasta punkti a või b tingimustele, määratakse riskikaal tabeli 5 järgi.

Kui nõue finantsinstitutsiooni vastu ei ole noteeritud selle jurisdiktsiooni kohalikus valuutas, kus finantsinstitutsioon on asutatud, või kui see finantsinstitutsioon on kirjendanud krediidi iseloomuga nõude teises jurisdiktsioonis asuvas filiaalis ja nõue ei ole selle jurisdiktsiooni kohalikus valuutas, kus filiaal tegutseb, ei ole muudele nõuetele kui nõuded, mis on kuni üheaastase tähtajaga ja lähtuvad automaatselt likvideeruvatest, kaubandusega seotud tingimuslikest kirjetest, mis tulenevad kaupade liikumisest üle riigipiiride, kohaldatavate punktide a, b või c järgi määratav riskikaal väiksem kui riskikaal, mis määratakse nõuetele selle riigi keskvalitsuse vastu, kus finantsinstitutsioon on asutatud.

Tabel 5

Krediidiriski hindamine	A-klass	B-klass	C-klass
Lühiajaliste riskipositsioonide riskikaal	20 %	50 %	150 %
Riskikaal	40 %	75 %	150 %

“.

40) Artiklit 122 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 tabel 6 asendatakse järgmisega:

„Tabel 6

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

“.

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„Riskipositsioonidele, mille kohta selline krediitkvaliteedi hinnang puudub, määratakse riskikaal 100 %.“;

41) Lisatakse artikkel 122a:

„*Artikkel 122a*

Eriotstarbelised nõuded

1. Artikli 112 punktis g sätestatud äriühingute vastu olevate nõuete riskipositsiooni klassis määratlevad finantsinstitutsioonid eraldi eriotstarbeliste nõuetena nõuded, millel on kõik järgmised tunnused:

- a) nõue on üksuse vastu, mis on loodud eriotstarbeliselt materiaalse vara rahastamiseks või haldamiseks, või on sellise nõudega majanduslikult võrreldav nõue;
- b) nõue ei ole seotud kinnisvara rahastamisega **ja kuulub lõikes 3 sätestatud objektide rahastamise, projektide rahastamise või kaupade rahastamise riskipositsioonide määratluste alla**;
- c) riskipositsiooniga seotud kohustust reguleerivad lepingulised kokkulepped annavad finantsinstitutsioonile märkimisväärse kontrolli varade ja nendest saadava tulu üle;
- d) kohustuse tagasimaksmise esmane allikas on rahastatavatelt varadelt saadav tulu, mitte äriühingu sõltumatu tulu teenimise võime laiemalt.

2. Eriotstarbelistele nõuetele, mille kohta on kättesaadav krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud vahetult kohaldatav krediitkvaliteedi hinnang, määratakse riskikaal tabeli 6aa järgi:

Tabel 6aa

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	4	5	6
Riskikaal	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

3. Eriotstarbelistele nõuetele, mille kohta puudub vahetult kohaldatav krediitkvaliteedi hinnang, määratakse riskikaal järgmiselt:

- a) kui eriotstarbelise nõude eesmärk on rahastada materiaalse vara, sealhulgas laevade, õhusõidukite, satelliitide, mootorvagunite ja laevastike soetamist ning nendest varadest saadav tulu saadakse rahavoogudest, mis tulenevad konkreetsest materiaalsest varast, mida on rahastatud ja panditu või mis on laenuandjale loovutatud (edaspidi „objektide rahastamise riskipositsioonid“), kohaldavad finantsinstitutsioonid järgmisi riskikaalusid:
  - i) 80 %, kui riskipositsiooni peetakse kõrge kvaliteediga riskipositsiooniks, võttes arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:

- võlgnik saab täita oma finantskohustusi isegi tõsistes stressitingimustes tänu sellele, et tal on kõik järgmised omadused:
    - riskipositsiooni asjakohane nõude ja väärtuse suhe;
    - riskipositsiooni konservatiivne tagasimaksegraafik;
    - vastav varade järelejäänud kehtivusaeg pärast riskipositsiooni täielikku väljamaksmist või teise võimalusena suure krediitdivõimelisusega krediidiriski kaitse andja poole pöördumist;
    - risk, et võlgnik riskipositsiooni refinantseerib, on väike või seda riski maandatakse piisavalt vastava varade jääkväärtuse või suure krediitdivõimelisusega krediidiriski kaitse andja poole pöördumise abil;
    - võlgnikul on oma tegevuse ja rahastamisstruktuuri suhtes lepingulised piirangud;
    - võlgnik kasutab tuletisinstrumente vaid riski maandamiseks;
    - olulisi tegevusriske juhitakse nõuetekohaselt;
  - varade kohta tehtud lepingulised kokkulepped annavad laenuandjatele suure kaitse, mis hõlmab järgmist:
    - laenuandjatel on õiguslikult jõustatav esimese järjekoha õigus rahastatavatele varadele ja vajaduse korral tulule, mida nendelt saadakse;
    - kehtivad lepingulised piirangud võlgniku tegevusele vara muutmiseks viisil, mis tooks kaasa negatiivse mõju vara väärtusele;
    - kui vara on ehitamisel, on laenuandjatel õiguslikult jõustatav esimese järjekoha õigus varadele ja nende aluseks olevatele ehituslepingutele;
  - rahastatavad varad vastavad usaldusväärseks ja tõhusaks toimimiseks kõigile järgmistele standarditele:
    - kontrollitakse vara tehnoloogiat ja konstruktsiooni;
    - kõik varade käitamiseks vajalikud load ja kooskõlastused on saadud;
    - kui vara on ehitamisel, võtab võlgnik seoses vara kokkulepitud tehnilise kirjelduse, eelarve ja valmimiskuupäevaga piisavaid kaitsemeetmeid, sealhulgas tugevad lõpuleviimisgarantiid või kogenud ehitaja osalemine ja piisavad lepingusätted leppetrahvide maksmise kohta;
- ii) 100 %, kui riskipositsiooni ei peeta punktis i osutatud kõrge kvaliteediga

riskipositsiooniks;

- b) kui eriotstarbelise nõude eesmärk on tagada börsil kaubeldavate kaupade, sealhulgas toornafta, metallide või põllukultuuride reserve, varude või nõuete lühiajaline rahastamine ning nendest reservidest, varudest või nõuetest saadav tulu on kauba müügilt teenitav tulu („kaupade rahastamise riskipositsioonid“), kohaldavad finantsinstitutsioonid riskikaalu 100 %;
- c) kui eriotstarbelise nõude eesmärk on rahastada **üksikut projekti, kas uue kapitalirajatise ehitamise või olemasoleva käitise refinantseerimise vormis kas parandustega või ilma**, suurte, keerukate ja kallite rajatiste, sealhulgas elektrijaamade, keemiatehaste, kaevanduste, transporditaristu, keskkonna- ja telekommunikatsioonitaristu arendamises või omandamises, **milles laenuandja käsitleb rahastatavast projektist saadavat tulu peamiselt nii tagasimakseallikana kui ka laenu tagatisena** (edaspidi „projekti rahastamise riskipositsioonid“), kohaldavad finantsinstitutsioonid järgmisi riskikaalusid:
- i) 130 %, kui projekt, millega riskipositsioon on seotud, on käivituseelses etapis;
- ii) 80 %, tingimusel et artiklis 501a osutatud krediidiriski omavahendite nõuete korrigeerimist ei kohaldata, kui projekt, millega riskipositsioon on seotud, on tegevusetapis ja riskipositsioon vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:
- kehtivad lepingulised piirangud võlgniku sellisele tegevusele, mis võiks kahjustada laenuandjaid, sealhulgas piirang, et uusi võlakirju ei emiteerita ilma olemasolevate võlausaldajate nõusolekuta;
  - võlgnikul on piisavalt reservvahendeid, mis on täielikult kaetud rahaga või muude rahaliste kokkulepetega, mis on sõlmitud garantiiandjatega, **kellele krediitkvaliteeti hindav asutus on määranud krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3, või kui neil puudub välisreiting, siis vastab nende reiting panga kinnitatud sisereitingu mudeli kohaselt vähemalt astmele 3**, et katta ettenägematute kulude ja käibekapitali nõuded rahastatava projekti kestuse jooksul;
  - **rahastatavast projektist saadav tulu põhineb kättesaadavusel või selle suhtes kohaldatakse tulumäära sätteid või võta-või-maksa lepingut; selles kontekstis tähendab „põhineb kättesaadavusel“ seda, et kui ehitus on lõpetatud, on võlgnikul lepingu tingimuste täitmise korral õigus saada oma lepingulistelt vastaspooltelt makseid, mis katavad tegevus- ja hoolduskulud, võlgade teenindamise kulud ja omakapitalilt saadavad tulud, sest võlgnik haldab projekti, ning need maksed ei sõltu nõudluse, näiteks liikluse mahtude kõikumisest ning neid kohandatakse tavaliselt ainult tulemuste puudumise või vara avalikkusele kättesaadavuse puudumise tõttu;**

- ***kui võlgniku tulud ei pärine suure arvu kasutajate maksetest, sõltub kohustuse tagasimaksmise allikas ühest peamisest vastaspooldest ja see peamine vastaspool on üks järgmistest:***
    - keskpank, keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, tingimusel et neile on kooskõlas artiklitega 114 ja 115 määratud riskikaal 0 % või krediitkvaliteeti hindav asutus on määranud nende krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3;
    - avaliku sektori asutus, tingimusel et sellele asutusele on kooskõlas artikliga 116 määratud riskikaal 20 % või vähem või krediitkvaliteeti hindav asutus on määranud tema krediitkvaliteedi astmeks vähemalt 3, ***või kui tal puudub välisreiting, siis vastab tema reiting panga kinnitatud sisereitingu mudeli kohaselt vähemalt astmele 3;***
    - äriühing, millele krediitkvaliteeti hindav asutus on krediitkvaliteedi astmeks määranud vähemalt 3, ***või kui tal puudub välisreiting, siis vastab tema reiting panga kinnitatud sisereitingu mudeli kohaselt vähemalt astmele 3;***
  - võlgniku vastu olevaid nõudeid reguleerivad lepingulised sätted pakuvad laenu andvale finantsinstitutsioonile võlgniku makseviivituse korral suurt kaitset;
  - ***peamine vastaspool või teised vastaspoole, kes vastavad peamise vastaspoole kõlblikkuse kriteeriumidele, kaitsevad laenu andvat finantsinstitutsiooni tulemuslikult projekti lõpetamisest tuleneva kahju eest;***
  - kõik projekti elluviimiseks vajalikud varad ja lepingud on kohaldatava õigusega lubatud ulatuses panditud laenu andvale finantsinstitutsioonile;
  - **■** laenu andev finantsinstitutsioon saab makseviivituse korral võlgu oleva üksuse üle kontrolli võtta;
- iii) 100 %, kui projekt, millega riskipositsioon on seotud, on tegevusetapis ja riskipositsioon ei vasta käesoleva lõigu punktis ii sätestatud tingimustele;
- d) punkti c alapunkti ii kolmanda taande kohaldamisel ei loeta genereeritud rahavooge prognoositavateks, välja arvatud juhul, kui oluline osa tuludest vastab ühele või mitmele järgmistest tingimustest:
- i) tulu põhineb kättesaadavusel;
  - ii) tulule kohaldatakse tulumäära sätteid;
  - iii) tulule kohaldatakse võta-või-maksa lepingut;
- e) punkti c kohaldamisel tähendab tegevusetappi etappi, milles spetsiaalselt

projekti rahastamiseks loodud **või majanduslikult samaväärne** üksus vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

- i) üksusel on positiivne netorahavoog, millest piisab kõigi allesjäänud lepinguliste kohustuste katmiseks;
- ii) üksuse pikaajaline võlg väheneb.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse üksikasjalikumalt tingimusi, mille korral lõike 3 punkti a alapunktis i ja punkti c alapunktis ii sätestatud kriteeriumid on täidetud.

EBA esitab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

42) Artikkel 123 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 123

Jaenõuded

1. Riskipositsioone, mis vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele, käsitatakse jaenõuetena:

- a) riskipositsioon on **nõue ühe või mitme füüsilise isiku vastu või nõue VKE vastu artikli 5 punkti 8 tähenduses;**
- aa) **kogusumma, mida võlgnikust klient või omavahel seotud klientide rühm finantsinstitutsioonile, tema emattevõtjatele ja tütarettevõtjatele võlgneb ning mis sisaldab kõiki makseviivituses olevaid nõudeid, kuid ei sisalda elamukinnisvaraga kuni kinnisvara väärtuses tagatud riskipositsioone, ei ületa finantsinstitutsiooni andmetel, kes võtab selliste andmete tõendamiseks mõistlikke meetmeid, 1 miljon eurot;**
- b) riskipositsioon on üks märkimisväärsest arvust sarnaste omadustega riskipositsioonidest, nii et sellise riskipositsiooniga seotud riskid on oluliselt väiksemad;
- c) asjaomane finantsinstitutsioon käsitleb riskipositsiooni oma riskijuhtimise raamistikus ja juhib riskipositsiooni asutusesiseselt jaenõudena kogu aeg järjepidevalt ja viisil, mis on sarnane sellega, kuidas finantsinstitutsioon käsitleb muid jaenõudeid.

Jaeliisingu miinimummaksete nüüdiseväärtuse saab liigitada jaenõuete riskipositsiooni klassi.

EBA annab hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist] kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada proportsionaalseid hajutamismeetodeid, mille kohaselt riskipositsiooni käsitatakse ühena märkimisväärsest arvust sarnastest

riskipositsioonidest, nagu on sätestatud punktis b.

Kui üks või mitu neist kriteeriumidest ei ole ühe või mitme füüsilise isikuga seotud nõude puhul täidetud, käsitatakse nõuet jaenõudena ning riskikaal on 100 %.

2. Jaenõueteks ei loeta järgmisi riskipositsioone:

- a) muud nõuded kui võlanõuded, kui selliste nõuetega kaasneb allutatud jääknõudeõigus emitendi varale või tulule;
- b) võlanõuded ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumendid või muud vahendid, mille majanduslik sisu on samalaadne kui punktis a määratletud nõuete puhul;
- c) kõik muud väärtpaberitest tulenevad riskipositsioonid.

3. Lõikes 1 osutatud jaenõuetele määratakse riskikaal 75 %, välja arvatud pidevalt uuenevad nõuded, millele määratakse riskikaal 45 %.

4. Erandina lõikest 3 määratakse riskipositsioonidele, mis tulenevad laenudest, mille finantsinstitutsioon on andnud pensionäridele või tähtajatu lepinguga palgatöötajatele laenuvõtja pensioni või palga osalise tingimusteta ülekandmise vastu sellele finantsinstitutsioonile, riskikaal 35 %, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) laenu tagasimaksmiseks annab laenuvõtja pensionifondile või tööandjale tingimusteta loa teha krediidasutusele või investeerimisühingule otsemakseid, arvates igakuised laenumaksed maha laenuvõtja igakuisest pensionist või töötasust;
- b) laenuvõtja surma, töövõimetuse, töötuse või igakuise netopensionist või -töötasu vähenemise risk kaetakse nõuetekohaselt kindlustuslepinguga, mille laenuvõtja finantsinstitutsiooni kasuks sõlmib;
- c) laenuvõtja igakuised maksed kõikidelt laenudelt, mis vastavad punktides a ja b sätestatud tingimustele, ei ületa kokku 20 % laenuvõtja igakuisest netopensionist või -töötasust;
- d) laenu maksimaalne esialgne tähtaeg on kümme aastat või lühem.“;

43) Lisatakse artikkel 123a:

„Artikkel 123a

Valuutade mittevastavusega riskipositsioonid

1. ***Kui järgmised tingimused on täidetud*** füüsilise isiku või füüsiliste isikute vastu oleva nõude puhul, mis on määratud **■** artikli 112 punktis h **■** sätestatud riskipositsiooni klassi, ***või kui see on tagatud elamukinnisvaraga, siis artikli 112 punktis i sätestatud riskipositsiooni klassi***, korrutatakse selle nõude 2. peatüki kohaselt määratud riskikaal teguriga 1,5, kusjuures sellest tulenev riskikaal ei tohi olla suurem kui 150 %, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) riskipositsioon ***on laen***, mis on nomineeritud võlgniku tuluallika valuutast erinevas valuutas;

- b) võlgnik ei maanda valuutade mittevastavusest tulenevat makseriski finantsinstrumendi või välisvaluutatulu kaudu, mis vastab riskipositsiooni valuutale, või selliste laenuvõtja käsutuses olevate riskimaanduste kogusumma katab selle riskipositsiooni mis tahes osamaksest vähem kui 90 %.

Kui finantsinstitutsioon ei suuda valuutade mittevastavusega riskipositsioone eristada, kohaldatakse riskikaalu kordajat 1,5 kõigi maandamata riskipositsioonide suhtes, mille valuuta erineb võlgniku asukohariigi omavaluutast.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab tuluallikas iga allikat, mis genereerib võlgnikule rahavooge, sealhulgas rahasaadetistest, renditulust või palkadest, jättes samal ajal välja laekumised, mis finantsinstitutsioon saab vara müügist või sarnastest regressinõuetest.“;

- 44) Artikkel 124 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 124

Kinnisasjale seatud hüpoteebiga tagatud riskipositsioonid

1. Arendusprojektidega mitteseotud riskipositsiooni, mis ei vasta kõigile lõikes 3 sätestatud tingimustele, käsitletakse järgmiselt:

- a) tulu mittetektitava kinnisasja riskipositsiooni käsitatakse riskipositsioonina, mis ei ole asjaomase kinnisasjaga tagatud;
- b) tulu tekitava kinnisasja riskipositsioonile kohaldatakse riskikaalu 150 %.

2. Kui kõik lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud, käsitletakse kinnisasjaga tagatud arendusprojektidega mitteseotud riskipositsiooni järgmiselt:

- a) kui riskipositsioon on tagatud **tulu mittetektitava** elamukinnisvaraga **või tulu tekitava elamukinnisvaraga, mis vastab ühele järgmistest tingimustest**, ei kvalifitseeru see tulu tekitava kinnisasja riskipositsiooniks ja seda käsitletakse kooskõlas artikli 125 lõikega 1, kui see vastab ühele järgmistest tingimustest:
- i) **tulu tekitav** riskipositsiooni tagav kinnisasi on võlgniku peamine elukoht, kui kinnisasi moodustab kas tervikuna ühe elamuüksuse või on riskipositsiooni tagav kinnisasi elamuüksus, mis on kinnisasja eraldiseisev osa;
- ii) riskipositsioon on võetud **füüsilise isiku** suhtes ja see on tagatud tulu tekitava elamuüksusega, kui kinnisasi moodustab kas tervikuna ühe elamuüksuse või on elamuüksus kinnisasja eraldi osa ning finantsinstitutsiooni koguriskipositsioon **füüsilise isiku** suhtes ei ole tagatud rohkem kui nelja kinnisasjaga, sealhulgas kinnisasjaga, mis ei ole elamukinnisvara või mis ei vasta ühelegi käesoleva punkti kriteeriumile, või kinnisasja eraldiseisvate elamuüksustega;
- iii) **tulu tekitava** elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioon on võetud selliste **füüsiliste isikute** ühenduste või ühistute suhtes, mida reguleeritakse õigusaktidega ja mis on olemas üksnes selleks, et võimaldada oma liikmetel laene tagavas kinnisvaras peamist elukohta kasutada;

- iv) **tulu tekitav** riskipositsioon on tagatud elamukinnisvaraga ja võetud avalik-õiguslike elamuühingute või mittetulundusühingute suhtes, mis on õigusaktidega reguleeritud ning olemas sotsiaalsetel eesmärkidel ja üürnikele pikaajalise eluaseme pakkumiseks;
- b) kui riskipositsioon on tagatud elamukinnisvaraga **ning kas tulu tekitava kinnisasja riskipositsioon või** riskipositsioon ei vasta ühelegi punkti a alapunktides i–iv sätestatud tingimusele, käsitletakse riskipositsiooni kooskõlas artikli 125 lõikega 2;
- c) kui riskipositsioon on tagatud ärikinnisvaraga, käsitletakse riskipositsiooni järgmiselt:
  - i) tulu mittetekitava kinnisasja riskipositsiooni käsitletakse kooskõlas artikli 126 lõikega 1;
  - ii) tulu tekitava kinnisasja riskipositsiooni käsitletakse kooskõlas artikli 126 lõikega 2.

3. **Artikli 125 lõike 1 punktis a või artikli 126 lõike 1 punktis a** sätestatud käsitluse kohaldamiseks peab kinnisasjaga tagatud riskipositsioon vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- a) riskipositsiooni tagav kinnisasi vastab ühele järgmistest tingimustest:
  - i) kinnisasi on täielikult valmis;
  - ii) kinnisasi on metsa- või põllumajandusmaa;
  - iii) **laen antakse füüsilisele isikule ja** kinnisasi on kas ehitamisel olev elamukinnisvara või maa, millele kavatakse ehitada elamukinnisvara, kui kõik **asjaomased** ametiasutused on selle kava seaduslikult heaks kiitnud, **kui see on asjakohane**, ja kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
    - kinnisvaral ei ole rohkem kui neli elamuüksust ja see on võlgniku peamine elukoht ning **füüsilisele isikule** antud laenudest ei rahastata kaudselt arendusprojektidega seotud riskipositsioone;
    - keskvalitsusel, piirkondlikul valitsusel, kohalikul omavalitsusel või avaliku sektori asutusel, kelle vastu olevaid nõudeid käsitletakse kooskõlas artikli 115 lõikega 2 ja artikli 116 lõikega 4, on õiguslikud volitused ja suutlikkus tagada, et ehitatav kinnisvara saadakse valmis mõistliku aja jooksul, ning et ta on kohustatud või on kohustunud õiguslikult siduval viisil seda tegema, kui muul juhul ei lõpetataks ehitamist mõistliku aja jooksul. **Teise võimalusena on olemas samaväärne õiguslik mehhanism, millega tagatakse, et ehitatav kinnisasi valmib mõistliku aja jooksul;**
- b) riskipositsioon on tagatud finantsinstitutsiooni esimese järjekoha pandiõigusega kinnisasja suhtes või on finantsinstitutsioonil sellele kinnisasjale esimese järjekoha pandiõigus ja mis tahes järjestikuselt madalama järjekohaga

pandiõigus;

- c) kinnisvara väärtus ei sõltu oluliselt võlgniku krediitkvaliteedist;
- d) kogu teave, mida nõutakse riskipositsiooni algatamiseks ja jälgimiseks, sealhulgas teave võlgniku tagasimaksevõime ja kinnisvara hindamise kohta, on nõuetekohaselt dokumenteeritud;
- e) täidetud on artiklis 208 sätestatud nõuded ja artikli 229 lõikes 1 sätestatud hindamiseeskirjad.

Punkti c kohaldamisel võivad finantsinstitutsioonid jätta arvesse võtmata olukorrad, kus puhtalt makromajanduslikud tegurid mõjutavad nii kinnisvara väärtust kui ka võlgniku suutlikkust võlga tagasi maksta.

4. Erandina lõike 3 punktist b võib jurisdiktsioonides, kus madalama järjekohaga pandiõigus annab omanikule tagatise, mis on õiguslikult täitmisele pööratav ja kujutab endast tulemuslikku krediidiriski leevendajat, tunnustada ka madalama järjekohaga pandiõigust, mis ei ole finantsinstitutsioonil, kellele kuulub kõrgema järjekohaga pandiõigus, sealhulgas juhul, kui finantsinstitutsioonil ei ole kõrgema järjekohaga pandiõigust või kui finantsinstitutsioonil ei ole pandiõigust, mille järjekoht asub finantsinstitutsioonil oleva kõrgema järjekohaga pandiõiguse ja madalama järjekohaga pandiõiguse järjekohtade vahel.

Esimese lõigu kohaldamisel tagatakse pandiõiguse eeskirjadega kõigi järgmiste tingimuste täitmine:

- a) iga finantsinstitutsioon, millel on kinnisvara pandiõigus, võib algatada kinnisvara müügi sõltumatult teistest kinnisvara pandiõigust omavatest üksustest;
- b) kui kinnisvara ei müüda avaliku enampakkumise teel, võtavad kõrgema järjekohaga pandiõigusega üksused mõistlikke meetmeid, et saada õiglane turuväärtus või parim hind, mida nad oma müügiõigust kasutades neil asjaoludel saada võivad.

5. Artikli 125 lõike 2 ja artikli 126 lõike 2 kohaldamisel arvutatakse riskipositsiooni nõude ja väärtuse suhe (ETV), jagades riskipositsiooni brutosumma kinnisvara väärtusega järgmistel tingimustel:

- a) riskipositsiooni brutosumma arvutatakse kinnisasjaga tagatud riskipositsiooniga seotud krediidi iseloomuga nõude tagasimaksmata summana ja mis tahes kasutamata, kuid siduva summana, mis pärast kasutuselevõtmist suurendaks kinnisasjaga tagatud riskipositsiooni väärtust;
- b) riskipositsiooni brutosumma arvutamisel ei võeta arvesse krediidiriskiga korrigeerimisi **vastavalt artiklile 110, täiendavaid väärtuse korrigeerimisi vastavalt artiklile 34 seoses finantsinstitutsiooni kauplemisportfelli välise äritegevusega, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt mahaarvatud summasid** ega muid riskipositsiooni või mis tahes vormis otsese või kaudse krediidiriski kaitsega seotud omavahendite vähendamisi, välja arvatud laenu andva finantsinstitutsiooni panditud hoiukontode puhul, mis vastavad kõigile

bilansilise tasaarvestuse nõuetele kas tasaarvestuse raamlepingute alusel kooskõlas artiklitega 196 ja 206 või muude bilansilise tasaarvestuse lepingute alusel kooskõlas artiklitega 195 ja 205 ning mis on tingimusteta ja tagasivõtmalt panditud üksnes kinnisasjaga tagatud riskipositsiooniga seotud krediidi iseloomuga nõude täitmiseks;

- c) riskipositsioonide puhul, mida tuleb käsitleda kooskõlas artikli 125 lõikega 2 või artikli 126 lõikega 2, arvutatakse brutoriskipositsioon juhul, kui muu isik kui finantsinstitutsioon omab kõrgema järjekohaga pandiõigust ja finantsinstitutsioonile kuuluvat madalama järjekohaga pandiõigust tunnustatakse kooskõlas lõikega 4, finantsinstitutsiooni pandiõigusega seotud brutoriskipositsiooni ja kõigi muude finantsinstitutsiooni pandiõigusega võrdse või kõrgema järjekohaga pandiõiguste brutoriskipositsioonide summana. Kui teiste pandiõiguste järjestamiseks ei ole piisavalt teavet, peaks finantsinstitutsioon käsitlema neid pandiõigusi nii, nagu neil oleks sama järjekohaga nagu finantsinstitutsiooni madalama järjekohaga pandiõigusel. Kõigepealt määrab finantsinstitutsioon riskikaalu olenevalt vajadusest kooskõlas artikli 125 lõikega 2 või artikli 126 lõikega 2 („baasriskikaal“). Seejärel korrigeerib ta seda riskikaalu kordajaga 1,25, et arvutada madalama järjekohaga pandiõiguste riskiga kaalutud varad. Kui baasriskikaal vastab madalaimale ETV rühmale, siis kordajat ei kohaldata. Riskikaalule, mis saadakse baasriskikaalu korrutamisel 1,25ga, kehtestatakse ülempiiriks riskikaal, mida kohaldataks riskipositsiooni suhtes, kui lõikes 3 sätestatud nõuded ei oleks täidetud.

Punkti a kohaldamisel, kui finantsinstitutsioonil on rohkem kui üks sama kinnisasjaga tagatud riskipositsioon ja kui need riskipositsioonid on tagatud sellele kinnisasjale seotud pandiõigustega, mille järjekohad on järjestikku, ilma et kolmandal isikul oleks vahepealse järjekohaga pandiõigust, käsitletakse riskipositsioone ühe kombineeritud riskipositsioonina ja üksikute riskipositsioonide brutoriskipositsioonid liidetakse kokku, et arvutada selle ühe kombineeritud riskipositsiooni brutoriskipositsioon.

6. Liikmesriigid määravad asutuse, kes vastutab lõike 7 kohaldamise eest. Selleks on pädev asutus või määratud asutus.

Kui liikmesriigi poolt käesoleva artikli kohaldamiseks määratud asutus on pädev asutus, peaks ta tagama, et asjaomaseid riiklikke organeid ja asutusi, kellel on makrotasandi usaldatavusjärelevalve alane pädevus, teavitatakse nõuetekohaselt pädeva asutuse kavatsusest kasutada käesolevat artiklit ning et nad kaasatakse asjakohaselt liikmesriigi finantsstabiilsusega seotud probleemide hindamiseks vastavalt lõikele 6.

Kui liikmesriigi poolt käesoleva artikli kohaldamiseks määratud asutus on pädevast asutusest erinev, võtab liikmesriik vastu vajalikud sätted, et tagada käesoleva artikli nõuetekohaseks kohaldamiseks pädeva asutuse ja määratud asutuse vahel piisav koordineerimine ja teabevahetus. Eelkõige peavad asutused tegema tihedat koostööd ja jagama kogu teavet, mis võib määratud asutusele vajalikuks osutada käesolevast

artiklist tulenevate kohustuste asjakohaseks täitmiseks. Koostöö eesmärk on vältida pädeva asutuse ja määratud asutuse vahel mis tahes vormis dubleerivat või vastuolulist tegevust ning tagada, et võetaks arvesse koostoimet muude meetmetega, eelkõige käesoleva määruse artikli 458 ja direktiivi 2013/36/EL artikli 133 kohaste meetmetega.

7. Artikli 430a kohaselt muude asjaomaste näitajate kohta kogutud andmete põhjal hindab käesoleva artikli lõike 6 kohaselt määratud asutus korrapäraselt ja vähemalt kord aastas, kas artiklites 125 ja 126 sätestatud kaalud põhinevad nende territooriumil asuva kinnisasjaga tagatud riskipositsioonide puhul asjakohaselt:

- a) kinnisasjaga tagatud riskipositsioonide puhul varasema kahju andmetel;
- b) kinnisvaraturu prognoositavatel suundumustel.

Kui käesoleva artikli lõike 6 kohaselt määratud asutus leiab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud hindamise põhjal, et artiklis 125 või artiklis 126 sätestatud riskikaalud ei kajasta piisavalt asjaomase asutuse liikmesriigi territooriumi ühes või mitmes kohas asuvale elamu- või ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud ja ühe või mitme kinnisvarasegmendiga seotud riskipositsioonidega seonduvaid tegelikke riske, ning kui ta leiab, et riskikaalude ebapiisavus võib negatiivselt mõjutada praegust või tulevast finantsstabiilsust tema liikmesriigis, võib ta nende riskipositsioonide suhtes kohaldatavaid riskikaale suurendada käesoleva lõike neljandas lõigus kindlaksmääratud vahemikes või kehtestada käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud kriteeriumidest rangemad kriteeriumid.

Käesoleva artikli lõike 6 kohaselt määratud asutus teavitab EBA-t ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu kõikidest kohandustest, mida ta käesoleva lõike kohaselt riskikaaludes ja kriteeriumides teeb. EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitavad ühe kuu jooksul alates kõnealuse teate saamisest asjaomasele liikmesriigile oma arvamuse **ja märgivad, kas nad soovitaksid riskikaalusid ja kriteeriume kohandada ka teistes liikmesriikides**. EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu avaldavad riskikaalud ja kriteeriumid, mida asjaomane asutus rakendab artiklites 125 ja 126 ning artikli 199 lõike 1 punktis a osutatud riskipositsioonide suhtes.

Käesoleva lõike teise lõigu kohaldamisel võib lõike 6 kohaselt määratud asutus artikli 125 lõike 1 punktis a, **artikli 125 lõike 2 esimeses lõigus**, artikli 126 lõike 1 punktis a **või artikli 126 lõike 2 esimeses lõigus** sätestatud riskikaalusid suurendada **või kehtestada rangemad kriteeriumid kui need, mis on sätestatud käesoleva artikli lõikes 3 riskipositsioonidele ühe või mitme kinnisvarasegmendi suhtes, mis on tagatud hüpoteegiga elamukinnisvarale, mis asub liikmesriikide jurisdiktsiooni ühes või mitmes osas**. Asutus ei suurenda neid rohkem kui 150 %ni.

Artikli 125 lõike 2 esimeses lõigus või artikli 126 lõikes 2 sätestatud riskikaalude suurendamisel kohandab määratud asutus kogu ETV riskikaalu skaalat, mis on sätestatud artikli 125 lõike 2 tabelis 6aaa või artikli 126 lõike 2 tabelis 6c.

8. Kui lõike 6 kohaselt määratud asutus kehtestab lõike 7 kohaselt suuremad riskikaalud või rangemad kriteeriumid, on krediidiasutustel ja investeerimisühingutel

nende kohaldamiseks kuuekuuline üleminekuperiood.

9. EBA töötab tihedas koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, mis liiki tegureid tuleb lõikes 7 osutatud riskikaalude asjakohasuse hindamisel arvesse võtta.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 31. detsembriks 2024.

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

10. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu annab määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 16 kohaste soovitude teel ja tihedas koostöös EBAga suuniseid käesoleva artikli lõike 6 kohaselt määratud asutustele järgmise kohta:

- a) millised tegurid võivad lõike 7 teises lõigus osutatu kohaselt „negatiivselt mõjutada praegust või tulevast finantsstabiilsust“;
- b) soovituslikud võrdlusalused, mida lõike 6 kohaselt määratud asutus peab suuremate riskikaalude kehtestamisel arvesse võtma.

11. Ühe liikmesriigi finantsinstitutsioonid kohaldavad riskikaalusid ja kriteeriume, mille on lõike 7 kohaselt määranud teise liikmesriigi asutused, kõigi oma vastavate riskipositsioonide suhtes, mis on tagatud selle teise liikmesriigi territooriumi ühes või mitmes kohas asuvale elamu- või ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga.“;

45) Artikkel 125 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 125*

Elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid

1. Elamukinnisvaraga tagatud riskipositsiooni, mis vastab ***tulu mittetekitava kinnisasjaga seatud riskipositsiooni määratlusele või*** ühele artikli 124 lõike 2 punkti a alapunktides i–iv sätestatud tingimustest, käsitletakse järgmiselt:

- a) kinnisvara väärtusest kuni 55 % moodustavale riskipositsiooni osale, mis jääb järele pärast seda, kui maha on arvatud finantsinstitutsioonile mittekuuluvad kõrgema või sama järjekohaga pandiõigused, määratakse riskikaal 20 %.

Kui pädev või määratud asutus on käesoleva punkti kohaldamisel kooskõlas artikli 124 lõikega 7 vajaduse korral kehtestanud käesolevas punktis osutatust suurema riskikaalu või väiksema protsendi kinnisvara väärtusest, kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 124 lõike 7 kohaselt kehtestatud riskikaalu ja protsendimäära;

- b) riskipositsiooni ülejäänud osa, kui see on olemas, käsitletakse riskipositsioonina, mis ei ole elamukinnisvaraga tagatud, ***vastaspoole suhtes kohaldatavas riskipositsiooni klassis***.

2. ***Tulu tekitava kinnisasja riskipositsioonile või*** elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonile, mis ei vasta ühelegi artikli 124 lõike 2 punkti a alapunktides i–iv

sätestatud tingimusele, määratakse suurem riskikaal, valides järgmise tabeli 6aaa kohaselt määratud riskikaalu ja artikli 124 lõike 7 kohaselt määratud riskikaalu vahel:

Tabel 6aaa

ETV	ETV ≤ 50 %	50 % < ETV < 60 %	60 % < ETV < 80 %	80 % < ETV < 90 %	90 % < ETV < 100 %	ETV > 100 %
Riskik aal	30 %	35 %	45 %	60 %	75 %	105 %

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võivad finantsinstitutsioonid kohaldada lõikes 1 osutatud käsitlust liikmesriigi territooriumil asuva elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonide suhtes, kui selliste riskipositsioonide kahjumäärad, mille liikmesriigi pädevad asutused on avaldanud kooskõlas artikli 430a lõikega 3, ei ületa ühtegi järgmistest piirmääradest kõigi eelneval aastal selliseid riskipositsioone omanud finantsinstitutsioonide kogukahjule:

- a) kahju, mis tuleneb kinnisvara väärtusest kuni 55 % moodustavatest nõuetest, ei ületa kõiki selliseid riskipositsioone arvestades 0,3 % sel aastal täitmata krediidi iseloomuga nõuete kogusummast.

Kui pädev või määratud asutus on käesoleva punkti kohaldamisel kooskõlas artikli 124 lõikega 7 vajaduse korral kehtestanud käesolevas punktis osutatust väiksema protsendi kinnisvara väärtusest, kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 124 lõike 7 kohaselt kehtestatud protsendimäära;

- b) kahju, mis tuleneb kinnisvara väärtusest kuni 100 % moodustavatest nõuetest, ei ületa kõiki selliseid riskipositsioone arvestades 0,5 % sel aastal täitmata krediidi iseloomuga nõuete kogusummast.

2a. Finantsinstitutsioonid võivad kohaldada lõike 2 kolmandas lõigus osutatud erandit ka juhul, kui kolmanda riigi pädevad asutused, kes kohaldavad järelevalve- ja regulatiivset korda, mis on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga, nagu on otsustatud kooskõlas artikli 107 lõikega 4, avaldavad vastavad kahjumäärad nõuete puhul, mis on tagatud nende riigi territooriumil asuva elamukinnisvaraga, või kui liikmesriigi pädev asutus avaldab sellise teabe kolmanda riigi jurisdiktsiooni kohta, juhul kui kehtivad statistilised andmed on kättesaadavad.“;

- 46) Artikkel 126 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 126

Ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid

1. Artikli 124 lõike 2 punkti c alapunktis i osutatud riskipositsiooni käsitletakse järgmiselt:

- a) kinnisvara väärtusest kuni 55 % moodustavale riskipositsiooni osale, mis jääb

järele pärast seda, kui maha on arvatud finantsinstitutsioonile mittekuuluvad kõrgema või sama järjekohaga pandiõigused, määratakse riskikaal 60 %, välja arvatud juhul, kui kõnealuse riskipositsiooni osa suhtes kohaldatakse suuremat riskikaalu või väiksemat protsenti kinnisvara väärtusest, kui see on otsustatud kooskõlas artikli 124 lõikega 7;

- b) riskipositsiooni ülejäänud osa, kui see on olemas, käsitletakse riskipositsioonina, mis ei ole selle kinnisasjaga tagatud.

EBA hindab, kas tuleks kohandada ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide, sealhulgas tulu tekitava ja tulu mittetekitava elamukinnisvara riskipositsioonide käsitlemist, võttes arvesse esimeses lõigus sätestatud elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide riskikaalude asjakohasust ja riski suhtelisi erinevusi ning Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus Euroopa Majanduspiirkonna ärikinnisvarasektori haavatavuse kohta (ESRB/2022/9), ning esitab komisjonile 31. detsembriks 2027 aruande.

Selle aruande põhjal ja võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon vajaduse korral 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

2. Artikli 124 lõike 2 punkti c alapunktis ii osutatud riskipositsioonile määratakse suurem riskikaal, valides tabeli 6c kohaselt määratud riskikaalu ja artikli 124 lõike 7 kohaselt määratud riskikaalu vahel:

Tabel 6c

	ETV ≤ 60 %	60 % < ETV ≤ 80 %	ETV > 80 %
Riskikaal	70 %	90 %	110 %

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võivad finantsinstitutsioonid kohaldada lõikes 1 osutatud käsitlust liikmesriigi territooriumil asuva ärikinnisvaraga tagatud riskipositsiooni suhtes, kui selliste riskipositsioonide kahjumäärad, mille liikmesriigi pädevad asutused on avaldanud kooskõlas artikli 430a lõikega 3, ei ületa ühtegi järgmistest piirmääradest kõigilt sellistelt eelneval aastal olemas olnud riskipositsioonidelt saadud kogukahjule:

- a) kahju, mis tuleneb kinnisvara väärtusest kuni 55 % moodustavatest nõuetest, ei ületa 0,3 % sel aastal täitmata krediidi iseloomuga nõuete kogusummast.

Kui pädev või määratud asutus on käesoleva punkti kohaldamisel kooskõlas artikli 124 lõikega 7 vajaduse korral kehtestanud käesolevas punktis osutatust väiksema protsendi kinnisvara väärtusest, kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 124 lõike 7 kohaselt kehtestatud protsendimäära;

- b) kahju, mis tuleneb kinnisvara väärtusest kuni 100 % moodustavatest nõuetest, ei ületa 0,5 % sel aastal täitmata krediidi iseloomuga nõuete kogusummast.

2a. Finantsinstitutsioonid võivad kohaldada lõike 2 teises lõigus osutatud erandit ka juhul, kui kolmanda riigi pädevad asutused, kes kohaldavad järelevalve- ja regulatiivset korda, mis on vähemalt samaväärne liidus kohaldatava korraga, nagu on otsustatud kooskõlas artikli 107 lõikega 4, avaldavad vastavad kahjumäärad nõuete puhul, mis on tagatud nende riigi territooriumil asuva ärikinnisvaraga. Kui kolmanda riigi pädev asutus ei avalda oma riigi territooriumil asuva ärikinnisvaraga tagatud riskipositsioonide vastavaid kahjumäärasid, võib EBA avaldada sellise teabe kolmanda riigi jurisdiktsiooni kohta, juhul kui on olemas kehtivad statistilised andmed, mis on asjaomase ärikinnisvaraturu suhtes statistiliselt esindavad.“;

47) Lisatakse artikkel 126a:

„Artikkel 126a

Arendusprojektidega seotud riskipositsioonid

1. Arendusprojektidega seotud riskipositsioonile määratakse riskikaal 150 %.

2. Elamukinnisvara arendusprojektidega seotud riskipositsioonide puhul võib riskikaal siiski olla 100 %, tingimusel et finantsinstitutsioon kohaldab ■ usaldusväärseid algatamise ja jälgimise standardeid, mis vastavad direktiivi 2013/36/EL artiklite 74 ja 79 nõuetele, ning et täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- a) õiguslikult siduvad müügi- või liisingueelsed lepingud, mille puhul ostja või üürnik on teinud olulise rahalise sissemaksu, millest lepingu lõpetamise korral tuleb ilma jääda, **või kus rahastamine on tagatud samaväärsel viisil**, moodustavad kõigist lepingutest märkimisväärse osa;
- b) võlgnikul on oluline riskile avatus, mida kajastatakse võlgniku sissemakstud omakapitali asjakohase summana elamukinnisvara hinnangulisse valmimisjärgsesse väärtusesse.

3. EBA annab hiljemalt [väljaannete talitusele palun lisada kuupäev: üks aasta pärast jõustumist] välja suunised, milles täpsustatakse mõisteid „olulised sularahahoised“, „võlgniku sissemakstud omakapitali asjakohane summa“, „oluline osa kõigist lepingutest“ ja „oluline riskile avatus“, ning mida mõistetakse „**samaväärsel viisil rahastamise**“ all.

Suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.“;

48) Artiklit 127 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Käesolevas lõikes osutatud spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste summa arvutamisel võtavad finantsinstitutsioonid arvutustes arvesse iga positiivset erinevust ■ võlgniku poolt selle riskipositsiooniga seoses võlgnetava summa ja ■ järgmiste elementide summa vahel:

i) täiendav omavahendite vähendamine, kui see riskipositsioon on täielikult maha kantud; ning

ii) kõik selle riskipositsiooniga seotud juba tehtud omavahendite

vähendamised.“

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Makseviivituses oleva riskipositsiooni tagatud osa kindlaksmääramisel peavad tagatis ja garantiid olema 4. peatüki kohase krediidiriski maandamise eesmärgil aktsepteeritavad.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Riskipositsiooni väärtusele, mis jääb järele pärast elamu- või ärikinnisvaraga tagatud tulu mittetekiava kinnisasja riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi kooskõlas vastavalt artiklitega 125 ja 126, määratakse riskikaal 100 %, kui on esinenud artikli 178 kohane makseviivitus.“;

d) lõige 4 jäetakse välja;

49) Artikkel 128 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 128*

Allutatud võlanõuded

1. Allutatud võlanõuetena käsitletakse järgmisi riskipositsioone:

- a) võlanõuded, mis on allutatud **teiste tavaliste tagamata võlausaldajate** nõuetele;
- b) omavahenditesse kuuluvad instrumendid niivõrd, kui võrd neid instrumente ei käsitata artikli 133 lõike 1 kohaselt omakapitalinõuetena; ning
- c) kohustuste instrumendid, mis vastavad artiklis 72b sätestatud tingimustele.

2. Allutatud võlanõuetele määratakse riskikaal 150 %, välja arvatud juhul, kui need allutatud võlanõuded tuleb käesoleva määruse teise osa kohaselt maha arvata.“;

50) *Artiklit 129 muudetakse järgmiselt:*

a) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„ Erandina esimesest lõigust võivad direktiivi (EL) 2019/2162 artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused lubada kinnisasja hindamisel selle hindamist turuväärtuses või sellest madalamas väärtuses või nendes liikmesriikides, kus on seaduste või rakendusaktidega ette nähtud ranged kriteeriumid hüpoteekimisväärtuse hindamiseks, selle kinnisasja hüpoteekimisväärtuses, kohaldamata artikli 208 lõike 3 punktis b sätestatud piirmäärasid.“;

b) lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„4. Pandikirjadele, mille kohta on kättesaadav määratud reitinguagentuuri antud krediitkvaliteedi otseselt kohaldatav hinnang, määratakse kooskõlas tabeliga 6a riskikaal, mis vastab reitinguagentuuri antud krediitkvaliteedi hinnangule kooskõlas artikliga 136.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

5. Pandikirjadele, mille kohta krediidikvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediidikvaliteedi otseselt kohaldatav hinnang ei ole kättesaadav, määratakse riskikaal vastavalt riskikaalule, mis on määratud need emiteerinud finantsinstitutsiooni vastu olevatele kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuetele. Riskikaalude vahel kohaldatakse järgmist vastavust:

- a) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 20 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 10 %;*
- aa) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 30 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 15 %;*
- ab) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 40 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 20 %;*
- b) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 50 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 20 %;*
- ba) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 75 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 35 %;*
- c) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 100 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 50 %;*
- d) kui finantsinstitutsiooni vastu olevatele nõuetele määratakse riskikaal 150 %, siis pandikirjale määratakse riskikaal 100 %.* ¶ 51a)
Artikli 132c lõike 2 lõik 1 asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid arvutavad käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimustele vastava miinimumväärtuses siduva kohustuse riskipositsiooni väärtuse garanteeritud summa diskonteeritud nüüdisväärtusena, kasutades diskonto tegurit, mis on tuletatud riskivabast määrast. Finantsinstitutsioonid võivad vähendada miinimumväärtuses kohustuse riskipositsiooni väärtust kahju võrra, mida võetakse miinimumväärtuses kohustuse puhul arvesse kohaldatava raamatupidamistava raames.“

52) Artikkel 133 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 133

Omakapitalinõuded

1. Omakapitalinõueteks liigitatakse kõik järgmised riskipositsioonid:

- a) iga riskipositsioon, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
  - i) riskipositsioon on tagasivõetamatu selles mõttes, et investeeritud vahendite tagastamist on võimalik saavutada ainult investeeeringu müügiga, investeeeringu õiguste müügiga või emitendi likvideerimisega;
  - ii) riskipositsioon ei tähenda emitendi kohustust ning
  - iii) riskipositsiooniga kaasneb jääknõudeõigus emitendi varale või tulule;

- b) instrumendid, mis kvalifitseeruksid esimese taseme omavahendite kirjetena, kui need oleks emiteerinud finantsinstitutsioon;
- c) instrumendid, mis sisaldavad emitendi kohustust ja vastavad ükskõik millisele järgmistest tingimustest:
  - i) emitent võib kohustuse arveldamist määramata ajaks edasi lükata;
  - ii) kohustus nõuab või lubab emitendi äranägemisel arveldamist kindlaksmääratud arvu emitendi lihtaktsiate emiteerimise teel;
  - iii) kohustus nõuab või lubab emitendi äranägemisel arveldamist muutuva arvu emitendi lihtaktsiate emiteerimise teel ja muude tingimuste samaks jäädes tuleneb igasugune kohustuse väärtuse muutus kindlaksmääratud arvu emitendi lihtaktsiate väärtuse muutusest, on sellega võrreldav ja toimub samas suunas;
  - iv) instrumendi omanikul on võimalus nõuda kohustuse arveldamist lihtaktsiates, välja arvatud juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
    - kaubeldava instrumendi puhul on finantsinstitutsioon pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et instrumendiga kaubeldakse turul pigem nagu emitendi võlainstrumendiga kui tema omakapitaliga;
    - mittekaubeldavate instrumentide puhul on finantsinstitutsioon pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendanud, et instrumenti tuleks käsitada võlapositsioonina.

Punkti c alapunkti iii kohaldamisel võetakse arvesse kohustusi, mis nõuavad või lubavad arveldamist muutuva arvu emitendi lihtaktsiate emiteerimise teel, mille puhul kohustuse rahalise väärtuse muutus võrdub fikseeritud arvu lihtaktsiate õiglase väärtuse muutusega korruptatuna kindlaksmääratud teguriga, kui nii tegur kui ka aluseks olevate aktsiate arv on kindlaks määratud.

Punkti iv kohaldamisel, kui üks selles punktis sätestatud tingimustest on täidetud, võib finantsinstitutsiooni regulatiivsel eesmärgil riskid eraldada, kui pädev asutus on selleks eelnevalt loa andnud;

- d) võlakohustused ja muud väärtpaberid, partnerlused, tuletisinstrumendid või muud vahendid, mille struktuur on selline, et nende majanduslik sisu sarnaneb punktides a, b ja c osutatud riskipositsioonidele, sealhulgas kohustused, millest saadav tulu on seotud aktsiatega;
- e) omakapitalinõuded, mis kirjendatakse laenuna, kuid mis tulenevad võla omakapitaliks konverteerimisest, mis tehakse osana võla nõuetekohasest realiseerimisest või restruktureerimisest.

2. Omakapitaliinvesteeringuid ei käsitleta omakapitalinõuetena ühelgi järgmistest juhtudest:

- a) omakapitaliinvesteeringud on üles ehitatud nii, et nende majanduslik sisu on

sarnane sellise võlaosaluse majandusliku sisuga, mis ei vasta lõike 1 ühegi punkti kriteeriumidele;

b) omakapitaliinvesteeringud kujutavad endast väärtpaperistamise positsioone.

3. Omakapitalinõuetele, välja arvatud lõigetes 4–7 osutatud omakapitalinõuded, määratakse riskikaal 250 %, välja arvatud juhul, kui need nõuded tuleb teise osa kohaselt maha arvata või riskiga kaaluda.

4. Järgmistele omakapitalinõuetele noteerimata äriühingute vastu määratakse riskikaal 400 %, välja arvatud juhul, kui need nõuded tuleb teise osa kohaselt maha arvata või riskiga kaaluda:

a) lühiajaliseks edasimüügiks tehtavad investeeringud;

b) investeeringud riskikapitaliettevtjatesse või sarnased investeeringud, mis on omandatud märkimisväärse lühiajalise kapitali kasvatulu ootuses.

Erandina esimesest lõigust määratakse pikaajalistele omakapitaliinvesteeringutele, sealhulgas selliste äriklientide aktsiatesse tehtud investeeringutele, kellega finantsinstitutsioonil on pikaajaline ärisuhe või ta kavatab selle luua, ja äriühingute restruktureerimise eesmärgil võla omakapitaliks konverteerimisele riskikaal kooskõlas lõikega 3 või 5. Käesoleva artikli tähenduses on pikaajaline omakapitaliinvesteering omakapitaliinvesteering, mida hoitakse kolm aastat või kauem või mis on tehtud kavatsusega hoida seda kolm aastat või kauem, nagu on heaks kiitnud finantsinstitutsiooni kõrgem juhtkond.

5. Finantsinstitutsioonid, kes on saanud pädevatelt asutustelt eelneva loa, võivad määrata riskikaalu 100 % omakapitalinõuetele, mis on tehtud õigusaktidest tulenevate programmide alusel, mille eesmärk on edendada teatavaid majandussektoreid, **kuni selliste omakapitalinõuete osani, mis kokku ei ületa 10 % finantsinstitutsiooni omavahenditest**, ja mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

a) õigusaktidest tulenevate programmidega antakse finantsinstitutsioonile investeeringute tegemiseks märkimisväärseid toetusi **või tagatise, sealhulgas** mitmepoolsete arengupankade, artikli 429a lõikes 2 määratletud avaliku sektori arengukrediidiasutuste või rahvusvaheliste organisatsioonide **poolt**;

b) õigusaktidest tulenevad programmid sisaldavad teatavat liiki valitsusepoolset järelevalvet;

ba) õigusaktidest tulenevad programmid või tagatised hõlmavad piiranguid omakapitaliinvesteeringutele, näiteks piiranguid selliste ettevõtete suurusele ja liigile, millesse finantsinstitutsioon investeerib, lubatud osaluste suurusele, geograafilisele asukohale ning muudele asjakohastele teguritele, mis piiravad investeeringu potentsiaali investeeriva finantsinstitutsiooni jaoks;

6. Keskpankade suhtes tehtud omakapitalinõuetele määratakse riskikaal 0 %.

7. Omakapitalinõuetele, mis kirjendatakse laenuna, kuid mis tulenevad võla

omakapitaliks konverteerimisest, mis tehakse osana võla nõuetekohasest realiseerimisest või restruktureerimisest, ei määrata riskikaalu, mis on väiksem riskikaalust, mida kohaldataks juhul, kui omakapitaliinvesteeringud jääksid võlaportfelli.“

53) Artiklit 134 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Sissenõudmisel olevatele sularahakirjetele määratakse riskikaal 20 %. Finantsinstitutsioonile kuuluvale ja tema valduses olevale või tema kaudu liikuvale rahale ja samaväärsetele rahakirjetele määratakse riskikaal 0 %.“;

b) lisatakse lõige 8:

„8. Kõigi muude kirjete puhul, mille jaoks ei ole teise peatüki kohaselt riskikaalu ette nähtud, määratakse riskipositsiooni väärtusele riskikaal 100 %.“

54) Artiklisse 135 lisatakse **järgmised lõigud**:

„3. EBA, EIOPA ja ESMA koostavad hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: üks aasta pärast jõustumist] aruande takistuste kohta krediitkvaliteeti hindavate asutuste krediitkvaliteedi hinnangute kättesaadavusele, eelkõige äriühingute puhul, ning võimalike meetmete kohta nende kõrvaldamiseks, võttes arvesse majandussektorite ja geograafiliste piirkondade vahelisi erinevusi. **EBA, EIOPA ja ESMA esitavad aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.**

3a. ESMA koostab hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: üks aasta pärast jõustumist] aruande selle kohta, kas keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriske on krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste krediitrisiki hindamise meetodites asjakohaselt kajastatud. Selle aruande alusel ja kui see on asjakohane, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast jõustumist].“

;

55) Artiklit 138 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt g:

finantsinstitutsioon ei kasuta krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut finantsinstitutsiooni, kes eeldab kaudset valitsuse toetust, välja arvatud juhul, kui vastav krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang viitab keskvalitsustele, piirkondlikele valitsustele või kohalikele omavalitsustele kuuluvatele või nende toetatavatele finantsinstitutsioonidele.“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti g kohaldamisel, välja arvatud keskvalitsustele, piirkondlikele valitsustele või kohalikele omavalitsustele kuuluvate või nende toetatavate finantsinstitutsioonide puhul, käsitatakse artikli 121 kohaselt

finantsinstitutsioonide puhul, mille kohta on olemas ainult krediitkvaliteedi hindava asutuse antud krediit hinnang ja mis eeldavad kaudset valitsuse toetust, selliste finantsinstitutsioonide vastu olevaid nõudeid reitinguta finantsinstitutsioonide vastu olevate nõuetena.

Kaudne valitsuse toetus tähendab, et keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus *eeldatavalt* tegutseb selle nimel, et finantsinstitutsiooni võlausaldajad ei kannaks finantsinstitutsiooni makseviivituse või raskuste korral kahju.“

56) Artikli 139 lõike 2 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) krediitkvaliteedi hinnang annab suurema riskikaalu kui see oleks juhul, kui riskipositsiooni käsitatakse reitinguta riskipositsioonina ja asjaomane riskipositsioon:

- i) ei ole eriotstarbeline nõue;
- ii) on olenevalt olukorrast kõigis aspektides sama või madalama järjekohaga võrreldes konkreetse emissiooniprogrammi või tehinguga või kõnealuse emitendi kõrgema järjekohaga tagamata riskipositsioonidega;

b) krediitkvaliteedi hinnang annab väiksema riskikaalu ja asjaomane riskipositsioon:

- i) ei ole eriotstarbeline nõue;
- ii) on vastavalt olukorrale kõigis aspektides sama või kõrgema nõudeõiguse järguga võrreldes konkreetse emissiooniprogrammi või tehinguga või kõnealuse emitendi kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata riskipositsioonidega;“

57) Artikkel 141 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 141

Omavääringus ja välisvaluutas olevad kirjed

1. Võlgniku omavääringus nomineeritud kirjele antud krediitkvaliteedi hinnangut ei või kasutada riskikaalu määramiseks sama võlgnikuga seotud välisvaluutas nomineeritud riskipositsioonile.

2. Erandina lõikest 1, kui riskipositsioon tuleneb finantsinstitutsiooni osalemisest laenus, mille on andnud või mille on taganud konverteerimis- ja ülekanderiski vastu artikli 117 lõikes 2 loetletud mitmepoolne arengupank, kelle eelisõigusega võlausaldaja staatus on turul tunnustatud, võib võlgniku omavääringus kirjele antud krediitkvaliteedi hinnangut kasutada selleks, et tuletada riskikaal sama võlgniku vastu olevale välisvaluutas nomineeritud riskipositsioonile.

Esimese lõigu kohaldamisel, kui välisvaluutas nomineeritud riskipositsioon on tagatud konverteeritavuse ja ülekanderiski vastu, võib võlgniku omavääringus oleva kirje krediitkvaliteedi hinnangut kasutada üksnes kõnealuse riskipositsiooni tagatud osa riskiga kaalumiseks. Selle riskipositsiooni see osa, mis ei ole tagatud, tuleb riskiga kaaluda võlgniku krediitkvaliteedi hinnangu alusel, mis viitab selles

välisvaluutas nomineeritud kirjele.“

58) Artikli 142 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punktid 1a–1e:

„1a) „riskipositsiooni klass“ – artikli 147 lõike 2 punktis a, punkti a1 alapunktides i ja ii, punktis b, punkti c alapunktides i, ii ja iii, punkti d alapunktides i, ii, iii ja iv, punktis e, punktis e1 ning punktides f ja g osutatud riskipositsiooni klass;

1b) „äriühingute riskipositsiooni klass“ – artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktides i, ii ja iii osutatud mis tahes riskipositsiooni klass;

1c) „nõuded äriühingute vastu“ – mis tahes riskipositsioon, mis on määratud **ükskõik millisele** artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktides i, ii ja iii osutatud riskipositsiooni klassidest;

1d) „jaenõuete klass“ – artikli 147 lõike 2 punkti d alapunktides i, ii, iii ja iv osutatud mis tahes riskipositsiooni klass;

1e) „jaenõuded“ – mis tahes riskipositsioon, mis on määratud **ükskõik millisele** artikli 147 lõike 2 punkti d alapunktides i, ii, iii ja iv osutatud riskipositsiooni klassidest;“;

b) punkt 2 asendatakse järgmisega:

„riskipositsiooni liik“ – ühtemoodi hallatavate riskipositsioonide kogum, mis võib olla piiratud konsolideerimisgruppi kuuluva ühe üksuse või üksuste ühe alajaotusega, tingimusel et sama liiki riskipositsiooni hallatakse konsolideerimisgruppi kuuluvates teistes üksustes teistmoodi;“;

c) punktid 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4) „suur reguleeritud finantssektori ettevõtja“ – finantssektori ettevõtja, mis vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

a) üksuse või selle emaettevõtja (kui üksusel on emaettevõtja) individuaalselt või konsolideeritud alusel arvatud koguvara on vähemalt 70 miljardit eurot, kusjuures vara suuruse kindlaksmääramisel kasutatakse viimaseid auditeeritud finantsaruandeid või konsolideeritud finantsaruandeid;

b) üksuse suhtes kohaldatakse usaldatavusnõudeid kas otseselt individuaalselt või konsolideeritud alusel või kaudselt tema emaettevõtja usaldatavusnõuete kohasest konsolideerimisest vastavalt käesolevale määrusele, määrusele (EL) 2019/2033, direktiivile 2009/138/EÜ, või kolmanda riigi õiguslikke usaldatavusnõudeid, mis on vähemalt samaväärsed kõnealuste liidu õigusaktidega;

5) „reguleerimata finantssektori ettevõtja“ – finantssektori ettevõtja, mis ei vasta punkti 4 alapunktis b sätestatud tingimusele;“;

d) lisatakse järgmine punkt 5a:

„5a) „suuretevõtte“ – mis tahes äriühing, mille konsolideeritud aastakäive on rohkem kui 500 miljonit eurot või mis kuulub gruppi, mille konsolideeritud aastane kogukäive on rohkem kui 500 miljonit eurot.“;

e) lisatakse punktid 8–12:

„8) „riskiparameetritel põhineva kohandamise modelleerimise meetod“ – makseviivitusest tingitud kahjumäära kohandamise modelleerimine või nii aluspositsiooni makseviivituse tõenäosuse kui ka makseviivitusest tingitud kahjumäära kohandamise modelleerimine vastavalt artikli 183 lõikele 1a;

9) „kaitseandja riskikaalu alammäär“ – riskikaal, mida kohaldatakse kaitseandjaga võrreldava otsese riskipositsiooni suhtes;

10) riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab sisereitingutel põhinevat meetodit, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid vastavalt artiklile 143, tähendab „kajastatud“ kaudne krediidiriski kaitse kaudset krediidiriski kaitset, mille mõju aluspositsiooni riskiga kaalutud varade või oodatava kahju arvutamisele võetakse vastavalt artikli 108 lõikele 2a arvesse ühel järgmistest meetoditest:

- a) riskiparameetritel põhineva kohandamise modelleerimise meetod;
- b) riskiparameetrite asendamise meetod täiustatud sisereitingute meetodi alusel kooskõlas artikli 192 punktiga 8;

11) „standardmeetodi kohane tehingute ümberhindlustegur“ – 2. peatüki alusel kohaldatav protsendimäär, millega korrutatakse bilansivälise kirje nimiväärtus, et arvutada selle riskipositsiooni väärtus vastavalt artikli 111 lõikele 2;

12) „sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur“ – sisehinnangud tehingute ümberhindlusteguri kohta.“

59) Artiklit 143 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Eelnev luba kasutada sisereitingute meetodit, sealhulgas sisehinnanguid makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja tehingute ümberhindlustegurite kohta, tuleb taotleda iga riskipositsiooni klassi ja iga reitingusüsteemi ning iga makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja tehingute ümberhindlustegurite hindamisel kasutatava meetodi jaoks.“;

b) lõike 3 esimeses lõigus asendatakse punktid a ja b järgmisega:

„a) olulised muudatused sellise reitingusüsteemi kohaldamisalas, mille kasutamiseks on finantsinstitutsioon saanud loa;

b) olulised muudatused sellises reitingusüsteemis, mille kasutamiseks on finantsinstitutsioon saanud loa.“;

c) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmistega:

„4. Finantsinstitutsioonid teatavad pädevatele asutustele kõigist

reitingusüsteemi muudatustest.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada tingimusi, mille alusel hinnata olemasoleva reitingusüsteemi kasutamise olulisust selle reitingusüsteemiga veel hõlmamata muude täiendavate riskipositsioonide puhul ning sisereitingute meetodi kohaselt kohaldatava reitingusüsteemi muudatuste olulisust.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitusel palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast selle muutmismääruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 14.“

60) Artikli 144 lõike 1 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

a) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) finantsinstitutsioon on valideerinud iga reitingusüsteemi asjakohase ajavahemiku jooksul enne kõnealuse reitingusüsteemi kasutamiseks loa saamist, samuti on ta nimetatud ajavahemiku jooksul hinnanud seda, kas kõnealune reitingusüsteem sobib reitingusüsteemi kohaldamisalaga, ning on teinud kõnealuse hindamise põhjal neis reitingusüsteemides vajalikud muudatused;“;

b) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) finantsinstitutsioon on kõik ühe reitingusüsteemi kohaldamisalasse kuuluvad riskipositsioonid määranud ja määrab need jätkuvalt selle süsteemi reitinguklassidesse või kogumitesse;“;

c) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada hindamismetoodikat, mida pädevad asutused kasutavad, et hinnata sisereitingute meetodi kasutamise nõuete täitmist finantsinstitutsiooni poolt.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“

61) Artiklit 147 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Iga riskipositsioon määratakse ühte järgmistest riskipositsiooni klassidest:

a) keskvalitsuste ja keskpankadega seotud riskipositsioonid;

a1) nõuded piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning avaliku sektori

üksuste (RGLA-PSE) vastu, mis jaotatakse järgmistesse riskipositsiooni klassidesse:

- i) nõuded piirkondlike ja kohalike omavalitsuste vastu;
  - ii) nõuded avaliku sektori üksuste vastu;
  - b) nõuded finantsinstitutsioonide vastu;
  - c) nõuded äriühingute vastu **määratakse** järgmistesse riskipositsiooni klassidesse:
    - i) üldised nõuded äriühingute vastu;
    - ii) eriotstarbeliste laenudega seotud nõuded;
    - iii) ostetud äriühingute nõuded;
  - d) jaenõuded **■** määratakse järgmistesse riskipositsiooni klassidesse:
    - i) kvalifitseeruvad uuenevad jaenõuded (QRREd);
    - ii) elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded;
    - iii) ostetud jaenõuded;
    - iv) muud jaenõuded;
  - e) omakapitalinõuded;
  - e1) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja aktsiatest ja osakutest tulenevad riskipositsioonid;
  - f) väärtpaperistamise positsioonide kirjed;
  - g) muud varad, mis ei ole krediidi iseloomuga.
- b) lõikest 3 jäetakse välja punkt a;
- c) lisatakse järgmine lõige 3a:

„3a. Nõuded piirkondlike valitsuste, kohalike omavalitsuste või avaliku sektori asutuste vastu määratakse **■** lõike 2 punkti a1 alapunktides i või ii osutatud riskipositsiooni klassi, **välja arvatud juhul, kui neid käsitatakse nõuetena keskvalitsuse vastu kooskõlas artikliga 115 või 116. Artikli 115 või 116 kohaselt keskvalitsuste vastaste nõuetena käsitatavad riskipositsioonid määratakse lõike 2 punktis a osutatud riskipositsiooni klassi.**“;

- d) lõikes 4 jäetakse välja punktid a ja b;
- e) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:
  - i) punktis a asendatakse alapunkt ii järgmisega:

„ii) nõuded VKE vastu artikli 5 punkti 8 tähenduses, kusjuures sellisel juhul ei tohi kogusumma, mida võlgnikust klient või omavahel seotud klientide rühm finantsinstitutsioonile ning tema emaettevõtjale ja selle tütarettevõtjatele võlgneb ning mis sisaldab kõiki makseviivituses olevaid

riskipositsioone, kuid ei sisalda elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioone kuni kinnisvara väärtuseni, ületada finantsinstitutsiooni andmetel, kes peab võtma mõistlikke meetmeid kõnealuse riskipositsiooni summa kontrollimiseks, 1 miljonit eurot;

iii) elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonid, sealhulgas esimese ja järgnevate pandiõigustega tagatud riskipositsioonid, tähtajalised laenud, vaba tagasimaksega omakapitali krediitliinid ning artikli 108 lõigetes 3 ja 4 osutatud riskipositsioonid, olenemata riskipositsiooni suuruselt, tingimusel et riskipositsioon on üks järgmistest:

- nõue füüsilise isiku vastu;
- riskipositsioon, mis on nõue selliste üksikisikute ühenduste või ühistute vastu, mis on reguleeritud siseriikliku õigusega ja eksisteerivad ainsa eesmärgiga võimaldada oma liikmetel kasutada laenu tagavas varas peamist elukohta;“;

ii) lisatakse järgmised lõigud:

„Riskipositsioonid, mis vastavad kõigile punkti a alapunktis iii ja punktides b, c ja d sätestatud tingimustele, määratakse lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassi „elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded“.

Erandina kolmandast lõigust võivad pädevad asutused jätta lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassist „elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded“ välja laenud füüsilistele isikutele, kes on hüpoteekinud rohkem kui neli kinnisvara või elamuüksust, ning määrata need laenud äriühingute riskipositsiooni klassi.“;

iii) lisatakse järgmine lõige 5a:

„5a. Jaenõuded, mis kuuluvad riskipositsioonide liiki, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele, **määratakse** riskipositsiooni klassi „kvalifitseeruvad uuenevad jaenõuded“ („QRRE riskipositsiooni klassi“):

- a) seda liiki riskipositsioonid on nõuded **ühe või mitme füüsilise isiku** vastu;
- b) seda liiki riskipositsiooni nõuded on uuenevad, tagamata ja selles ulatuses, milles asjaomast võimaldatavat limiiti ei kasutata kohe ja tingimusteta, tühistatavad krediitiasutuste ja investeerimisühingute poolt;
- c) seda liiki riskipositsiooni maksimaalne nõue füüsilise isiku vastu **on** 100 000 eurot;
- d) seda liiki riskipositsioonide puhul on kahjumäärade volatiilsus olnud väike võrreldes selle keskmise kahjumäärade tasemega, seda eriti madala makseviivituse tõenäosuse vahemike puhul;
- e) **selle riskipositsiooni alla määratud riskipositsioonide** käsitlemine

kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuetena on kooskõlas selle riskipositsiooni liigi aluseks olevate riskitunnustega.

Erandina punktist b ei kohaldata palgakontoga seotud tagatud krediidilimiitide korral nõuet, et nõue peab olema tagamata. Sellisel juhul ei arvestata tagatise arvelt tagasimakstavaid summasid makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangus.

Finantsinstitutsioonid määravad kindlaks artikli 4 lõike 1 punktis 152 määratletud QRRE riskipositsiooni klassis pidevalt uuenevad nõuded („QRRE pidevalt uuenevad nõuded“) ja riskipositsioonid, mis ei ole pidevalt uuenevad nõuded („QRRE uuenevad nõuded“). Eelkõige määratakse QRRE uuenevate nõuetena need QRREd, mille tagasimaksete ajalugu on lühem kui 12 kuud.“;

f) lõiked 6 ja 7 asendatakse järgmistega:

„6. Kui artikli 133 lõikes 1 osutatud riskipositsioonid ei ole määratud lõike 2 punktis e1 sätestatud riskipositsiooni klassi, määratakse need lõike 2 punktis e sätestatud omakapitalinõuete klassi.

7. Krediidi iseloomuga nõuded, mida ei ole määratud lõike 2 punktides a, a1, b, d, e ja f sätestatud riskipositsiooni klassidesse, määratakse ühte kõnealuse lõike punkti c kohasesse riskipositsiooni klassi.“;

g) lõikesse 8 lisatakse järgmised lõigud:

„Need riskipositsioonid määratakse lõike 2 punkti c alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassi ja jaotatakse järgmistesse kategooriatesse: „projekti rahastamine“ (PF), „objekti rahastamine“ (OF), „kauba rahastamine“ (CF) ja „tulu tekitav kinnisasi“ (IPRE).

EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) kategooriatesse „projekti rahastamine“, „objekti rahastamine“ ja „kauba rahastamine“ jaotamine, kooskõlas 2. peatükis esitatud määratlustega;
- b) kategooria „tulu tekitav kinnisasi“ kindlaksmääramine, eelkõige selle sätestamine, millised arendusprojektidega seotud riskipositsioonid ning kinnisasjadega tagatud riskipositsioonid võib või tuleb liigitada tulu tekitavaks kinnisasjaks, kui need riskipositsioonid ei sõltu oluliselt kinnisasjast tulenevatest rahavoogudest nende tagasimaksmiseks.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

h) lisatakse uus lõige 11:

„11. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse vajaduse korral lõikes 2 osutatud riskipositsioonide klasse

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 31. detsembriks 2026.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

62) Artiklit 148 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Finantsinstitutsioon, kellel on artikli 107 lõike 1 kohaselt lubatud kohaldada sisereitingute meetodit, rakendab koos mis tahes emaettevõtja ja tema tütarettvõtjatega sisereitingute meetodit vähemalt ühe artikli 147 lõike 2 punktis a, punkti a1 alapunktides i ja ii, punktis b, punkti c alapunktides i, ii ja iii, punkti d alapunktides i, ii, iii ja iv, punktides e1 ja g osutatud riskipositsiooni klassi suhtes. Kui finantsinstitutsioon *on rakendanud* sisereitingute meetodit *teatava* riskipositsiooni klassi suhtes, teeb ta seda kõigi sellesse riskipositsiooni klassi kuuluvate riskipositsioonide puhul, välja arvatud juhul, kui ta on saanud pädevatelt asutustelt loa kasutada standardmeetodit alaliselt kooskõlas artikliga 150.

Pädevate asutuste eelneval loal võib sisereitingute meetodi rakendamine toimuda järjestikuse üleminekuga eri liiki riskipositsioonide lõikes *teatava* riskipositsiooni klassi *või* äriüksuse siseselt *või* ühe konsolideerimisgrupi eri äriüksuste lõikes *või* makseviivitusest tingitud kahjumäärade *kasutamise* *või* sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite sisehinnangute kasutamise suhtes.

2. Pädevad asutused määravad kindlaks ajavahemiku, mille jooksul peavad finantsinstitutsioonid ning mis tahes emaettevõtja ja selle tütarettvõtjad rakendama sisereitingute meetodit kõigi riskipositsioonide suhtes, mis kuuluvad *teatavasse* riskipositsiooni klassi *eri liiki riskipositsioonide lõikes* sama äriüksuse siseselt, samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate eri äriüksuste lõikes, *või* makseviivitusest tingitud kahjumäärade *kasutamise* *või* sisereitingute meetodi kohaste ümberhindlustegurite sisehinnangute kasutamise suhtes, *vastavalt vajadusele*. Asjakohase ajavahemiku määramisel võtavad pädevad asutused arvesse asjaomaste finantsinstitutsioonide *või* mis tahes emaettevõtja ja selle tütarettvõtjate tegevuse laadi ja ulatust ning rakendatavate reitingusüsteemide arvu ja laadi.“;

aa) *lõige 3 asendatakse järgmisega:*

„3. *Finantsinstitutsioonid rakendavad sisereitingute meetodit pädevate asutuste kindlaksmääratud tingimuste kohaselt. Pädevad asutused töötavad kõnealused tingimused välja nii, et oleks tagatud, et lõikest 1 tulenevat paindlikkust ei kasutataks valikuliselt omakapitali nõuete vähendamiseks selliste riskipositsioonide liikide *või* äriüksuste puhul, mille suhtes sisereitingute meetodit *või* makseviivitusest tingitud kahjumäärad *või* sisereitingute meetodi kohase ümberhindlustegurite sisehinnangu kasutamist veel ei kasutata.*“

- b) lõiked 4, 5 ja 6 jäetakse välja;
- 63) Artiklit 150 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid kohaldavad standardmeetodit kõigi järgmiste riskipositsioonide suhtes:

- a) artikli 147 lõike 2 punktis e osutatud riskipositsiooni klassi „omakapitalinõuded“ määratud riskipositsioonid;

- c) riskipositsioonid, **mis on määratud teatavasse riskipositsiooni klassi**, mille puhul finantsinstitutsioonid ei ole saanud pädevatelt asutustelt eelnevat luba kasutada riskiga kaalutud varade ja oodatava kahju arvutamiseks sisereitingute meetodit.

Finantsinstitutsioon, kellel on lubatud kasutada asjaomase riskipositsiooni klassi riskiga kaalutud varade ja oodatava kahju arvutamiseks sisereitingute meetodit, võib pädeva asutuse eelneval loal kohaldada standardmeetodit kõnealusesse riskipositsiooni klassi kuuluvate teatavat liiki riskipositsioonide suhtes, kui need riskipositsioonide liigid on suuruse ja tajutava riskiprofiili poolest ebaolulised.

Lisaks teises lõigus osutatud riskipositsioonidele võib finantsinstitutsioon pädeva asutuse eelneval loal kohaldada standardmeetodit järgmiste riskipositsioonide suhtes, kui sisereitingute meetodit kohaldatakse asjaomase riskipositsiooni klassi muud liiki riskipositsioonide suhtes:

- a) ***kõnealusesse riskipositsiooni klassi kuuluvad teatavat liiki riskipositsioonid, sealhulgas välismaistest filiaalidest ja eri tooterühmadest tulenevad riskipositsioonid, kui need riskipositsioonid on suuruse ja tajutava riskiprofiili seisukohast ebaolulised;***
- b) ***nõuded liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade, piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste ning ametiasutuste ja avaliku sektori asutuste vastu, tingimusel et:***
- i) ***kõnealuse keskvalitsuse või keskpanga vastu olevate nõuetega ja kõnealuste muude nõuetega seotud riskide vahel ei ole spetsiifilise avaliku korralduse tõttu erinevusi ning***
- ii) ***keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevatele nõuetele määratakse vastavalt artikli 114 lõigetele 2 või 4 riskikaal 0 %;***
- c) ***finantsinstitutsiooni nõuded sellise vastaspoole vastu, kes on tema ematettevõtja, tütarettevõtja või ematettevõtja tütarettevõtja, tingimusel et vastaspool on finantsinstitutsioon, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja, finantseerimisasutus, varahaldusettevõtja või***

finantsinstitutsiooni abiettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid, või seotud ettevõtja direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõike 7 tähenduses;

d) finantsinstitutsioonide vahelised nõuded, mis vastavad artikli 113 lõikes 7 sätestatud nõuetele;

Finantsinstitutsioon, kellel on lubatud kasutada sisereitingute meetodit riskiga kaalutud varade arvutamiseks *teises lõigus osutatud* riskipositsioonide puhul, kohaldab standardmeetodit kõnealusesse riskipositsiooni klassi jäävate ülejäänud riskipositsioonide liikide suhtes.“;

aa) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 hiljemalt 31. detsembriks 2025 välja suunised selle kohta, millised riskipositsioonide liigid on suuruse ja tajutava riskiprofüüli poolest ebaolulised.“;

b) lõiked 3 ja 4 jäetakse välja.

64) Artiklit 151 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 jäetakse välja;

b) lõiked 7, 8 ja 9 asendatakse järgmistega:

„7. Jaenõuete puhul esitavad finantsinstitutsioonid makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja vajaduse korral sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite sisehinnangud vastavalt artikli 166 lõigetele 8 ja 8b kooskõlas artikliga 143 ja 6. jaoga. Finantsinstitutsioonid kasutavad standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, kui artikli 166 lõiked 8 ja 8b ei võimalda kasutada sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit.

8. Järgmiste riskipositsioonide suhtes kohaldavad finantsinstitutsioonid artikli 161 lõikes 1 sätestatud makseviivitusest tingitud kahjumäärasid ja artikli 166 lõigete 8, 8a ja 8b järgset standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit:

a) artikli 147 lõike 2 punktis b osutatud riskipositsiooni klassi „nõuded finantsinstitutsioonide vastu“ määratud riskipositsioonid;

b) finantssektori üksuste vastu olevad nõuded;

c) nõuded suurettevõtete vastu, *mis ei ole määratud artikli 147 lõike 2 punkti c alapunktis ii osutatud riskipositsiooni klassi.*

Artikli 147 lõike 2 punktides a, a1 ja c osutatud riskipositsiooni klassidesse kuuluvate riskipositsioonide puhul, välja arvatud käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud riskipositsioonid, kohaldavad finantsinstitutsioonid artikli 161 lõike 1 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäärasid ja standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit kooskõlas artikli 166 lõigetega 8, 8a ja 8b, välja arvatud juhul, kui neil on lubatud kasutada kõnealuste

riskipositsioonide puhul makseviivitusest tingitud kahjumäärade või sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite sisehinnanguid kooskõlas käesoleva artikli lõikega 9.

9. Lõike 8 teises lõigus osutatud riskipositsioonide puhul lubab pädev asutus finantsinstitutsioonidel kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäärade või sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite sisehinnanguid vastavalt artikli 166 lõigetele 8 ja 8b kooskõlas artikliga 143 ja 6. jaoga.“;

c) lisatakse lõiked 12 ja 13:

■

12. Investeerimisfondi aktsiate või osakute kujul olevate riskipositsioonide puhul, mis kuuluvad artikli 147 lõike 2 punktis e1 osutatud riskipositsiooni klassi, kohaldavad finantsinstitutsioonid artiklis 152 sätestatud käsitlust, **välja arvatud juhul, kui need riskipositsioonid arvatakse maha omavahenditest, ja krediidiriski puhul arvatakse riskiga kaalutud vara kooskõlas artikliga 152, välja arvatud juhul, kui kõnealused riskipositsioonid on maha arvatud esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, täiendavate esimese taseme omavahendite kirjetest või teise taseme omavahendite kirjetest.**

13. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et **täiendavalt** täpsustada **käesolevas peatükis sätestatud** käsitlust, **mida kohaldatakse artiklites 153 ja 154** osutatud riskipositsioonide suhtes ostetud nõuete **kujul**, et arvutada riskiga kaalutud varad makseviivituse riski ja kõnealuste riskipositsioonide lahjendusrisi puhul, sealhulgas krediidiriski maandamise tehnikate arvessevõtmiseks.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“

65) Artikli 152 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 2 ja 3 aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit ning kes ei kasuta käesolevas peatükis või 5. peatükis sätestatud meetodeid, mida kohaldatakse kõikide või teatava osa investeerimisfondi aluspositsioonide puhul, arvutavad riskiga kaalutud varad ja oodatava kahju summad **nende aluspositsioonide osade puhul** järgmiste põhimõtete kohaselt:

- a) artikli 147 lõike 2 punktis e osutatud riskipositsiooni klassi „omakapitalinõuded“ määratud aluspositsioonide puhul kohaldavad finantsinstitutsioonid 2. peatükis sätestatud standardmeetodit;
- b) artikli 147 lõike 2 punktis f osutatud riskipositsiooni klassi „väärtpaberistamise positsioonide kirjed“ määratud riskipositsioonide puhul kohaldavad finantsinstitutsioonid artiklis 254 sätestatud käsitlust, nagu hoiaksid neid

riskipositsioone otseselt nimetatud finantsinstitutsioonid;

- c) kõikide muude aluspositsioonide puhul kohaldavad finantsinstitutsioonid käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud standardmeetodit.“

66) Artiklit 153 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 punkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) kui $0 < PD < 1$, siis:

$$RW = \left(LGD \cdot N\left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999)\right) - LGD \cdot PD \right) \cdot \frac{1 + (M - 2,5) \cdot b}{1 - 1,5 \cdot b} \cdot 12,5$$

kus:

N = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivne jaotusfunktsioon, st $N(x)$ on võrdne tõenäosusega, et normaaljaotusega juhuslik suurus keskväärtusega null ja dispersiooniga üks on väiksem x -ist või sellega võrdne;

G = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivse jaotusfunktsiooni pöördfunktsioon, st kui $x = G(z)$, x on väärtus, mille korral $N(x) = z$;

R = korrelatsioonikordaja, mis arvutatakse järgmiselt:

$$R = 0,12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0,24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} \right)$$

b = lõpptähtaja tegur, mis arvutatakse järgmiselt:

$$b = [0,11852 - 0,05478 \cdot \ln(PD)]^2$$

M = lõpptähtaeg, mis on väljendatud aastates ja **määratud kindlaks** vastavalt artiklile 162.“;

- b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Suurte reguleeritud finantssektori üksuste ja reguleerimata finantssektori üksuste vastu olevate nõuete puhul korrutatakse lõike 1 punktis iii või lõikes 4 sätestatud korrelatsioonikordaja R kõnealuste riskipositsioonide riskikaalude arvutamisel teguriga 1,25.“;

- c) lõige 3 jäetakse välja;

- d) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, kuidas finantsinstitutsioonid võtavad eriotstarbelistele nõuetele riskikaalude määramisel arvesse lõike 5 teises lõigus osutatud tegureid.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“

67) Artiklit 154 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) kui $PD < 1$, siis:

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot 12,5$$

kus:

N = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivne jaotusfunktsioon, st $N(x)$ on võrdne tõenäosusega, et normaaljaotusega juhuslik suurus keskväärtusega null ja dispersiooniga üks on väiksem x -ist või sellega võrdne;

G = standardse normaaljaotusega juhusliku suuruse kumulatiivse jaotusfunktsiooni pöördfunktsioon, st kui $x = G(z)$, x on väärtus, mille korral $N(x) = z$;

R = korrelatsioonikordaja, mis arvutatakse järgmiselt:

$$R = 0,03 \cdot \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} + 0,16 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} \right)$$

“.

b) lõige 2 jäetakse välja;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Jaenõuete puhul, mis ei ole makseviivituses ja mis on tagatud või osaliselt tagatud elamukinnisvaraga, asendatakse lõike 1 kohase korrelatsioonikordaja valemiga saadud arv korrelatsioonikordajaga (R)0,15.

Lõike 1 punkti ii kohaselt elamukinnisvaraga osaliselt tagatud riskipositsiooni suhtes **käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud korrelatsioonikordajat R arvesse võttes arvutatud** riskikaalu kohaldatakse **nii** aluspositsiooni **tagatud kui ka** tagamata osa suhtes.“

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Selliste kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete puhul, mis ei ole makseviivituses, asendatakse lõike 1 kohase korrelatsioonikordaja valemiga saadud arv korrelatsioonikordajaga (R) 0,04.

Pädevad asutused vaatavad läbi kahjumäärade suhtelise volatiilsuse sama liiki riskipositsioonide hulka kuuluvate kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete lõikes ja kogu kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete riskipositsiooni klassi lõikes ning jagavad teavet kvalifitseeruvate uuenevate jaenõuete kahjumäärade tüüpiliste

tunnuste kohta liikmesriikide ja EBAga.“

68) Artikkel 155 jäetakse välja.

69) Artiklisse 157 lisatakse lõige 6 järgmises sõnastuses:

„6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

- a) ostetud nõuete lahjendusriski puhul riskiga kaalutud vara arvutamise meetodikat, sealhulgas krediidiriski maandamise arvessevõtmist kooskõlas artikli 160 lõikega 4, ning sisehinnangute ja varuparameetrite kasutamise tingimusi;
- b) lõikes 5 osutatud riskipositsioonide *liikide* ebaolulisuse kriteeriumi hindamist;

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 31. detsembriks 2025.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

70) Artiklit 158 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 5 viimane lõik jäetakse välja;
- b) lõiked 7, 8 ja 9 jäetakse välja.

71) Artikkel 159 asendatakse järgmisega:

Artikkel 159

Oodatava kahju, sisereitingute meetodi kohase puudujäägi ja sisereitingute meetodi kohase ülejäägi käsitlemine

Finantsinstitutsioonid lahutavad artikli 158 lõigetes 5, 6 ja 10 osutatud riskipositsioonide oodatava kahju summad kõigi järgmiste summade summast:

- a) kõnealuste riskipositsioonidega seotud üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised, mis on arvutatud vastavalt artiklile 110;
- b) finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevusega seotud täiendavad väärtuse korrigeerimised, mis on kindlaks määratud vastavalt artiklile 34, seoses kõnealuste riskipositsioonidega;
- c) muud kõnealuste riskipositsioonidega seotud omavahendite vähendamised, välja arvatud artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised.

Kui esimese lõigu kohase arvutuse tulemuseks on positiivse summa, nimetatakse saadud summat „sisereitingute meetodi kohaseks ülejäägiks“. Kui esimese lõigu kohase arvutuse tulemuseks on negatiivne summa, nimetatakse saadud summat „sisereitingute meetodi kohaseks puudujäägiks“.

Esimeses *lõikes* osutatud arvutuse tegemisel käsitlevad finantsinstitutsioonid ostmise hetkel makseviivituses olevate, bilansis kajastatud varast tulenevate riskipositsioonide artikli 166 lõike 1 kohaseid allahindlusi samal viisil kui

spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi. Ostmise hetkel makseviivituses mitteolevate, bilansis kajastatud varast tulenevate riskipositsioonide allahindlusi või preemiaid ei tohi sisereitingute meetodi kohase puudujäägi või sisereitingute meetodi kohase ülejäägi arutamisel arvesse võtta. Makseviivituses olevate riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ei kasutata muude riskipositsioonide oodatava kahju katmiseks. Väärtpaberistatud riskipositsioonidest tulenev oodatav kahju ning selliste riskipositsioonidega seonduvad üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised jäetakse sisereitingute meetodi kohase puudujäägi või sisereitingute meetodi kohase ülejäägi arvutusest välja.“;

72) Jaole 4 lisatakse järgmine alajagu 0:

„Alajagu 0

Liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade või EKP antud garantiidega kaetud riskipositsioonid

Artikkel 159a

Makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalsete sisendmäärade kohaldamata jätmine

Kui riskipositsioon on kaetud kõlbliku garantiiga, mille on andnud liikmesriigi keskvalitsus või keskpank või EKP, ei kohaldata 3. peatüki kohaldamisel, eriti seoses artikli 160 lõikega 1, artikli 161 lõikega 4, artikli 164 lõikega 4 ja artikli 166 lõikega 8c, makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja tehingute ümberhindlusteguri minimaalseid sisendmäärasid kõnealuse garantiiga kaetud riskipositsiooni osa suhtes. Riskipositsiooni selle osa suhtes, mis ei ole kõnealuse garantiiga kaetud, kohaldatakse siiski asjaomaseid makseviivituse tõenäosuse, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja tehingute ümberhindlusteguri minimaalseid sisendmäärasid.“

73) Artiklit 160 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punktis b osutatud riskipositsiooni klassi „nõuded finantsinstitutsioonide vastu“ või artikli 147 lõike 2 punktis c osutatud klassi „nõuded äriühingute vastu“, ei tohi üksnes nende riskipositsioonide riskiga kaalutud varade ja oodatava kahju arvutamiseks, eelkõige artiklite 153, 157, artikli 158 lõike 1, artikli 158 lõike 5 ja artikli 158 lõike 10 kohaldamisel, olla makseviivituse tõenäosus **iga riskipositsiooni puhul**, mida kasutatakse riskikaalude ja oodatava kahju määra valemite sisendites, väiksemad järgmistest väärtustest: 0,05 % („makseviivituse tõenäosuse minimaalne sisendmäär“).“;

aa) lisatakse järgmine lõige:

1a. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punktis a1 osutatud riskipositsiooni klassi „piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ning avaliku sektori asutused“, ei tohi üksnes nende riskipositsioonide riskiga kaalutud riskipositsioonide ja oodatava kahju arvutamiseks

makseviivituse tõenäosuse väärtused, mida kasutatakse riskikaalude ja oodatava kahju määra valemite sisendites, olla väiksemad järgmistest väärtustest: 0,03 % („makseviivituse tõenäosuse minimaalne sisendmäär“).“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kaudse krediidiriski kaitsega kaetud riskipositsiooni puhul võib finantsinstitutsioon, kes kasutab artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid nii esmase riskipositsiooni kui ka krediidiriski kaitse andja vastu olevate otsuste võrreldavate riskipositsioonide puhul, aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset makseviivituse tõenäosuses kooskõlas artikliga 183.“;

c) lõige 5 jäetakse välja;

d) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Äriühingute vastu olevate ostetud nõuete lahjendusriskile määratakse selline makseviivituse tõenäosus, mis on võrdne finantsinstitutsiooni poolt lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnanguga. Finantsinstitutsioon, kellele pädev asutus on andnud artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevate nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid ja kes suudab jaotada oma äriühingute vastu olevatest ostetud nõuetest tulenevale lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnangud makseviivituse tõenäosusteks ja makseviivitusest tingitud kahjumääradeks viisil, mida pädev asutus peab usaldusväärseks, võib kasutada kõnealuse jaotamise tulemusel saadud makseviivituse tõenäosuse hinnangut. Finantsinstitutsioonid võivad kooskõlas 4. peatükiga võtta makseviivituse tõenäosuses arvesse kaudset krediidiriski kaitset.“;

e) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Finantsinstitutsioon, kellele pädev asutus on andnud artikli 143 kohase loa kasutada äriühingute vastu olevatest ostetud nõuetest tuleneva lahjendusriski puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, võib võtta arvesse kaudset krediidiriski kaitset, korrigeerides makseviivituse tõenäosusi vastavalt artikli 161 lõikele 3.“

74) Artiklit 161 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) ilma aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitseta kõrgema nõudeõiguse järguga riskipositsioonid keskvalitsuste ja keskpankade ning finantssektori üksuste vastu: 45 %;“;

ii) lisatakse punkt aa:

„aa) ilma aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitseta kõrgema nõudeõiguse järguga riskipositsioonid äriühingute vastu, mis ei ole finantssektori üksused: 40 %;“;

- iii) punkt c jäetakse välja;
- iv) punkt e asendatakse järgmisega:
 „e) äriühingute vastu olevate ostetud kõrgema nõudeõiguse järguga nõuete puhul, mille makseviivituse tõenäosust finantsinstitutsioon ei suuda hinnata või millele finantsinstitutsiooni poolt antud makseviivituse tõenäosuse hinnangud ei vasta 6. jaos sätestatud nõuetele: 40 %.“;
- v) punkt g asendatakse järgmisega:
 „g) äriühingute vastu olevate ostetud nõuete lahjendusrisiki puhul: 100 %.“;

b) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmistega:

„3. Kaudse krediidiriski kaitsega kaetud riskipositsiooni puhul võib finantsinstitutsioon, kes kasutab artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid nii esmase riskipositsiooni kui ka krediidiriski kaitse andja vastu olevate otseste võrreldavate riskipositsioonide puhul, aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset makseviivitusest tingitud kahjumääras kooskõlas artikliga 183.

4. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud riskipositsiooni klassi „nõuded äriühingute vastu“, ei tohi üksnes kõnealuste riskipositsioonide riskiga kaalutud varade ja oodatava kahju arvutamiseks ning eelkõige artikli 153 lõike 1 punkti iii, artikli 157, artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaldamisel, kui kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, makseviivitusest tingitud kahjumäär **iga riskipositsiooni puhul**, mida kasutatakse riskikaalu ja oodatava kahju valemi sisendina, olla väiksem makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära järgmistest väärtustest, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 5:

Tabel 2a

– Makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad ($LGD_{alammäär}$) – riskipositsiooni klassi „nõuded äriühingute vastu“ kuuluvate riskipositsioonide puhul		
– Otsese krediidiriski kaitseta riskipositsioon ($LGD_U\text{-alammäär}$)	– Otsese krediidiriski kaitsega täielikult tagatud riskipositsioon ($LGD_S\text{-alammäär}$)	
– 25 %	– finantstagatis	– 0 %
	– nõuded	– 10 %

	– nõuded elamu- või ärikinnisvara	– 10 %
	– muu füüsiline tagatis	– 15 %

“;

c) lisatakse **järgmised** lõiked :

„5. Lõike 4 kohaldamisel kohaldatakse kõnealuse lõike tabelis 2a sätestatud makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalseid sisendmäärasid täielikult otsese krediidiriski kaitsega tagatud riskipositsioonide puhul, kui FCP väärtus pärast volatiilsusega korrigeerimist H_c ja H_{fx} vastavalt artiklile 230 on võrdne aluspositsiooni väärtusega või ületab seda. Lisaks kohaldatakse neid väärtusi käesoleva peatüki kohaselt kõlbliku otsese krediidiriski kaitse suhtes.

Niisugusel juhul tuleb artikli 230 tabelis 2aaa esitatud otsese krediidiriski kaitse tüüpi „muu füüsiline tagatis“ mõista kui „muu füüsiline ja muu aktsepteeritud tagatis“.

Kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalne sisendmäär ($LGD_{alammäär}$) otsese krediidiriski kaitsega osaliselt tagatud riskipositsiooni puhul arvutatakse kui $LGD_{U-alammäär}$ kaalutud keskmine otsese krediidiriski kaitseta riskipositsiooni osa jaoks ja $LGD_{S-alammäär}$ täielikult tagatud osa jaoks järgmiselt:

$$LGD_{floor} = LGD_{U-floor} \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_{S-floor} \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

kus:

$LGD_{U-alammäär}$ ja $LGD_{S-alammäär}$ on tabelis 2a esitatud asjakohased alammäärade väärtused;

E , E_S , E_U ja H_E arvutatakse lähtuvalt artiklist 230.

5a. Kui finantsinstitutsioon võtab arvesse otsesest krediidiriski kaitset sisereitingute meetodi kohaselt, võib ta tagatud riskipositsioonide makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära arvutamisel võtta arvesse otsesest krediidiriski kaitset. Muul juhul kohaldatakse tagamata riskipositsioonide makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalset sisendmäära.

6. Kui finantsinstitutsioon, kes kasutab teatavat liiki äriühingute vastu olevate tagamata nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ei suuda võtta arvesse sellise otsese krediidiriski kaitse mõju, mis tagab ühe sellist liiki riskipositsioonide riskipositsiooni makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangutes, ***andmete puudumise tõttu*** tagasimaksete kohta selle otsese

krediidiriski kaitse korral, lubatakse finantsinstitutsioonil kohaldada artiklis 230 sätestatud valemit, välja arvatud see, et selles valemis kasutatav makseviivitusest tingitud kahjumäära LGD_U tingimus on krediidasutuse või investeerimisühingu enda makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnang **tagamata riskipositsioonide jaoks**. Sellisel juhul on otsene krediidiriski kaitse kõlblik vastavalt 4. peatükile ja finantsinstitutsiooni makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnang, mida kasutatakse LGD_U tingimusena, arvutatakse alusvara kahjuandmete alusel, jättes välja sellest otsesest krediidiriski kaitsest tulenevad tagasimaksud.

6a. Riskipositsioonide puhul, mis on määratud artikli 147 lõike 2 punktis a1 osutatud riskipositsiooni klassi „nõuded piirkondliku valitsuse ja kohaliku omavalitsuse ning avaliku sektori asutuste vastu“ üksnes kõnealuste riskipositsioonide riskiga kaalutud varade ja oodatava kahju arvutamiseks, kui kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ei tohi makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida kasutatakse riskikaalu ja oodatava kahju valemi sisendina, olla väiksem kui: 5 %.“

75) Artiklit 162 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riskipositsioonide puhul, mille puhul finantsinstitutsioon ei ole saanud pädevalt asutuselt luba kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, on lõpptähtaeg (M) **kas** 2,5 aastat, välja arvatud väärtpaperite kaudu finantseerimise tehingutest tulenevad riskipositsioonid, mille puhul M on 0,5 aastat, **või arvutatakse lõpptähtaeg kooskõlas lõikega 2.**

■ “;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) lõike 2 sissejuhatavad laused asendatakse järgmistega:

„Riskipositsioonide puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, arvutatakse lõpptähtaeg (M) aastates väljendatud ajavahemike alusel, nagu on sätestatud käesolevas lõikes ja vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3–5. M ei ole pikem kui viis aastat, välja arvatud artikli 384 lõikes 2 täpsustatud juhtudel, mil kasutatakse lõpptähtaega M, nagu see seal on täpsustatud. M arvutatakse igal järgmisel juhul järgmiselt:“;

ii) lisatakse punktid da ja db:

„da) tagatud laenuandmistehingute puhul, mis kuuluvad tasaarvestuse raamlepingu koosseisu, on lõpptähtaeg (M) tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, kus M on vähemalt 20 päeva. Lõpptähtaja kaalumiseks kasutatakse iga tehingu tinglikku väärtust;

db) tasaarvestuse raamlepingu puhul, mis hõlmab rohkem kui üht

punktidele c, d või da vastavat tehinguliiki, on M tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, kus M on vähemalt pikim hoidmisaeg (väljendatuna aastates), **mis on kohaldatav** selliste tehingute suhtes, nagu on sätestatud artikli 224 lõikes 2 (sõltuvalt asjaoludest kas 10 päeva või 20 päeva). Lõpptähtaja kaalumiseks kasutatakse iga tehingu tinglikku väärtust.“;

iii) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) mis tahes muude instrumentide puhul, mida ei ole käesolevas lõigus nimetatud, või kui finantsinstitutsioon ei saa arvutada lõpptähtaega (M) vastavalt punktis a sätestatule, on lõpptähtaeg (M) maksimaalne järelejäänud aeg (aastates), mille jooksul võlgnik peab oma lepingulised kohustused (põhisumma, intress ja tasud) täielikult täitma, kus M on vähemalt 1 aasta;“;

iv) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) finantsinstitutsioonide puhul, kes kasutavad artikli 382a lõike 1 punktis a või b osutatud meetodeid, ei tohi asjaomase vastaspoolega tehtud tehingute krediidiiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõue olla artikli 153 lõikes 1 sätestatud valemis suurem kui 1, et arvutada vastaspoole riskiga kaalutud vara samade tehingute puhul, nagu on osutatud artikli 92 lõike 4 punktis a või f;“;

v) punkt j asendatakse järgmisega:

„j) uuenevate nõuete puhul määratakse M tehingu maksimaalse lepingujärgse lõppkuupäeva alusel. Finantsinstitutsioonid ei kasuta jooksva krediidilimiidi tagasimaksekuupäeva, kui see kuupäev ei ole tehingu maksimaalne **lepingujärgne** lõppkuupäev.“;

c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimeses lõigus asendatakse sissejuhatav lause järgmisega:

„Kui dokumentatsioon nõuab võimendustagatise igapäevast ümberarvestamist ja igapäevast ümberhindlust ning sisaldab sätteid, mis võimaldavad makseviivituse või võimendustagatise ümberhindluse tegematajätmise korral tagatise kiiret realiseerimist või tasaarvestust, on M tehingute kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg ja M on vähemalt üks päev järgneva korral.“;

ii) teist lõiku muudetakse järgmiselt:

– punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kaupade või teenuste vahetusega seotud automaatselt likvideeruvad lühiajalised kaubanduse rahastamise tehingud, nagu on osutatud artikli 4 lõike 1 punktis 80, **ja äriühingute vastu olevad ostetud nõuded, tingimusel, et vastavate riskipositsioonide järelejäänud tähtaeg on kuni üks aasta**;“;

– lisatakse punkt e:

„e) emiteeritud ja kinnitatud akreditiivid, mis on lühiajalised, **mis tähendab, et nende** lõpptähtaeg on alla ühe aasta ning **need** on automaatselt likvideeruvad.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Nõuete puhul liidus asutatud äriühingute vastu, mis ei ole suurettevõtted, on finantsinstitutsioonidel võimalus valida, et lõike 2 kohaldamise asemel määravad nad M väärtuse kõigi selliste nõuete jaoks lõikes 1 sätestatud viisil.“;

e) lisatakse uus lõige 6:

„6. Selleks et väljendada aastates lõike 2 punktides c–db ja lõikes 3 osutatud minimaalset päevade arvu, jagatakse minimaalne päevade arv 365,25ga.“;

76) Artiklit 163 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Üksnes kõnealuste riskipositsioonide riskiga kaalutud varade ja oodatava kahju määra arvutamiseks ning eelkõige artiklite 154 ja 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaldamisel ei tohi makseviivituse **tõenäosus mitte ühegi jaenõude puhul**, mida kasutatakse riskikaalu ja oodatava kahju määra valemi sisendis, olla **väiksem** kui **makseviivituse tõenäosus ühe aasta jooksul vastavalt laenuvõtjat käsitlevale sisemisele reitinguklassile, kuhu jaenõue kuulub, ning järgmised väärtused**:

a) 0,1 % QRRE uuenevate nõuete puhul;

b) 0,05 % jaenõuete puhul, mis ei ole QRRE uuenevad nõuded.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kaudse krediidiriski kaitsega kaetud riskipositsiooni puhul võib finantsinstitutsioon, kes kasutab artikli 143 kohaseid makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid krediidiriski kaitse andja vastu olevate otseste võrreldavate riskipositsioonide puhul, aktsepteerida kaudset krediidiriski kaitset makseviivituse tõenäosuses kooskõlas artikliga 183.“;

77) Artiklit 164 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Finantsinstitutsioonid koostavad makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangud kooskõlas käesoleva peatüki 6. jaos sätestatud nõuetega, olles selleks eelnevalt saanud pädevatelt asutustelt artikli 143 kohase loa. Ostetud nõuete lahjendusriski puhul kasutatav makseviivitusest tingitud kahjumäär on 100 %. Kui finantsinstitutsioon suudab jaotada oma ostetud nõuetest tulenevale lahjendusriskile antud oodatava kahju määra hinnangud usaldusväärset viisil makseviivituse tõenäosusteks ja makseviivitusest tingitud kahjumääradeks, võib ta kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangut.“

2. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiriski kaitse andja vastu olevate otseste võrreldavate nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid vastavalt artiklile 143, võivad võtta makseviivitusest tingitud kahjumääras arvesse kaudset krediidiriski kaitset vastavalt artiklile 183.“;

- b) lõige 3 jäetakse välja;
 c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Üksnes jaenõuete riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks ning eelkõige artikli 154 lõike 1, artikli 157 ning artikli 158 lõigete 1 ja 10 kohaselt ei tohi **mitte ühegi nõude puhul** riskikaalu ja oodatava kahju määra valemi **sisendina** kasutatav makseviivitusest tingitud kahjumäär olla väiksem kui tabelis 2aa sätestatud ning lõigetega 4a ja 4b kooskõlas olev makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära väärtus:

Tabel 2aa

– Makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad (LGD _{alammäär}) jaenõuete puhul			
– Otsese krediidiriski kaitseta riskipositsioon (LGD _U -alammäär)		– Otsese krediidiriski kaitsega tagatud riskipositsioon (LGD _S -alammäär)	
– Elamukin nisvaraga tagatud jaenõue	– Ei kohaldatava	– Elamukin nisvaraga tagatud jaenõue	– 5 %
– Kvalifitseeruv uuenev jaenõue	– 50 %	– Kvalifitseeruv uuenev jaenõue	– Ei kohaldatava
– Muu jaenõue	– 30 %	– Finantstatisega tagatud muu jaenõue	– 0 %
		– Muu nõuetega tagatud jaenõue	– 10 %

		– Elamu- või ärikinnis varaga tagatud muu jaenõue	– 10 %
		– Muu füüsilise tagatise ga tagatud jaenõue	– 15 %
		–	–

“;

d) lisatakse lõiked 4a ja 4b:

„4a. Lõike 4 kohaldamisel kohaldatakse järgmist:

- a) lõike 4 kohaseid tabeli 2aa makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalseid sisendmäärasid kohaldatakse otsese krediidiriski kaitsega tagatud riskipositsioonide suhtes, kui otsene krediidiriski kaitse on käesoleva peatüki kohaselt kõlblik;
- b) välja arvatud elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul, kohaldatakse otsese krediidiriski kaitsega täielikult tagatud riskipositsioonide suhtes lõike 4 tabelis 2aa olevaid makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalseid sisendmäärasid, kui otsese krediidiriski kaitse väärtus pärast asjakohast volatiilsusega korrigeerimist vastavalt artiklile 230 on aluspositsiooni väärtusega võrdne või sellest suurem;
- c) välja arvatud elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded, arvutatakse kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalne sisendmäär riskipositsiooni puhul, mis on osaliselt tagatud otsese krediidiriski kaitsega, vastavalt artikli 161 lõikes 5 sätestatud valemile;
- d) elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete puhul määratakse kohaldatavaks makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalseks sisendmääraks 5 %, olenemata elamukinnisvaraga antava tagatise tasemest.

Punkti b kohaldamisel tuleb artikli 230 tabelis 2aaa esitatud otsese krediidiriski kaitse liiki „muu füüsiline tagatis“ mõista kui „muu füüsiline ja muu aktsepteeritud tagatis“.

4b. Kui finantsinstitutsioon võtab arvesse otsese krediidiriski kaitset sisereitingute meetodi kohaselt, võib ta tagatud riskipositsioonide makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalse sisendmäära arvutamisel

võtta arvesse otsesest krediidiriski kaitset. Muul juhul kohaldatakse tagamata riskipositsioonide makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalset sisendmäära.“;

78) Kolmanda osa II jaotise 3. peatüki 4. jao alajagu 3 jäetakse välja.;

79) Artiklit 166 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Bilansiväliste kirjete, mis ei ole II lisas loetletud lepingud, riskipositsiooni väärtuse arvutamiseks kasutatakse kas sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit või standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit kooskõlas lõigetega 8a ja 8b ning artikli 151 lõikega 8.

Kui ***ainult*** uuenevate tehingute kasutatud saldod on väärtpaberistatud, tagavad finantsinstitutsioonid, et neil on jätkuvalt nõutav omavahendite summa väärtpaberistamisega seotud kasutamata saldode vastu.

Finantsinstitutsioon, kes ei ***ole saanud luba kasutada*** sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, arvutab riskipositsiooni väärtuse siduva, kuid kasutamata likviidsuslimiidina, mis on korrutatud asjaomase standardmeetodi kohase tehingute ümberhindlusteguriga.

Finantsinstitutsioon, kes ***kasutab*** sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, arvutab kasutamata krediidilimiitide riskipositsiooni väärtuse kasutamata likviidsuslimiidina, mis on korrutatud sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguriga.“;

b) lisatakse lõiked 8a, 8b ja 8c:

„8a. Riskipositsiooni puhul, mille puhul ***finantsinstitutsioon ei ole saanud luba kasutada*** sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, on kohaldatavaks ümberhindlusteguriks 2. peatükis sätestatud standardmeetodi kohane tehingute ümberhindlustegur sama liiki kirjete puhul, nagu on sätestatud artiklis 111. Summa, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, on – olenevalt sellest, kumb neist on madalam – kas kasutamata võimaldatud krediidiliini väärtus või väärtus, mis kajastab tehingu kättesaadavuse mis tahes võimalikke piiranguid, sealhulgas võimaliku laenusumma ülemmäära olemasolu, mis on seotud võlgniku esitatud rahavoogudega. Kui tehing on sel viisil piiratud, peab finantsinstitutsioonil olema piisav liini järelevalve ja juhtimiskord, et toetada sellise piirangu olemasolu.

8b. Pädevate asutuste loal kasutavad finantsinstitutsioonid, kes vastavad 6. jaos sätestatud sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kasutamise nõuetele, sisereitingute meetodi kohaselt käsitletud kasutamata uuenevatest kohustustest tulenevate riskipositsioonide puhul sisereitingute meetodi kohast tehingute ümberhindlustegurit, tingimusel et nende riskipositsioonide suhtes ei kohaldata standardmeetodi kohaselt 100 % standardmeetodi kohast ümberhindlustegurit. Standardmeetodi kohast

tehingute ümberhindlustegurit kasutatakse järgmisel puhul:

- a) kõik muud bilansivälised kirjed, eelkõige kasutamata mitteuuevad siduvad kohustused;
- b) riskipositsioonid, mille puhul finantsinstitutsioon ei täida 6. jaos sätestatud sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite arvutamise miinimumnõudeid või mille puhul pädev asutus ei ole lubanud sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite kasutamist.

Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse kohustust uuenevana, kui see võimaldab võlgnikul saada laenu, mille puhul võlgnikul on paindlikkus otsustada, kui sageli ja millise intervalliga laenu välja võtta, võimaldades võlgnikul talle lühiajaliselt antud laenu kasutusse võtta, tagasi maksta ja uuesti kasutusse võtta. Lepingupõhiseid kokkuleppeid, mis võimaldavad ettemakseid ja nende hilisemat uuesti kasutusse võtmist, peetakse uuenevateks.

8c. Kui kasutatakse sisereitingute meetodi kohaseid tehingute ümberhindlustegureid ainult selliste riskiga kaalutud vara ja riskipositsioonide oodatava kahju arvutamiseks, mis tulenevad uuenevatest kohustustest, **välja arvatud riskipositsioonid, mis on määratud riskipositsiooni klassi vastavalt artikli 147 lõike 2 punktile a**, eelkõige artikli 153 lõike 1, artikli 157 ning artikli 158 lõigete 1, 5 ja 10 kohaselt, ei tohi riskipositsiooni väärtus, mida kasutatakse riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju valemite sisendina, olla **mitte ühegi riskipositsiooni puhul** väiksem **järgmiste** väärtuste **summast**:

- a) uueneva siduva kohustuse kasutatud likviidsuslimiit;
- b) 50 % uueneva siduva kohustuse ülejäänud kasutamata osast tulenevast bilansivälisest riskipositsioonist, mis on arvatud artiklis 111 sätestatud kohaldatava standardmeetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri kohaselt.

Punktide a ja b summat nimetatakse ümberhindlusteguri minimaalseks sisendmääraks.“;

- c) lõige 10 jäetakse välja;

80) Artikkel 167 jäetakse välja;

81) Artikli 169 lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„EBA annab välja suunised selle kohta, kuidas kohaldada praktikas nõudeid, mis käsitlevad mudeli kavandamist, riski kvantifitseerimist, valideerimist ja riskiparameetrite kohaldamist, kasutades iga riskiparameetri puhul pidevaid või väga üksikasjalikke reitinguskaalasid. Kõnealused suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.“;

82) Artikli 170 lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) tehinguriski tunnused, sealhulgas toote ja otsene krediidiriski kaitse, kajastatud kaudne krediidiriski kaitse, laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhte näitajad,

hooajaline mõju ja nõudeõiguse järk. Finantsinstitutsioonid peavad eraldi käsitlema juhtumeid, kus mitmele riskipositsioonile on antud sama *otsene või kaudne krediidiriski kaitse*.“;

83) Artiklisse 171 lisatakse lõige 3:

„3. *Kuigi makseviivituse tõenäosuse hindamisel kasutatav ajavahemik on üks aasta, peavad finantsinstitutsioonid kasutama reitingute määramisel pikemat ajavahemikku. Laenuvõtja reiting peab kajastama finantsinstitutsiooni hinnangut laenuvõtja suutlikkusele ja valmisolekule täita lepingujärgseid kohustusi olenemata ebasoodsatest majandustingimustest või ootamatute sündmuste ilmnemisest.* Reitingüsteemid peavad olema üles ehitatud nii, et idiosünkraatilised või valdkonnapõhised muutused on ühest reitinguklassist teise ülemineku tõukejõuks. Lisaks võetakse võlgnike ja tehingute ühest reitinguklassist või kogumist teise üleminekut edendava jõuna arvesse majandustsüklite mõju.“;

84) Artikli 172 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Äriühingute, finantsinstitutsioonide ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul toimub reitinguklassidesse või kogumitesse jagamine järgmiste kriteeriumide alusel.“;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) igale eraldiseisvale juriidilisele isikule, kelle suhtes finantsinstitutsioonil on riskipositsioon, määratakse reiting eraldi.“;

c) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti d kohaldamisel peavad finantsinstitutsioonil olema kehtestatud asjakohased põhimõtted nii üksikute võlgnikest klientide kui ka omavahel seotud klientide rühmade käsitlemiseks. Need põhimõtted sisaldavad iga juriidilise isiku puhul, kelle vastu finantsinstitutsioonil on nõue, spetsiifilise korrelatsiooniriski kindlakstegemise protsessi. **6. peatüki kohaldamisel käsitletakse** tehinguid vastaspooltega, mille puhul on kindlaks tehtud spetsiifiline korrelatsioonirisk, ■ riskipositsiooni väärtuse arvutamisel erinevalt. **3. peatüki kohaldamisel käsitletakse tehinguid vastaspooltega, mille puhul on kindlaks tehtud spetsiifiline korrelatsioonirisk, nende makseviivitusest tingitud kahjumäära arvutamisel erinevalt.**“;

85) Artiklit 173 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Äriühingute, finantsinstitutsioonide ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul peab reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise protsess vastama järgmistele kriteeriumidele.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles

sätestatakse meetodikad, mida pädevad asutused kasutavad reitinguklassidesse ja kogumitesse jagamise protsessi terviklikkuse hindamiseks ning riskide regulaarseks ja sõltumatuks hindamiseks.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

86) Artiklit 174 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„**Kui finantsinstitutsioon kasutab** riskipositsioonide võlgnike või tehingute reitinguklassidesse või kogumitesse jagamiseks statistilisi või muid matemaatilisi meetodeid (mudeleid), peavad täidetud olema järgmised tingimused.“;

b) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) mudel on piisava prognoosivõimega ja selle kasutamine ei too kaasa kapitalinõuete moonutamist.“;

c) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti a kohaldamisel moodustavad sisendmuutujad saadavate prognooside jaoks mõistliku ja tõhusa aluse. Mudel ei tohi sisaldada olulisi süstemaatilisi vigu. Mudeli sisendite ja väljundite vahel peab olema funktsionaalne seos, mille võib asjakohasel juhul kindlaks määrata eksperdihinnangu alusel.“;

87) Artiklit 176 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Äriühingute, finantsinstitutsioonide ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete kohta koguvad ja säilitavad finantsinstitutsioonid järgmisi andmeid.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Seoses nõuetega, mille puhul on käesoleva peatüki kohaselt lubatud **kasutada** makseviivitusest tingitud kahjumäärade **sisehinnanguid** või IRB sisereitingute meetodi **kohaseid tehingute ümberhindlustegureid**, kuid mille puhul finantsinstitutsioonid ei kasuta makseviivitusest tingitud kahjumäärade ega sisereitingute meetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite sisehinnanguid, koguvad ja säilitavad finantsinstitutsioonid andmeid realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäärade ja artikli 161 lõikes 1 sätestatud väärtuste ning artikli 166 lõikes 8a sätestatud realiseeritud krediidi ümberhindlustegurite ja standardmeetodi kohaste tehingute ümberhindlustegurite võrdluse kohta.“;

88) **Artiklit 177 muudetakse järgmiselt:**

a) **lisatakse järgmine lõige:**

„2a. Lõike 2 kohaselt kasutatavad stsenaariumid peavad hõlmama ka keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide tegureid, eelkõige kliimamuutustest tingitud füüsilisi ja üleminekuriske.

EBA annab välja suunised käesoleva artikli lõike 2a kohaldamiseks. Suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.“;

b) **lõige 3 jäetakse välja.**

89) Artiklit 178 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Võlgniku või tehingu makseviivitus“

b) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b)võlgnik on jätnud tema vastu oleva olulise krediidinõude finantsinstitutsioonile, tema emattevõtjale või selle tütarettevõtjatele üle 90 päeva tasumata.“;

c) lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioon on nõus võlgniku vastu oleva krediidi iseloomuga nõude restruktureerimisega makseraskuste tõttu, kusjuures sellise restruktureerimisega vähendatakse tõenäoliselt finantskohustust tulenevalt põhisummast, intressist või vajaduse korral teenustasudest olulises summas loobumise või tasumise tähtaja edasilükkamise tõttu. Makseraskustest tulenev restruktureerimine loetakse toimunuks, kui võlgniku suhtes on laiendatud artiklis 47b osutatud võla restruktureerimise meetmeid;“;

ca) **lõige 7 asendatakse järgmisega:**

„7. EBA annab 30. juuniks 2024 välja ajakohastatud suunised käesoleva artikli kohaldamise kohta ja eelkõige selle kohta, mida kujutab endast oluline „finantskohustuse vähendamine“ makseraskustest tuleneva restruktureerimise korral lõike 3 punkti d tähenduses. Suunised võetakse vastu määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.“;

90) Artiklit 180 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Reitinguklasside või kogumitega seotud riskiparameetrite kvantifitseerimisel kohaldavad finantsinstitutsioonid äriühingute, finantsinstitutsioonide ning keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul järgmisi makseviivituse tõenäosuse hindamise erinõudeid:“;

ii) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) olenemata sellest, kas krediidasutus kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamisel väliseid, sisemisi või koondatud andmeallikaid või nende kolme kombinatsiooni, peab kasutatava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus olema vähemalt ühe allika puhul vähemalt viis aastat.“;

iii) lisatakse järgmine punkt i:

„i) olenemata makseviivituse tõenäosuse hindamiseks kasutatavast meetodist peavad finantsinstitutsioonid hindama makseviivituse tõenäosust igas reitinguklassis, tuginedes varem täheldatud üheaastasele makseviivituse määrale, mis on võlgnike arvul põhinev (arvuga kaalutud) aritmeetiline keskmine, ja muud meetodid, sealhulgas riskipositsioonidega kaalutud keskmised, ei ole lubatud.“;

iv) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti h kohaldamisel kasutatakse pikemat perioodi, kui kättesaadav vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased. Andmed **peavad olema esinduslik valim** majandustsükli headest ja halvadest aastatest, mis on riskipositsiooni liigi puhul asjakohased. Pädevate asutuste loal võivad finantsinstitutsioonid, kes ei ole saanud pädevatelt asutustelt artikli 143 kohast luba kasutada makseviivitusest tingitud kahjumäärade **sisehinnanguid** või **kasutada sisereitingute meetodi kohaseid tehingute ümberhindlustegureid**, kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra, kuni asjaomased andmed hõlmavad viieaastast perioodi.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) finantsinstitutsioonid hindavad makseviivituse tõenäosusi võlgniku või tehingu reitinguklasside või kogumite lõikes pikaajalise vaatlusperioodi üheaastaste makseviivituse määrade keskmise alusel ning makseviivituse määrasid arvutatakse tehingu tasandil ainult juhul, kui makseviivituse määratlust kohaldatakse artikli 178 lõike 1 teise lõigu kohaselt konkreetse krediidilimiidi tasandil;“

ii) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) olenemata sellest, kas krediidasutus kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamisel väliseid, sisemisi või koondatud andmeallikaid või nende kolme kombinatsiooni, peab kasutatava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus olema vähemalt ühe allika puhul vähemalt viis aastat.“;

iii) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti e kohaldamisel kasutatakse pikemat perioodi, kui kättesaadav

vaatlusperiood on mis tahes allika puhul pikem ja need andmed on asjakohased. Andmed **peavad olema esinduslik valim** majandustsükli headest ja halbade aastatest, mis on riskipositsiooni liigi puhul asjakohased. Makseviivituse tõenäosus põhineb **igas reitinguklassis** varem täheldatud keskmisel üheaastasel makseviivituse määral, **mis on võlgnike arvul põhinev (arvuga kaalutud) aritmeetiline keskmine või tehingute arvul põhinev aritmeetiline keskmine, kuid ainult juhul, kui makseviivituse määratlust kohaldatakse artikli 178 lõike 1 teise lõigu kohaselt konkreetse krediidi limiidi tasandil, ja muud meetodid, sealhulgas riskipositsioonidega kaalutud keskmised, ei ole lubatud.** Finantsinstitutsioonid võivad pädeva asutuse loal kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra, kuni asjaomased andmed hõlmavad viieaastast perioodi.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse metoodikat, mille alusel pädevad asutused hindavad metoodikat, mida finantsinstitutsioon kasutab makseviivituse tõenäosuse hindamiseks vastavalt artiklile 143.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

91) Artiklit 181 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punktid c–g asendatakse järgmisega:

„c) finantsinstitutsioon võtab arvesse mis tahes sõltuvuse määra ühest küljest võlgniku ja teisest küljest otsese krediidiriski kaitse või selle andja riskide vahel, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse puhul;

d) finantsinstitutsioonid käsitlevad alusvaraks oleva võlainstrumendi ja otsese krediidiriski kaitse, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse, valuutade mittevastavusi makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangus konservatiivselt;

e) kui makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes võetakse arvesse otsese krediidiriski kaitse, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse, olemasolu, ei põhine need hinnangud ainult otsese krediidiriski kaitse hinnangulisel turuväärtusel;

f) kui makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes võetakse arvesse otsese krediidiriski kaitse, välja arvatud tasaarvestuse raamlepingute ning

laenude ja hoiuste bilansilise tasaarvestuse, olemasolu, kehtestavad finantsinstitutsioonid 4. peatüki 3. jaos sätestatuga üldiselt vastavuses olevad sisemised nõuded otsese krediidiriski kaitse haldamisele, õiguskindlusele ja riskijuhtimisele;

g) kui finantsinstitutsioon võtab otsest krediidiriski kaitset, välja arvatud tasaarvestuse raamlepinguid ning laenude ja hoiuste bilansilist tasaarvestust, arvesse vastaspoole krediidiriski riskipositsiooni väärtuse määramisel vastavalt 6. peatüki 5. või 6. jaole, ei võta ta makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes arvesse summasid, mida loodetakse saada tagasi asjaomase otsese krediidiriski kaitse arvel;“;

ii) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) kui hilinevad maksete teenustasad, mis määrati võlgnikule enne makseviivituse tekkimist, on kapitaliseeritud finantsinstitutsiooni kasumiaruandes, lisatakse need finantsinstitutsiooni riskipositsiooni ja kahju arvestusele;“;

iv) lisatakse järgmised lõigud:

„Punkti a kohaldamisel võtavad finantsinstitutsioonid piisavalt arvesse asjaomaste sissenõudmisprotsesside käigus mis tahes vormis otsese ja kaudse krediidiriski kaitsega seoses, mis ei kuulu artikli 142 punkti 10 määratluse alla, täide viidud sissenõudmisi.

Punkti c kohaldamisel käsitletakse märkimisväärse sõltuvuse astmega juhtusid konservatiivselt.

Punkti e kohaldamisel tuleb makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes arvestada mõjuga, mis tuleneb finantsinstitutsioonide võimalikust suutmatusest saavutada kiiresti kontroll tagatise üle ja see realiseerida.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punkt b *asendatakse järgmisega:*

„b) kajastada tuleviku krediidilimiidi kasutust kas oma ümberhindlustegurites või makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutes. Kui finantsinstitutsioonid lisavad oma ümberhindlusteguritesse täiendava tuleviku krediidilimiidi kasutuse, tuleks seda arvesse võtta nii makseviivitusest tingitud kahjumäära lugejas kui ka nimetajas. Kui finantsinstitutsioonid ei lisa oma ümberhindlusteguritesse täiendavat tuleviku krediidilimiidi kasutust, tuleks seda arvesse võtta ainult makseviivitusest tingitud kahjumäära lugejas;“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Jaenõuete korral põhinevad makseviivitusest tingitud kahjumäära

hinnangud vähemalt viie aasta andmetel. Finantsinstitutsioonid võivad pädeva asutuse loal kasutada sisereitingute meetodi rakendamisel asjakohaseid kaheaastase perioodi andmeid. Kõnealust perioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra, kuni asjaomased andmed hõlmavad viieaastast perioodi.“;

c) lisatakse **järgmised lõiked**:

„4. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et selgitada mis tahes vormis otsese ja kaudse krediidiriski kaitse käsitlemist lõike 1 punkti a ja makseviivitusest tingitud kahjumäära parameetrite kohaldamisel;

4a. Artikli 5 punktile 2 vastava kahju määra arvutamiseks juhtumite puhul, mis muutuvad taas makseviivituses mitteolevaks, annab EBA kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 enne 31. detsembrist 2025 välja ajakohastatud suunised, milles täpsustatakse, kuidas tuleks käsitleda kunstlikku rahavoogu, ning kaalutakse võimalust, et finantsinstitutsioonid diskonteerivad kunstlikku rahavoogu üksnes tegeliku makseviivituse perioodi jooksul.“;

92) Artiklit 182 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) finantsinstitutsioonide sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur peab kajastama võlgniku täiendavat krediidilimiidi kasutamise võimalikkust **kuni** makseviivituse **tekkimiseni ja pärast seda**“;

ii) lisatakse punktid g ja h:

„g) finantsinstitutsioonide sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur **määratakse hinnanguliselt**, kasutades 12kuulisel fikseeritud perioodil põhinevat lähenemisviisi“;

h) finantsinstitutsioonide sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur põhineb võrdlusandmetel, mis kajastavad nende riskipositsioonide võlgniku, tehingu ja panga juhtimistava omadusi, mille suhtes hinnanguid kohaldatakse.“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

„Punkti c kohaldamisel peab sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur olema konservatiivsem, kui on põhjust eeldada tugevamat positiivset korrelatsiooni makseviivituste sageduse ja ümberhindlusteguri suuruse vahel.

Punkti g kohaldamisel seotakse iga **makseviivitus** asjaomase võlgniku ja

tehingu omadustega kindlaksmääratud võrdluskupäeval, mis **määratletakse kui** 12 kuud enne makseviivituse **kuupäeva**.

Punkti h kohaldamisel ei tohi konkreetsete riskipositsioonide suhtes kohaldatav sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur põhineda andmetel, mille puhul segunevad erinevate omaduste mõjud, või andmetel riskipositsioonide kohta, millel on **oluliselt** erinevad riskitunnused. Sisereitingute meetodi kohane tehingute ümberhindlustegur põhineb asjakohaselt homogeensetel segmentidel. Seetõttu ei ole **järgmised tavad** lubatud **või nõuavad põhjalikku kontrolli ja põhjendamist**:

- a) VKEde / keskmise suurusega ettevõtete turu alusandmete kohaldamine **suurtest** äriühingutest võlgnike suhtes;
- b) väikese kasutamata limiidi kättesaadavusega siduvate kohustuste andmete kohaldamine suure kasutamata limiidi kättesaadavusega tehingute suhtes;
- c) viivises olevate võlgnike või nende, kelle puhul on võrdluskupäeva seisuga edasine krediidi kasutusele võtmine peatatud, andmete kohaldamine võlgnikele, kellel ei ole teadaolevaid makseviivitusi või asjakohaseid piiranguid;
- d) andmed, mida on vaatlusperioodil mõjutanud võlgnike laenuvõtmise ja muude laenuga seotud toodetega seoses toimunud muutused, välja arvatud juhul, kui neid andmeid on tootevaliku muutuste mõju **kõrvaldamise teel tõhusalt kohandatud**.

Neljanda lõigu punkti d kohaldamisel tõendavad finantsinstitutsioonid pädevatele asutustele, et neil on üksikasjalik arusaam kliendi tootevaliku muutuste mõjust riskipositsioonide võrdlusandmetele ja nendega seotud krediidi ümberhindlustegurite hinnangutele ning et mõju on ebaoluline või hindamisprotsessi käigus tõhusalt maandatud. Sellega seoses ei peeta asjakohaseks järgmist:

- a) alammäärade **või ülemmäärade** kehtestamist **realiseeritud** krediidi ümberhindlustegurite või **realiseeritud** riskipositsiooni **väärtustele**;
- b) selliste võlgniku tasandi hinnangute kasutamist, mis ei kata täielikult asjaomaseid toodete ümberkujundamise võimalusi või mille puhul ei ole nõuetekohaselt kombineeritud väga erinevate omadustega tooteid;
- c) üksnes toodete ümberkujundamisest mõjutatud oluliste tähelepanekute kohandamist;
- d) tooteprofiili ümberkujundamisest mõjutatud tähelepanekute väljajätmist.“;

aa) lisatakse järgmised lõiked:

„1a. Finantsinstitutsioonid tagavad, et nende tehingute ümberhindamistegurite hinnangud on tõhusalt kaitstud hinnangute ebastabiilsuse võimalikest mõjudest, mis on tingitud sellest, et tehing on võrdlusküüaäeval peaaegu täielikult ammendatud.

1b. Võrdlusandmed ei piirdu tehingu tasumata põhisumma ega olemasoleva tehingulimiidiga. Võrdlusandmed peavad hõlmama kogunenud intresse, muid tasumisele kuuluvaid makseid ja tehingulimiidist suuremaid kasutusse võetud summasid.“

c) lisatakse lõige 5 järgmises sõnastuses:

„5. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada meetodikat, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri hindamiseks.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 31. detsembriks 2026.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

93) Artiklit 183 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõuded hindamaks kaudse krediidiriski kaitse mõju äriühingute, keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevatele nõuetele, kui kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning jaenõuetele“;

b) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) garantii olemasolu on kirjalikult tõendatud, see ei ole garantiiandja poolt tühistatav ega muudetav, see on jõus kuni kohustuse täieliku täitmiseni garantii summa ja tähtaja ulatuses ja on garantiiandja vastu õiguslikult täitmisele pööratav selles jurisdiktsioonis, kus garantiiandjal on varasid arestimiseks ja kohtuotsuse täitmiseks;“;

ii) lisatakse punktid d ja e:

„d) garantii on tingimusteta;

e) esimese makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumente võib võtta arvesse aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena, kuid teise makseviivituse juhu tagamise või üldisemalt n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumente ei võeta aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena arvesse.“;

iii) lisatakse järgmine lõik:

„Garantiisid, mille puhul garantiandja teeb makse tingimusel, et finantsinstitutsioon peab esmalt makseid võlgnikult sisse nõudma, ja mis katavad üksnes kahju, mis jääb alles pärast seda, kui finantsinstitutsioon on lõpule viinud ettevalmistusprotsessi, loetakse tingimusteta garantiideks.“;

c) lisatakse järgmine punkt 1a:

„1a. Finantsinstitutsioonid võivad võtta arvesse kaudset krediidiriski kaitset, kasutades riskiparameetritel põhineva modelleerimise meetodit kooskõlas käesoleva artikliga ja lõikes 4 sätestatud nõude kohaselt või artiklis 236a osutatud riskiparameetrite asendamise meetodit täiustatud sisereitingute meetodi alusel, tingimusel et võetakse arvesse 4. peatüki aktsepteeritavuse nõudeid. Finantsinstitutsioonidel peaksid olema selged põhimõtted, mille alusel hinnata kaudse krediidiriski kaitse mõju riskiparameetritele. Finantsinstitutsioonide põhimõtted peavad olema kooskõlas nende sisemiste riskijuhtimistavade ja kajastama käesoleva artikli nõudeid. Nendes põhimõtetes täpsustatakse selgelt, millist käesolevas lõigus kirjeldatud meetodit kasutatakse iga reitingusüsteemi korral, ning finantsinstitutsioonid kohaldavad neid põhimõtteid aja jooksul järjepidevalt.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui finantsinstitutsioonid võtavad kaudset krediidiriski kaitset arvesse riskiparameetritel põhineva modelleerimise meetodi kohaselt, **peaksid nad kajastama kaudse krediidiriski kaitse riski vähendavat mõju teatava riskipositsioonide liigi puhul kas makseviivituse tõenäosuse või makseviivitusest tingitud kahjumäära kohandamise kaudu ning** aluspositsiooni kaetud osale **ei määrata** riskikaalu, mis oleks väiksem kui kaitseandja riskikaalu alammäär. Selleks arvutatakse kaitse andja riskikaalu alammäär, kasutades sama makseviivituse tõenäosust, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja riskikaalu funktsiooni, mida kohaldatakse kaitseandja vastu olevale võrreldava otsese riskipositsiooni suhtes, nagu on osutatud artiklis 236a.“;

e) lõige 6 jäetakse välja;

94) Kolmanda osa II jaotise 3. peatüki 6. jao alajagu 4 jäetakse välja;

95) Artiklile 192 lisatakse punktid 5–8:

„5) „riskikaalu asendamise meetod standardmeetodi alusel“ – aluspositsiooni riskikaalu asendamine riskikaaluga, mida kohaldatakse standardmeetodi kohaselt krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese riskipositsiooni suhtes, kooskõlas artikliga 235, **kui tagatud riskipositsiooni käsitletakse standardmeetodi kohaselt ja krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse standardmeetodi või sisereitingute meetodi kohaselt;**

6) „riskikaalu asendamise meetod sisereitingute meetodi alusel“ – aluspositsiooni

riskikaalu asendamine riskikaaluga, mida kohaldatakse standardmeetodi kohaselt krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude suhtes, kooskõlas artikliga 235a, **kui tagatud riskipositsiooni käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt ja krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse standardmeetodi kohaselt;**

7) „riskiparameetrite asendamise meetod sisereitingute põhimeetodi alusel“ – aluspositsiooni makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära riskiparameetrite asendamine vastava makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumääraga, mis määratakse sisereitingute meetodi alusel krediidiriski kaitse andja vastu olevatele võrreldavatele otsesetele nõuetele, ilma et kasutataks makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, kooskõlas artikliga 236;

8) „riskiparameetrite asendamise meetod täiustatud sisereitingute meetodi alusel“ – aluspositsiooni makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära riskiparameetrite asendamine vastava makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumääraga, mis määratakse sisereitingute meetodi alusel krediidiriski kaitse andja vastu olevale võrreldavale otsesele nõudele, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, kooskõlas artikliga 236a.“;

96) Artiklisse 193 lisatakse **lõiked 7 ja 7a:**

„7. Tagatist, mis vastab kõigile käesolevas peatükis sätestatud aktsepteeritavuse nõuetele, võib sellisena tunnustada isegi kasutamata vahenditega seotud riskipositsioonide puhul. Kui vahendi kasutamine sõltub tagatise eelnevast või samaaegsest ostmisest või vastuvõtmisest ulatuses, mis vastab finantsinstitutsiooni tagatise seoses mingisugust huvi, kui vahendit ei kasutata, võib sellist tagatist tunnustada kasutamata vahendist tuleneva riskipositsiooni puhul.

7a. Kui finantsinstitutsioonid arvutavad riskiga kaalutud vara standardmeetodi alusel või riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju määra sisereitingute meetodi kohaselt vastavalt käesolevale peatükile, peaksid nad võtma arvesse keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, mis võivad tagatist mõjutada.

EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised selle kohta, mida kujutab endast kliimaga seotud füüsilise riski realiseerumine ja kuidas seda riski peaks kajastama finantsinstitutsioonide riskipositsiooni riskiga kaalutud vara arvutustes.“;

97) Artikli 194 lõige 10 jäetakse välja;

98) Artikli 197 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punktid b–e asendatakse järgmisega:

„b) võlaväärtpaberid, mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

i) võlaväärtpabereid emiteerivad keskvalitsused või keskpangad;

ii) võlaväärtpaberitel on krediidikvaliteeti hindava asutuse või

ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnang, **mis vastab kõikidele järgmistele tingimustele:**

- **krediitkvaliteeti hindav asutus või ekspordikrediidi agentuur** on tunnistanud 2. peatüki kohaldamisel aktsepteeritavaks;
- EBA on tunnistanud **krediitkvaliteedi hinnangu** kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, vastavaks krediitkvaliteedi astmele 1, 2, 3 või 4;

c) võlaväärtpaberid, mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

- i) neid võlaväärtpabereid emiteerivad finantsinstitutsioonid;
- ii) nendel võlaväärtpaberitel on krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, **mis vastab kõikidele järgmistele tingimustele:**

- **krediitkvaliteeti hindav asutus** on tunnistanud 2. peatüki kohaldamisel aktsepteeritavaks;
- EBA on tunnistanud **krediitkvaliteedi hinnangu** kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad **finantsinstitutsioonide** vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, vastavaks krediitkvaliteedi astmele 1, 2 või 3;

d) võlaväärtpaberid, mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

- i) neid võlaväärtpabereid emiteerivad muud üksused;
- ii) nendel võlaväärtpaberitel on krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, mis vastab kõikidele järgmistele tingimustele:
  - krediitkvaliteeti hindav asutus on tunnistanud 2. peatüki kohaldamisel aktsepteeritavaks;
  - EBA on tunnistanud **krediitkvaliteedi hinnangu** kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad **äriühingute** vastu olevate nõuete riskiga kaalumist, vastavaks krediitkvaliteedi astmele 1, 2 või 3;

e) võlaväärtpaberitel on kõikidele järgmistele tingimustele vastava krediitkvaliteeti hindava asutuse antud lühiajaline krediitkvaliteedi hinnang:

- i) krediitkvaliteeti hindav asutus on tunnistanud 2. peatüki kohaldamisel aktsepteeritavaks; ning
- ii) EBA on tunnistanud **krediitkvaliteedi hinnangu** kooskõlas 2. peatükis sätestatud eeskirjadega, mis käsitlevad lühiajaliste nõuete riskiga kaalumist, vastavaks krediitkvaliteedi astmele 1, 2 või 3;“;

b) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) kullakang;“;

98a) Artikli 197 lõike 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Lõike 5 kohaldamisel, kui investeerimisfond (algne investeerimisfond) või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond ei investeeeri üksnes lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavatesse instrumentidesse:

- kui finantsinstitutsioonid saavad kohaldada aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne investeerimisfondi hoitavate ning lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide väärtusega;*
- kui finantsinstitutsioonid saavad kohaldada volituste kohast meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne selle investeerimisfondi hoitavate ning lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide väärtusega, eeldusel et investeerimisfond või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond on investeerinud mitteaktsepteeritavatesse instrumentidesse nende vastavate volitustega lubatud maksimaalses ulatuses.“;*

98b) Artikli 198 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui investeerimisfond või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond ei investeeeri üksnes instrumentidesse, mida võib artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt arvesse võtta, ning instrumentidesse, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 1 punktis a:

- kui finantsinstitutsioonid saavad kohaldada aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne investeerimisfondi hoitavate ning artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide ning käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud instrumentide väärtusega;*
- kui finantsinstitutsioonid saavad kohaldada volituste kohast meetodit, võivad nad kasutada selle investeerimisfondi aktsiaid või osakuid tagatisena summa ulatuses, mis on võrdne selle investeerimisfondi hoitavate ning artikli 197 lõigete 1 ja 4 kohaselt aktsepteeritavate instrumentide ning käesoleva artikli punktis a osutatud instrumentide väärtusega, eeldusel et see investeerimisfond või mõni selle alusvaraks olev investeerimisfond on investeerinud mitteaktsepteeritavatesse instrumentidesse nende vastavate volitustega lubatud maksimaalses ulatuses.*

Kui mitteaktsepteeritavatel instrumentidel võib olla negatiivne väärtus omandiõigusest tulenevate kohustuste või tingimuslike kohustuste tõttu, teevad finantsinstitutsioonid mõlemat järgmist:

- a) arvutavad mitteaktsepteeritavate instrumentide koguväärtuse;*
- b) kui punkti a kohaselt saadud summa on negatiivne, lahutavad nad selle*

summa absoluutväärtuse aktsepteeritavate instrumentide koguväärtusest. “;

99) Artiklit 199 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui artikli 124 lõikes 7 ei ole sätestatud teisiti, võivad finantsinstitutsioonid kasutada aktsepteeritud tagatisena elamukinnisvara, milles omanik või personaalse investeerimisfirma korral tegelik tulusaaja elab või kavatseb elama asuda või mille ta on üürile andnud või kavatseb üürile anda, ning ärikinnisvara, sealhulgas büroosid ja muid äripindasid, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) kinnisvara väärtus ei sõltu oluliselt võlgniku krediitkvaliteedist;
- b) laenuvõtja risk ei sõltu oluliselt tagatiseks oleva kinnisvara või projekti tootlusest, vaid laenuvõtja suutlikkusest maksta laen tagasi teistest allikatest, ning seega ei sõltu laenu tagasimaksmine oluliselt mis tahes rahavoost, mis tuleneb tagatiseks seatud kinnisvarast.

Punkti a kohaldamisel võivad finantsinstitutsioonid jätta arvesse võtmata olukorrad, kus puhtalt makromajanduslikud tegurid mõjutavad nii kinnisvara väärtust kui ka laenuvõtja suutlikkust võlga tagasi maksta. “;

b) lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kahju, mis on saadud sellistest laenudest, mis on tagatud elamukinnisvaraga kuni 55 % ulatuses väärtusest, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga 229 (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 7 kohaselt on määratud teisiti), ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,3 % elamukinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest;“;

c) lõike 4 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kahju, mis on saadud sellistest laenudest, mis on tagatud ärikinnisvaraga kuni 55 % ulatuses väärtusest, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga 229 (välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 7 kohaselt on määratud teisiti), ei ületa mis tahes asjaomasel aastal 0,3 % ärikinnisvaraga tagatud tagasimaksmata laenudest;“;

d) lõikesse 5 lisatakse järgmine lõik:

„Kui artikli 429a lõikes 2 määratletud avaliku sektori arengukrediidiasutus annab artikli 429a lõikes 3 määratletud tugilaenu teisele finantsinstitutsioonile või finantseerimisasutusele, kellel on luba direktiivi 2013/36/EL I lisa punktides 2 või 3 osutatud toiminguteks ja kes vastab käesoleva määruse artikli 119 lõike 5 kohastele tingimustele, ning kui kõnealune teine finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus annab selle tugilaenu otse või kaudselt lõplikule võlgnikule ja loovutab tugilaenust tuleneva nõude tagatisena avaliku sektori arengukrediidiasutusele, võib avaliku sektori arengukrediidiasutus kasutada loovutatud nõuet aktsepteeritud tagatisena,

olenemata loovutatud nõude esialgsesest tähtajast.“;

e) lõike 6 esimese lõigu punkt d asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioon tõendab, et tagatise realiseerimisest saadav tulu ei ole vähem kui 70 % tagatise väärtusest vähemalt 90 % puhul kõikidest asjaomast liiki tagatise realiseerimistest. Turuhindade olulise volatiilsuse korral tõendab finantsinstitutsioon pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et ta teeb tagatise väärtuse hindamist piisavalt konservatiivselt.“;

100) Artiklit 201 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt d asendatakse järgmisega:

„ d) rahvusvahelised organisatsioonid, kelle vastu olevatele nõuetele määratakse kooskõlas artikliga 118 riskikaal 0 %;“;

ii) lisatakse punkt fa:

„fa) reguleeritud finantssektori ettevõtjad;“;

iii) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) kui väärtpaperistamise riskipositsioonile ei anta krediidiriski kaitset, muud ettevõtjad, kellel on krediidikvaliteeti hindava **määratud** asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, sealhulgas võlgniku ema-, tütar- või sidusettevõtjad, kui **otsesel nõudel nende** ema-, tütar- või **sidusettevõtjate vastu** on madalam riskikaal kui **nõudel võlgniku vastu**;“;

iv) lisatakse punkt ga:

„ga) kui väärtpaperistamise riskipositsioonile antakse krediidiriski kaitset, muud ettevõtjad, kellel on krediidikvaliteeti hindava **määratud** asutuse antud krediidikvaliteedi hinnang, mis vastab krediidikvaliteedi astmele 1, 2 või 3, ning kellel oli krediidiriski kaitse andmise ajal krediidikvaliteedi astmele 1 või 2 vastav hinnang, sealhulgas võlgniku ema-, tütar- ja sidusettevõtjad, kui **otsesel nõudel nende** ema-, tütar- või **sidusettevõtjate vastu** on madalam riskikaal kui **väärtpaperistamisest tuleneval riskipositsioonil**;“;

v) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti fa kohaldamisel tähendab „reguleeritud finantssektori ettevõtja“ finantssektori ettevõtjat, kes vastab artikli 142 lõike 1 punkti 4 alapunktis b sätestatud tingimusele.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lisaks lõikes 1 loetletud kaitseandjatele on äriühingud, kellele finantsinstitutsioon annab 3. peatüki 6. jao kohaselt sisereitingu, aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjad, kui finantsinstitutsioon **kasutab sisereitingute meetodit nende äriühingute vastu olevate nõuete puhul**.“;

101) Artikkel 202 jäetakse välja;

102) Artiklisse 204 lisatakse lõige 3 järgmises sõnastuses:

„3. Esimese makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumendid ja kõik muud n-arvu järjekohaga makseviivituse juhu tagamise krediituletisinstrumendid ei ole käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse vormid.

■ “;

103) Artiklit 208 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punktile b lisatakse järgmised laused:

„Kui ümberhindluse tulemusel ületab väärtus laenu andmise ajal kehtinud väärtust, ei tohi kinnisvara väärtus ületada selle või võrreldava kinnisvara keskmist väärtust, mis on mõõdetud ärikinnisvara puhul viimase nelja aasta jooksul ja elamukinnisvara puhul viimase kaheksa aasta jooksul. Kinnisvara väärtus võib olla sellest väärtusest suurem juhul, kui kinnisvaras tehakse muudatusi, mis suurendavad ühemõtteliselt selle väärtust, näiteks energiatõhususe parandamine või hoone või elamuüksuse füüsilistele riskidele vastupidavuse, nende eest kaitse ja nendega kohanemise parandamine.“;

ii) teine lõik jäetakse välja;

b) lisatakse järgmine lõige 3a:

„3a. Kooskõlas lõikega 3 ■ võivad finantsinstitutsioonid kinnisvara väärtust **jälgida ning teha kindlaks ümberhindamist vajava kinnisvara** täiustatud statistiliste või muude matemaatiliste meetodite (mudelite) abil, mis on välja töötatud laenuandmise otsustusprotsessist sõltumatult **ja** kui on täidetud järgmised tingimused:

a) finantsinstitutsioonid kehtestavad oma põhimõtetes ja korras kriteeriumid mudelite kasutamiseks, et tagatise väärtust ■ jälgida **ning teha kindlaks kinnisvara, mis tuleks ümber hinnata**. Nendes põhimõtetes ja korras arvestatakse mudelite varasemaid tulemusi, kinnisvarale omaseid muutujaid, minimaalset kättesaadavat ja täpset teavet ning mudelite ebakindlust;

b) finantsinstitutsioonid tagavad, et kasutatavad mudelid:

i) sisaldavad kinnisvara ja selle asukoha kohta piisavalt üksikasju;

ii) on kehtivad ja täpsed ning neid saab tegelike vaadeldud tehinguhindade suhtes põhjalikult ja korrapäraselt järeltestida;

iii) põhinevad piisavalt suurel ja esinduslikul valimil, mis on koostatud vaadeldud tehinguhindade alusel;

iv) põhinevad ajakohastatud kvaliteetsetel andmetel;

- c) finantsinstitutsioonid vastutavad mudelite nõuetekohasuse ja tulemuslikkuse eest ning lõike 3 punktis b osutatud hindaja vastutab **sellise kinnisvara hindamise eest, mille puhul on mudelite abil tehtud kindlaks ümberhindamise vajadus**, ning finantsinstitutsioonid mõistavad kasutatud mudelite meetodikat, sisendandmeid ja eeldusi;
- d) finantsinstitutsioonid tagavad, et mudelite dokumentatsioon on ajakohane;
- e) finantsinstitutsioonidel on kehtestatud nõuetekohased IT-protsessid, -süsteemid ja -võimekus ning **piisavad ja õiged andmed mudelipõhiseks kinnisvaratagatise väärtuse jälgimiseks ja ümberhindamist vajava kinnisvara kindlakstegemiseks**;
- f) mudelite hinnangud on sõltumatult valideeritud ja valideerimisprotsess on **asjakohasel juhul** üldiselt koosõlas artiklis 185 sätestatud põhimõtetega ning lõike 3 punktis b osutatud sõltumatu hindaja vastutab lõplike väärtuste eest, mida finantsinstitutsioon kasutab käesoleva peatüki kohaldamisel.“;

ba) lisatakse lõige 3b:

„3b. Käesolevas artiklis sätestatud kinnisvara väärtuse jälgimisel ja ümberhindamisel võetakse arvesse artikli 229 lõikes 1 sätestatud hindamiskriteeriume.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Krediidiriski kaitseks võetud kinnisasi on piisavalt kindlustatud kahju vastu ning finantsinstitutsioonidel on kehtestatud protseduurid kindlustuse asjakohasuse jälgimiseks.“;

104) **Artiklit 210 muudetakse järgmiselt:**

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Kui üldiste pandilepingutega või hõljuva pandi muude vormidega antakse laenu andvale finantsinstitutsioonile registreeritud nõue seoses äriühingu varaga ja kui see nõue sisaldab nii vara, mis ei ole sisereitingute meetodi kohaselt tagatisena aktsepteeritav, kui ka vara, mis on sisereitingute meetodi kohaselt tagatisena aktsepteeritav, võib finantsinstitutsioon kajastada seda vara aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitsena. Sellisel juhul sõltub kajastamine sellest, kas see vara vastab tagatise aktsepteeritavuse nõuetele sisereitingute meetodi kohaselt, nagu on sätestatud käesolevas peatükis.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2. Füüsilise tagatise puhul hõlmab tagatise vananemine ka keskkonnaalaseid, sotsiaalseid ja juhtimisalaseid hindamiskaalutlusi, mis on seotud keeldude või piirangutega, mille on kehtestanud asjaomased liikmesriigid ning mis tulenevad liidu õiguslikest ja regulatiivsetest eesmärkidest ja õigusaktidest ning, kui see on rahvusvaheliselt tegutsevate finantsinstitutsioonide puhul asjakohane, kolmandate

riikide eesmärkidest ja õigusnormidest.“;

105) Artikli 213 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui artikli 214 lõikest 1 ei tulene teisiti, kvalifitseerub garantiist või krediituletisinstrumentist tulenev krediidiriski kaitse aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitsena, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) krediidiriski kaitse on vahetu;
- b) krediidiriski kaitse ulatus on selgelt sätestatud ega ole muudetav;
- c) krediidiriski kaitse leping ei sisalda ühtegi klauslit, mille täitmine ei allu laenu andva finantsinstitutsiooni otsesele kontrollile, ja mis:
  - i) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal krediidiriski kaitset ühepoolset tühistada või muuta;
  - ii) suurendaks kaitstava riskipositsiooni krediidikvaliteedi halvenemise tõttu krediidiriski kaitse tegelikku maksumust;
  - iii) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal keelduda väljamaksete õigeaegsest tegemisest, kui esialgne võlgnik jätab mis tahes tasumisele kuuluva makse tegemata või liisinguleping lõpeb, et võtta arvesse garanteeritud lõppväärtust vastavalt artikli 134 lõikele 7 ja artikli 166 lõikele 4;
  - iv) võimaldaks krediidiriski kaitse andjal lühendada krediidiriski kaitse lõpptähtaega;
- d) krediidiriski kaitse leping on krediidilepingu sõlmimise ajal juriidiliselt kehtiv ja jõustatav kõikides asjaomastes jurisdiktsioonides.

Punkti c kohaldamisel ei välistata krediidiriski kaitse lepingu klausliga, millega nähakse ette, et laenu andva finantsinstitutsiooni **või võlgniku** puuduliku hoolsuskohustuse või pettuse korral tühistatakse või vähendatakse garantiandja pakutava krediidiriski kaitse ulatust, seda, et krediidiriski kaitse on aktsepteeritud.

I

Punkti c kohaldamisel võib krediidiriski kaitse andja teha ühekordse makse kõigi nõude alusel võlgnetavate rahasummade kohta või võtta enda kanda võlgniku tulevased maksekohustused, mida krediidiriski kaitse leping hõlmab.“;

106) Artiklit 215 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
  - i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) võlgniku garantii kasutamist põhjustava makseviivituse või maksete mittetasumise korral on laenu andval finantsinstitutsioonil õigus nõuda garantiandjalt õigeaegselt nõude alusel võlgnetavat mis tahes rahasummat, mille suhtes krediidiriski kaitse on antud.“;
  - ii) lisatakse järgmised lõigud:

„Garantiiandja teeb makse, ilma et laenu andev finantsinstitutsioon peaks esmalt hakkama makseid võlgnikult sisse nõudma.

Kaudse krediidiriski kaitse korral, mis katab eluaseme hüpoteeklaenu, peavad artikli 213 lõike 1 punkti c alapunktis iii ja käesoleva punkti esimeses lõigus esitatud nõuded olema täidetud 24 kuu jooksul.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Vastastikuste garantiiskeemide raames antud garantiide puhul või garantiide puhul, mille on andnud artikli 214 lõikes 2 loetletud üksus või millele selline üksus on andnud edasigarantii, loetakse käesoleva artikli lõike 1 punktis a ja artikli 213 lõike 1 punkti c alapunktis iii sätestatud nõuded täideks, kui on täidetud üks järgmisest kahest tingimusest:

- a) võlgniku makseviivituse korral või juhul, kui esialgne võlgnik jätab mis tahes tasumisele kuuluva makse tegemata, on laenu andval finantsinstitutsioonil õigus saada garantiiandjalt õigeaegselt esialgne makse, mis vastab mõlemale järgmisele tingimusele:
  - i) esialgne makse vastab laenu andvale finantsinstitutsioonile tõenäoliselt tekkiva kahju umbkaudsele suurusele, kaasa arvatud kahju, mis tuleneb tasumata intressidest ja muudest maksetest, mida laenuvõtja on kohustatud tegema;
  - ii) esialgne makse on proportsionaalne garantii kattega;
- b) laenu andev finantsinstitutsioon suudab tõendada pädevatele asutustele neid rahuldaval viisil, et garantii pakutav krediidiriski kaitse, sealhulgas laenuvõtjalt nõutavate intressi- või muud liiki maksete tegematajätmisest tuleneva kahju eest, õigustab sellist käsitlust.“;

107) Artiklisse 216 lisatakse lõige 3:

„3. Erandina lõikest 1 ei pea krediididerivatiiviga kaetud äriühingute vastu olevate nõuete puhul kõnealuse lõike punkti a alapunktis iii osutatud krediidisündmust tuletislepingus täpsustama, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) selleks et muuta lõpptähtaega, põhisummat, kupongi, valuutat või nõudeõiguse järku seoses aluspositsiooniga nõuetes äriühingute vastu, on vaja 100 % häältest;
- b) registrijärgses asukohas, kus äriühingu vastu olevaid nõudeid reguleeritakse, on väljakujunenud pankrotiseadustik, mis võimaldab äriühingut reorganiseerida ja restruktureerida ning millega nähakse ette võlausaldajate nõuete nõuetekohane lahendamine.

Kui punktis a ja b kindlaksmääratud tingimusi ei täideta, võib krediidiriski kaitset siiski aktsepteerida, kui kohaldatakse artikli 233 lõikes 2 sätestatud väärtuse vähendamist.“;

108) Artikkel 217 jäetakse välja;

109) Artikkel 219 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 219

Bilansiline tasaarvestus

Laenu andvale finantsinstitutsioonile antud laene või sellesse paigutatud hoiuseid, mille suhtes kohaldatakse bilansilist tasaarvestust, käsitleb asjaomane laenu andev finantsinstitutsioon laenudele ja hoiustele, mille suhtes kohaldatakse bilansilist tasaarvestust, avalduva otsese krediidiriski kaitse mõju arvutamisel rahalise tagatisena.“;

110) Artiklit 220 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi kasutamine tasaarvestuse raamlepingute puhul“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid, kes arvutavad täielikult korrigeeritud riskipositsiooni väärtuse (E^*) riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse aktsepteeritud tasaarvestuse raamlepingut, mis hõlmab väärtpaperite kaudu finantseerimise tehinguid või muid kapitaliturupõhiseid tehinguid, arvutavad kohaldatavad volatiilsuskoeffitsiendid, kasutades selleks regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit vastavalt artiklites 223–227 finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi kohta sätestatule.“;

c) lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) kohaldavad volatiilsuskoeffitsiendi väärtust või vajaduse korral volatiilsuskoeffitsiendi absoluutväärtust, mis on asjakohane teatava väärtpaperite rühma või teatavat liiki kauba puhul, kõnealusesse väärtpaperite rühma kuuluvate väärtpaperite positiivse või negatiivse netopositsiooni absoluutväärtuse suhtes või seda liiki kauba suhtes;“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonid arvutavad E^* vastavalt järgmisele valemile:

$$E^* = \max\left(0; \sum_i E_i - \sum_j C_j + 0,4 \cdot E_{\text{net}} + 0,6 \cdot \frac{E_{\text{gross}}}{\sqrt{N}} + \sum_k |E_k^{\text{fx}}| \cdot H_k^{\text{fx}}\right)$$

kus:

i = indeks, mis tähistab kõiki lepingust tulenevaid eraldiseisvaid väärtpapereid, kaupu või sularahapositsioone, mis on kas laenuks antud, müüdüd repolepinguga või mille finantsinstitutsioon on vastaspoolele andnud;

j = indeks, mis tähistab kõiki lepingust tulenevaid eraldiseisvaid väärtpapereid, kaupu või sularahapositsioone, mis on kas laenuks võetud, ostetud edasimüügilepingu alusel või mida finantsinstitutsioon hoiab;

k = indeks, mis tähistab kõiki eri valuutasid, milles lepingust tulenevad väärtpaberid, kaubad või sularahapositsioonid on nomineeritud;

E_i = sellise konkreetse väärtpaberi, kauba või sularahapositsiooni i riskipositsiooni väärtus, mis on kas laenuks antud, müüdud repolepinguga või antud vastaspoolele lepingu alusel, mida kohaldataks krediidiriski kaitse puudumisel, kui finantsinstitutsioonid arvutavad riskiga kaalutud vara vastavalt 2. või 3. peatükile;

C_j = sellise väärtpaberi, kauba või sularahapositsiooni j väärtus, mis on laenuks võetud, ostetud edasimüügilepingu alusel või mida finantsinstitutsioon lepingu alusel hoiab;

E_k^{fx} = lõike 2 punkti b kohaselt arvatud netopositsioon (positiivne või negatiivne) asjaomasel valuutas k , välja arvatud lepingu arveldusvaluuta;

H_k^{fx} = välisvaluuta volatiilsuskoeffitsient valuuta k puhul;

E_{net} = lepingu netoriskipositsioon, mis arvutatakse järgmiselt:

$$E_{net} = \left| \sum_{l=1}^N |E_l^{sec}| \cdot H_l^{sec} \right|$$

kus:

l = indeks, mis tähistab kõiki lepingust tulenevaid samade väärtpaberite eri rühmi ja sama kauba kõiki eri liike;

E_l^{sec} = vastavalt lõike 2 punktide a arvutatud netopositsioon (positiivne või negatiivne) teatavas väärtpaberite rühmas l või teatavat liiki kaupades l , mis tulenevad lepingust;

H_l^{sec} = vastavalt lõike 2 punktide c kindlaks määratud volatiilsuskoeffitsient, mis on asjakohane teatavale väärtpaberite rühmale l või teatavat liiki kaupadele l .

H_l^{sec} märk määratakse kindlaks järgmiselt:

- sellel on plussmärk, kui rühma l väärtpabereid antakse laenuks, müüakse repolepingu alusel või nendega tehakse tehinguid sarnaselt väärtpaberite laenuks andmise või repolepinguga;
- sellel on miinusmärk, kui rühma l väärtpaberid võetakse laenuks, ostetakse edasimüügilepingu alusel või nendega tehakse tehinguid sarnaselt väärtpaberite laenuks võtmise või pöördreplepinguga;

N = lepingust tulenevate samade väärtpaberite eri rühmade ja sama kauba eri liikide koguarv; selle arvutuse eesmärgil ei võeta arvesse rühmi ja liike E_l^{sec} , mille $|E_l^{sec}|$ on väiksem kui $\frac{1}{10} \max_l (|E_l^{sec}|)$;

E_{gross} = lepingu koguriskipositsioon, mis arvutatakse järgmiselt:

$$E_{\text{gross}} = \sum_{l=1}^N |E_l^{\text{sec}}| \cdot |H_l^{\text{sec}}|.^{“};$$

111) Artiklit 221 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks väärtpaperite kaudu finantseerimise tehingute või muude kapitaliturupõhiste tehingute puhul, mis ei ole 6. peatüki 7. jaos sätestatud nõuetele vastava aktsepteeritud tasaarvestuse raamlepinguga hõlmatud tuletistehingud, võib finantsinstitutsioon arvutada lepingu täielikult korrigeeritud riskipositsiooni väärtuse (E*) sisemudelitel põhineva meetodi abil, kui finantsinstitutsioon täidab lõikes 2 sätestatud tingimusi.

2. Finantsinstitutsioon võib kasutada sisemudelitel põhinevat meetodit, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) finantsinstitutsioon kasutab seda meetodit ainult selliste riskipositsioonide puhul, mille riskiga kaalutud vara arvutatakse 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kohaselt;
- b) finantsinstitutsioonile on pädevad asutused andnud loa seda meetodit kasutada.

3. Finantsinstitutsioon, kes kasutab sisemudelitel põhinevat meetodit, teeb seda kõigi vastaspoolte ja väärtpaperite puhul, välja arvatud ebaolulised portfellid, mille puhul ta võib kasutada artiklis 220 sätestatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit.“;

b) lõige 8 jäetakse välja;

111a) Artikli 222 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid võivad kasutada finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodit ainult juhul, kui nad arvutavad riskiga kaalutud vara standardmeetodi alusel. Finantsinstitutsioonid ei kasuta korruga finantstagatise mõju arvutamise lihtmeetodit ja finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodit, välja arvatud artikli 148 lõike 1 ja artikli 150 lõike 1 kohaldamisel. Finantsinstitutsioonid ei kasuta seda erandit valikuliselt omavahendite nõuete vähendamiseks ega õigusliku arbitraaži eesmärgil.“;

112) Artiklit 223 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) bilansiväliste kirjete puhul, mis ei ole sisereitingute meetodi kohaselt käsitletavad tuletisinstrumendid, arvutavad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse, kasutades artikli 166 lõigetes 8, 8a ja 8b sätestatud standardmeetodi kohase või sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri asemel 100 % krediidi ümberhindlustegurit.“;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Finantsinstitutsioonid arvutavad volatiilsuskoeffitsiendid artiklites 224–227 osutatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi abil.“;

113) Artikli 224 lõike 1 tabelid 1–4 asendatakse järgmisega:

„Tabel 1

		– Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktis b osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul	– Volatiilsuskoeffitsiendid artikli 197 lõike 1 punktides c ja d osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul	– Volatiilsuskoeffitsiendid väärtpaperistamise positsioonide puhul, mis vastavad artikli 197 lõike 1 punktis h sätestatud kriteeriumidele
--	--	--	---	---

Tabel 2

		<p>– Volatiilsuskoefitsiendid artikli 197 lõike 1 punktis b osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul, millel on lühiajaline</p>	<p>– Volatiilsuskoefitsiendid artikli 197 lõike 1 punktides c ja d osutatud üksuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite puhul, millel on lühiajaline</p>	<p>– Volatiilsuskoefitsiendid väärtpaperistamise positsioonide puhul, mis vastavad artikli 197 lõike 1 punktis h sätestatud kriteeriumidele</p>
--	--	---	--	---

		krediidi kvaliteedi hinnang	krediidi kvaliteedi hinnang	ja millel on lühiajaline krediidi kvaliteedi hinnang

Tabel 3

Muud liiki tagatised või riskipositsioonid

–	– 20päevane realiseerimis periood (%)	– 10pä evane realis eerim isperi ood (%)	– 5 p ä e v a n e r e a l
---	---------------------------------------	--	---------------------------

			i s e r i n i s p e r i o o d (%))
– Põhiindeksisse kaasatud aktsiad, põhiindeksisse kaasatud vahetusvõlakirjad	– 28,284	– 20	– 14,422
– Muud tunnustatud börsil noteeritud aktsiad või vahetusvõlakirjad	– 42,426	– 30	– 21,213
– Raha	– 0	– 0	– 0
– Kullakangid	– 28,284	– 20	– 14,422

Tabel 4

Volatiilsuskoeffitsiendid valuutade mittevastavuse puhul (H_{fx})

– 20päevane realiseerimisperiood (%)	– 10päevane realiseerimisperiood (%)	– 5päevane realiseerimisperiood (%)
– 11,314	– 8	– 5,657

“.

114) Artikkel 225 jäetakse välja;

115) Artikkel 226 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 226

Volatiilsuskoeffitsientide ülespoole korrigeerimine finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi puhul

Artiklis 224 sätestatud volatiilsuskoeffitsiendid on volatiilsuskoeffitsiendid, mida finantsinstitutsioon kohaldab igapäevase ümberhindluse puhul. Kui ümberhindlust tehakse harvem kui kord päevas, kohaldavad finantsinstitutsioonid suuremaid volatiilsuskoeffitsiente. Nende arvutamiseks korrigeerivad finantsinstitutsioonid päevase ümberhindluse volatiilsuskoeffitsiente ülespoole, kasutades selleks järgmist aja ruutjuure valemit:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

kus:

H = kohaldatav volatiilsuskoeffitsient;

H_M = igapäevase ümberhindluse korral kohaldatav volatiilsuskoeffitsient;

N_R = tegelik tööpäevade arv, mis jääb ümberhindluste vahele;

T_M = kõnealusele tehinguliigile vastav realiseerimisperiood.“;

116) Artikli 227 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad artiklis 224 osutatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodit, võivad repotehingute ja väärtpaberite laenuks andmise või võtmise tehingute puhul kohaldada artiklite 224–226 kohaselt arvatud volatiilsuskoeffitsientide asemel 0 % volatiilsuskoeffitsienti, kui lõike 2 punktides a–h sätestatud tingimused on täidetud. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad artiklis 221 sätestatud sisemudelitel põhinevat meetodit, ei kasuta käesolevas artiklis sätestatud käsitlust.“;

117) Artiklit 228 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Riskiga kaalutud vara arvutamine finantstagatise mõju arvutamise üldmeetodi kohaselt standardmeetodi alusel käsitletavate riskipositsioonide puhul“;

- b) lõige 2 jäetakse välja;

118) Artiklit 229 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Muu aktsepteeritud tagatise kui finantstagatise hindamise põhimõtted“;

- b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kinnisasja hindamine peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- a) väärtust hinnatakse finantsinstitutsiooni hüpoteeklaenude omandamise, laenuotluse ja laenuotsuste tegemise protsessist eraldi ja seda teeb sõltumatu hindaja, kellel on hindamiseks vajalik kvalifikatsioon, võimekus ja kogemused;
- b) väärtust hinnatakse usaldusväärsete konservatiivsete hindamiskriteeriumide alusel, mis vastavad kõigile järgmistele nõuetele:
- i) väärtus ei hõlma hinnatõusuga seotud ootusi;
- ii) väärtust korrigeeritakse, et võtta arvesse võimalust, et praegune turuhind on märkimisväärselt kõrgem väärtusest, mis oleks kestlik laenu kehtivusaja jooksul;
- c) väärtus ei ole suurem kui kinnisasja turuväärtus, kui turuväärtust on võimalik kindlaks määrata.

Tagatise väärtus kajastab artikli 208 lõike 3 kohaselt nõutava järelevalve tulemusi ja selles on võetud arvesse kõiki kinnisasjaga seotud varasemaid nõudeid.“;

119) Artikkel 230 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 230

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine sisereitingute meetodi alusel riskipositsiooni puhul, millel on aktsepteeritud otsene krediidiriski kaitse

1. Sisereitingute meetodi puhul kasutavad finantsinstitutsioonid 3. peatüki kohaldamisel makseviivitusest tingitud kahjumäärana tegelikku makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD*), et võtta arvesse käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritud otsesest krediidiriski kaitset, välja arvatud artikli 220 kohaldamisalasse kuuluvate riskipositsioonide puhul. Finantsinstitutsioonid arvutavad LGD* järgmise valemi alusel:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_S \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

kus:

E = riskipositsiooni väärtus enne otsese krediidiriski kaitse mõju arvessevõtmist. Käesoleva peatüki kohaselt aktsepteeritud finantstagatisega tagatud riskipositsiooni puhul arvutatakse see summa vastavalt artikli 223 lõikele 3. Laenuks antud või panditud väärtpaberite puhul on see summa võrdne laenuks antud sularaha summa või laenuks antud või panditud väärtpaberite väärtusega. Laenuks antud või panditud väärtpaberite puhul suurendatakse riskipositsiooni väärtust, kohaldades volatiilsuskoeffitsienti (H_E) kooskõlas artiklitega 223–227;

E_S = otsese krediidiriski kaitse praegune väärtus, mis on saadud pärast seda liiki otsesele krediidiriski kaitsele kohaldatava volatiilsuskoeffitsiendi (H_C) kohaldamist ning riskipositsiooni ja otsese krediidiriski kaitse vaheliste valuutade mittevastavuste volatiilsuskoeffitsiendi (H_{fx}) kohaldamist kooskõlas lõigetega 2 ja 2a. E_S ülemmääraks seatakse järgmine väärtus: $E \cdot (1 + H_E)$;

$$E_U = E \cdot (1 + H_E) - E_S;$$

LGD_U = artikli 161 lõikes 1 sätestatud tagamata riskipositsiooni suhtes kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäär;

LGD_S = selliste riskipositsioonide suhtes kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäär, mis on tagatud sellist liiki aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitsega, mida tehingus kasutatakse, ja mis on täpsustatud lõike 2 tabelis 2aaa.

2. Tabelis 2aaa on esitatud lõikes 1 sätestatud valemis kohaldatavate LGD_S ja H_C väärtused.

Tabel 2aaa

– Otsese krediidiriski kaitse liik	– LGD_S	– Volatiilsuskoeffitsient (H_C)
– Finantstagatis	– 0 %	– Volatiilsuskoeffitsient H_C , mis on sätestatud artiklites 224–227
– Nõuded	– 20 %	– 40 %
– Elamu- ja ärikinnisvara	– 20 %	– 40 %
– Muu füüsiline tagatis	– 25 %	– 40 %
– Mitteaktsepteeritud otsene krediidiriski	– Ei kohaldata	– 100 %

kaitse		
--------	--	--

2a. Kui aktsepteeritud otsene krediidiriski kaitse on nomineeritud riskipositsioonist erinevas valuutas, on valuutade mittevastavuse volatiilsuskoeffitsient (H_{fx}) sama, mida kohaldatakse artiklite 224–227 kohaselt.

3. Alternatiivina lõigetes 1 ja 2 sätestatud käsitlusele ning kui artikli 124 lõikest 7 ei tulene teisiti, võivad finantsinstitutsioonid määrata riskikaalu 50 % riskipositsiooni sellele osale, mis on vastavalt artikli 125 lõike 1 punktis a või artikli 126 lõike 1 punktis a sätestatud piirides täielikult tagatud liikmesriigi territooriumil asuva elamukinnisvara või ärikinnisvaraga, kui kõik artikli 199 lõigetes 3 või 4 sätestatud tingimused on täidetud.

4. Artikli 220 kohaldamisalasse kuuluva sisereitingute meetodi kohase riskipositsiooni riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks kasutavad finantsinstitutsioonid artikli 220 lõike 4 kohaselt E^* -d ja tagamata riskipositsioonide puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära, nagu on sätestatud artikli 161 lõike 1 punktides a, aa ja b.“;

120) Artikkel 231 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 231

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine aktsepteeritud otsese krediidiriski kaitse kogumite puhul riskipositsiooni puhul, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt

Finantsinstitutsioonid, kes on saanud mitut liiki otsese krediidiriski kaitse, võivad riskipositsioonide puhul, mida käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, kohaldada artiklis 230 sätestatud valemit järjestikku tagatise iga liigi suhtes. Sel eesmärgil vähendavad kõnealused finantsinstitutsioonid pärast iga otsese krediidiriski kaitse liigi arvesse võtmise etappi tagamata riskipositsiooni järelejäänud väärtust (E_U) selles etapis arvesse võetud tagatise korrigeeritud väärtuse (E_S) võrra. Kooskõlas artikli 230 lõikega 1 on kõigi otsese krediidiriski kaitse liikide E_S kogusumma ülemmäär $E \cdot (1 + H_E)$ väärtus, mille tulemuseks on järgmine valem:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + \sum_i LGD_{S,i} \cdot \frac{E_{S,i}}{E \cdot (1 + H_E)}$$

kus:

$LGD_{S,i}$ =otsese krediidiriski kaitse i suhtes kohaldatav makseviivitusest tingitud kahjumäär, nagu on sätestatud artikli 230 lõikes 2;

$E_{S,i}$ = otsese krediidiriski kaitse i praegune väärtus, mis on saadud pärast seda liiki otsese krediidiriski kaitse suhtes kohaldatava volatiilsuskoeffitsiendi (H_c) kohaldamist artikli 230 lõike 2 kohaselt.“;

121) Artikli 232 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui artikli 212 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võib raha, mis on

hoiustatud, või raha sarnased instrumendid, mida hoitakse kolmandast isikust finantsinstitutsioonis väljaspool valitsemislepingut ning mis on panditud laenu andvale finantsinstitutsioonile, käsitleda kolmandast isikust finantsinstitutsiooni antud garantiina.“;

122) Artikli 233 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Finantsinstitutsioonid võtavad valuutade mittevastavusest tulenevate volatiilsuskoeffitsientide aluseks 10 tööpäeva pikkuse realiseerimisperioodi, eeldades igapäevast ümberhindlust, ning arvutavad need koeffitsiendid artiklis 224 sätestatud regulatiivsete volatiilsuskoeffitsientide meetodi alusel. Finantsinstitutsioonid korrigeerivad volatiilsuskoeffitsiente ülespoole vastavalt artiklile 226.“;

123) Artiklit 235 muudetakse järgmiselt:

a) pealkirja muudetakse järgmiselt:

„Riskiga kaalutud vara arvutamine asendamise meetodi alusel, kui garanteeritud nõuet käsitletakse standardmeetodi kohaselt“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 113 lõike 3 kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid riskiga kaalutud vara kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsioonide puhul, mille suhtes kõnealused finantsinstitutsioonid kohaldavad standardmeetodit, olenemata krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude käsitlemisest, vastavalt järgmisele valemile:

$$\max\{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

kus:

E = riskipositsiooni väärtus, mis on arvutatud vastavalt artiklile 111. Sel eesmärgil on I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus 100 % selle väärtusest, mitte artikli 111 lõikes 1 kindlaksmääratud riskipositsiooni väärtus;

G_A = vastavalt artikli 233 lõikele 3 arvutatud krediidiriski kaitse väärtus (G^*), mida on korrigeeritud lõpptähtaegade mis tahes mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt 5. jaos sätestatule;

r = võlgniku vastu olevate nõuete riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule;

g = krediidiriski kaitse andja vastu **oleva otsese nõude puhul kohaldatav** riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule;“

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonid võivad laiendada artikli 114 lõigetes 4 ja 7 sätestatud eeliskäsitlust nõuetele või nende osadele, mille on taganud keskvalitsus või keskpang, nii nagu need nõuded oleksid otsesed nõuded keskvalitsuse või keskpanga vastu, kui selliste otseste nõuete puhul on täidetud artikli 114 lõigete

4 või 7 tingimused.“;

124) Lisatakse artikkel 235a:

„*Artikkel 235a*

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine asendamise meetodi alusel, kui garanteeritud nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt ja krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse standardmeetodi kohaselt

1. Kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsioonide puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodit, ja kui krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse standardmeetodi kohaselt, arvutavad finantsinstitutsioonid riskiga kaalutud vara vastavalt järgmisele valemile:

$$\max\{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

kus:

E = riskipositsiooni väärtus, mis on kindlaks määratud vastavalt 3. peatüki 5. jaole. Selleks arvutavad finantsinstitutsioonid bilansiväliste kirjete puhul, mis ei ole sisereitingute meetodi kohaselt käsitletavad tuletisinstrumendid, riskipositsiooni väärtuse, kasutades artikli 166 lõigetes 8, 8a ja 8b sätestatud standardmeetodi kohase või sisereitingute meetodi kohase tehingute ümberhindlusteguri asemel 100 % krediidi ümberhindlustegurit;

G_A = vastavalt artikli 233 lõikele 3 arvutatud krediidiriski kaitse väärtus (G^*), mida on korrigeeritud lõpptähtaegade mis tahes mittevastavuse arvessevõtmiseks vastavalt 3. peatüki 5. jaos sätestatule;

r = riskikaal vastavalt 3. peatükis sätestatule, ***kasutades võlgniku makseviivituse tõenäosust ja võlgniku vastu oleva nõude makseviivitusest tingitud kahjumäära, võtmata arvesse kaudset krediidiriski kaitset***;

g = krediidiriski kaitse andja vastu ***oleva otsese nõude puhul kohaldatav*** riskikaal vastavalt 2. peatükis sätestatule.

2. Juhul kui kaitstud väärtus (G_A) on riskipositsiooni väärtusest (E) väiksem, võivad finantsinstitutsioonid kohaldada lõikes 1 sätestatud valemit ainult siis, kui riskipositsiooni kaitstud ja kaitsmata osad kuuluvad samasse nõudeõiguse järku.

3. Finantsinstitutsioonid võivad laiendada artikli 114 lõigetes 4 ja 7 sätestatud eeliskäsitlust nõuetele või nende osadele, mille on taganud keskvalitsus või keskpang, nii nagu need nõuded oleksid otsesed nõuded keskvalitsuse või keskpanga vastu, kui selliste otsese nõuete puhul on täidetud artikli 114 lõigete 4 või 7 tingimused.

4. Riskipositsiooni väärtuse kaetud osa oodatav kahju on null.

5. Riskipositsiooni väärtuse (E) katmata osa puhul kasutab finantsinstitutsioon

aluspositsioonile vastavat riskikaalu ja oodatavat kahju. Artiklis 159 sätestatud arvutuse tegemiseks määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse katmata osa suhtes kõik üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised ja artiklis 34 osutatud finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevusega seotud täiendavad väärtuse korrigeerimised või muud riskipositsiooniga seotud omavahendite vähendamised.“;

125) Artiklit 236 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine asendamise meetodi alusel, kui nii garanteeritud nõuet kui ka krediidiriski kaitse andja vastu olevat võrreldavat otsest nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodit, kuid ei kasuta makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning kui krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kohaselt, määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni kaetud osaks riskipositsiooni väärtuse E või kaudse krediidiriski kaitse korrigeeritud väärtuse G_A , **mis arvutatakse vastavalt artikli 235a lõikele 1**, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem;“

c) lisatakse lõiked 1a–1d:

„1a. Finantsinstitutsioon, kes kohaldab krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete suhtes sisereitingute meetodit, kasutades makseviivituse tõenäosuse sisehinnanguid, arvutab kooskõlas lõikega 1b riskipositsiooni väärtuse kaetud osa riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju, kasutades krediidiriski kaitse andja makseviivituse tõenäosust ja makseviivitusest tingitud kahjumäära, mida kohaldatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude suhtes, nagu on osutatud artikli 161 lõikes 1. Allutatud riskipositsioonide ja allutamata kaudse krediidiriski kaitse puhul on makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad riskipositsiooni väärtuse kaetud osa suhtes, kõrgema nõudeõiguse järguga nõuetega seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär **ja arvesse võidakse võtta otsest krediidiriski kaitset, millega tagatakse kaudse krediidiriski kaitse** vastavalt käesolevale peatükile.

1b. Finantsinstitutsioonid arvutavad aluspositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahju, kasutades makseviivituse tõenäosust, lõikes 1a sätestatud makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude puhul, ning kasutavad vajaduse korral ka aluspositsiooniga seotud lõpptähtaega M, mis on arvutatud vastavalt artiklile 162.

1c. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete suhtes sisereitingute meetodit, kasutades artikli 153 lõikes 5 sätestatud meetodit, kasutavad riskipositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahjuna neid, mis vastavad artikli 153 lõikes 5 ja artikli 158 lõikes 6 sätestatutele.

1d. Olenemata lõikest 1c arvutavad finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad garanteeritud nõuete suhtes sisereitingute meetodit artikli 153 lõikes 5 sätestatud meetodi kohaselt, riskipositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahju, kasutades selleks makseviivituse tõenäosust, artikli 161 lõikes 1 osutatud krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude suhtes kohaldatavat makseviivitusest tingitud kahjumäära kooskõlas lõikega 1b ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude puhul, ning kasutavad vajaduse korral ka aluspositsiooniga seotud lõpptähtaega M, mis on arvutatud kooskõlas artikliga 162. Allutatud riskipositsioonide ja allutamata kaudse krediidiriski kaitse puhul on makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad riskipositsiooni väärtuse kaetud osa suhtes, kõrgema nõudeõiguse järguga nõuetega seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär, milles võidakse võtta arvesse aluspositsiooni mis tahes tagatust vastavalt käesolevale peatükile.“;

d) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Riskipositsiooni väärtuse (E) katmata osa puhul kasutab finantsinstitutsioon aluspositsioonile vastavat riskikaalu ja oodatavat kahju. Artiklis 159 sätestatud arvutuse tegemiseks määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse katmata osa suhtes kõik üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised, artiklis 34 osutatud finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevusega seotud täiendavad väärtuse korrigeerimised ja muud riskipositsiooniga seotud omavahendite vähendamised, välja arvatud artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised.“;

126) Lisatakse artikkel 236a:

„Artikkel 236a

Riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamine asendamise meetodi alusel, kui garanteeritud nõuet käsitletakse sisereitingute meetodi kohaselt, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ja krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse samuti sisereitingute meetodi kohaselt

1. Kaudse krediidiriski kaitsega riskipositsiooni puhul, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodit, kasutades makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, ning kui krediidiriski kaitse andja vastu olevaid võrreldavaid otseseid nõudeid käsitletakse samuti 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodi kohaselt, **kuid kasutamata makseviivitusest tingitud kahjumäärade sisehinnanguid**, määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni kaetud osaks riskipositsiooni väärtuse E või kaudse krediidiriski kaitse korrigeeritud

väärtuse G_A , **mis arvutatakse vastavalt artikli 235a lõikele 1**, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem. Riskipositsiooni väärtuse kaetud osa riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamiseks kasutatakse makseviivituse tõenäosust, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude puhul, ning vajaduse korral kasutatakse ka aluspositsiooni lõpptähtaega M , mis on arvutatud vastavalt artiklile 162.

2. Finantsinstitutsioon, kes kohaldab 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodit, kuid ei kasuta krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete puhul makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, määrab makseviivitusest tingitud kahjumäära kindlaks vastavalt artiklile 161. Allutatud riskipositsioonide ja allutamata kaudse krediidiriski kaitse puhul on makseviivitusest tingitud kahjumäär, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad riskipositsiooni väärtuse kaetud osa suhtes, kõrgema nõudeõiguse järguga nõuetega seotud makseviivitusest tingitud kahjumäär, milles võidakse võtta arvesse aluspositsiooni mis tahes tagatust vastavalt käesolevale peatükile.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad 3. peatükis osutatud sisereitingute meetodit, kasutades krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete suhtes makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnanguid, arvutavad aluspositsiooni kaetud osa riskikaalu ja oodatava kahju määra, kasutades makseviivituse tõenäosust, makseviivitusest tingitud kahjumäära ja sama riskikaalu funktsiooni, mida kasutatakse krediidiriski kaitse andja vastu oleva võrreldava otsese nõude puhul, ning kasutavad vajaduse korral ka aluspositsiooniga seotud lõpptähtaega M , mis on arvutatud kooskõlas artikliga 162.

4. Finantsinstitutsioon, kes kohaldab krediidiriski kaitse andja vastu olevate võrreldavate otsese nõuete suhtes sisereitingute meetodit, kasutades artikli 153 lõikes 5 sätestatud meetodit, kasutab riskipositsiooni kaetud osa suhtes kohaldatava riskikaalu ja oodatava kahjuna neid, mis vastavad artikli 153 lõikes 5 ja artikli 158 lõikes 6 sätestatutele.

5. Riskipositsiooni väärtuse (E) katmata osa puhul kasutab finantsinstitutsioon aluspositsioonile vastavat riskikaalu ja oodatavat kahju. Artiklis 159 sätestatud arvutuse tegemiseks määravad finantsinstitutsioonid riskipositsiooni väärtuse katmata osa suhtes kõik üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised, artiklis 34 osutatud finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälise tegevusega seotud täiendavad väärtuse korrigeerimised ja muud riskipositsiooniga seotud omavahendite vähendamised, välja arvatud artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised.“;

127) III osa II jaotise 4. peatüki 6. jagu jäetakse välja;

128) Artikli 273 lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kooskõlas artikliga 183, kui ta on saanud artikli 143 kohase loa.“

129) Artiklit 273b muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artikkel 273b

Tuletisinstrumentide riskipositsiooni väärtuse arvutamise lihtsustatud meetodite ja krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamise lihtsustatud meetodi kasutamise tingimuste mittetäitmine“;

b) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid lõpetavad oma tuletisinstrumentide positsioonide riskipositsiooni väärtuste arvutamise 4. või 5. jao kohaselt ning krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamise artikli 385 kohaselt kolme kuu jooksul pärast ühe järgmise asjaolu ilmnemist.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioonidel, kes on lõpetanud oma tuletisinstrumentide positsioonide riskipositsiooni väärtuste arvutamise 4. või 5. jao kohaselt ja krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamise artikli 385 kohaselt, lubatakse jätkata oma tuletisinstrumentide positsioonide riskipositsiooni väärtuse arvutamist 4. või 5. jao kohaselt ning krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamist artikli 385 kohaselt üksnes siis, kui nad tõendavad pädevale asutusele, et kõik artikli 273a lõigetes 1 või 2 sätestatud tingimused on olnud katkematult täidetud ühe aasta jooksul.“;

130) Artiklit 274 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui sama tasaarvestatavate tehingute kogumi suhtes kohaldatakse mitut võimendustagatise lepingut või kui sama tasaarvestatavate tehingute kogum hõlmab nii tehinguid, mille suhtes kohaldatakse võimendustagatise lepingut, kui ka neid, mille suhtes seda ei kohaldata, arvutab finantsinstitutsioon oma riskipositsiooni väärtuse järgmiselt:

- a) finantsinstitutsioon loob asjaomased hüpoteetilised tasaarvestatavate tehingute allkogumid, mis hõlmavad tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvaid tehinguid, järgmiselt:
  - i) kõik tehingud, mille suhtes kohaldatakse võimendustagatise lepingut ja sama riski võimendustagatise perioodi, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 285 lõigetega 2–5, määratakse samasse tasaarvestatavate tehingute allkogumisse;
  - ii) kõik tehingud, mille suhtes ei kohaldata võimendustagatise lepingut, määratakse samasse tasaarvestatavate tehingute allkogumisse, mis erineb punkti i kohaselt loodud tasaarvestatavate tehingute allkogumist;
- b) finantsinstitutsioon arvutab käesoleva lõike sissejuhatavas lauses osutatud tasaarvestatavate tehingute kogumi asenduskulu kooskõlas

artikli 275 lõikega 2, võttes arvesse kõiki tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvaid tehinguid, mille suhtes kohaldatakse või ei kohaldata võimendustagatise lepingut, ning kohaldab kõiki järgmisi asjaolusid:

- i) praegune turuväärtus arvutatakse kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate tehingute kohta koos mis tahes hoitava või antud tagatisega, mille arvutamisel võetakse arvesse nii positiivseid kui ka negatiivseid turuväärtusi;
  - ii) vajaduse korral arvutatakse NICA, VM, TH ja MTA eraldi, tasaarvestatavate tehingute kogumi iga võimendustagatise lepingu suhtes kohaldatavate samade sisendite summana;
- c) finantsinstitutsioon arvutab artiklis 278 osutatud tasaarvestatavate tehingute kogumi võimaliku tulevase riskipositsiooni, kohaldades kõiki järgmisi asjaolusid:
- i) artikli 278 lõikes 1 osutatud kordaja põhineb vajaduse korral sisenditel CMV, NICA ja VM vastavalt käesoleva lõike punktile b;
  - ii) $\sum_a AddOn^{(a)}$ arvutatakse vastavalt artiklile 278 iga punktis a osutatud hüpoteetilise tasaarvestatavate tehingute allkogumi kohta eraldi“;
- b) lõikesse 6 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust asendavad finantsinstitutsioonid lihtsad digitaalsed optsioonid, mille täitmishind võrdub Kga, kahe müüdud või ostetud lihtsa ostu- või müügioptsiooni asjaomase kombinatsiooniga, mis annab digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse ning vastab järgmistele nõuetele:

- a) digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse andva kombinatsiooni kaks optsiooni vastavad järgmistele tingimustele:
  - i) lõppkuupäev ja alusvaraks oleva instrumendi hetke- või forvardhind on sama mis lihtsal digitaalsel optsioonil;
  - ii) täitmishinnad on vastavalt $0,95 \cdot K$ ja $1,05 \cdot K$;
- b) digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse andev kombinatsioon kordab täpselt lihtsa digitaalse optsiooni väljamakset väljaspool punktis a osutatud kahe täitmishinna vahelist vahemikku;

digitaalse optsiooniga võrdväärse tulemuse andva kombinatsiooni kahe optsiooni riskipositsioon arvutatakse eraldi vastavalt artiklile 279.“;

130a) Artikli 291 lõike 5 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) selles ulatuses, milles kasutatakse olemasolevaid tururiski arvutusi, mis on tehtud IV jaotise 1a. peatüki 4. või 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamiseks või IV jaotise 1b. peatüki 3. jaos sätestatud makseviivituse riski

omavahendite nõuete arvutamiseks makseviivituse riski sisemudelit kasutades ja mis juba sisaldavad makseviivitusest tingitud kahjumäära eeldust, on valemis kasutatav makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtus 100 %.

131) III osa III jaotis asendatakse järgmisega:

„III JAOTIS OPERATSIOONIRISKI OMAVAHENDITE NÕUDED

Artikkel 311a

Mõisted

Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „operatsiooniriski juhtum“ – operatsiooniriskiga seotud juhtum, mis tekitab ühe või mitme majandusaasta jooksul ühe- või mitmekordset kahju;
- b) „kogu brutokahju“ – ühe või mitme majandusaasta jooksul ühe ja sama operatsiooniriski juhtumiga seotud brutokahjude summa;
- c) „kogu puhaskahju“ – ühe või mitme majandusaasta jooksul ühe ja sama operatsiooniriski juhtumiga seotud puhaskahjude summa.

1. PEATÜKK

Operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamine

Artikkel 312

Omavahendite nõuded

Operatsiooniriski omavahendite nõue on artikli 313 kohaselt arvutatud majandusnäitaja komponent.

Artikkel 313

Majandusnäitaja komponent

Finantsinstitutsioonid arvutavad oma majandusnäitaja komponendi vastavalt järgmisele valemile:

$$BIC = \begin{cases} 0.12 \cdot BI, & \text{where } BI \leq 1 \\ 0.12 + 0.15 \cdot (BI - 1), & \text{where } 1 < BI \leq 30 \\ 4.47 + 0.18 \cdot (BI - 30), & \text{where } BI > 30 \end{cases}$$

kus:

BIC = majandusnäitaja komponent;

BI = majandusnäitaja, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt artiklile 314.

Artikkel 314

Majandusnäitaja

1. Finantsinstitutsioonid arvutavad oma majandusnäitaja vastavalt järgmisele valemile:

$$BI = ILDC + SC + FC$$

kus:

BI = majandusnäitaja, väljendatud miljardites eurodes;

ILDC = intressi-, liisingu- ja dividendikomponent, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt lõikele 2;

SC = teenuste komponent, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt lõikele 3;

FC = finantskomponent, väljendatud miljardites eurodes ja arvutatud vastavalt lõikele 4.

2. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse intressi-, liisingu- ja dividendikomponent vastavalt järgmisele valemile:

$$ILDC = \min(IC, 0.0225 * AC) + DC$$

kus:

ILDC = intressi-, liisingu- ja dividendikomponent;

IC = intressikomponent, **mis on kindlaks määratud jurisdiktsiooni tasandil eesmärgiga võtta arvesse kõrge ja madala netointressimarginaaliga jurisdiktsioone ning** mis on finantsinstitutsiooni kõigist finantsvaradest saadud intressitulu ja muu intressitulu, sealhulgas **kapitalirendist** ja kasutusrendist saadud finantstulu ja liisitud varast saadud kasum, millest on maha arvatud finantsinstitutsiooni kõigist finantskohustustest tulenev intressikulu ja muu intressikulu, sealhulgas kapitali- ja kasutusrendist tulenev intressikulu ning vara kasutusrendist tulenev kulum, vara väärtuse langus ja kahjum, arvutatuna kolme eelmise majandusaasta **vahede** absoluutväärtuste aasta keskmisena;

AC = varakomponent, **mis on kindlaks määratud jurisdiktsiooni tasandil eesmärgiga võtta arvesse kõrge ja madala netointressimarginaaliga jurisdiktsioone ning** mis on finantsinstitutsiooni tagasimaksmata laenude, ettemaksete, intressi teenivate väärtpaberite (sealhulgas riigivõlakirjade) ja liisinguvarade kogusumma, arvutatuna kolme eelmise majandusaasta aasta keskmisena, võttes aluseks summad iga vastava majandusaasta lõpus;

DC = dividendikomponent, mis on finantsinstitutsiooni dividenditulu, mis on saadud investeringutest aktsiatesse ja fondidesse, mida ei ole finantsinstitutsiooni finantsaruannetes konsolideeritud, sealhulgas dividenditulu konsolideerimata tütarettevõtjatelt, sidusettevõtjatelt ja ühisettevõtjatelt, arvutatuna kolme eelmise majandusaasta aasta keskmisena.

3. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse teenuste komponent vastavalt järgmisele

valemile:

$$SC = \max(OI, OE) + \max(FI, FE)$$

kus:

SC = teenuste komponent;

OI= muu tegevustulu, mis on finantsinstitutsiooni kolme eelmise majandusaasta sellisest tavapärasest pangandustegevusest saadud aasta keskmine tulu, mida ei ole kajastatud majandusnäitaja muudes kirjetes, kuid mis on samalaadsed;

OE = muu tegevuskulu, mis on finantsinstitutsiooni kolme eelmise majandusaasta sellisest tavapärasest pangandustegevusest tulenevate kulude ja kahju aasta keskmine, mida ei ole kajastatud majandusnäitaja muudes kirjetes, kuid mis on samalaadsed, ning operatsiooniriski juhtumitest tulenevad kulud ja kahju;

FI = teenus- ja vahendustasudest saadud tulu komponent, mis on finantsinstitutsiooni poolt kolme eelmise majandusaasta jooksul nõustamise ja teenuste osutamise eest saadud aasta keskmine tulu, sealhulgas tulu, mille finantsinstitutsioon on saanud finantsteenuste edasiandjana;

FE= teenus- ja vahendustasudest tuleneva kulu komponent, mis on finantsinstitutsiooni poolt kolme eelmise majandusaasta jooksul nõustamise ja teenuste kasutamise eest makstud aasta keskmine kulu, sealhulgas finantsinstitutsiooni poolt finantsteenuste osutamise edasiandmise eest makstud tasud, välja arvatud mittefinantsteenuste osutamise edasiandmise eest makstud tasud.

3a. Pädeva asutuse eelneval loal ning selles ulatuses, kus finantsinstitutsioonide kaitseskeemis on olemas sobivad ja ühetaoliselt sätestatud süsteemid operatsiooniriskide seireks ja liigitamiseks, võivad finantsinstitutsioonid, kes on artikli 113 lõike 7 nõuetele vastava finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed, arvutada teenuste komponendi (SC), millest on maha arvatud sama kaitseskeemi liikmeks olevatelt finantsinstitutsioonidelt saadud tulud või neile makstud kulud.

Seotud operatsiooniriskidest tulenevate finantstagajärgede puhul kehtib vastastikune toetamine finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel.

4. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse finantskomponent vastavalt järgmisele valemile:

$$FC = TC + BC$$

kus:

FC = finantskomponent;

TC = kauplemisportfelli komponent, mis on finantsinstitutsiooni kauplemisportfelli, sealhulgas kauplemisportfelli kuuluvate kauplemisel kasutatavate varade ja kohustuste ning riskimaandamise arvestusest ja valuutakursi vahedest tuleneva puhaskasumi või -kahjumi kolme eelmise majandusaasta absoluutväärtuste aasta keskmine;

BC = kauplemisega mitteseotud tegevuse komponent, mis on sellise puhaskasumi või -kahjumi kolme eelmise majandusaasta absoluutväärtuste aasta

keskmine, mis tuleneb finantsinstitutsiooni kauplemisportfellivälisest tegevusest, sealhulgas kasumiaruande kaudu kajastatavas õiglasest väärtuses mõõdetud finantsvaradest ja -kohustustest, riskimaandamise arvestusest, valuutakursi vahedest ning selliste finantsvarade ja -kohustuste realiseerunud kasumist ja kahjumist, mida ei ole mõõdetud kasumiaruande kaudu kajastatavas õiglasest väärtuses.

5. Finantsinstitutsioonid ei kasuta oma majandusnäitaja arvutamisel ühtegi järgmistest elementidest:

- a) kindlustus- või edasikindlustustegevuse tulud ja kulud;
- b) ostetud kindlustus- või edasikindlustuslepingute eest makstud kindlustusmaksed ja saadud maksed;
- c) halduskulud, sealhulgas personalikulud, mittefinantsteenuste osutamise edasiandmise eest makstud tasud ja muud halduskulud;
- d) halduskulude sissenõudmine, sealhulgas maksete sissenõudmine klientide nimel;
- e) ruumide ja põhivaraga seotud kulud, välja arvatud juhul, kui need kulud tulenevad *operatsiooniriski* juhtumitest;
- f) materiaalse vara kulum ja immateriaalse vara amortisatsioon, välja arvatud kasutusrendiga seotud vara kulum, mis lisatakse kapitali- ja kasutusrendi kuludesse;
- g) eraldised ja eraldiste tühistamine, välja arvatud juhul, kui need eraldised on seotud *operatsiooniriski* juhtumitega;
- h) nõudmisel tagasimakstavast aktsia- või osakapitalist tulenevad kulud;
- i) väärtuse langus ja väärtuse languse tühistamine;
- j) kasumiaruandes kajastatud firmaväärtuse muutused;
- k) äriühingu tulumaks.

6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) majandusnäitaja komponendid, koostades tüüpiliste allkirjete loetelu, võttes arvesse rahvusvahelisi regulatiivseid standardeid; ***finantskomponendi arvutamisel ei kasutata seda loetelu kauplemisportfelli komponentide ja kauplemisega mitteseotud tegevuse komponentide eraldamiseks ning see ei takista finantsinstitutsiooni käsitlemast kauplemisportfelli komponentide või kauplemisega mitteseotud tegevuse komponentide allkirjeid oma usaldatavusnõuete piires, mis on määratletud kolmanda osa I jaotise 3. peatükis;***
- b) lõikes 5 loetletud elemendid.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

7. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada majandusnäitaja kirjed, sidudes need kirjed komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/451*5 sätestatud asjaomaste aruandevormi lahtritega.

EBA esitab kõnealused *rakenduslike* tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 15.

Artikkel 315

Majandusnäitaja korrigeerimine

1. Finantsinstitutsioonid võtavad ühendatud või üle võetud üksuste või tegevuste majandusnäitaja kirjeid oma majandusnäitaja arvutamisel arvesse alates ühendamise või ülevõtmise ajast, arvestades kolme viimast majandusaastat.

2. Finantsinstitutsioonid võivad taotleda pädevalt asutuselt luba jätta üleantud üksuste või tegevustega seotud majandusnäitaja kirjed oma majandusnäitaja arvutamisest välja.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) kuidas finantsinstitutsioonid määravad kindlaks lõigetes 1 ja 2 osutatud majandusnäitaja korrigeerimised;
- b) tingimused, mille kohaselt pädevad asutused võivad anda lõikes 2 osutatud loa;
- c) lõikes 2 osutatud korrigeerimiste aeg.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

2. PEATÜKK

Andmete kogumine ja haldamine

Artikkel 316

Operatsiooniriski aastase kahju arvutamine

1. Finantsinstitutsioonid, kelle majandusnäitaja on vähemalt 750 miljonit eurot, arvutavad operatsiooniriski aastase kahju vastavalt artikli 318 lõikele 1 arvatud

asjaomase majandusaasta kõigi selliste puhaskahjude summana, mis on võrdsed artikli 319 lõigetes 1 või 2 sätestatud kahjuandmete künnistega või nendest suuremad.

Erandina esimesest lõigust võivad pädevad asutused teha operatsiooniriski aastase kahju arvutamise nõudest erandi finantsinstitutsioonidele, kelle majandusnäitaja ei ületa 1 miljardit eurot, tingimusel et finantsinstitutsioon on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et esimese lõigu kohaldamine oleks finantsinstitutsioonile põhjendamatult koormav.

2. Lõike 1 kohaldamisel on asjakohane majandusnäitaja finantsinstitutsiooni poolt viimasel kaheksal aruandekuupäeval esitatud majandusnäitaja suurim väärtus. Finantsinstitutsioon, kes ei ole veel oma majandusnäitajat esitanud, kasutab oma kõige uuemat majandusnäitajat.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimust „põhjendamatult koormav“ lõike 1 kohaldamisel.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 317

Kahjuandmed

1. Finantsinstitutsioonidel, kes arvutavad operatsiooniriski aastase kahju vastavalt artikli 316 lõikele 1, peab olema kehtestatud kord, menetlused ja mehhanismid, et pidevalt ajakohastada ja hallata kahjuandmeid, mis hõlmavad iga registreeritud operatsiooniriski juhtumi kohta puhaskahju summat, kindlustusega mitteseotud sissenõudmisi, kindlustusega seotud sissenõudmisi, *aruandekuupäevi* ja koondatud kahju, sealhulgas väärkäitumisjuhtumist tulenevat kahju.

2. Finantsinstitutsiooni kahjuandmed hõlmavad kõiki operatsiooniriski juhtumeid, mis tulenevad kõigist üksustest, kelle suhtes kohaldatakse konsolideerimist vastavalt I osa II jaotise 2. peatükile.

3. Lõike 1 kohaldamisel finantsinstitutsioonid:

- a) kajastavad kahjuandmetes iga operatsiooniriski juhtumit, mis on registreeritud ühel või mitmel majandusaastal;
- b) kasutavad operatsiooniriski juhtumitega seotud kahju kajastamiseks kahjuandmetes mitte hilisemat kuupäeva kui arvestuspäev;
- c) jaotavad mitme aasta jooksul raamatupidamise aastaaruandesse kantud kahjud ja nendega seotud sissenõudmised kahjuandmete vastavatele eelarveaastatele kooskõlas nende arvestusliku käsitlemisega.

4. Finantsinstitutsioonid koguvad ka

- a) teavet operatsiooniriski juhtumite aruandekuupäevade kohta, sealhulgas:
  - i) operatsiooniriski juhtumi toimumise või alguse kuupäev (edaspidi „toimumispäev“), kui seda on võimalik kindlaks teha;
  - ii) kuupäev, mil finantsinstitutsioon sai operatsiooniriski juhtumist teada (edaspidi „avastamispäev“);
  - iii) kuupäev või kuupäevad, mil operatsiooniriski juhtum põhjustas kahju või loodi reserv või eraldi kahju katteks, mida kajastatakse finantsinstitutsiooni kasumiaruandes (edaspidi „arvestuspäev“);
- b) teavet brutokahju summade sissenõudmise kohta ning kirjeldavat teavet kahjujuhtumite tegurite või põhjuste kohta.

Kirjeldava teabe üksikasjalikkus peab vastama brutokahju suurusele.

5. Finantsinstitutsioon ei kajasta kahjuandmetes krediidiriskiga seotud operatsiooniriski juhtumeid, mida kajastatakse krediidiriskiga seotud riskiga kaalutud varas. Operatsiooniriski juhtumeid, mis on seotud krediidiriskiga, kuid mida ei kajastata krediidiriskiga seotud riskiga kaalutud varas, kajastatakse kahjuandmetes.

6. Tururiskiga seotud operatsiooniriski juhtumeid käsitletakse operatsiooniriskina ja neid kajastatakse kahjuandmetes.

7. Finantsinstitutsioonid peavad pädeva asutuse taotluse korral suutma määrata oma varasemad sisemised kahjuandmed vastavalt juhtumi liigile.

8. Käesoleva artikli kohaldamisel tagavad finantsinstitutsioonid kahjuandmete säilitamiseks ja ajakohastamiseks vajaliku IT-**süsteemide ja** -taristu usaldusväarsuse, töökindluse ja toimivuse, kinnitades kõike järgmist:

- a) finantsinstitutsiooni IT-süsteemid ja taristu on käesoleva artikli kohaldamisel usaldusväärsed ja vastupidavad ning et seda usaldusväarsust ja vastupidavust saab pidevalt säilitada;
- b) finantsinstitutsiooni IT-**süsteemide ja** -taristu puhul, mida rakendatakse käesoleva artikli kohaldamisel, kasutatakse konfiguratsiooni haldamise, muutuste juhtimise ja väljalaske haldamise protsesse;
- c) kui finantsinstitutsioon on osa käesoleva artikli kohaldamisel rakendatava IT-**süsteemide ja** -taristu hooldamisest edasi andnud, tagatakse IT-taristu usaldusväarsus, töökindlus ja toimivus, kinnitades vähemalt järgmist:
  - i) käesoleva artikli kohaldamisel on finantsinstitutsiooni IT-süsteemid ja -taristu usaldusväärsed ja vastupidavad ning neid omadusi on võimalik pidevalt säilitada;
  - ii) käesoleva artikli kohaldamisel on IT-**süsteemide ja** -taristu kavandamine, loomine, katsetamine ja kasutuselevõtt usaldusväärne ja asjakohane seoses projektijuhtimise, riskijuhtimise ja haldamisega, projekteerimise, kvaliteedi tagamise ja testide kavandamisega, süsteemide modelleerimise ja arendamisega ning kvaliteedi tagamisega kõigis tegevustes, sealhulgas

koodide läbivaatamise ja vajaduse korral koodide kontrollimisega ning testimisega, sealhulgas kasutajapoolse vastuvõtuga;

- iii) käesoleva artikli kohaldamisel kasutatakse finantsinstitutsiooni IT-**süsteemide ja** -taristu suhtes konfiguratsiooni haldamise, muutuste juhtimise ja väljalaske haldamise protsesse;
- iv) finantsinstitutsiooni juhtorgan või kõrgem juhtkond kiidab heaks käesoleva artikli kohaldamisel kasutatava IT-**süsteemide ja** -taristu ja hädaolukorra lahendamise plaani kavandamise, loomise, katsetamise ja kasutuselevõtu ning juhtorganit ja kõrgemat juhtkonda teavitatakse korrapäraselt IT-taristu toimimisest käesoleva artikli kohaldamisel.

9. Käesoleva artikli lõike 7 kohaldamisel on EBA-l õigus töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega kehtestatakse operatsiooniriski riskitaksonoomia ja meetodika, et liigitada kõnealuse operatsiooniriski riskitaksonoomia alusel **kahjujuhtumeid, mis sisalduvad kahjuandmetes, mis peaks vastama rahvusvahelistele standarditele.**

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

10. Lõike 8 kohaldamiseks töötab EBA välja suunised, milles selgitatakse tehnilisi elemente, mis on vajalikud kahjuandmete säilitamiseks vajaliku halduskorra usaldusväärsuse, töökindluse ja toimivuse tagamiseks, pöörates erilist tähelepanu IT-süsteemidele ja -taristutele.

Kõnealused suunised esitatakse määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.

Artikkel 318

Puhaskahju ja brutokahju arvutamine

1. Artikli 316 lõike 1 kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid iga operatsiooniriski juhtumi puhaskahju järgmiselt:

$$\text{Puhaskahju} = \text{brutokahju} - \text{sissenõudmised}$$

kus:

brutokahju = operatsiooniriski juhtumiga seotud kahju enne mis tahes liiki sissenõudmiste mahaarvamist;

sissenõudmine = algse operatsiooniriski juhtumiga seotud üks või mitu eraldi juhtumit, mis on ajaliselt eraldatud ja mille puhul saadakse rahalisi vahendeid või majanduslikku kasu kolmandalt isikult.

Finantsinstitutsioonid ajakohastavad pidevalt iga konkreetse operatsiooniriski

juhtumi puhaskahju arvutust. Selleks ajakohastavad finantsinstitutsioonid puhaskahju arvutust, mille aluseks on brutokahju täheldatud või prognoositud muutused ja sissenõudmised viimase kümne majandusaasta iga aasta kohta. Kui sama operatsiooniriski juhtumiga seotud kahjusid täheldatakse kõnealuse kümneaastase ajavahemiku jooksul mitmel majandusaastal, arvutab finantsinstitutsioon välja ja ajakohastab järgmise:

- a) puhaskahju, brutokahju ja sissenõudmised kümneaastase ajavahemiku iga majandusaasta kohta, mil see puhaskahju, brutokahju ja sissenõudmine registreeriti;
- b) kümneaastase ajavahemiku kõigi asjaomaste majandusaastate puhaskahju, brutokahju ja sissenõudmiste kogusummad.

2. Lõike 1 kohaldamisel võetakse brutokahju arvutamisel arvesse järgmisi kirjeid:

- a) otsesed kulud, sealhulgas vara väärtuse langus, arveldused, kahju hüvitamiseks makstud summad, trahvid, viivistasud ja õigusabikulud finantsinstitutsiooni kasumiaruandes ning operatsiooniriski juhtumist tulenevad allahindamised, sealhulgas:
  - i) kui operatsiooniriski juhtum on seotud tururiskiga, siis turupositsioonide likvideerimise kulud operatsiooniriski **kirjendatud** sissenõutud kahju summas;
  - ii) kui maksed on seotud finantsinstitutsiooni protsesside häirete või puudustega, siis trahvid, intressimaksed, viivistasud ja õigusabikulud ning maksud, välja arvatud algselt tasumisele kuuluv maksusumma;
- b) operatsiooniriski juhtumist tulenevad kulud, sealhulgas operatsiooniriski juhtumiga otseselt seotud väliskulud ning parandus- või asenduskulud, mis on seotud enne operatsiooniriski juhtumit olnud positsiooni taastamisega;
- c) kasumiaruandes kajastatud eraldised või reservid võimaliku operatsioonikahjust tuleneva mõju katteks, sealhulgas väärkäitumisjuhtumitest tuleneva kahju katteks;
- d) lõpliku finantsmõjuga operatsiooniriski juhtumitest tulenev kahju, mis on ajutiselt kirjendatud ülemineku- või vahekontodel ja mida ei kajastata veel kasumiaruandes (edaspidi „ajutiselt kirjendatud kahju“);
- e) majandusaastal kajastatud negatiivne majanduslik mõju, mis tuleneb eelmiste majandusaastate rahavooge või finantsaruandeid mõjutavatest operatsiooniriski juhtumitest („ajastamiskahju“).

Punkti d kohaldamisel lisatakse kahjuandmetesse ajutiselt kirjendatud oluline kahju aja jooksul, mis on vastavuses ajutiselt kirjendatud kahju suuruse ja vanusega.

Punkti e kohaldamisel lisab finantsinstitutsioon kahjuandmetesse olulise ajastamiskahju, kui see on tingitud operatsiooniriski juhtumitest, mis hõlmavad rohkem kui ühte majandusaastat ja toovad kaasa õigusliku riski.

Finantsinstitutsioonid kajastavad majandusaasta operatsiooniriski kirje kajastatud

kahju summas kahju, mis tuleneb eelmisel majandusaastal esinenud kirjendamisvigade korrigeerimisest, isegi kui see kahju ei mõjuta otseselt kolmandaid isikuid. Kui esineb oluline ajastamiskahju ja operatsiooniriski juhtum mõjutab otseselt kolmandaid isikuid, sealhulgas finantsinstitutsiooni kliente, teenuseosutajaid ja töötajaid, lisab finantsinstitutsioon ka varem esitatud finantsaruannete ametliku korrigeeritud versiooni.

3. Lõike 1 kohaldamisel jäetakse brutokahju arvutusest välja järgmised kirjed:

- a) materiaalse põhivara üldise haldamise lepingute kulud;
- b) sise- või väliskulud seoses äritegevuse edendamisega pärast operatsiooniriskist tekkinud kahju, sealhulgas ajakohastamise, parandamise, riskihindamise algatuste ja edendamisega seotud kulud;
- c) kindlustusmaksed.

4. Lõike 1 kohaldamisel kasutatakse sissenõudmisi brutokahju vähendamiseks üksnes juhul, kui finantsinstitutsioonile on laekunud makse. Nõudeid ei käsitata sissenõudmisena.

Pädeva asutuse nõudmisel esitab finantsinstitutsioon kõik dokumendid, mis on vajalikud operatsiooniriski juhtumi puhaskahju arvutamisel arvesse võetud laekunud maksete kontrollimiseks.

Artikkel 319

Kahjuandmete künnised

1. Artikli 316 lõikes 1 nõutud operatsiooniriski aastase kahju arvutamiseks võtavad finantsinstitutsioonid arvesse kahjuandmetes kajastatud operatsiooniriski juhtumeid, mille artikli 318 kohaselt arvutatud puhaskahju on vähemalt 20 000 eurot.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, arvutavad finantsinstitutsioonid artikli 446 kohaldamisel ka artikli 316 lõikes 1 osutatud operatsiooniriski aastase kahju, võttes arvesse kahjuandmetes kajastatud operatsiooniriski juhtumeid, mille artikli 318 kohaselt arvutatud puhaskahju on vähemalt 100 000 eurot.

3. Kui operatsiooniriski juhtum põhjustab kahju rohkem kui ühe majandusaasta jooksul, nagu on osutatud artikli 318 lõike 1 teises lõigus, on lõigetes 1 ja 2 osutatud künniste puhul arvesse võetav puhaskahju kogu puhaskahju.

Artikkel 320

Kahju väljajätmine

1. Pädevad asutused võivad lubada finantsinstitutsioonil jätta finantsinstitutsiooni operatsiooniriski aastase kahju arvutusest välja erakorralised operatsiooniriski juhtumid, mis ei ole enam finantsinstitutsiooni riskiprofiili seisukohast olulised, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) finantsinstitutsioon suudab pädevale asutusele veenvalt tõendada, et operatsiooniriski **juhtumi põhjust**, millest selline operatsiooniriski kahju

tulenes, enam ei esine;

- b) operatsiooniriski kahju on üks järgmistest:
  - i) moodustab **10** % või rohkem finantsinstitutsiooni operatsiooniriski keskmisest aastasest kahjust, mis on arvatud artikli 319 lõikes 1 osutatud künnise alusel, kui operatsiooniriski kahjujuhtum on seotud tegevustega, mis on endiselt majandusnäitaja osa;
  - ii) moodustab rohkem kui 0 % finantsinstitutsiooni operatsiooniriski keskmisest aastasest kahjust, mis on arvatud artikli 319 lõikes 1 osutatud künnise alusel, kui operatsiooniriski kahjujuhtum on seotud tegevustega, mis on artikli 315 lõike 2 kohaselt majandusnäitajast välja arvatud;
- c) operatsiooniriski kahju oli kahju andmebaasis vähemalt üks aasta, välja arvatud juhul, kui operatsiooniriski kahju on seotud tegevustega, mis on artikli 315 lõike 2 kohaselt majandusnäitajast välja arvatud.

Punkti c kohaldamisel algab minimaalne üheaastane periood kuupäevast, mil kahjuandmetes sisalduv operatsiooniriski juhtum muutus esimest korda suuremaks kui artikli 319 lõikes 1 osutatud olulisuse künnis.

2. Lõikes 1 osutatud luba taotlev finantsinstitutsioon esitab pädevale asutusele erakorralise kahju väljajätmise dokumenteeritud põhjendused, sealhulgas:

- a) operatsiooniriski juhtumi kirjeldus, mille väljajätmist taotletakse;
- b) tõend selle kohta, et operatsiooniriski juhtumist tulenev kahju ületab lõike 1 punktis b osutatud kahju väljajätmise olulisuse künnist, kaasa arvatud kuupäev, mil operatsiooniriski juhtum muutus olulisuse künnisest suuremaks;
- c) kuupäev, mil asjaomane operatsiooniriski juhtum välja jäetakse, võttes arvesse lõike 1 punktis c sätestatud minimaalset perioodi;
- d) põhjus, miks operatsiooniriski juhtumit ei peeta enam finantsinstitutsiooni riskiprofiili seisukohast oluliseks;
- e) tõendus selle kohta, et sarnased või allesjäänud õiguslikud nõuded puuduvad ja et operatsiooniriski juhtum, mis soovitakse välja jätta, ei ole muude tegevuste või toodete suhtes asjakohane;
- f) finantsinstitutsiooni sõltumatu läbivaatamise või valideerimise aruanded, mis kinnitavad, et operatsiooniriski juhtum ei ole enam asjakohane ja et puuduvad sarnased või allesjäänud õiguslikud nõuded;
- g) tõend selle kohta, et finantsinstitutsiooni pädevad organid on finantsinstitutsiooni heakskiitmisemenetluse kaudu operatsiooniriski juhtumi väljajätmise taotluse heaks kiitnud, kaasa arvatud heakskiitmise kuupäev;
- h) operatsiooniriski juhtumi väljajätmise mõju operatsiooniriski aastasele kahjule.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimusi, mida pädev asutus peab lõike 1 kohaselt hindama, sealhulgas seda, kuidas

arvutada operatsiooniriski keskmist aastast kahju, ning täpsustada lõike 2 kohaselt kogutavat teavet või hindamise läbiviimiseks vajalikuks peetavat mis tahes muud teavet.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 321

Ühendatud või ülevõetud üksuste või tegevustega seotud kahju arvessevõtmine

1. Ühendatud või ülevõetud üksuste või tegevustega seotud kahju lisatakse kahjuandmetesse niipea, kui kõnealuste üksuste või tegevustega seotud majandusnäitaja kirjed on lisatud finantsinstitutsiooni majandusnäitaja arvutamisse vastavalt artikli 315 lõikele 1. Selleks võtab finantsinstitutsioon arvesse ülevõtmisele või ühendamisele eelnenud kümneaastase perioodi jooksul täheldatud kahju.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, kuidas finantsinstitutsioon määrab kindlaks oma kahjuandmete korrigeerimised pärast ühendatud või ülevõetud üksuste või tegevuste kahju arvessevõtmist, nagu on osutatud lõikes 1.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 322

Kahjuandmete terviklikkus, täpsus ja kvaliteet

1. Finantsinstitutsioon kehtestab korra ja menetlused kahjuandmete terviklikkuse, täpsuse ja kvaliteedi *tagamiseks ning nende* sõltumatuks läbivaatamiseks.

2. Pädevad asutused vaatavad läbi artikli 316 lõike 1 kohaselt operatsiooniriski aastast kahju arvutava finantsinstitutsiooni kahjuandmete kvaliteedi.

Artikkel 323

Operatsiooniriski juhtimise raamistik

1. Finantsinstitutsioonil peab olema:

- a) hästi dokumenteeritud operatsiooniriski hindamise ja juhtimise süsteem, mis on tihedalt integreeritud igapäevastesse riskijuhtimisprotsessidesse ja moodustab lahutamatu osa finantsinstitutsiooni operatsiooniriski profiili jälgimise ja

kontrollimise protsessist ning mille vastutusalad on selgelt määratud. Operatsiooniriski hindamise ja juhtimise süsteemis määratakse kindlaks finantsinstitutsiooni operatsiooniriski positsioonid ja jälgitakse asjakohaseid operatsiooniriski andmeid, sealhulgas olulise kahju andmeid;

- b) operatsiooniriski juhtimise funktsioon, mis on sõltumatu finantsinstitutsiooni äri- ja tegevusüksustest;
- c) kõrgemale juhtkonnale aruannete esitamise süsteem, mis tagab operatsiooniriski käsitlevate aruannete esitamise finantsinstitutsiooni asjakohastele funktsioonidele;
- d) operatsiooniriski positsioonide ja kahju korrapärase seire ja aruandluse süsteem ning asjakohaste parandusmeetmete võtmise kord;
- e) nõuetele vastavuse tagamise kord ja mittevastavuse käsitlemise põhimõtted;
- f) kord finantsinstitutsiooni operatsiooniriski hindamise ja juhtimise protsesside ja süsteemide korrapäraseks läbivaatamiseks sise- või välisaudiitorite poolt, kellel on läbivaatamiseks vajalikud teadmised;
- g) sisemised valideerimisprotsessid, mis toimivad usaldusväärselt ja tulemuslikult;
- h) läbipaistvad ja juurdepääsetavad andmevood ja protsessid, mis on seotud operatsiooniriski hindamise süsteemiga.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõike 1 punktides a–h sätestatud kohustusi, võttes arvesse finantsinstitutsiooni suurust ja keerukust.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

---

*5 Komisjoni 17. detsembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/451, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 kohaldamiseks seoses krediidasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega ning tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) nr 680/2014 (ELT L 97, 19.3.2021, lk 1).⁶⁴;

132) Artiklit 325 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 1–5 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon arvutab kõigi oma kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide ja kõigi oma valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliväliste positsioonide tururiski omavahendite nõuded vastavalt järgmistele meetoditele:

  - a) 1a. peatükis sätestatud alternatiivne standardmeetod;

- b) 1b. peatükis sätestatud alternatiivne sisemudeli meetod ainult nende positsioonide puhul, mis on määratud kauplemisüksustele, mille kohta on pädev ametiasutus andnud finantsinstitutsioonile loa selle alternatiivse meetodi kasutamiseks, nagu on sätestatud artikli 325az lõikes 1;
- c) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud lihtsustatud standardmeetod, kui finantsinstitutsioon vastab artikli 325a lõikes 1 sätestatud tingimustele.

Erandina esimesest lõigust ei arvuta finantsinstitutsioon kauplemisportfelli kuuluvate ja valuutariskile avatud kauplemisportfelliga seotud positsioonide valuutariski omavahendite nõudeid, kui need positsioonid arvatakse maha finantsinstitutsiooni omavahenditest. ***Finantsinstitutsioonid dokumenteerivad käesolevas lõikes sätestatu kasutamise, sealhulgas selle mõju, ning teevad teabe pädeva asutuse nõudmisel kättesaadavaks.***

2. Lihtsustatud standardmeetodiga arvatud tururiskide omavahendite nõuded võrduvad vastavalt vajadusele järgmiste omavahendite nõuete summaga:

- a) 2. peatükis osutatud positsiooniriski omavahendite nõuded, mida korrutatakse
  - i) 1,3ga võlainstrumentide positsioonide üld- ja eririskide puhul, välja arvatud artiklis 337 osutatud väärtpaperistamise instrumentid;
  - ii) 3,5ga omakapitaliinstrumentide positsioonide üld- ja eririskide puhul;
- b) 3. peatükis osutatud valuutariski omavahendite nõuded, mida korrutatakse 1,2ga;
- c) 4. peatükis osutatud kaubariski omavahendite nõuded, mida korrutatakse 1,9ga;
- d) artiklis 337 osutatud väärtpaperistamise instrumentide omavahendite nõuded.

3. Finantsinstitutsioon, kes kasutab kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide ja valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelliga seotud positsioonide tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks lõike 1 punktis b osutatud alternatiivset sisemudeli meetodit, esitab pädevatele asutustele lõike 1 punktis a osutatud alternatiivset standardmeetodit kasutades iga kuu tururiski omavahendite nõuete arvutuse iga kauplemisüksuse kohta, millele need positsioonid on määratud kooskõlas artikliga 104b.

4. Finantsinstitutsioon võib konsolideerimisgrupi piires püsivalt kasutada lõike 1 punktis a osutatud ***alternatiivset standardmeetodit*** ja lõike 1 punktis b osutatud alternatiivset sisemudeli meetodit, kombineerides neid omavahel. Finantsinstitutsioon ei kasuta kumbagi neist meetoditest koos lõike 1 punktis c osutatud lihtsustatud standardmeetodiga.

5. Finantsinstitutsioon ei kasuta lõike 1 punktis b sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit oma kauplemisportfelli instrumentide puhul, mis on

lõigetes 6, 7 ja 8 sätestatud väärtpaperistamise positsioonid või alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli kuuluvad positsioonid.“;

b) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, kuidas finantsinstitutsioon peab arvutama valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelli vaheliste positsioonide tururiski omavahendite nõuded vastavalt käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud meetoditele, võttes vajaduse korral arvesse artikli 104b lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõudeid.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 9 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

133) Artiklit 325a muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Lihtsustatud standardmeetodi kasutamise tingimused“;

b) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon võib arvutada tururiski omavahendite nõuded artikli 325 lõike 1 punktis c osutatud lihtsustatud standardmeetodiga, kui finantsinstitutsiooni tururiskile avatud bilansilise ja bilansivälise tegevuse maht ei ületa igakuise hindamise alusel kuu viimase päeva andmete põhjal ühtegi järgmist künnist:“;

c) lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) arvesse võetakse kõiki valuuta- või kaubariskile avatud kauplemisportfelli vaheliseid positsioone, välja arvatud positsioonid, mis jäetakse välja valutariski omavahendite nõuete arvutamisest vastavalt artiklile 104c või mis arvatakse maha finantsinstitutsiooni omavahenditest;“;

d) lõike 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„5. Finantsinstitutsioon lõpetab tururiski omavahendite nõuete arvutamise vastavalt artikli 325 lõike 1 punktis c sätestatud meetodile kolme kuu jooksul ühel järgmistest juhtudest:“;

e) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Finantsinstitutsioonil, kes on lõpetanud tururiski omavahendite nõuete arvutamise artikli 325 lõike 1 punktis c sätestatud meetodi abil, on lubatud alustada tururiski omavahendite nõuete arvutamist kõnealust meetodit kasutades üksnes juhul, kui ta tõendab pädevale asutusele, et kõik lõikes 1 sätestatud tingimused on olnud pidevalt täidetud terve aasta.“;

ea) lõige 8 jäetakse välja;

134) Artiklisse 325b lisatakse lõige 4:

„4. Kui pädev asutus ei ole andnud finantsinstitutsioonile lõikes 2 osutatud luba vähemalt ühe konsolideerimisgruppi kuuluva finantsinstitutsiooni või ettevõtja suhtes, kohaldatakse käesoleva jaotise kohaste tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks konsolideeritud alusel järgmisi nõudeid:

- a) finantsinstitutsioon arvutab käesoleva jaotise kohased netopositsioonid ja omavahendite nõuded kõigi positsioonide kohta nendes konsolideerimisgrupi finantsinstitutsioonides ja ettevõtjates, mille jaoks finantsinstitutsioonile on antud lõikes 2 osutatud luba, kasutades lõikes 1 sätestatud käsitlust;
- b) finantsinstitutsioon arvutab käesoleva jaotise kohased netopositsioonid ja omavahendite nõuded eraldi kõigi positsioonide kohta igas konsolideerimisgrupi finantsinstitutsioonis või ettevõtjas, mille jaoks finantsinstitutsioonile ei ole antud lõikes 2 osutatud luba;
- c) finantsinstitutsioon arvutab käesoleva jaotise kohaste omavahendite nõuete kogusumma konsolideeritud alusel, liites käesoleva lõike punktide a ja b kohaselt arvutatud summad.

Punktides a ja b osutatud arvutuse tegemisel kasutavad punktides a ja b osutatud finantsinstitutsioonid ja ettevõtjad sama aruandlusvaluutat, mida kasutatakse konsolideerimisgrupi käesoleva jaotise kohaste tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks konsolideeritud alusel.“;

135) Artiklit 325c muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Alternatiivse standardmeetodi kohaldamisala, ülesehitus ja kvalitatiivsed nõuded“;

- b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonil peavad olema kehtestatud dokumenteeritud sisemised eeskirjad, menetlused ja kontrollid käesoleva peatüki nõuete täitmise jälgimiseks ja tagamiseks ning ta teeb need pädevatele asutustele kättesaadavaks. Kõnealuste eeskirjade, menetluste ja kontrollide mis tahes muudatustest teatatakse õigeaegselt pädevatele asutustele.“;

- c) lisatakse järgmised lõiked:

„3. Finantsinstitutsioonil peab olema kauplemisüksustest sõltumatu riskikontrolli üksus, kes annab aru otse kõrgemale juhtkonnale. Riskikontrolli üksus vastutab alternatiivse standardmeetodi väljatöötamise ja rakendamise eest. Ta koostab ja analüüsib iga kuu aruandeid alternatiivse standardmeetodi väljundite ning finantsinstitutsiooni kauplemislimiitide asjakohasuse kohta.

4. Finantsinstitutsioon teeb käesoleva peatüki kohaldamisel kasutatava

alternatiivse standardmeetodi sõltumatu läbivaatamise kas oma korrapärase siseauditi protsessi raames või volitades kolmandast isikust ettevõtjat seda tegema, arvestades pädevate asutuste nõudeid. **Sellise läbivaatamise tulemustest teavitatakse asjakohaseid juhtorganeid.**

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab kolmandast isikust ettevõtja ettevõtjat, kes osutab finantsinstitutsioonile auditi- või konsultatsiooniteenuseid ning kellel on tururiski valdkonnas piisavate oskustega töötajad.

5. Lõikes 4 osutatud alternatiivse standardmeetodi läbivaatamine hõlmab nii kauplemisüksuste kui ka sõltumatu riskikontrolli üksuse tegevust ning selles hinnatakse **vähemalt** järgmisi aspekte:

- a) sisemisi eeskirju, menetlusi ja kontrole lõikes 1 osutatud nõuete täitmise jälgimiseks ja tagamiseks;
- b) riskijuhtimissüsteemi ja -protsessi dokumenteerimise ning lõikes 2 osutatud riskikontrolli üksuse korralduse asjakohasust;
- c) tundlikkuse arvutamise ja sellise protsessi täpsust, mida kasutatakse nende arvutuste tuletamiseks finantsinstitutsiooni hinnastamismudelitest, mille alusel esitatakse kasumiaruanne kõrgemale juhtkonnale, nagu on osutatud artiklis 325t;
- d) kontrolliprotsessi, mida finantsinstitutsioon rakendab tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatavate andmeallikate järjepidevuse, õigeaegsuse ja usaldusväärsuse hindamiseks alternatiivse standardmeetodi abil, hinnates ka nende andmeallikate sõltumatust.

Finantsinstitutsioon teeb esimeses lõigus osutatud läbivaatamise **█** kord **kahe aasta jooksul** või **sagedamini, kuni kord aastas**, kui **pädev asutus leiab, et finantsinstitutsiooni suurus ja keerukus õigustavad sagedasemat läbivaatamist.**“;

5a. Pädevad asutused kontrollivad, et lõikes 2 osutatud arvutus, sealhulgas käesolevas peatükis ja artiklis 325a sätestatud nõuete rakendamine finantsinstitutsiooni poolt, tehtaks laitmatult.

Pädevad asutused määravad kindlaks eelmises lõigus osutatud kontrolli sageduse ja põhjalikkuse, võttes arvesse asjaomase finantsinstitutsiooni suurus ja süsteemset olulisust ning selle tegevuse laadi, ulatust ja keerukust, samuti proportsionaalsuse põhimõtet.

5b. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks hindamismeetod, mille alusel pädevad asutused lõikes 3 osutatud kontrolli teevad.“;

136) Artiklit 325j muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon arvutab investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõuded, kasutades ühte järgmistest meetoditest:

- a) finantsinstitutsioon, mis vastab artikli 104 lõike 7 punktis a sätestatud tingimusele, arvutab kõnealuse positsiooni tururiski omavahendite nõuded iga kuu investeerimisfondi aluspositsioonide alusel, nagu oleksid need otseselt finantsinstitutsiooni positsioonid;
- b) finantsinstitutsioon, mis vastab artikli 104 lõike 7 punktis b sätestatud tingimusele, arvutab kõnealuse positsiooni tururiski omavahendite nõuded, kasutades ühte järgmistest meetoditest:
  - i) arvutab investeerimisfondi tururiski omavahendite nõude, võttes investeerimisfondis olevat positsiooni arvesse üheainsa aktsiapositsioonina, mis on määratud artikli 325ap lõike 1 tabeli 8 rühma „muu sektor“;
  - ii) arvutab investeerimisfondi tururiski omavahendite nõude vastavalt investeerimisfondi volitustes ja asjakohastes õigusaktides sätestatud piirangutele.

■
Punktis ii osutatud arvutuse tegemiseks võib finantsinstitutsioon arvutada vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuded ja investeerimisfondi tuletisinstrumentide positsioonide krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded artikli 132a lõikes 3 sätestatud lihtsustatud meetodi kohaselt.“;

- b) lisatakse lõige 1a:

„1a. Lõike 1 punkti b *alpunktis* ii osutatud meetodite rakendamisel teeb finantsinstitutsioon järgmist:

- a) kohaldab investeerimisfondis oleva positsiooni suhtes 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõudeid ja 4. jaos sätestatud jääkriski lisandit, kui kõnealuse investeerimisfondi volitus võimaldab tal investeerida riskipositsioonidesse, mille suhtes kohaldatakse kõnealuseid omavahendite nõudeid; ***lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud arvutusmeetodi kasutamisel arvestab finantsinstitutsioon investeerimisfondis olevat positsiooni üheainsa reitinguta aktsiapositsioonina, mis on määratud artikli 325y lõike 1 tabeli 2 rühma „reitinguta“;***
  - b) arvutab kõigi samas investeerimisfondis olevate positsioonide omavahendite nõuded eraldi portfelliina, kasutades nende puhul lõike 1 punktis b sätestatud meetoditest ühte ja sama meetodit.“;
- c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaldamisel määrab finantsinstitutsioon kindlaks tururiski omavahendite nõuete arvutamise, määrates kindlaks hüpoteetilise portfelli, mille suhtes kohaldataks artikli 325c lõike 2 punkti a kohaselt rangeimaid omavahendite nõudeid, tuginedes investeerimisfondi volitustele või asjakohasele õigusele, võttes asjakohasel juhul arvesse

maksimaalset finantsvõimendust.

Finantsinstitutsioon kasutab sedasama hüpoteetilist portfelli, millele on osutatud esimeses lõigus, et arvutada asjakohasel juhul 5. jaos sätestatud makseviivituse riski omavahendite nõuded ja 4. jaos sätestatud jääkriski lisand investeeringifondis oleva positsiooni suhtes.

Metoodika, mille finantsinstitutsioon on välja töötanud kõigi selliste investeeringifondis olevate positsioonide hüpoteetiliste portfelli kindlaksmääramiseks, mille puhul kasutatakse esimeses lõigus osutatud arvutusi, kiidab heaks tema pädev asutus.“;

d) lisatakse lõiked 6 ja 7:

„6. ▯ Investeeringifondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks vastavalt lõike 1 punktis a sätestatud meetodile ▯ võib **finantsinstitutsioon** sellise arvutuse tegemisel tugineda kolmandale isikule, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) kolmas isik on üks järgmistest:

- i) investeeringifondi deponitoorium või deponitooriumina tegutsev finantseerimisasutus, tingimusel et investeeringifond investeerib üksnes väärtpaberitesse ning hoiustab kõik väärtpaberid kõnealusel deponitooriumis või deponitooriumina tegutsevas finantseerimisasutuses;
  - ii) muude kui alapunktiga i hõlmatud investeeringifondide puhul selle fondi valitseja, tingimusel et investeeringifondi valitseja vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele;
- ii) kolmandast isikust müüja, tingimusel et andmeid, teavet või riskinäitajaid esitavad või arvutavad punktis i või ii osutatud kolmandad isikud või muu selline kolmandast isikust müüja;**

b) kolmas isik esitab finantsinstitutsioonile ▯ andmed, teabe **või riskinäitajad** investeeringifondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõude arvutamiseks vastavalt lõike 1 punktis a osutatud meetodile;

c) finantsinstitutsiooni välisaudiitor on kinnitanud punktis b osutatud kolmanda isiku andmete, teabe **või riskinäitajate** piisavust ning finantsinstitutsiooni pädeval asutusel on taotluse korral piiramatult juurdepääs nende andmetele, sellele teabele **või nendele riskinäitajatele**.

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 4 sätestatud meetodi kohaldamisel hüpoteetiliste portfelli kindlaksmääramise metoodika tehnilisi elemente, sealhulgas viisi, kuidas finantsinstitutsioonid võtavad metoodikas asjakohasel juhul arvesse maksimaalset finantsvõimendust.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

137) Artikli 325q lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Välisvaluuta veariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad välisvaluuta suhtes tundliku alusvaraga optsioonide suhtes, on valuutapaaride vaheliste vahetuskursside eeldatavad volatiilsused. Need eeldatavad volatiilsused määratakse järgmistele lõpptähtaegadele kooskõlas vastavate optsioonide lõpptähtaegadega, mille suhtes kohaldatakse omavahendite nõudeid: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat.“;

138) Artikli 325s lõikes 1 asendatakse s_k valem järgmisega:

$$s_k = \frac{V_i(0,01 + vol_{k,x,y}) - V_i(vol_{k,x,y})}{0,01} \cdot vol_k$$

139) Artiklit 325t muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimesest lõigust võivad pädevad asutused nõuda, et finantsinstitutsioon, kellele on antud luba kasutada 1b. peatükis sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit, kasutaks käesoleva peatüki kohaste tundlikkuste arvutamisel artikli 325 lõikes 3 sätestatud arvutamise- ja aruandlusnõuete täitmiseks oma sisemudeli meetodi riskimõõtmisüsteemi hinnastamisfunktsioone.“;

b) lõike 5 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil või finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli üksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamisel kasumist ja kahjumist;“;

c) lõike 6 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil või finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli üksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamisel kasumist ja kahjumist;“;

139a) Artiklit 325u muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 4 lisatakse järgmine punkt:

„ca) instrumendi ainus eesmärk on maandada kauplemisportfelli tururiske, mis tekitavad jääkriskide omavahendite nõude, tingimusel et finantsinstitutsioon on pädevale asutusele veenvalt tõendanud, et instrumendi tuleks käsitada riskimaandamispositsioonina.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„5a. Lõike 4 punkti ca kohaldamisel töötab EBA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimused, mida pädev asutus peab hindama, et teha kindlaks, kas instrument on riskimaandamispositsioon.

EBA esitab nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 31. detsembriks 2024.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

140) Artiklisse 325v lisatakse lõige 3:

„3. Kaubeldavate muu kui väärtpaberistamise krediituletisinstrumentide ja aktsiatel põhinevate tuletisinstrumentide puhul määratakse iga üksiku komponendi ootamatult makseviivitusse sattumise summad aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit kohaldades.“;

141) Artiklisse 325y lisatakse **järgmised lõiked:**

„6. Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediitkvaliteedi kategooria, mis vastab krediitkvaliteedi kategooriale, mis sellele määratakse II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodi alusel.

6a. Finantsinstitutsiooni oma võla pikad ja lühikesed positsioonid tuleks makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamisest välja jätta.“;

142) Artikli 325ab lõige 2 jäetakse välja;

143) Artikli 325ae lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Riskitegurite riskikaalud, mis põhinevad artikli 325bd lõike 7 punktis b osutatud kõige likviidsema valuuta alamkategooria valuutadel ja finantsinstitutsiooni omavääringul, on järgmised:

- a) riskivaba intressimäära riskitegurite puhul lõike 1 tabelis 3 osutatud riskikaalud, jagatuna $\sqrt{2}$;
- b) inflatsiooniriski teguri ja eri valuutade alusriski tegurite puhul lõikes 2 osutatud riskikaalud, jagatuna $\sqrt{2}$.“;

144) Artiklit 325ah muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) tabelis 4 asendatakse rühma 13 sektor järgmisega:

„Finantssektori asutused, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, tugilaenuandjad ja pandikirjad.“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediitkvaliteedi kategooria, mis vastab krediitkvaliteedi kategooriale,

mis sellele määratakse II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodi alusel.“;

b) lisatakse lõige 3:

„3. Erandina lõikest 2 võib finantsinstitutsioon määrata reitinguta pandikirja riskipositsiooni rühma 4, kui pandikirja emiteerinud finantsinstitutsioonil on krediitkvaliteedi aste 1–3.“;

145) Artikli 325ai lõikes 1 asendatakse mõiste „p_{kl} (name)“ järgmisega:

„p_{kl} (name) on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed; see on 35, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on artikli 325ah lõike 1 tabeli 4 rühmades 1–18, vastasel juhul on see 80 %“;

146) Artiklis 325aj asendatakse mõiste „γ_{bc} (rating)“ järgmisega:

„γ_{bc} (rating) on:

- a) 1, kui rühmad b ja c on rühmad 1–17 ja mõlemal rühmal on sama krediitkvaliteedi kategooria (kas krediitkvaliteedi aste 1–3 või krediitkvaliteedi aste 4–6); vastasel juhul on see 50 %; selle arvutuse tegemisel käsitletakse rühma 1 rühmana, mis kuulub samasse krediitkvaliteedi kategooriasse mis rühmad, millel on krediitkvaliteedi aste 1–3;
- b) 1, kui rühm b või c on rühm 18;
- c) 1, kui rühm b või c on rühm 19 ja teise rühma krediitkvaliteedi aste on 1–3; vastasel juhul on see 50 %;
- d) 1, kui rühm b või c on rühm 20 ja teise rühma krediitkvaliteedi aste on 4–6; vastasel juhul on see 50 %;“;

147) Artiklit 325ak muudetakse järgmiselt:

a) tabelis 6 asendatakse rühma 13 sektor järgmisega:

„Finantssektori asutused, sealhulgas krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus, tugilaenuandjad ja pandikirjad“;

b) lisatakse järgmised lõigud:

„Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediitkvaliteedi kategooria, mis vastab krediitkvaliteedi kategooriale, mis sellele määratakse II jaotise 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodi alusel.

Erandina teisest lõigust võib finantsinstitutsioon määrata reitinguta pandikirja riskipositsiooni rühma 4, kui pandikirja emiteerinud finantsinstitutsioonil on krediitkvaliteedi aste 1–3.“;

148) Artikli 325am lõikesse 1 lisatakse lõige 3:

„3. Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse riskipositsioonile krediitkvaliteedi kategooria, mis vastab krediitkvaliteedi kategooriale, mis sellele määratakse II

jaotise 2. peatükis sätestatud krediidiriski standardmeetodi alusel.“;

149) Artikli 325as tabelit 9 muudetakse järgmiselt:

a) rühma 3 nimetus asendatakse järgmisega:

„Energeetika – elekter“;

b) lisatakse järgmine väli:

– 3a	– Energeetika heitkogustega kauplemine	–	– 40 %
------	--	---	--------

“;

150) Artiklit 325ax muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Vegariski tegurite rühmad on sarnased deltariski tegurite rühmadega, mis on kehtestatud kooskõlas käesoleva peatüki 3. jao 1. alajaoga.

2. Vegariski tegurite suhtes olevate tundlikkuste riskikaalud määratakse vastavalt riskitegurite riskiklassile järgmiselt:

Tabel 11

Riskiklass	Riskikaalud
Intressimäära üldrisk	100 %
Krediidimarginaali risk muu kui väärtpaberistamise puhul	100 %
Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisatud väärtpaberistamise krediidimarginaali risk	100 %
Alternatiivsesse korrelatsioonil põhinevasse kauplemisportfelli lisamata väärtpaberistamise krediidimarginaali risk	100 %
Omakapital (suure turukapitalisatsiooniga ja indeksid)	77,78 %
Omakapital (väikse turukapitalisatsiooniga ja muu sektor)	100 %
Kaup	100 %

Valuuta	100 %
---------	-------

b) lõige 3 jäetakse välja;

ba) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Üldise intressimäära, krediidimarginaali riski ja kauba kumerusriski tegurite puhul on kumerusriski kaal iga sellise kõvera kõikide punktide paralleelne muutus, mis põhineb 1. alajaos osutatud asjaomase rühma puhul ette nähtud suurimal deltariski kaalul.“;

151) Artiklit 325az muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioon võib tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit, kui finantsinstitutsioon täidab kõiki käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.“;

c) lõike 2 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

i) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) kauplemisüksused on täitnud artikli 325bf lõikes 3 sätestatud järelestimise nõuded;

d) kauplemisüksused on täitnud artiklis 325bg sätestatud kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõuded;“;

ii) lisatakse punkt g:

„g) kauplemisüksustele ei ole määratud ühtegi investeerimisfondides olevat positsiooni, mis vastavaks artikli 104 lõike 7 punktis b sätestatud tingimusele.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Finantsinstitutsioon, kes on saanud loa kasutada alternatiivset sisemudeli meetodit, täidab ka artikli 325 lõikes 3 sätestatud aruandlusnõuet.“;

ca) lõike 8 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) hindamismetoodika, mille alusel pädevad asutused kontrollivad seda, kas finantsinstitutsioon vastab käesolevas peatükis sätestatud nõuetele.“;

d) lõike 9 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) piirduda lisandi arvutamisel sellega, mis saadakse hüpoteetiliste muutuste järelestimise kohastest ületamistest, nagu on osutatud artikli 325bf lõikes 6;“;

ii) lisatakse punkt c:

„c) jätta lisandi arvutamisest välja ületamised, mida tõendab

hüpoteetiliste või tegelike muutuste järeltestimine, nagu on osutatud artikli 325bf lõikes 6;“;

152) Artiklisse 325ba lisatakse lõige 3:

„3. Alternatiivset sisemudelit kasutav finantsinstitutsioon arvutab kõigi valuuta- või kaubariske tekitavate kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelliväliste positsioonide tururiski omavahendite kogunõuded vastavalt järgmisele valemile:

$$AIMA_{total} = \min (AIMA + PLA_{addon} + ASA_{non-aima}; ASA_{all portfolio}) + \max (AIMA - AS_{A_{aima}}; 0)$$

kus:

AIMA = lõigetes 1 ja 2 osutatud omavahendite nõuete summa;

PLA_{addon} = artikli 325bg lõikes 2 osutatud täiendavate omavahendite nõue;

ASA_{all portfolio} = tururiski omavahendite nõuded, mis on arvatud artikli 325 lõike 1 punktis a osutatud alternatiivse standardmeetodi kohaselt kõigi valuuta- või kaubariske tekitavate kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelliväliste positsioonide portfelli kohta;

ASA_{non-aima} = tururiski omavahendite nõuded, mis on arvatud artikli 325 lõike 1 punktis a osutatud alternatiivse standardmeetodi kohaselt valuuta- või kaubariske tekitavate kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelliväliste positsioonide portfelli puhul, mille puhul finantsinstitutsioon **kasutab** tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks **alternatiivset standardmeetodit**;

AS = tururiski omavahendite nõuded, mis on arvatud artikli 325 lõike 1 punktis a osutatud alternatiivse standardmeetodi kohaselt valuuta- või kaubariske tekitavate kauplemisportfelli positsioonide ja kauplemisportfelliväliste positsioonide portfelli puhul, mille puhul finantsinstitutsioon kasutab tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artikli 325 lõike 1 punktis b osutatud meetodit;“;

153) Artiklisse 325bc lisatakse lõige 6:

„6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada käesolevas artiklis osutatud riskimõõtmise mudelis andmesisendite kasutamise kriteeriume, sealhulgas andmete täpsuse kriteeriume ja andmesisendite kalibreerimise kriteeriume, kui turuandmed on ebapiisavad.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [9 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“

154) Artiklit 325be muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Pädevad asutused võivad lubada finantsinstitutsioonil kasutada lõikes 1

osutatud hindamise eesmärgil kolmandast isikust müüjate esitatud turuandmeid.“;

b) lisatakse lõige 1a:

„1a. Pädevad asutused võivad nõuda, et finantsinstitutsioon ei käsitaks modelleeritavana riskiteguri, mille finantsinstitutsioon on hinnanud modelleeritavaks vastavalt lõikele 1, kui riskiteguri suhtes kohaldatavate tulevaste šokkide stsenaariumide kindlaksmääramiseks kasutatud andmesisendid ei vasta pädevaid asutusi rahuldaval viisil artikli 325bc lõikes 6 osutatud nõuetele.“;

c) lisatakse lõige 2a:

„2a. Erakorraliste asjaolude korral, mis esinevad ajal, mil teatav kauplemistegevus finantsturgudel oluliselt väheneb, võivad pädevad asutused lubada kõigil käesolevas peatükis sätestatud meetodit kasutataval finantsinstitutsioonidel käsitada modelleeritavana mõningaid riskitegureid, mida kõnealused finantsinstitutsioonid on lõike 1 kohaselt hinnanud mittemodelleeritavateks, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) riskitegurid, mille suhtes käsitlust kohaldatakse, vastavad kauplemistegevusele, mis on finantsturgudel märkimisväärselt vähenenud;
- b) käsitlust kohaldatakse ajutiselt ja mitte kauem kui kuus kuud ühe majandusaasta jooksul;
- c) esimeses lõigus osutatud käsitus ei vähenda oluliselt seda kohaldavate finantsinstitutsioonide tururiski omavahendite kogunõudeid;
- d) pädevad asutused teavitavad EBAd viivitamata igast otsusest lubada finantsinstitutsioonidel kohaldada käesolevas peatükis sätestatud meetodit, et käsitada modelleeritavana mõningaid mittemodelleeritavaks hinnatud riskitegureid, samuti asjaomasest kauplemistegevusest ning põhjendavad seda otsust.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada kriteeriume riskitegurite modelleeritavuse hindamiseks kooskõlas lõikega 1, sealhulgas juhul, kui kasutatakse **kolmandast isikust müüjate esitatud** turuandmeid, ning sellise hindamise sagedust.

EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 9 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

155) Artiklit 325bf muudetakse järgmiselt:

- a) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:
- i) esimese lõigu sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:
„Korrutustegur (mc) on vähemalt 1,5 ja lisandi summa, mis on kindlaks määratud kooskõlas tabeliga 3. Lõikes 5 osutatud portfelli puhul arvutatakse lisand viimase 250 tööpäeva jooksul toimunud ületamiste arvu põhjal, mida tõendab finantsinstitutsiooni poolt kooskõlas käesoleva lõigu punktiga a arvutatud VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse järeltestimine. Lisandi arvutamisel kohaldatakse järgmisi nõudeid:“;
  - ii) viimane lõik asendatakse järgmisega:
„Erakorraliste asjaolude korral võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonil:
    - a) piirata lisandi arvutamist sellega, mis saadakse hüpoteetiliste muutuste järeltestimise kohastest ületamistest, kui tegelike muutuste järeltestimise kohaste ületamiste arv ei tulene finantsinstitutsiooni alternatiivse sisemudeli puudustest;
    - b) jätta lisandi arvutamisest välja hüpoteetiliste või tegelike muutuste järeltestimise teel tõendatud ületamised, kui need ei tulene finantsinstitutsiooni alternatiivse sisemudeli puudustest.“;
  - iii) lisatakse järgmine lõik:
„Esimese lõigu kohaldamisel võivad pädevad asutused suurendada mc väärtust üle kõnealuses lõigus osutatud summa, kui finantsinstitutsiooni alternatiivses sisemudelis esineb puudusi, mis ei võimalda tururiski omavahendite nõuet nõuetekohaselt mõõta.“;
- b) lõige 8 asendatakse järgmisega:
„8. Erandina käesoleva artikli lõigetest 2 ja 6 võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonil mitte arvestada ületamist, kui tema portfelli väärtuse ühepäevane muutus, mis ületab asjaomase finantsinstitutsiooni sisemudeliga arvutatud seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse, on seostatav mittemodelleeritava riskiteguriga.“;
- c) lisatakse lõige 10:
„10. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimusi ja kriteeriumeid, mille kohaselt võib lubada finantsinstitutsioonil mitte arvestada ületamist, kui tema portfelli väärtuse ühepäevane muutus, mis ületab asjaomase finantsinstitutsiooni sisemudeliga arvutatud seonduva VaR meetodiga saadud riskihinnangu väärtuse, on seostatav mittemodelleeritava riskiteguriga.
- EBA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

156) Artiklit 325bg muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1–2 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsiooni kauplemisüksus täidab kasumi ja kahjumi tekkeallikate määramise nõudeid, kui kõnealuse kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on finantsinstitutsiooni riskimõotmise mudelile tuginedes kas lähedased või piisavalt lähedased kõnealuse kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele, arvestades finantsinstitutsiooni hinnastamismudelit.

2. Olenemata lõikest 1 arvutab finantsinstitutsioon juhul, kui tema riskimõotmismudelil põhinevad kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on piisavalt lähedased kõnealuse kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele, arvestades finantsinstitutsiooni hinnastamismudelit, kõigi sellele kauplemisüksusele määratud positsioonide puhul täiendavate omavahendite nõude lisaks artikli 325ba lõigetes 1 ja 2 osutatud omavahendite nõuetele.

■ ;

b) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) kriteeriumid, millega määratakse kindlaks, kas kauplemisüksuse portfelli väärtuse teoreetilised muutused on lõike 1 kohaldamisel kas lähedased või piisavalt lähedased kauplemisüksuse portfelli väärtuse hüpoteetilistele muutustele, võttes arvesse rahvusvahelisi regulatiivseid arengusuundi;

b) lõikes 2 osutatud täiendavate omavahendite nõue;“;

ii) punkt e jäetakse välja;

iii) viimased kaks lõiku asendatakse järgmisega:

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [9 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

157) Artiklit 325bh muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse punkt i:

„i) investeerimisfondides olevate positsioonide puhul vaatavad finantsinstitutsioonid investeerimisfondide aluspositsioonid läbi vähemalt kord

nädalas, et arvutada omavahendite nõuded vastavalt käesolevale peatükile; **kui finantsinstitutsioon vaatab need läbi harvemini kui kord päevas, teeb ta kindlaks, mõõdab ja jälgib riske, mis tulenevad läbivaatamisest harvemini kui kord päevas, ning väldib märkimisväärsete riskide alahindamist;** finantsinstitutsioon, kellel ei ole piisavaid andmesisendeid või piisavat teavet investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõude arvutamiseks vastavalt aluspositsioonide arvessevõtmise meetodile, võib selliste andmesisendite või sellise teabe hankimisel tugineda kolmandale isikule, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- i) kolmas isik on üks järgmistest:
  - investeerimisfondi deponitoorium või deponitooriumina tegutsev finantseerimisasutus, tingimusel et investeerimisfond investeerib üksnes väärtpaberitesse ning hoiustab kõik väärtpaberid kõnealuses deponitooriumis või deponitooriumina tegutsevas finantseerimisasutuses;
  - muude kui käesoleva alapunkti i esimese taandega hõlmatud investeerimisfondide puhul selle fondi valitseja, tingimusel et investeerimisfondi valitseja vastab artikli 132 lõike 3 punktis a sätestatud kriteeriumidele;
  - **kolmandast isikust müüja tingimusel, et andmeid, teavet või riskinäitajaid esitavad või arvutavad alapunktide i või ii kohased kolmandad isikud või muu selline kolmandast isikust müüja;**
- ii) kolmas isik esitab finantsinstitutsioonile **andmed**, teabe **või riskinäitajad**, et arvutada esimeses lõigus osutatud meetodi kohaselt investeerimisfondis oleva positsiooni tururiski omavahendite nõue;
- iii) finantsinstitutsiooni välisaudiitor on kinnitanud alapunktis ii osutatud kolmanda isiku andmete, teabe **või riskinäitajate** piisavust ning finantsinstitutsiooni pädeval asutusel on taotluse korral piiramatu juurdepääs nendele andmetele, sellele teabele **või nendele riskinäitajatele**.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Finantsinstitutsioon võib kasutada empiirilisi korrelatsioone laiades riskitegurite kategooriates ning artikli 325bb lõikes 1 osutatud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja UEST arvutamiseks riskitegurite laiades kategooriates üksnes siis, kui finantsinstitutsiooni meetod nende korrelatsioonide mõõtmiseks on nõuetekohane, vastab kohaldatavatele likviidsusperioodidele või finantsinstitutsiooni pädeva asutuse heakskiidul artikli 325bc lõikes 1 sätestatud kümnapäevasele baasperioodile ja seda rakendatakse terviklikult.“;

c) lõige 3 jäetakse välja;

158) artikli 325bi lõike 1 punkti b muudetakse järgmiselt:

„b) finantsinstitutsioonil on kauplemisüksustest sõltumatu riskikontrolli üksus, kes annab aru otse kõrgemale juhtkonnale. Kõnealune üksus

- i) vastutab käesoleva peatüki kohaldamisel alternatiivse sisemudeli meetodi puhul kasutatavate sisemiste riskimõõtmise mudelite väljatöötamise ja rakendamise eest;
- ii) vastutab üldise riskijuhtimissüsteemi eest;
- iii) koostab ja analüüsib igapäevaseid aruandeid tururiskide omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatud sisemudeli väljundite kohta ning seoses kauplemislimiitidega võetavate meetmete asjakohasuse kohta.

Käesoleva peatüki kohaldamisel teeb alternatiivse sisemudeli meetodi puhul kasutatavate sisemiste riskimõõtmismudelite esmase ja jätkuva valideerimise riskikontrolli üksusest eraldiseisev valideerimisüksus.“;

158a) Artikli 325bl lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Finantsinstitutsiooni oma võla pikad ja lühikesed positsioonid tuleks makseviivituse riski omavahendite nõuete arvutamisest välja jätta.“;

159) Artiklit 325bp muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

-i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) makseviivituse tõenäosuste alammääraks kehtestatakse 0,01 % pandikirjade emitentide puhul ja 0,03 % kõigi teiste emitentide puhul; riskipositsioonidele, millele vastavalt II jaotise 2. peatükile määratakse krediidiriski standardmeetodi alusel 0 % riskikaal, alammäära ei kehtestata;“;

i) punktid d ja e asendatakse järgmisega:

„d) finantsinstitutsioon, kellele on antud luba hinnata makseviivituse tõenäosusi kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga asjaomasele emitendile vastava riskipositsiooni klassi ja reitingusüsteemi puhul, kasutab selles sätestatud meetodikat kõnealuse emitendi makseviivituse tõenäosuste arvutamiseks, kui hindamiseks vajalikud andmed on kättesaadavad;

e) finantsinstitutsioon, kellele ei ole antud luba hinnata punktis d osutatud makseviivituse tõenäosusi, töötab välja sisemise meetodika või kasutab väliseid allikaid, et hinnata kõnealuseid makseviivituse tõenäosusi kooskõlas käesoleva artikli kohaste makseviivituse tõenäosuse hinnangute suhtes kohaldatavate nõuetega.“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti d kohaldamisel on andmed asjaomase kauplemisportfelli positsiooni emitendi makseviivituse tõenäosuste hindamiseks kättesaadavad, kui finantsinstitutsioonil on arvutamise kuupäeval sama võlgniku suhtes kauplemisportfelli vaheline positsioon, mille kohta ta

hindab makseviivituse tõenäosusi kooskõlas II jaotise 3. peatüki 1. jaoga, et arvutada kõnealusel peatükis sätestatud omavahendite nõuded.“;

b) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) finantsinstitutsioon, kellele on antud luba hinnata makseviivitusest tingitud kahjumäära vastavalt II jaotise 3. peatüki 1. jaole asjaomasele riskipositsioonile vastava riskipositsiooni klassi ja reitingusüsteemi puhul, kasutab selles sätestatud meetodikat, et arvutada kõnealusel emitendi makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud, kui hindamiseks vajalikud andmed on kättesaadavad;

d) finantsinstitutsioon, kellele ei ole antud luba hinnata punktis c osutatud makseviivitusest tingitud kahjumäära, töötab välja sisemise meetodika või kasutab väliseid allikaid makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamiseks kooskõlas käesoleva artikli kohaste makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute suhtes kohaldatavate nõuetega.“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Punkti c kohaldamisel on andmed kauplemisportfelli positsiooni asjaomase emitendi makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamiseks kättesaadavad, kui finantsinstitutsioonil on arvutamise kuupäeval sama riskipositsiooni suhtes kauplemisportfelliga seotud positsioon, mille puhul ta hindab makseviivitusest tingitud kahjumäära vastavalt II jaotise 3. peatüki 1. jaole, et arvutada oma kõnealusel peatükis sätestatud omavahendite nõuded.“;

160) Artikli 337 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõike 1 kohaldamise eesmärgil riskikaalude kindlaksmääramisel kasutavad finantsinstitutsioonid üksnes II jaotise 5. peatüki 3. jaos sätestatud meetodit.“;

161) Artikli 338 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Käesoleva artikli kohaldamisel määrab finantsinstitutsioon oma korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli kindlaks vastavalt artikli 325 lõigetele 6, 7 ja 8.

2. Finantsinstitutsioon määrab korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli spetsiifilise riski omavahendite nõudeks järgmistest summadest suurema:

- a) spetsiifilise riski omavahendite nõuete kogusumma, mida kohaldataks ainult korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli pikkade netopositsioonide suhtes;
- b) spetsiifilise riski omavahendite nõuete kogusumma, mida kohaldataks ainult korrelatsioonil põhineva kauplemisportfelli lühikeste netopositsioonide suhtes.“;

162) artikli 352 lõige 2 jäetakse välja;

163) **Artiklit 361 muudetakse järgmiselt:**

a) punkt c jäetakse välja;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid teavitavad pädevaid asutusi sellest, kuidas nad käesolevat artiklit kasutavad.“;

164) III osa IV jaotise 5. peatükk jäetakse välja;

165) artiklisse 381 lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva jaotise kohaldamisel on „krediidiväärtuse korrigeerimise risk“ kahjurisk, mis tuleneb vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli krediidiväärtuse korrigeerimise väärtuse muutustest, nagu on sätestatud esimeses lõigus, tulenevalt vastaspoole krediidimarginaali riski tegurite ja muude tehinguportfellis kajastuvate riskitegurite muutustest.“;

166) artiklit 382 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Finantsinstitutsioon võtab lõikes 1 nõutud omavahendite arvutamisel arvesse väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid, mida hinnatakse õiglases väärtuses finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatava raamatupidamistava kohaselt, kui finantsinstitutsiooni kõnealustest tehingutest tulenevad krediidiväärtuse korrigeerimise riski positsioonid on olulised.“;

b) lisatakse lõiked 4a ja 4b:

„4a. Erandina lõikest 4 võib finantsinstitutsioon otsustada arvutada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, kasutades artiklis 382a osutatud kohaldatavaid meetodeid nende tehingute puhul, mis on lõike 4 kohaselt välja jäetud, kui finantsinstitutsioon kasutab kõlblikke riskimaandusi, mis on kindlaks määratud vastavalt artiklile 386, et maandada nende tehingute krediidiväärtuse korrigeerimise riski. Finantsinstitutsioonid kehtestavad põhimõtted, et täpsustada, millal nad otsustavad täita selliste tehingute krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded.

4b. Finantsinstitutsioonid esitavad oma pädevatele asutustele aruande kõigi lõikes 4 osutatud tehingute krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutuste tulemuste kohta. Kõnealuse aruandlusnõude kohaldamisel arvutavad finantsinstitutsioonid krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, kasutades artikli 382a lõikes 1 sätestatud asjakohaseid meetodeid, mida nad oleksid kasutanud krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude täitmiseks, kui need tehingud ei oleks lõike 4 kohaselt kohaldamisalast välja jäetud.“;

c) lisatakse lõige 6:

„6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada tingimusi ja kriteeriume, mida **finantsinstitutsioonid** kasutavad, et hinnata, kas krediidiväärtuse korrigeerimise riski positsioonid, mis tulenevad õiglases väärtuses hinnatavatest väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutest, on

olulised, ning sellise hindamise sagedust.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 2 aastat pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.“;

167) Lisatakse järgmine artikkel 382a:

„Artikkel 382a

Meetodid krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks

1. Finantsinstitutsioon arvutab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded kõigi artiklis 382 osutatud tehingute puhul, kasutades järgmisi meetodeid:

- a) artiklis 383 sätestatud standardmeetodit, kui pädevad asutused on andnud finantsinstitutsioonile loa seda meetodit kasutada;
- b) artiklis 384 sätestatud põhimeetodit;
- c) artiklis 385 sätestatud lihtsustatud meetodit, kui finantsinstitutsioon vastab kõnealuse artikli lõikes 1 sätestatud tingimustele.

2. Finantsinstitutsioon ei kasuta lõike 1 punktis c osutatud meetodit koos lõike 1 punktis a või b osutatud meetoditega.

3. Finantsinstitutsioon võib krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks kombineerida püsivalt lõike 1 punktides a ja b osutatud meetodeid järgmistel juhtudel:

- a) eri vastaspoolte puhul;
- b) sama vastaspoolega tehtud erinevate kõlblike tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul;
- c) sama kõlbliku tasaarvestatavate tehingute kogumi eri tehingute puhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
  - i) finantsinstitutsioon jagab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks tasaarvestatavate tehingute kogumi kaheks hüpoteetiliseks tasaarvestatavate tehingute kogumiks ja jaotab kõik tehingud, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 punktis a osutatud meetodit, ühte hüpoteetilisse tasaarvestatavate tehingute kogumisse ja kõik tehingud, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 punktis b osutatud meetodit, teise hüpoteetilisse tasaarvestatavate tehingute kogumisse;
  - ii) punktis a osutatud jaotus peab vastama viisile, kuidas finantsinstitutsioon määrab kindlaks raamatupidamise eesmärgil arvutatud krediiväärtuse korrigeerimise õigusliku tasaarvestuse;

- iii) pädevate asutuste antud luba kasutada lõike 1 punktis a osutatud meetodit piirdub hüpoteetilise tasaarvestatavate tehingute kogumiga, mille puhul finantsinstitutsioon kasutab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arutamiseks lõike 1 punktis a osutatud meetodit.

Finantsinstitutsioonid kehtestavad põhimõtted, et selgitada, kuidas nad kasutavad lõike 1 punktides a ja b osutatud ning käesolevas lõikes sätestatud meetodite kombinatsiooni püsivalt krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arutamiseks.“;

168) Artikkel 383 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 383

Standardmeetod

1. Pädevad asutused annavad finantsinstitutsioonile loa arvutada ühe või mitme vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded, kasutades lõike 3 kohast standardmeetodit, kui nad on hinnanud, kas finantsinstitutsioon täidab järgmisi nõudeid:

- a) finantsinstitutsioon on loonud eraldi üksuse, mis vastutab finantsinstitutsiooni üldise riskijuhtimise ja krediiväärtuse korrigeerimise riski maandamise eest;
- b) finantsinstitutsioon on iga asjaomase vastaspoole jaoks välja töötanud regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeli, et arvutada kõnealuse vastaspoole krediiväärtuse korrigeerimine vastavalt artiklile 383a;
- c) iga asjaomase vastaspoole puhul on finantsinstitutsioon suuteline arvutama vähemalt kord kuus oma krediiväärtuse korrigeerimise tundlikkused asjaomaste riskitegurite suhtes, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga 383b;
- d) kõigi artikli 386 kohaselt tunnustatud kõlblike riskimaanduste positsioonide puhul, mida võetakse arvesse finantsinstitutsiooni krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arutamiseks standardmeetodi abil, on finantsinstitutsioon suuteline arvutama vähemalt kord kuus kõnealuste positsioonide tundlikkused asjaomaste riskitegurite suhtes, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga 383b.

Punkti c kohaldamisel tähendab vastaspoole krediiväärtuse korrigeerimise tundlikkus riskiteguri suhtes kõnealuse krediiväärtuse korrigeerimise väärtuse suhtelist muutust, mis tuleneb selle krediiväärtuse korrigeerimise ühe asjaomase riskiteguri väärtuse muutusest, mis on arvatud finantsinstitutsiooni regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeli alusel vastavalt artiklitele 383i–383j.

Punkti d kohaldamisel tähendab kõlblike riskimaanduses olevate positsioonide tundlikkus riskiteguri suhtes kõnealuse positsiooni väärtuse suhtelist muutust, mis tuleneb selle positsiooni ühe asjaomase riskiteguri väärtuse muutusest, mis on arvatud finantsinstitutsiooni hinnastamismudeli alusel vastavalt artiklitele 383i–383j.

2. Krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „riskiklass“ – üks järgmistest kategooriatest:
  - i) intressirisk;
  - ii) vastaspoole krediidimarginaali risk;
  - iii) võrdlusaluseks olev krediidimarginaali risk;
  - iv) aktsiarisk;
  - v) kaubarisk;
  - vi) valuutarisk;
- b) „krediidiväärtuse korrigeerimise portfell“ – portfell, mis hõlmab krediidiväärtuse korrigeerimise kogusummat ja kõiki lõike 1 punktis d osutatud kõlblikke riskimaandusi;
- c) „krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma“ – krediidiväärtuse korrigeerimiste summa, mis on arvutatud regulatiivse krediidiväärtuse korrigeerimise mudeli abil kõigi lõike 1 esimeses lõigus osutatud vastaspoole puhul.

3. Finantsinstitutsioonid määravad krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded standardmeetodi abil kahe järgmise artikli 383b kohaselt arvutatud omavahendite nõude summana:

- a) deltariski omavahendite nõuded, mis hõlmavad finantsinstitutsiooni krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli muutuste riski asjaomaste mittevolaatilusega seotud riskitegurite muutuste tõttu;
- b) vegariski omavahendite nõuded, mis hõlmavad finantsinstitutsiooni krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli muutuste riski asjaomaste volaatilusega seotud riskitegurite muutuste tõttu;“;

169) Lisatakse järgmised artiklid 383a–383w:

„Artikkel 383a

Regulatiivne krediidiväärtuse korrigeerimise mudel

1. Regulatiivne krediidiväärtuse korrigeerimise mudel, mida kasutatakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks vastavalt artiklile 383, peab olema sisuliselt usaldusväärne, seda tuleb rakendada terviklikult ja see peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- a) regulatiivse krediidiväärtuse korrigeerimise mudeli abil peab olema võimalik modelleerida asjaomase vastaspoole krediidiväärtuse korrigeerimist, kajastades asjakohasel juhul tasaarvestuse ja võimendustagatise lepinguid tasaarvestatavate tehingute kogumi tasandil kooskõlas käesoleva artikliga;
- b) finantsinstitutsioon hindab punktis a osutatud vastaspoole makseviivituse

tõenäosusi tulenevalt vastaspoole krediidimarginaali riskidest ja selle vastaspoole **turukonsensuslikku eeldatavat** makseviivitusest tingitud kahjumäära;

- c) punktis a osutatud makseviivitusest tingitud oodatav kahjumäär on sama mis punktis b osutatud **turukonsensuslik eeldatav** makseviivitusest tingitud kahjumäär, välja arvatud juhul, kui finantsinstitutsioon suudab põhjendada, et kõnealuse vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli nõudeõiguse järk erineb selle vastaspoole emiteeritud kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata võlakirjade nõudeõiguse järgust;
- d) mis tahes ajahetkel tulevikus arvutatakse vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli simuleeritud allahinnatud tulevane riskipositsioon riskipositsioonide mudeli alusel, hinnates ümber kõik selle portfelli tehingud nende tehingute jaoks oluliste tururiski tegurite simuleeritud ühiste muutuste alusel asjakohase arvu stsenaariumide abil ning diskonteerides hinnad arvutamise kuupäevani, kasutades riskivabasisid intressimäärasid;
- e) regulatiivse krediidiväärtuse korrigeerimise mudeliga on võimalik modelleerida olulist sõltuvust tehingute portfelli simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni ja vastaspoole krediidimarginaali riskide vahel;
- f) kui portfelli tehingud kuuluvad tasaarvestatavate tehingute kogumisse, mille suhtes kohaldatakse võimendustagatise lepingut ja igapäevaselt turuhinnas hindamist, kajastatakse selle lepingu raames antud ja saadud tagatist riskimaandusena simuleeritud allahinnatud tulevases riskipositsioonis, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
  - i) finantsinstitutsioon määrab **█** tasaarvestatavate tehingute kogumi asjakohase riski võimendustagatise perioodi kindlaks kooskõlas artikli 285 lõigetes 2 ja 5 sätestatud nõuetega ning kajastab seda võimendustagatise perioodi simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamisel;
  - ii) kõiki võimendustagatise lepingu kohaldatavaid omadusi, sealhulgas lisatagatise nõuete esitamise sagedust, lepingu kohaselt kõlbliku tagatise liiki, künniseid, minimaalseid ülekandesummasid, sõltumatuid tagatise ja alustamise tagatise, kajastatakse nii finantsinstitutsiooni kui ka vastaspoole puhul asjakohaselt simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamisel;
  - iii) finantsinstitutsioon on loonud tagatiste haldamise üksuse, mis on kooskõlas artikliga 287 kõigi tagatiste puhul, mida aktsepteeritakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel standardmeetodit kasutades.

Punkti a kohaldamisel on krediidiväärtuse korrigeerimine plussmärgiga ja selle arvutamisel võetakse aluseks vastaspoole makseviivitusest tingitud oodatav kahjumäär, vastaspoole tulevikus tekkida võiva makseviivituse tõenäosuste asjakohane kogum ja asjaomase vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli

asjakohaste simuleeritud allahinnatud tulevaste riskipositsioonide kogum tulevastel ajahetkedel kuni kõnealuse portfelli pikima tehingu lõpptähtajani.

Kui vastaspoole krediidiriski vahetustehingute marginaalid on turul jälgitavad, kasutab finantsinstitutsioon punkti b kohaldamisel neid marginaale. Kui sellised krediidiriski vahetustehingute marginaalid ei ole kättesaadavad, kasutab finantsinstitutsioon ühte järgmistest meetoditest:

- i) vastaspoole emiteeritud muude instrumentide krediidiriski marginaale, mis kajastavad kehtivaid turutingimusi;
- ii) marginaali asendajaid, mis on vastaspoole reitingut, majandusharu ja piirkonda arvestades asjakohased.

Punktis d osutatud põhjenduse puhul ei muuda vastaspoolelt saadud tagatis riskipositsiooni nõudeõiguse järku.

Punkti f alapunkti iii kohaldamisel ei nõuta finantsinstitutsioonilt juhul, kui ta on juba loonud sellise üksuse artiklis 283 osutatud sisemudeli meetodi kasutamiseks, täiendavat tagatiste haldamise üksuse loomist, kui ta tõendab oma pädevatele asutustele, et kõnealune üksus vastab artiklis 287 sätestatud nõuetele kogu tagatise puhul, mida aktsepteeritakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks standardmeetodi abil.

2. Regulaatiivset krediidiväärtuse korrigeerimise mudelit kasutav finantsinstitutsioon peab täitma kõiki järgmisi kvalitatiivseid nõudeid:

- a) lõike 1 punktis d osutatud riskipositsiooni mudel on osa finantsinstitutsiooni sisemisest krediidiväärtuse korrigeerimise riski juhtimise süsteemist, mis hõlmab krediidiväärtuse korrigeerimise ja krediidiväärtuse korrigeerimise riski tuvastamist, mõõtmist, juhtimist, heakskiitmist ja sisearuandlust raamatupidamise eesmärgil;
- b) finantsinstitutsioon on kehtestanud korra, millega tagatakse lõike 1 punktis d osutatud riskipositsiooni mudeliga seotud dokumenteeritud sisemiste eeskirjade, kontrollide, mudeli tulemuslikkuse hindamise ja menetluste järgimine;
- c) finantsinstitutsioonil on sõltumatu kontrolliüksus, kes vastutab lõike 1 punktis d osutatud riskipositsiooni mudeli tegeliku esmase ja jätkuva valideerimise eest. See üksus on ärikrediidist ja kauplemisüksustest, sealhulgas artikli 383 lõike 1 punktis a osutatud üksusest sõltumatu ning annab aru otse kõrgemale juhtkonnale; tal peab olema piisav arv töötajaid, kellel on selle eesmärgi täitmiseks vajalikul tasemel oskused;
- d) finantsinstitutsiooni kõrgem juhtkond osaleb aktiivselt riskikontrolli protsessis ja käsitleb krediidiväärtuse korrigeerimise riski kontrolli äritegevuse olulise osana, millele tuleb eraldada asjakohased vahendid;
- e) finantsinstitutsioon dokumenteerib lõike 1 punktis d osutatud riskipositsiooni mudeli esmase ja jätkuva valideerimise protsessi nii üksikasjalikult, et kolmas isik saaks aru mudelite toimimisest, nende piirangutest ja peamistest eeldustest

ning analüüsi uuesti teha. Dokumentides sätestatakse nii jätkuva valideerimise minimaalne sagedus kui ka muud asjaolud (näiteks turukäitumise järsk muutus), mille alusel täiendav valideerimine läbi viiakse; selles kirjeldatakse, kuidas valideeritakse andmevooge ja portfelle, milliseid analüüse kasutatakse ja kuidas koostatakse vastaspoole tüüpilisi portfelle;

- f) lõike 1 punktis a osutatud riskipositsiooni mudelis kasutatud hinnastamismudeleid testitakse osana mudeli esialgselt ja jätkuvast valideerimisprotsessist kindla simuleeritud tururiski tegurite stsenaariumi puhul paljude erinevate turuolukordade asjakohaste sõltumatute võrdlusaluste alusel. Optsioonide hinnastamise mudelites tuleb arvesse võtta optsiooni väärtuse mittelineaarsust tururiski tegurite suhtes;
- g) käesoleva lõike punktis a osutatud finantsinstitutsiooni sisemine krediiväärtuse korrigeerimise riski juhtimise süsteem vaadatakse korrapäraselt sõltumatult läbi finantsinstitutsiooni siseauditi protsessi käigus. Kõnealune läbivaatamine peaks hõlmama nii artikli 383 lõike 1 punktis a osutatud üksuse kui ka käesoleva lõike punktis c osutatud sõltumatu riskikontrolli üksuse tegevust;
- h) mudel, mida finantsinstitutsioon kasutab lõike 1 punktis a osutatud simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamiseks, peab kajastama tehingu tingimusi ja spetsifikatsioone ning võimendustagatise korda õigeaegselt, täielikult ja konservatiivselt. Tingimusi ja spetsifikatsioone tuleb hoida turvalises andmebaasis, mida tuleb auditeerida ametlikult ja korrapäraselt. Tehingu tingimusi ja spetsifikatsioone käsitlevate andmete ning võimendustagatise riskipositsiooni mudelisse kandamise korra suhtes tuleb rakendada samuti siseauditit ning sisemudeli ja andmeallikasüsteemide vahel peavad olema kasutusel ametlikud võrdlemisprotsessid, et pidevalt kontrollida, kas tehingu tingimusi, spetsifikatsioone ja võimendustagatise korda kajastatakse riskipositsioonide süsteemis õigesti või vähemalt konservatiivselt;
- i) praeguste ja varasemate turuandmete sisendid, mida kasutatakse finantsinstitutsiooni poolt lõike 1 punktis a osutatud simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamiseks kasutatavas mudelis, saadakse äriliinidest sõltumatult. Neid kasutatakse mudelis, mida finantsinstitutsioon kasutab lõike 1 punktis a osutatud simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni arvutamiseks õigeaegselt ja täielikult, ning neid hoitakse turvalises andmebaasis, mida auditeeritakse ametlikult ja korrapäraselt. Finantsinstitutsioonil peab tuvastatud sobimatute andmete käsitlemiseks olema hästi välja töötatud andmete terviklikkuse kontrollimise protsess. Kui mudeli aluseks on turuandmete tuginevad hinnangud, koostab finantsinstitutsioon sobivate hinnangute kindlaksmääramiseks sise-eeskirjad ning tõendab empiirilisel ja pidevalt, et hinnangud kajastavad konservatiivselt seotud riski;
- j) riskipositsiooni mudelis võetakse arvesse tehingu- ja lepingupõhist teavet, mis on vajalik, et võtta riskipositsioonid tasaarvestatavate tehingute kogumi tasandil kokku. Finantsinstitutsioon veendub selles, et tehingud määratakse

udelisiseselt asjakohasesse tasaarvestatavate tehingute kogumisse.

Punktis a osutatud krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõude arvutamiseks võivad riskipositsiooni mudelil olla erinevad spetsifikatsioonid ja eeldused, et täita kõiki artiklis 383a sätestatud nõudeid, kuid selle turusisendi andmed ja tasaarvestuse kajastamine jäävad samasuguseks, nagu kasutatakse raamatupidamises.

3. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada, kuidas finantsinstitutsioon peab makseviivituse tõenäosuse arvutamiseks kindlaks määrama lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud marginaali asendajad.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) täiendavad tehnilised elemendid, mida finantsinstitutsioon võtab arvesse vastaspoole makseviivitusest tingitud oodatava kahjumäära, vastaspoole makseviivituse tõenäosuse ja selle vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli simuleeritud allahinnatud tulevase riskipositsiooni ning krediiväärtuse korrigeerimise arvutamisel, nagu on osutatud lõike 1 punktis a;
- b) millised muud lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud vahendid on asjakohased vastaspoole makseviivituse tõenäosuse hindamiseks ja kuidas finantsinstitutsioonid seda hindamist teevad.

EBA esitab lõigetes 3 ja 4 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) tingimused, mille alusel hinnatakse standardmeetodi kasutamise laiendamise ja muutmise olulisust, nagu on osutatud artikli 383 lõikes 3;
- b) hindamismetoodika, mille alusel pädevad asutused kontrollivad seda, kas finantsinstitutsioon vastab artiklites 383 ja 383a sätestatud nõuetele.

EBA esitab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 36 *kuud* [pärast määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus täiendada käesolevat määrust, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 383b

Delta- ja vegariski omavahendite nõuded

1. Finantsinstitutsioonid kohaldavad artiklites 383c–383h kirjeldatud delta- ja vegariski tegureid ning lõigetes 2–8 sätestatud protsessi delta- ja vegariskide

omavahendite nõuete arvutamiseks.

2. Iga artikli 383 lõikes 2 osutatud riskiklassi puhul arvutatakse krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkus ja kõigi delta- või vegariski omavahendite nõuete kohaldamisalasse kuuluvate kõlblike riskimaanduste positsioonide tundlikkus iga kõnealuses riskiklassis sisalduva kohaldatava delta- või vegariski teguri suhtes, kasutades artiklites 383i ja 383j sätestatud vastavaid valemeid. Kui instrumendi väärtus sõltub mitmest riskitegurist, määratakse tundlikkus iga riskiteguri puhul eraldi.

Krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma vegariski tundlikkuste arvutamisel võetakse arvesse tundlikkust nii riskipositsiooni mudelis riskitegurite simuleerimiseks kasutatavate volatiilsuste kui ka vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli opsioonitehingute ümberhinnastamiseks kasutatavate volatiilsuste suhtes.

Erandina lõikest 1 ja pädevate asutuste loal võib finantsinstitutsioon kasutada käesoleva peatüki raames kauplemisportfellis oleva positsiooni omavahendite nõuete arvutamisel delta- ja vegariski tundlikkuse alternatiivseid määratlusi, kui finantsinstitutsioon vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) kõnealuseid alternatiivseid määratlusi kasutatakse sisemise riskijuhtimise eesmärgil ning finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli üksuse poolt kõrgema juhtkonna teavitamisel kasumist ja kahjumist;
- b) finantsinstitutsioon tõendab, et need alternatiivsed määratlused on positsiooni tundlikkuse kindlakstegemisel asjakohasemad kui artiklites 383i ja 383j esitatud valemid ning et seeläbi saadud tundlikkused ei erine oluliselt kõnealustest valemitest.

3. Kui kõlblik riskimaandus on indeksiga seotud instrument, arvutavad finantsinstitutsioonid selle kõlbliku riskimaanduse tundlikkuse kõigi asjaomaste riskitegurite suhtes, kohaldades ühe asjaomase riskiteguri muutust iga indeksi komponendi suhtes.

4. Finantsinstitutsioon võib lisaks artikli 383 lõikes 2 osutatud riskiklassidele kehtestada täiendavaid riskiklasse, mis on vastavuses kvalifitseeruva indeksiga seotud instrumentidega. Deltariskide puhul käsitatakse indeksiga seotud instrumenti kvalifitseeruvana, kui see vastab **artiklis** 325i **1** sätestatud tingimustele. Vegariskide puhul loetakse kõiki indeksiga seotud instrumente kvalifitseeruvateks.

Finantsinstitutsioon arvutab delta- ja vegariski tundlikkused kvalifitseeruva indeksi riskiteguri suhtes ühe tundlikkusena seotud kvalifitseeruva indeksi suhtes. Kui 75 % kvalifitseeruva indeksi komponentidest on määratud samasse sektorisse, nagu on sätestatud artiklites 383o, 383r ja 383t, määrab finantsinstitutsioon kvalifitseeruva indeksi sellesamasse sektorisse. Muul juhul määrab finantsinstitutsioon tundlikkuse kohaldatavasse kvalifitseeruva indeksi rühma.

5. Krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma ja kõigi kõlblike riskimaanduste turuväärtuse kaalutud tundlikkuste arvutamisel iga riskiteguri suhtes korrutatakse vastavad netotundlikkused vastava riskikaaluga järgmiste valemite alusel:

$$WS_k^{CVA} = RW_k \cdot S_k^{CVA}$$

$$WS_k^{hedges} = RW_k \cdot S_k^{hedges}$$

kus:

k = indeks, mis tähistab riskiteguri k ;

RW_k = riskiteguri k suhtes kohaldatav riskikaal;

WS_k^{CVA} = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma kaalutud tundlikkus riskiteguri k suhtes;

S_k^{CVA} = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma netotundlikkus riskiteguri k suhtes;

WS_k^{hedges} = kõigi krediiväärtuse korrigeerimise portfellis olevate kõlblike riskimaanduste turuväärtuse kaalutud tundlikkus riskiteguri k suhtes;

S_k^{hedges} = kõigi krediiväärtuse korrigeerimise portfellis olevate kõlblike riskimaanduste turuväärtuse netotundlikkus riskiteguri k suhtes.

6. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kaalutud netotundlikkuse WS_k riskiteguri k suhtes järgmise valemi alusel:

$$WS_k = WS_k^{CVA} - WS_k^{hedges}$$

7. Sama rühma kaalutud netotundlikkused liidetakse kokku järgmise valemi alusel, kasutades vastavaid korrelatsioone ρ_{kl} sama rühma kaalutud tundlikkuste puhul, mis on sätestatud artiklites 383l, 383s ja 383p, saades nii rühmaspetsiifilise tundlikkuse K_b :

$$K_b = \sqrt{\sum_k WS_k^2 + \sum_{k \in b} \sum_{l \in b, k \neq l} \rho_{kl} WS_k WS_l + R \cdot \sum_{k \in b} ((WS_k^{hedges})^2)}$$

kus:

K_b = rühma b rühmaspetsiifiline tundlikkus;

ρ_{kl} = vastavad rühmasisesed korrelatsiooniparameetrid;

R = riskimaandamise keeldumise parameeter on 0,01;

WS_k = kaalutud netotundlikkus.

8. Rühmaspetsiifiline tundlikkus arvutatakse iga riskiklassi rühma puhul vastavalt lõigetele 5, 6 ja 7. Kui kõikide rühmade rühmaspetsiifiline tundlikkus on arvutatud, liidetakse kõigi rühmade kaalutud tundlikkused kõikide riskitegurite suhtes kokku vastavalt järgmisele valemile, kasutades artiklites 383l, **383n**, 383q, **383s**, **383u ja 383w** sätestatud eri rühmade kaalutud tundlikkuste vastavaid korrelatsioone γ_{bc} , saades nii riskiklassile spetsiifilise delta- või vegariski omavahendite nõuded:

Risk – class specific own funds requirement for delta or vega risk

$$= m_{CVA} \sqrt{\sum_b K_b^2 + \sum_b \sum_{b \neq c} \gamma_{bc} S_b S_c}$$

kus:

m_{CVA} = korrutustegur, mis võrdub 1; pädevad asutused võivad suurendada m_{CVA} väärtust, kui finantsinstitutsiooni regulatiivses krediiväärtuse korrigeerimise mudelis esineb puudusi, mis takistavad krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete nõuetekohast mõõtmist;

K_b = rühma b rühmaspetsiifiline tundlikkus;

γ_{bc} = rühmade b ja c vaheline korrelatsiooniparameeter;

$S_b = \max\{-K_b; \min(\sum_{k \in b} WS_k; K_b)\}$ kõikide riskitegurite puhul rühmas b;

$S_c = \max\{-K_c; \min(\sum_{k \in b} WS_k; K_c)\}$ kõikide riskitegurite puhul rühmas c.

Artikkel 383c

Intressiriski tegurid

1. Intressi deltariski tegurite, sealhulgas inflatsioonimäära riski puhul on iga valuuta kohta üks rühm, kusjuures iga rühm sisaldab eri liiki riskitegureid.

Krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele intressimäära suhtes tundlikele instrumentidele kohaldatavad intressimäära deltariski tegurid on riskivabad määrad asjaomase valuuta ja iga järgmise lõpptähtaja kohta: 1 aasta, 2 aastat, 5 aastat, 10 aastat ja 30 aastat.

Krediiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvate inflatsioonimäära suhtes tundlike instrumentide suhtes kohaldatavad intressimäära deltariski tegurid on inflatsioonimäärad asjaomase valuuta ja iga järgmise lõpptähtaja kohta: 1 aasta, 2 aastat, 5 aastat, 10 aastat ja 30 aastat.

2. Valuutad, mille suhtes finantsinstitutsioon kohaldab lõike 1 kohaselt intressimäära deltariski tegureid, on USA dollar (USD), euro (EUR), naelsterling (GBP), Austraalia dollar (AUD), Kanada dollar (CAD), Rootsi kroon (SEK), Jaapani jeen (JPY) ja finantsinstitutsiooni aruandlusvaluuta.

3. Lõikes 2 nimetatud valuutade puhul on intressimäära deltariski tegurid inflatsioonimäära absoluutne muutus ja asjaomase valuuta kogu riskivaba kõvera paralleelne muutus.

4. Finantsinstitutsioonid leiavad iga valuuta riskivabad intressimäärad oma kauplemisportfellis hoitavate rahaturuinstrumentide põhjal, millel on kõige madalam krediidirisk, sealhulgas üleöö intressimäära vahetuslepingud.

5. Kui finantsinstitutsioonid ei saa lõikes 4 osutatud meetodit kohaldada, põhinevad riskivabad intressimäärad ühel või enamal turupõhisel vahetuslepingu kõveral, mida finantsinstitutsioonid kasutavad positsioonide turuhinna määramiseks, nagu

pankadevahelise intressimäära vahetuslepingute kõverad.

Kui käesoleva lõike esimeses lõigus kirjeldatud turupõhiste vahetuslepingute kõverate andmed on ebapiisavad, võib riskivabasid intressimäärasid tuletada riigivõlakirja kõverast, mis on asjaomase valuuta puhul kõige asjakohasem.

Artikkel 383d

Valuutariski tegurid

1. Valuuta deltariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad valuuta hetkekursside suhtes tundlikele kredidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on hetke vahetuskursid ***järgmiste valuutade vahel: valuuta, milles instrument on nomineeritud, ja finantsinstitutsiooni aruandlusvaluuta või finantsinstitutsiooni alusvaluuta, kui finantsinstitutsioon kasutab alusvaluutat vastavalt artikli 325q lõikele 7.*** Iga valuutapaari kohta on üks rühm, mis sisaldab ühte riskitegurit ja ühte netotundlikkust.
2. Valuuta vegariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad valuuta volatiilsuse suhtes tundlikele kredidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud valuutapaaride vaheliste vahetuskursside eeldatavad volatiilsused. Kõikide valuutade ja lõpptähtaegade jaoks on üks rühm, mis sisaldab kõiki valuuta vegariski tegureid ja ühte netotundlikkust.
3. Finantsinstitutsioonid ei ole kohustatud kõikide valuuta delta- ja vegariski tegurite puhul eristama valuuta *onshore-* ja *offshore-*variante.

Artikkel 383e

Vastaspoole krediidimarginaali riskitegurid

1. Vastaspoole krediidimarginaali deltariski tegurid, mida kohaldatakse vastaspoole krediidimarginaali riski suhtes tundlikele kredidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on üksikvastaspoole krediidimarginaali riskid, aluseks olevad üksused ja kvalifitseeruvad indeksid järgmiste lõpptähtaegade puhul: 0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat.

2a. Vastaspoole krediidimarginaali riskiklassi suhtes ei kehti vegariski omavahendite nõuded.

Artikkel 383f

Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski tegurid

1. Võrdlusaluseks olevad krediidimarginaali deltariski tegurid, mida kohaldatakse võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski suhtes tundlikele kredidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on kõigi rühma kuuluvate aluseks olevate üksuste lõpptähtaegade krediidimarginaali riskid. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.
2. Võrdlusaluseks olevad krediidimarginaali vegariski tegurid, mida kohaldatakse

võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski volatiilsuse suhtes tundlikele krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on kõigi tähtjaliste krediidimarginaali riskide volatiilsused kõigi rühma kuuluvate aluseks olevate üksuste puhul. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

Artikkel 383g

Aktsiariski tegurid

1. Kõikide aktsiariski tegurite rühmad on artiklis 383s osutatud rühmad.
2. Aktsiatega seotud deltariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele aktsia hetkehindade suhtes tundlikele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse rühma liigitatud aktsiate hetkehinnad. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.
3. Aktsiatega seotud vegariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama aktsia volatiilsuse suhtes tundlikele krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse rühma liigitatud aktsiate eeldatavad volatiilsused. Iga rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

Artikkel 383h

Kaubariski tegurid

1. Kõikide kaubariski tegurite rühmad on artiklis 383v osutatud sektori rühmad.
2. Kauba deltariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele kauba hetkehindade suhtes tundlikele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse sektori rühma liigitatud kaupade hetkehinnad. Iga sektori rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.
3. Kauba vegariski tegurid, mida finantsinstitutsioonid peavad kohaldama kaubahinna volatiilsuse suhtes tundlikele krediidiväärtuse korrigeerimise portfelli kuuluvatele instrumentidele, on lõikes 1 osutatud kõigi samasse sektori rühma liigitatud kaupade eeldatavad volatiilsused. Iga sektori rühma kohta arvutatakse üks netotundlikkus.

Artikkel 383i

Deltariski tundlikkus

1. Finantsinstitutsioonid arvutavad intressimäära riskitegurid hõlmavad deltariski tundlikkused järgmiselt:
  - a) krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkus riskivabu intressimäärasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning kõlbliku riskimaanduse deltariski tundlikkus kõnealuste riskitegurite suhtes arvutatakse järgmiselt:

$$S_{r_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(r_{kt} + 0.0001, x, y \dots) - V_{CVA}(r_{kt}, x, y \dots)}{0.0001}$$

$$S_{r_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(r_{kt} + 0.0001, w, z, \dots) - V_i(r_{kt}, w, z, \dots)}{0.0001}$$

kus:

$S_{r_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused riskivaba intressimäära riskiteguri suhtes;

r_{kt} = riskivaba intressimäära riskiteguri k väärtus lõpptähtajaga t;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui r_{kt} V_{CVA} -s;

$S_{r_{kt}}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused riskivaba intressimäära riskiteguri suhtes;

V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui r_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i .

b) deltariski tundlikkus riskitegurite suhtes, mis hõlmavad inflatsioonimäärasid ja kõlblikku riskimaandust kõnealuse riskiteguri suhtes, arvutatakse järgmiselt:

$$S_{infl_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(infl_{kt} + 0.0001, x, y, \dots) - V_{CVA}(infl_{kt}, x, y, \dots)}{0.0001}$$

$$S_{infl_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(infl_{kt} + 0.0001, w, z, \dots) - V_i(infl_{kt}, w, z, \dots)}{0.0001}$$

kus:

$S_{infl_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused inflatsioonimäära riskiteguri suhtes;

$infl_{kt}$ = inflatsioonimäära riskiteguri k väärtus lõpptähtajaga t;

V_{CVA} = regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui $infl_{kt}$ V_{CVA} -s;

$S_{infl_{kt}}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused inflatsioonimäära riskiteguri suhtes;

V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui $infl_{kt}$ hinnastamisfunktsioonis V_i .

2. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused valuuta hetkekurse hõlmavate riskitegurite suhtes ning kõlbliku riskimaandusinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{FX_k}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(FX_k \mathbf{x} \mathbf{1.01}, x, y \dots) - V_{CVA}(FX_k, x, y \dots)}{0.01}$$

$$S_{FX_k}^{hedge_i} = \frac{V_i(FX_k \mathbf{x} \mathbf{1.01}, w, z \dots) - V_i(FX_k, w, z \dots)}{0.01}$$

kus:

$S_{FX_k}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused valuuta hetkekursi riskiteguri suhtes;

FX_k = valuuta hetkekursi riskiteguri k väärtus;

V_{CVA} regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui FX_k V_{CVA} -s;

$S_{FX_k}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused valuuta hetkekursi riskiteguri suhtes;

V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui FX_k hinnastamisfunktsioonis V_i .

3. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused vastaspoole krediidimarginaali riskide määrasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning kõlbliku riskimaandusinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{CCS_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(CCS_{kt} + 0.0001, x, y \dots) - V_{CVA}(CCS_{kt}, x, y \dots)}{0.0001}$$

$$S_{CCS_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(CCS_{kt} + 0.0001, w, z \dots) - V_i(CCS_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

kus:

$S_{CCS_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused vastaspoole krediidimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

CCS_{kt} = vastaspoole krediidimarginaali riski määra riskiteguri k väärtus lõpptähtajal t;

V_{CVA} regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui CCS_{kt} V_{CVA} -s;

$S_{CCS_{kt}}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused vastaspoole krediidimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui ccs_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i .

4. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riskide määrasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning kõlbliku riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{rcs_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(ccs_{kt} + 0.0001, x, y \dots) - V_{CVA}(rcs_{kt}, x, y \dots)}{0.0001}$$
$$S_{rcs_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(rcs_{kt} + 0.0001, w, z \dots) - V_i(rcs_{kt}, w, z \dots)}{0.0001}$$

kus:

$S_{rcs_{kt}}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

rcs_{kt} = võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski määra riskiteguri k väärtus lõpptähtajal t ;

V_{CVA} regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui ccs_{kt} V_{CVA} -s;

$S_{rcs_{kt}}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused võrdlusaluseks oleva krediimarginaali riski määra riskiteguri suhtes;

V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui ccs_{kt} hinnastamisfunktsioonis V_i .

5. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused aktsia hetkehindasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning kõlbliku riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{EQ}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(EQ \mathbf{x} \mathbf{1.01}, x, y \dots) - V_{CVA}(EQ, x, y \dots)}{0.01}$$
$$S_{EQ}^{hedge_i} = \frac{V_i(EQ \mathbf{x} \mathbf{1.01}, w, z \dots) - V_i(EQ, w, z \dots)}{0.01}$$

kus:

S_{EQ}^{CVA} = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused aktsia hetkehinna riskiteguri suhtes;

EQ = aktsia hetkehinna väärtus;

V_{CVA} regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x,y = muud riskitegurid kui $EQ V_{CVA}$ -s;
 $S_{EQ}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused aktsia hetkehinna riskiteguri suhtes;
 V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;
 w,z = muud riskitegurid kui EQ hinnastamisfunktsioonis V_i .

6. Finantsinstitutsioonid arvutavad krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma deltariski tundlikkused kauba hetkehindasid hõlmavate riskitegurite suhtes ning kõlbliku riskimaandamisinstrumendi deltariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{CTY}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(1.01CTY, x, y \dots) - V_{CVA}(CTY, x, y \dots)}{0.01}$$

$$S_{CTY}^{hedge_i} = \frac{V_i(1.01CTY, w, z \dots) - V_i(CTY, w, z \dots)}{0.01}$$

kus:

S_{CTY}^{CVA} = krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused kauba hetkehinna riskiteguri suhtes;

CTY = kauba hetkehinna väärtus;

V_{CVA} regulatiivse krediidiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvutatud krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x,y = muud riskitegurid kui $CTY V_{CVA}$ -s;

$S_{CTY}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaanduse i tundlikkused kauba hetkehinna riskiteguri suhtes;

V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w,z = muud riskitegurid kui CTY hinnastamisfunktsioonis V_i .

Artikkel 383j

Vegariski tundlikkus

Finantsinstitutsioonid arvutavad krediidiväärtuse korrigeerimise kogusumma vegariski tundlikkused eeldatavat volatiilsust hõlmavate riskitegurite suhtes ning kõlbliku riskimaandamisinstrumendi vegariski tundlikkused nende riskitegurite suhtes järgmiselt:

$$S_{vol_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(vol_k + 0.01, x, y \dots) - V_{CVA}(vol_k, x, y \dots)}{0.01}$$

$$S_{vol_k}^{hedge_i} = \frac{V_i(vol_k + 0.01, w, z \dots) - V_i(vol_k, w, z \dots)}{0.01}$$

kus:

$S_{vol_k}^{CVA}$ = krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma tundlikkused eeldatava volatiilsuse riskiteguri suhtes;

vol_k = eeldatava volatiilsuse riskiteguri väärtus protsentides;

V_{CVA} regulatiivse krediiväärtuse korrigeerimise mudeliga arvatud krediiväärtuse korrigeerimise kogusumma;

x, y = muud riskitegurid kui vol_k hinnastamisfunktsioonis V_{CVA} .

$S_{vol_k}^{hedge_i}$ = kõlbliku riskimaandamisinstrumendi i tundlikkused eeldatava volatiilsuse riskiteguri suhtes;

V_i = kõlbliku riskimaanduse i hinnastamisfunktsioon;

w, z = muud riskitegurid kui vol_k hinnastamisfunktsioonis V_i .

Artikkel 383k

Intressimäära riski riskikaalud

1. Artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutade puhul on tabelis 1 esitatud iga rühma riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuste riskikaalud järgmised:

Tabel 1

– Rühm	– Lõpptähtaeg	– Riskikaal
– 1	– 1 aasta	– 1,11 %
– 2	– 2 aastat	– 0,93 %
– 3	– 5 aastat	– 0,74 %
– 4	– 10 aastat	– 0,74 %
– 5	– 30 aastat	– 0,74 %

2. Muude valuutade puhul kui artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutad on riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuste riskikaal 1,58 %.

3. Inflatsioonimäära riski puhul, mis on nomineeritud ühes artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutadest, on tundlikkuse riskikaal inflatsioonimäära riski suhtes 1,11 %.

4. Inflatsioonimäära riski puhul, mis on nomineeritud muus valuutas kui artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutad, on tundlikkuse riskikaal inflatsioonimäära riski suhtes 1,58 %.

5. Riskikaalud, mida kohaldatakse kõigi valuutade puhul intressimäära vegariski tegurite suhtes ja inflatsioonimäära **vegariski** tegurite suhtes olevatele tundlikkustele,

on 100 %.

Artikkel 383l

Intressimäära riski rühmasised korrelatsioonid

1. Artikli 383c lõikes 2 osutatud valuutade puhul on korrelatsiooniparameetrid, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad tabelis 2 esitatud eri rühmade riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuste liitmiseks, järgmised:

Tabel 2

–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–

2. Korrelatsiooniparameeter, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad samas valuutas

nomineeritud inflatsioonimäära deltariski tundlikkuse ja riskivaba intressimäära deltariski tundlikkuse kokkuliitmisel, on 40 %.

3. Korrelatsiooniparameeter, mida finantsinstitutsioonid kohaldavad samas valuutas nomineeritud inflatsioonimäära vegariski teguri tundlikkuse ja intressimäära vegariski teguri tundlikkuse kokkuliitmisel, on 40 %.

Artikkel 383m

Valuutariski riskikaalud

1. Kõigi finantsinstitutsiooni aruandlusvaluuta ja muu valuuta vahelise valuutariski teguri suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on 11 %.

2. Kõigi valuutariski teguri suhtes olevate vegariski tundlikkuste riskikaalud on 100 %.

Artikkel 383n

Valuutariski korrelatsioonid

1. Rühmadevahelise valuuta **deltariski teguri** suhtes olevate tundlikkuste liitmisel kohaldatakse ühist korrelatsiooniparameetrit, mis on 60 %.

2. Rühmadevahelise valuuta vegariski teguri suhtes olevate tundlikkuste liitmisel kohaldatakse ühist korrelatsiooniparameetrit, mis on 60 %.

Artikkel 383o

Vastaspolee krediitmarginnaali riski riskikaalud

1. Krediitmarginnaali riski tegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 3 esitatud iga rühma kõikide lõpptähtaegade (0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat) puhul samad ning need on järgmised:

Tabel 3

	–	– Sektor	– R i s k i k a a l (p r
--	---	----------	--

			o t s e n d i p u n k t i d)
	–	– Liikmesriigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad	– 0,5%
	–	– Kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, ning mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118	– 0,5%
		– Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	– 10%
		– Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja	– 50%

		tugilaenuandjad	
		– Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	– 3,0%
		– Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	– 3,0%
		– Tehnoloogia, telekommunikatsioon	– 2,0%
		– Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	– 1,5%
		– Muu sektor	– 5,0%
		– Kvalifitseeruvad indeksid	– 1,5%
	–	– Kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, ning mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2	– 2,0%

		või artiklis 118	
		– Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	– 4 , 0 %
		– Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad	– 1 2 , 0 %
		– Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	– 7 , 0 %
		– Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	– 8 , 5 %
		– Tehnoloogia, telekommunikatsioon	– 5 , 5 %
		– Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	– 5 , 0 %
		– Muu sektor	– 1 2 , 0

			%
		– Kvalifitseeruvad indeksid	– 5 0 %

2. Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad finantsinstitutsioonid liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks sektorite põhjal. Finantsinstitutsioonid seovad iga emitendi ainult ühe tabelis 3 esitatud sektori rühmaga. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda finantsinstitutsioon ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse vastavalt emitendi krediitkvaliteedile tabeli 3 rühma 9 või 18.

3. Finantsinstitutsioonid määravad tabeli 3 rühmadesse 10 ja 19 ainult sellised riskipositsioonid, mis on seotud artikli 383b lõikes 4 osutatud kvalifitseeruvate indeksitega.

4. Finantsinstitutsioonid kasutavad aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, et määrata kindlaks mittekvalifitseeruva indeksiga seotud riskipositsiooni tundlikkused.

Artikkel 383p

Vastaspoole krediitdimarginaali riski rühmasisesed korrelatsioonid

1. Kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis tulenevad artikli 383o lõike 1 tabelis 3 esitatud sektori rühmadesse 1–9 ja 11–18 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed, **90 %, kui kaks alusvara on erinevad, kuid õiguslikult seotud**, vastasel juhul on see 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmades 1–9 või rühmades 11–18, vastasel juhul on see 80 %.

2. Kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis tulenevad sektori rühmadesse 10 ja 19 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed ja mõlemad indeksid on samast seeriast, **90 %**, **kui mõlemad indeksid on samad, kuid erinevast seeriast**, vastasel juhul on see 80 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmas 10 või rühmas 19, vastasel juhul on see 80 %.

Artikkel 383q

Vastaspoole krediitdimarginaali riski rühmadevahelised korrelatsioonid

Krediitdimarginaali deltariski rühmadevahelised korrelatsioonid on järgmised:

Tabel 4

– Rühm								
– 1, 2, 3, 11 ja 12								
– 4 ja 13								
– 5 ja 14								
– 6 ja 15								

- 7 ja 16								
- 8 ja 17								
- 9 ja 18								
- 10 ja 19								

Artikkel 383r

Võrdlusaluseks oleva krediitmarginalli riski riskikaalud

1. Võrdlusaluseks oleva krediitmarginalli riski tegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 5 esitatud iga rühma kõikide lõpptähtaegade (0,5 aastat, 1 aasta, 3 aastat, 5 aastat ja 10 aastat) ja kõigi võrdlusaluseks oleva krediitmarginalli riskipositsioonide puhul samad ning need on järgmised:

Tabel 5

-	-	- Sektor	-
---	---	----------	---

–	–	– Liikmesriigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad	–
–	–	– Kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, ning mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118	–
–		– Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	–
–		– Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad	–
–		– Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	–

–		– Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	–
–		– Tehnoloogia, telekommunikatsioon	–
–		– Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	–
–		– Kvalifitseeruvad indeksid	–
–	–	– Kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, ning mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118	–
–		– Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	–
–		– Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediidasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad	–
–		– Toormed, energeetika, tööstus,	–

		põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	
–		– Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	–
–		– Tehnoloogia, telekommunikatsioon	–
–		– Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	–
–		– Kvalifitseeruvad indeksid	–
–		– Muu sektor	–

1a. Võrdlusaluseks oleva krediitmarginaali riski volatiilsuste riskikaaludeks määratakse 100 %.

2. Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad finantsinstitutsioonid liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks sektorite põhjal. Finantsinstitutsioonid seovad iga emitendi ainult ühe tabelis 5 esitatud sektori rühmaga. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda finantsinstitutsioon ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse vastavalt emitendi krediitkvaliteedile tabeli 5 rühma 19.

3. Finantsinstitutsioonid määravad rühmadesse 10 ja 18 ainult sellised riskipositsioonid, mis on seotud artikli 383b lõikes 4 osutatud kvalifitseeruvate indeksitega.
4. Finantsinstitutsioonid kasutavad aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit, et määrata kindlaks mittekvalifitseeruva indeksiga seotud riskipositsiooni tundlikkused.

Artikkel 383s

Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski rühmasisesed korrelatsioonid

1. Kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis tulenevad artikli 383r lõike 1 tabelis 5 esitatud sektori rühmadesse 1–9 ja 11–18 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed, **90 %, kui kaks alusvara on erinevad, kuid õiguslikult seotud**, vastasel juhul on see 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmades 1–9 või rühmades 11–18, vastasel juhul on see 80 %.

2. Kahe tundlikkuse WS_k ja WS_l vahel, mis tulenevad sektori rühmadesse 10 ja 19 määratud riskipositsioonidest, kehtestatakse korrelatsiooniparameeter ρ_{kl} järgmiselt:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

kus:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ on 1, kui kaks tundlikkustega k ja l punkti on identsed, vastasel juhul on see 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ on 1, kui kaks tundlikkuste k ja l alusvara on identsed ja mõlemad indeksid on samast seeriast, **90 %, kui kaks alusvara on erinevad, kuid õiguslikult seotud**, vastasel juhul on see 80 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ on 1, kui mõlemad alusvarad on rühmas 10 või rühmas 19, vastasel juhul on see 80 %.

Artikkel 383sa

Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski rühmadevaheline korrelatsioon

1. Võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali deltariski ja võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali vegariski rühmadevahelised korrelatsioonid on samad kui vastaspoole krediidimarginaali deltariski rühmadevaheline korrelatsioon, mis on sätestatud artikli 383q tabelis 4.

2. Erandina lõikest 1 jagatakse lõikes 1 arvatatud rühmadevahelise korrelatsiooni väärtused 2-ga rühmade 1–8 ja 11–17 puhul.

Artikkel 383t

Aktsiariski riskikaalude rühmad

1. Aktsia hetkehinna riskitegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 6 esitatud iga rühma aktsiariski positsioonide puhul samad ja need on järgmised:

Tabel 6

–	– Turuka pitalisatsioon	– Mandus	– Sektor	– Aktsia hetkehinna riskikaal (protsendipunktid)
–	– Suur	– Tärkav turumaja ja andu	– Tarbekauba ja teenused, transport ja ladustamine, haldus- ja abitegevused, tervishoid,	– 55 %

		s	kom muna alteen used	
-			- Telek omm unika tsioo n, tööst us	- 60 %
-			- Toor med, energ eetika põllu maja ndus, tootm ine ja maav arade kaeva ndam ine	- 45 %
-			- Finan ssekt ori äriühi ngud, mille hulka kuulu vad riikli kult tagat ud finant ssekt ori äriühi	- 55 %

			ngud, kinni svara alane tegev us ja tehno loogi a	
-		- A r e n e n u d m a j a n d u s	- Tarbe kauba d ja teenu sed, trans port ja ladust amin e, haldu s- ja abite gevus ed, tervis hoid, kom muna alteen used	- 30 %
-			- Telek omm unika tsioo n, tööst us	- 35 %
-			- Toor med, energ eetika	- 40 %

			põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	
-			- Finantssektori äriühingud, mille hulka kuuluvad riiklikult tagatud finantssektori äriühingud, kinnisvara alane tegevus ja tehnoloogia	- 50 %
-	- Väike	- Tähtsavad	- Kõik rühmade 1, 2, 3 ja 4	- 70

		u r u m a j a n d u s	all kirjel datud sekto rid	
-		- A r e n e n u d m a j a n d u s	- Kõik rühm a numb rite 5, 6, 7 ja 8 all kirjel datud sekto rid	- 50 %
-	- Muu sektor			- 70 %
-	- Suu r	- A r e n e n u d m a j a n d	- Kvali fitsee ruvad indek sid	- 15 %

		u s		
–	– Muu		– Kvalifitseeruvad indeksid	– 25 %

2. Lõike 1 kohaldamiseks täpsustatakse artikli 325bd lõikes 7 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites väikese ja suure turukapitalisatsiooni tähendust.

3. Lõike 1 kohaldamiseks täpsustatakse artikli 325ap lõikes 3 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites tärgava turumajanduse ja arenenud majanduse tähendust.

4. Riskipositsiooni sidumisel sektoriga tuginevad finantsinstitutsioonid liigitusele, mida tavaliselt kasutatakse turul emitentide rühmitamiseks tööstusharu põhjal. Finantsinstitutsioonid määravad iga emitendi ühte lõike 1 tabelis 6 esitatud sektori rühma ja määravad kõik sama tööstusharu emitendid samasse sektorisse. Sellise emitendi riskipositsioonid, keda finantsinstitutsioon ei saa sellisel viisil sektoriga siduda, määratakse rühma 11. Hargmaistest ettevõtjatest aktsia emitendid või mitut sektorit hõlmava aktsia emitendid määratakse konkreetsesse rühma kõige olulisema piirkonna ja sektori alusel, milles aktsia emitent tegutseb.

5. Aktsia vegariski riskikaal on rühmade 1–8 ja rühma 12 puhul 78 % ning kõigi muude rühmade puhul 100 %.

Artikkel 383u

Aktsiariski rühmadevahelised korrelatsioonid

Aktsia delta- ja vegariski rühmadevahelise korrelatsiooni parameeter määratakse järgmiselt:

- 15 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383t lõike 1 tabeli 6 rühmad 1–10;
- 75 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383t lõike 1 tabeli 6 rühmad 12 või 13;
- 45 %, kui üks rühm on artikli 383t lõike 1 tabeli 6 rühm 12 või 13 ning teine rühm kuulub artikli 383t lõike 1 tabeli 6 rühmade 1–10 hulka;
- 0 %, kui üks kahest rühmast on artikli 383t lõike 1 tabeli 6 rühm 11.

Artikkel 383v

Kaubariski riskikaalude rühmad

1. Kauba hetkehinna riskitegurite suhtes olevate deltariski tundlikkuste riskikaalud on tabelis 7 esitatud iga rühma kaubariski positsioonide puhul samad ja need on järgmised:

Tabel 7

– Rühma number	– Rühma nimi	– Kauba hetkehinna riskikaal (protsendipunktid)
– 1	– Energeetika – tahked põlevad materjalid	– 30 %
– 2	– Energeetika – vedelad põlevad materjalid	– 35 %
– 3	– Energeetika – elekter	– 60 %
– 4	– Energeetika – heitkogustega kauplemine	– 40 %
– 5	– Kaubavedu	– 80 %
– 6	– Metallid – mitteväärismetallid	– 40 %
– 7	– Gaasilised põlevad materjalid	– 45 %
– 8	– Väärismetallid (sealhulgas kuld)	– 20 %
– 9	– Teravili ja õliseemned	– 35 %
– 10	– Põllumajandusloomad ja piimatooted	– 25 %
– 11	– Kulukaubad ja muud põllumajandustooted	– 35 %
– 12	– Muu kaup	– 50 %

2. Kauba vegariski riskikaal on 100 %.

Artikkel 383w

Kaubariski riskikaalude rühmad

1. Kauba deltariski rühmadevahelise korrelatsiooni parameeter määratakse järgmiselt:

- a) 20 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383v lõike 1 tabeli 7 rühmad 1–11;
- b) 0 %, kui üks kahest rühmast on artikli 383v lõike 1 tabeli 7 rühm 12.

2. Kauba vegariski rühmadevahelise korrelatsiooni parameeter määratakse järgmiselt:

- a) 20 %, kui mõlemad rühmad on artikli 383v lõike 1 tabeli 7 rühmad 1–11;
- b) 0 %, kui üks kahest rühmast on artikli 383v lõike 1 tabeli 7 rühm 12.“;

170) Artiklid 384, 385 ja 386 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 384

Standardmeetod

1. Finantsinstitutsioon arvutab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded vastavalt lõikele 2 või 3 ühe või mitme vastaspoolega sõlmitud tehingute portfelli puhul, kasutades asjakohasel juhul üht järgmistest valemitest:

- a) lõikes 2 sätestatud valemit, kui finantsinstitutsioon võtab arutamisel arvesse üht või mitut artikli 386 kohaselt tunnustatud kõlblikku riskimaandust;
- b) lõikes 3 sätestatud valemit, kui finantsinstitutsioon ei võta arutamisel arvesse ühtegi artikli 386 kohaselt tunnustatud kõlblikku riskimaandust.

Punktides a ja b sätestatud meetodeid ei tohi kasutada koos.

2. Finantsinstitutsioon, mis vastab lõike 1 punktis a osutatud tingimusele, arvutab krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded järgmiselt:

$$BACVA^{total} = DS_{CVA} \cdot (\beta \cdot BACVA^{csr - unhedged} + (1 - \beta) \cdot BACVA^{csr - hedged})$$

kus:

$BACVA^{total}$ = krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded põhimeetodi kohaselt;

$BACVA^{csr - unhedged}$ = krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded põhimeetodi kohaselt, mis on arvatud kooskõlas lõikega 3 lõike 1 punktis b sätestatud tingimusele vastava finantsinstitutsiooni puhul;

$$DS_{CVA} = 0,65;$$

$$\beta = 0,25;$$

$$BACVA^{csr - hedged} = \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c) - IH\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c)^2 + \sum_c HMA_c}$$

kus:

$$SCVA_c = \frac{1}{a} \cdot RW_c \cdot \sum_{NS \in c} M_{NS}^c \cdot EAD_{NS}^c \cdot DF_{NS}^c$$

$$SNH_c = \sum_{h \in c} r_{hc} \cdot RW_h^{SN} \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN}$$

$$IH = \sum_i RW_i^{ind} \cdot M_i^{ind} \cdot B_i^{ind} \cdot DF_i^{ind}$$

$$HMA_c = \sum_h (1 - r_{hc}^2) \cdot (RW_h \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN})^2$$

$a = 1,4;$

$\rho = 0,5;$

c = indeks, mis tähistab kõiki vastaspooli, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded finantsinstitutsioon arvutab käesolevas artiklis sätestatud meetodi abil;

NS = indeks, mis tähistab kõiki tasaarvestatavate tehingute kogumeid asjaomase vastaspoolega, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded finantsinstitutsioon arvutab käesolevas artiklis sätestatud meetodi abil;

h = indeks, mis tähistab kõiki ühe alusvaraga instrumente, mida tunnustatakse kõlbliku riskimaandusena vastavalt artiklile 386 asjaomase vastaspoole puhul, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded finantsinstitutsioon arvutab käesolevas artiklis sätestatud meetodi abil;

i = indeks, mis tähistab kõiki indeksiga seotud instrumente, mida tunnustatakse kõlbliku riskimaandusena vastavalt artiklile 386 kõigi vastaspoolte puhul, kelle krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded finantsinstitutsioon arvutab käesolevas artiklis sätestatud meetodi abil;

RW_c = vastaspoole c suhtes kohaldatav riskikaal. Vastaspoolele c määratakse üks riskikaaludest sektori ja krediidikvaliteedi kombinatsiooni põhjal vastavalt tabelile 1;

M_{NS}^c = vastaspoolega c sõlmitud tasaarvestatavate tehingute kogumi NS tegelik lõpptähtaeg.

Finantsinstitutsiooni puhul, kes kasutab II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodeid, arvutatakse M_{NS}^c vastavalt artikli 162 lõike 2 punktile g. Selles arvutuses ei seata M_{NS}^c piirväärtuseks siiski viit aastat, vaid pikim tehingute kogumis olev lepingujärgne järelejäänud tähtaeg.

Finantsinstitutsiooni puhul, kes ei kasuta II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodeid, on M_{NS}^c artikli 162 lõike 2 punktis b osutatud kaalutud keskmine tinglik lõpptähtaeg. Selles arvutuses ei seata M_{NS}^c piirväärtuseks siiski viit aastat, vaid pikim tehingute kogumis olev lepingujärgne järelejäänud tähtaeg.

EAD_{NS}^c = vastaspoole krediidiriski positsiooni väärtus vastaspoolega c sõlmitud tasaarvestatavate tehingute kogumi NS puhul, sealhulgas tagatise mõju kooskõlas II jaotise 6. peatüki 3.–6. jaos sätestatud meetoditega, kui seda kohaldatakse artikli 92 lõike 4 punktides a ja f osutatud vastaspoole krediidiriski omavahendite nõuete arvutamise suhtes;

DF_{NS}^c = vastaspoolega c sõlmitud tasaarvestatavate tehingute kogumi NS järelevalveline diskontotegur.

Finantsinstitutsiooni puhul, kes kasutab II jaotise 6. peatüki 6. jaos sätestatud meetodeid, on regulatiivne diskontotegur 1. Kõigil muudel juhtudel arvutatakse järelevalveline diskontotegur järgmiselt:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_{NS}^c}}{0.05 \cdot M_{NS}^c}$$

r_{hc} = vastaspoole c krediidimarginaali riski ja vastaspoole c kõlbliku riskimaandusena h tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi krediidimarginaali riski vaheline järelevalveline korrelatsioon, mis on kindlaks määratud vastavalt tabelile 2;

M_h^{SN} = kõlbliku riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi **järelejäänud tähtaeg**;

B_h^{SN} = kõlbliku riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi tinglik väärtus;

DF_h^{SN} = kõlbliku riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi järelevalveline diskontotegur, mis arvutatakse järgmiselt:

$$\frac{1 - e^{-0.05 M_h^{SN}}}{0.05 \cdot M_h^{SN}}$$

RW_h^{SN} = kõlbliku riskimaandusena tunnustatud ühe alusvaraga instrumendi järelevalveline riskikaal. Need riskikaalud põhinevad riskimaandamisinstrumendi võrdlusaluseks oleva krediidimarginaali riski sektori ja krediidikvaliteedi kombinatsioonil ning määratakse kindlaks vastavalt tabelile 1;

M_i^{ind} = samas kõlbliku riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendis oleva ühe või mitme positsiooni **järelejäänud tähtaeg**. Kui rohkem kui üks positsioon on samas indeksiga seotud instrumendis, on M_i^{ind} kõigi nende positsioonide tinglik kaalutud lõpptähtaeg;

B_i^{ind} = samas kõlbliku riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendis oleva ühe või mitme positsiooni kogu tinglik väärtus. Kui rohkem kui üks positsioon on samas indeksiga seotud instrumendis, on B_i^{ind} kõigi nende positsioonide tinglik kaalutud lõpptähtaeg;

DF_i^{ind} = samas kõlbliku riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendis oleva ühe või mitme positsiooni järelevalveline diskontotegur, mis arvutatakse järgmiselt:

$$\frac{1 - e^{-0.05 M_i^{ind}}}{0.05 \cdot M_i^{ind}}$$

RW_i^{ind} = kõlbliku riskimaandusena tunnustatud indeksiga seotud instrumendi

järelevalveline riskikaal. RW_i^{ind} põhineb kõigi indeksi komponentide sektori ja krediitkvaliteedi kombinatsioonil, mis arvutatakse järgmiselt:

- kui kõik indeksi komponendid kuuluvad samasse sektorisse ja neil on sama krediitkvaliteet, mis on kindlaks määratud vastavalt tabelile 1, arvutatakse RW_i^{ind} sektori ja krediitkvaliteedi asjakohase tabelis 1 esitatud riskikaaluna, mida on korrutatud 0,7ga;
- kui kõik indeksi komponendid ei kuulu samasse sektorisse või neil ei ole sama krediitkvaliteet, arvutatakse RW_i^{ind} kõigi indeksi komponentide riskikaalude kaalutud keskmisena, mis on kindlaks määratud vastavalt tabelile 1 ja korrutatud 0,7ga;

Tabel 1

Vastaspoole sektor	Krediitkvaliteet	
	Krediitkvaliteedi aste 1–3	Krediitkvaliteed i aste 4–6 ja reitinguta
Kolmanda riigi keskvalitsus, sealhulgas keskpangad, mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid, millele on osutatud artikli 117 lõikes 2 või artiklis 118	0,5 %	2,0 %
Piirkondlikud või kohalikud omavalitsused ja avaliku sektori asutused	1,0 %	4,0 %
Finantssektori asutused, mille hulka kuuluvad krediitiasutused, mille on inkorporeerinud või asutanud keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus ja tugilaenuandjad	5,0 %	12,0 %

Toormed, energeetika, tööstus, põllumajandus, tootmine ja maavarade kaevandamine	3,0 %	7,0 %
Tarbekaubad ja teenused, transport ja ladustamine ning haldus- ja abitegevused	3,0 %	8,5 %
Tehnoloogia, telekommunikatsioon	2,0 %	5,5 %
Tervishoid, kommunaalteenused ning kutsealane ja tehniline tegevus	1,5 %	5,0 %
Muu sektor	5,0 %	12,0 %

Tabel 2

Vastaspoole krediitdimarginaali riski ja ühe alusvaraga riskimaanduse vaheline korrelatsioon	
Vastaspoole i ühe alusvaraga riskimaandus h	r_{hc} väärtus
Artikli 386 lõike 3 punkti a alapunktis i osutatud vastaspoole	100 %
Artikli 386 lõike 3 punkti a alapunktis ii osutatud vastaspoole	80 %
Artikli 386 lõike 3 punkti a alapunktis iii osutatud vastaspoole	50 %

2. Finantsinstitutsioon, mis vastab lõike 1 punktis b osutatud tingimusele, arvutab krediitväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded järgmiselt:

$$BACVA^{csr - unhedged} = \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c SCVA_c\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c SCVA_c^2}$$

kui kõik tingimused on need, mis on sätestatud lõikes 2.

Artikkel 385

Lihtsustatud meetod

1. Finantsinstitutsioon, mis vastab kõigile artikli 273a lõikes 2 sätestatud tingimustele ***või on saanud oma pädevatelt asutustelt artikli 273a lõike 4 kohaselt loa kohaldada artiklis 282 sätestatud meetodit***, võib arvutada krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded riskiga kaalutud varana vastaspoole riski kauplemisportfelliväliste ja kauplemisportfelli kuuluvate positsioonide puhul, millele on osutatud artikli 92 lõike 4 punktides a ja f, jagatuna 12,5ga.
2. Lõikes 1 osutatud arvutuse tegemisel kohaldatakse järgmisi nõudeid:
  - a) selles arvutuses arvestatakse ainult tehinguid, mille suhtes kohaldatakse artiklis 382 sätestatud krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudeid;
  - b) selles arvutuses ei võeta arvesse krediituletisinstrumente, mida tunnustatakse vastaspoole riskipositsioonide sisemise riskimaandusena.
3. Finantsinstitutsioon, mis ei vasta enam ühele või mitmele artikli 273a lõikes 2 sätestatud tingimusele, täidab artiklis 273b sätestatud nõudeid.

Artikkel 386

Kõlblik riskimaandus

1. Riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone tunnustatakse kõlbliku riskimaandusena krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel kooskõlas artiklitega 383 ja 384 juhul, kui need positsioonid vastavad kõigile järgmistele nõuetele:
  - a) neid positsioone kasutatakse krediiväärtuse korrigeerimise riski maandamiseks ja neid hallatakse sellisena;
  - b) neid positsioone võib võtta kolmandate isikute suhtes või finantsinstitutsiooni enda kauplemisportfelli suhtes sisemise riskimaandusena ja sellisel juhul peavad need vastama artikli 106 lõikes 7 sätestatud nõudele;
  - c) ainult lõigetes 2 ja 3 osutatud riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone võib tunnustada kõlbliku riskimaandusena krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt artiklitele 383 ja 384;
  - d) asjaomane riskimaandamisinstrument moodustab üheainsa positsiooni kõlblikus riskimaanduses ja seda ei saa jagada rohkem kui üheks positsiooniks rohkem kui ühes kõlblikus riskimaanduses.
2. Krediiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt artiklile 383 tunnustatakse kõlbliku riskimaandusena ainult järgmistes riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone:
  - a) instrumendid, millega maandatakse vastaspoole krediimarginaali riski muutlikkust, välja arvatud artikli 325 lõikes 5 osutatud instrumendid;
  - b) instrumendid, millega maandatakse krediiväärtuse korrigeerimise riski

riskipositsiooni komponendi muutlikkust, välja arvatud artikli 325 lõikes 5 osutatud instrumentid.

3. Krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt artiklile 384 tunnustatakse kõlbliku riskimaandusena ainult järgmistes riskimaandamisinstrumentides hoitavaid positsioone:

- a) ühe alusvaraga krediidiriski vahetustehingud ja ühe alusvaraga tingimuslikud krediidiriski vahetustehingud, viidates
  - i) vastaspoolele otse;
  - ii) üksusele, mis on vastaspoolega õiguslikult seotud, kui õiguslik seotus viitab juhtumitele, kus aluseks olev üksus ja vastaspool on kas emaettevõtja ja selle tütarettevõtja või ühise emaettevõtja kaks tütarettevõtjat;
  - iii) üksusele, mis kuulub vastaspoolega samasse sektorisse ja piirkonda;
- b) indeksipõhised krediidiriski vahetustehingud.

4. Kolmandate isikute suhtes võetud riskimaandamisinstrumentide positsioonidele, mida tunnustatakse lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt kõlbliku riskimaandusena ja mida võetakse arvesse krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamisel, ei kohaldata IV jaotises sätestatud tururiski omavahendite nõudeid.

5. Selliste riskimaandamisinstrumentide suhtes võetud positsioonidele, mida ei tunnustata käesoleva artikli kohaselt kõlbliku riskimaandusena, kohaldatakse IV jaotises sätestatud tururiski omavahendite nõudeid.“;

170a) Lisatakse järgmine artikkel 395a:

„Artikkel 395a

Varipanganduse üksustega seotud riskipositsioonide koondpiirmäär

Komisjon hindab tihedas koostöös EBAGA 30. juuniks 2023 varipanganduse üksustega seotud riskipositsioonidele piirmäärade kehtestamise asjakohasust ja mõju. Komisjon esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning asjakohasel juhul lisab sellele seadusandliku ettepaneku varipanganduse üksustega seotud riskipositsioonidele piirmäärade kehtestamise kohta.“;

171) Artiklit 402 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
  - i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud juhul, kui see on kohaldatava riigisisese õigusega keelatud, võivad finantsinstitutsioonid artikli 395 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuste arvutamiseks vähendada artikli 125 lõikele 1 kohaselt elamukinnisvaraga tagatud riskipositsiooni või selle mis tahes osa väärtust kinnisvara väärtusest pandiõiguste summa võrra, kuid mitte

rohkem kui 55 % kinnisvara väärtusest, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:“;

ii) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) liikmesriikide pädevad asutused ei ole määranud artikli 124 lõike 7 kohaselt elamukinnisvaraga tagatud riskipositsioonidele või nende osadele suuremat riskikaalu kui 20 %;“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud juhul, kui see on kohaldatava riigisisese õigusega keelatud, võivad finantsinstitutsioonid artikli 395 kohaldamisel riskipositsioonide väärtuste arvutamiseks vähendada artikli 126 lõike 1 kohaselt **äriskinnisvaraga** tagatud riskipositsiooni või selle mis tahes osa väärtust kinnisvara väärtusest pandiõiguste summa võrra, kuid mitte rohkem kui 55 % kinnisvara väärtusest, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:“;

ii) punkt a asendatakse järgmisega:

liikmesriikide pädevad asutused ei ole määranud artikli 124 lõike 7 kohaselt **äriskinnisvaraga** tagatud riskipositsioonidele või nende osadele suuremat riskikaalu kui 60 %;“;

172) Artikli 429 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Käesoleva artikli lõike 4 punkti e ja artikli 429g kohaldamisel tähendab „tavapärasel tingimustel toimuv ost või müük“ finantsvara ostu või müüki vastavalt lepingule, mille tingimuste kohaselt antakse finantsvara üle ajavahemiku jooksul, mis on tavaliselt kas kehtestatud õigusaktidega või konkreetsel turul kokkuleppeliselt välja kujunenud.“;

172a) Artikli 429a lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„ca) kui finantsinstitutsioon on artikli 113 lõikes 7 osutatud võrgustiku liige, riskipositsioonid, millele on artikli 114 kohaselt määratud riskikaal 0 % ja mis tulenevad varadest, mis on võrdsed selle võrgustiku teiste liikmete samas vääringus hoiustega, mis tulenevad õiguslikust või kohustuslikust miinimumhoiusest kooskõlas artikli 422 lõike 3 punktiga b. Sellisel juhul selle võrgustiku teiste liikmete riskipositsioonide suhtes, mis tulenevad õiguslikust või kohustuslikust miinimumhoiusest, punkti c ei kohaldata.“;

173) Artiklit 429c muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tehingute puhul, mida ei kliirita nõuetele vastava keskse vastaspoole kaudu, ei eraldata saajaks oleva vastaspoole saadud raha finantsinstitutsiooni varast;“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel ei arvesta finantsinstitutsioonid artikli 272 punktis 12a määratletud sõltumatu netotagatise (NICA) arvutamisel saadud tagatist.“;

c) lisatakse lõige 4a:

„4a. Erandina lõigetest 3 ja 4 võib finantsinstitutsioon aktsepteerida mis tahes tagatist, mis on saadud kooskõlas III osa II jaotise 6. peatüki 3. jaoga, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) tagatis saadakse kliendilt tuletislepingu jaoks, mida finantsinstitutsioon kliirib selle kliendi nimel;
- b) punktis a osutatud leping kliiritakse nõuetele vastava keskse vastaspoole kaudu;
- c) kui tagatis on saadud alustamise tagatisena, eraldatakse see tagatis finantsinstitutsiooni varast.“;

d) lõike 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad finantsinstitutsioonid kasutada II lisas loetletud tuletislepingute *ja krediituletisinstrumentide* riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks III osa II jaotise 6. peatüki 4. või 5. jaos sätestatud meetodit, kuid ainult juhul, kui nad kasutavad seda meetodit ka nende lepingute riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramiseks artikli 92 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud omavahendite nõuete täitmise eesmärgil.“;

174) Artiklit 429f muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid arvutavad kooskõlas artikli 111 lõikega 2 bilansiväliste kirjete riskipositsiooni väärtuse, välja arvatud II lisas loetletud tuletislepingute, krediituletisinstrumentide, väärtpaperite kaudu finantseerimise tehingute ja artiklis 429d osutatud positsioonide puhul.

Kui siduv kohustus on seotud teise siduva kohustuse pikendamisega, kohaldatakse artikli 166 lõiget 9.“;

b) lõige 3 jäetakse välja;

175) Artikli 429g lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid käsitlevad arvelduspäevani bilanssi jäävat tavapärastel tingimustel toimuvate ostutehingutega seotud raha ja tavapärastel tingimustel toimuvate müügitehingutega seotud finantsvara varana kooskõlas artikli 429 lõike 4 punktiga a.“;

176) *Artiklit 430 muudetakse järgmiselt:*

a) lõikesse 1 lisatakse punkt h:

„h) nende riskipositsioon keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide suhtes,

sealhulgas:“;

- i) nende senised ja uued riskipositsioonid fosüilkütusesektori üksuste suhtes;*
- ii) nende riskipositsioon tegevuse suhtes, mida peetakse mõne määruses (EL) 2020/852 sätestatud keskkonnaeesmärgi saavutamist märkimisväärselt kahjustavaks;*
- iii) nende riskipositsioon füüsiliste ja üleminekuriskide suhtes;*
- iv) finantsinstitutsioonide emiteeritud pandikirjade aluseks olevate laenude kogumite riskipositsioonid kas otse või laenude ülekandmise kaudu eriotstarbelisele rahastamisvahendile;“;*

b) lisatakse järgmine lõige:

„8a. EBA avaldab 1. jaanuariks 2024 ja seejärel igal aastal eduaruande käesoleva artikli lõikes 8 antud volituste rakendamise kohta. EBA kirjeldab üksikasjalikult lõike 8 punktis e sätestatud eesmärgi saavutamisel tehtud edusamme. “;

177) *Artiklit 430a muudetakse järgmiselt:*

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Finantsinstitutsioonid esitavad pädevatele asutustele kord aastas aruande järgmiste koondandmetega iga riigisisese kinnisvaraturu kohta, mille suhtes neil on riskipositsioone:

- a) kahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud elamukinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 55 %-le kinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem, välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 7 kohaselt otsustatakse teisiti;*
- b) kogukahju, mis on saadud nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud elamukinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab nõude sellele osale, mis on artikli 124 lõike 2 punkti a kohaselt elamukinnisvaraga tagatud;*
- c) riskipositsioonide väärtus seoses kõigi tagasimaksmata nõuetega, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud elamukinnisvara, selles ulatuses, mis on artikli 124 lõike 2 punkti a kohaselt elamukinnisvaraga tagatud;*
- d) kahju, mis on saadud sellistest nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud ärikinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab pandiõiguste summale või 55 %-le kinnisvara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem, välja arvatud juhul, kui artikli 124 lõike 7 kohaselt otsustatakse teisiti;*
- e) kogukahju, mis on saadud nõuetest, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud ärikinnisvara, kuni ulatuses, mis vastab nõude sellele osale, mis on artikli 124 lõike 2 punkti c kohaselt ärikinnisvaraga tagatud;*

- f) riskipositsioonide väärtus seoses kõigi tagasimaksmata nõuetega, mille puhul finantsinstitutsioon on tagatisena aktsepteerinud ärikinnisvara, selles ulatuses, mis on artikli 124 lõike 2 punkti c kohaselt ärikinnisvaraga tagatud.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Pädevad asutused avaldavad igal aastal lõike 1 punktide a–f kohased koondandmed koos varasemate perioodide andmetega, kui need on kättesaadavad, iga riikliku kinnisvaraturu kohta, kus neid andmeid on kogutud. Pädev asutus esitab liikmesriigi teise pädeva asutuse või EBA taotlusel sellele pädevale asutusele või EBA-le üksikasjalikuma teabe elamu- või ärikinnisvara turu olukorra kohta selles liikmesriigis.“;

- 178) Artikkel 433 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 433

Avalikustamise sagedus ja ulatus

Finantsinstitutsioonid avalikustavad II ja III jaotises nõutud teabe käesolevas artiklis ning artiklites 433a, 433b, 433c ja 434 sätestatud viisil.

EBA avaldab kord aastas avalikustatava teabe oma veebisaidil samal kuupäeval, mil finantsinstitutsioonid avaldavad oma finantsaruanded, või võimalikult kiiresti pärast seda.

EBA avaldab kord poolaastas ja kord kvartalis avalikustatava teabe oma veebisaidil samal kuupäeval, mil finantsinstitutsioonid avaldavad oma majandusaruanded vastava perioodi kohta, kui see on asjakohane, või võimalikult kiiresti pärast seda.

Käesoleva osa kohaselt nõutava teabe ja asjakohase finantsaruande avaldamise kuupäevade erinevus peab olema mõistlik ega tohi ületada tähtaegu, mille pädevad asutused on direktiivi 2013/36/EL artikli 106 kohaselt kehtestanud.“;

- 179) **Artikli 433a lõiget 1 muudetakse järgmiselt:**

a) punktile b lisatakse järgmine alapunkt:

„xv) Artikkel 449a“;

b) punkti c alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) artikli 438 punktides d, da ja h;“;

- 180) **Artikkel 433b asendatakse järgmisega:**

„Artikkel 433b

Väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide avalikustatav teave

1. Väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid avalikustavad igal aastal järgmise teabe:

i) artikli 435 lõike 1 punktides a, e ja f;

ii) artikli 438 punktides c, d ja da;

iii) artikli 450 lõike 1 punktides a–d, h, i ja j;

iv) artiklis 447 osutatud põhinäitajad;

v) artikli 442 punktides c ja d;

vi) Artikkel 449a

2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 avalikustavad väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, mis on börsil noteerimata, artiklis 447 osutatud põhinäitajad iga kahe aasta järel.

181) Artikli 433c lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) artikli 438 punktides c, d ja da;“;

b) lisatakse **järgmised punktid** :

„g) artikli 442 punktides c ja d;“;

„ h) artiklis 449a osutatud teave kord poolaastas.“;

182) Artikkel 434 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 434

Avalikustamise viisid

1. Finantsinstitutsioonid, välja arvatud väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, esitavad kogu II ja III jaotises nõutud teabe elektrooniliselt EBA-le hiljemalt kuupäeval, mil finantsinstitutsioon avaldab oma finantsaruande või majandusaruande vastava perioodi kohta, kui see on asjakohane, või võimalikult kiiresti pärast seda. EBA avaldab ka selle teabe esitamise kuupäeva.

EBA tagab, et tema veebisaidil avalikustatav teave sisaldab samasugust teavet nagu see, mille finantsinstitutsioonid EBA-le esitasid. Finantsinstitutsioonidel on õigus esitada EBA-le teave uuesti kooskõlas artiklis 434a osutatud tehniliste standarditega. EBA avaldab oma veebisaidil kuupäeva, mil teave uuesti esitati.

EBA valmistab ette vastavuse kaardistamise vahendi, milles täpsustatakse avalikustatavate vormide ja tabelite vastavus järelevalvelise aruandluse vormidele ja tabelitele, ning ajakohastab seda. Vastavuse kaardistamise vahend on avalikkusele kättesaadav EBA veebisaidil.

Finantsinstitutsioonid võivad jätkuvalt avaldada teabe eraldi dokumendis, kust sellise usaldatavusnõuetega seotud teabe kasutajad saavad selle lihtsalt kätte, või finantsinstitutsiooni finants- või majandusaruandes sisalduvas või sellele lisatud eraldi jaos, mis on sellise teabe kasutajatele lihtsalt äratuntav. Finantsinstitutsioonid võivad lisada oma veebisaidile lingi EBA veebisaidile, kus usaldatavusnõuetega seotud teave avaldatakse tsentraliseeritult.

2. Suured finantsinstitutsioonid ning muud finantsinstitutsioonid, mis ei ole suured, väikesed ega mittekeerukad finantsinstitutsioonid, esitavad EBA-le **elektroonilises**

formaadis artiklites 433a ja 433c osutatud teabe vastavalt sätestatule, kuid mitte hiljem kui vastava perioodi finantsaruande või majandusaruande avaldamise kuupäeval **või võimalikult kiiresti pärast seda. Kui majandusaruanded avaldatakse enne artikli 430 kohase järelevalvelise aruandluse esitamist sama perioodi kohta, võib teabe esitada järelevalvelise aruandlusega samal kuupäeval** või võimalikult kiiresti pärast seda. Kui teave tuleb avalikustada perioodi kohta, mil finantsinstitutsioon ei koosta majandusaruannet, esitab ta EBA-le avalikustatava teabe niipea kui võimalik.

3. EBA avalikustab oma veebisaidil teabe väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide kohta teabe alusel, mille kõnealused finantsinstitutsioonid on esitanud pädevatele asutustele kooskõlas artikliga 430.

4. Kuigi andmete omandiõigus ja vastutus nende täpsuse eest jääb need koostanud finantsinstitutsioonidele, teeb EBA oma veebisaidil kättesaadavaks teabe, mis tuleb käesoleva osa kohaselt avalikustada. See arhiiv peab olema kättesaadav vähemalt nii kaua, kui on riigisisese õiguses ette nähtud finantsinstitutsiooni majandusaruannetes sisalduva teabe säilitamiseks.

5. EBA jälgib oma ühtsesse juurdepääsupunkti tehtud külastuste arvu seoses finantsinstitutsioonide teabe avalikustamisega ning lisab sellega seotud statistika oma aastaaruannetesse.“;

183) Artiklit 434a muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu esimene lause asendatakse järgmisega:

„EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks ühtsed avalikustamise vormid, nendega seotud juhised, teabe uuesti esitamise eeskirjad ning avalikustamise IT-lahendused, nagu on nõutud II ja III jaotises.“;

b) esimese lõigu neljas lause asendatakse järgmisega:

„EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist].“;

184) Artiklit 438 muudetakse järgmiselt:

a) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) järelevalvealasel läbivaatamisprotsessil põhinevate täiendavate omavahendite nõuete summa vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõike 1 punktile a, et käsitleda muid riske kui ülemäärase finantsvõimenduse risk ja selle koosseis;“;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) artikli 92 lõike 3 kohaselt arvatud koguriskipositsioon ja vastavad artikli 92 lõike 2 kohaselt kindlaks määratud omavahendite nõuded, mis on esitatud asjakohasel juhul III osas sätestatud eri **riskikategooriate või riskipositsiooni klasside** kaupa, ning asjakohasel juhul selgitus omavahendite

ja riskiga kaalutud vara arvutamisele avalduva mõju kohta, mis tuleneb kapitali alampiiride kohaldamisest ja kirjete omavahenditest maha arvamata jätmisest;“;

c) lisatakse punkt da:

„da) kui on vaja arvutada järgmised summad, siis artikli 92 lõike 4 kohaselt arvutatud alammäärata koguriskipositsioon ja artikli 92 lõike 5 kohaselt arvutatud standardne koguriskipositsioon, mis on esitatud asjakohasel juhul III osas sätestatud eri riskikategooriate ja alamkategooriate kaupa, ning asjakohasel juhul selgitus omavahendite ja riskiga kaalutud vara arvutamisele avalduva mõju kohta, mis tuleneb kapitali alampiiride kohaldamisest ja kirjete omavahenditest maha arvamata jätmisest;“;

ca) **punkt e asendatakse järgmisega:**

„e) bilansilised ja bilansivälised riskipositsioonid, riskiga kaalutud varad ja seonduv oodatav kahju iga artikli 153 lõike 5 tabelis 1 osutatud eriotstarbeliste nõuete kategooria puhul ning bilansilised ja bilansivälised riskipositsioonid ja riskiga kaalutud varad artikli 133 lõigetes 3–6 ja artikli 495a lõikes 3 sätestatud omakapitalinõuete kategooriate puhul.“;

185) Artikkel 445 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 445

Tururiski riskipositsioonide avalikustamine standardmeetodi alusel

1. Finantsinstitutsioonid, kellele pädevad asutused ei ole andnud luba kasutada artiklis 325a sätestatud alternatiivset sisemudeli meetodit ning kes kasutavad artikli 325a või III osa IV jaotise 1a. peatüki kohaselt lihtsustatud standardmeetodit, avalikustavad üldise ülevaate oma kauplemisportfelli positsioonidest.

2. Finantsinstitutsioonid, kes arvutavad omavahendite nõuded vastavalt III osa IV jaotise 1a. peatükile, avalikustavad oma omavahendite kogunõude, oma tundlikkusel põhinevatel meetoditel saadud omavahendite nõuded, oma makseviivituse riski omavahendite nõude ja oma jääkriskide omavahendite nõuded. Tundlikkusel põhinevate meetodite näitajatega ja makseviivituse riskiga seotud omavahendite nõuete avalikustamisel eristatakse järgmisi instrumente:

- a) finantsinstrumendid, mis ei ole kauplemisportfellis hoitavad väärtpaberistamise instrumendid, riskiklasside kaupa, esitades eraldi makseviivituse riski omavahendite nõuded;
- b) väärtpaberistamise instrumendid, mida ei hoita alternatiivses korrelatsioonil põhinevas kauplemisportfellis, esitades eraldi krediidimarginaali riskiga ja makseviivituse riskiga seotud omavahendite nõuded;
- c) väärtpaberistamise instrumendid, mida hoitakse alternatiivses korrelatsioonil põhinevas kauplemisportfellis, esitades eraldi krediidimarginaali riskiga ja makseviivituse riskiga seotud omavahendite nõuded;“;

186) Lisatakse artikkel 445a:

„Artikkel 445a

Krediidiväärtuse korrigeerimise riski avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid, kelle suhtes kohaldatakse krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõudeid, avalikustavad järgmise teabe:

- a) üldine ülevaade oma protsessidest krediidiväärtuse korrigeerimise riski kindlakstegemiseks, mõõtmiseks, maandamiseks ja jälgimiseks;
- b) teave selle kohta, kas finantsinstitutsioonid täidavad kõiki artikli 273a lõikes 2 sätestatud tingimusi; kui neid täidetakse, kas finantsinstitutsioonid on otsustanud arvutada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded artiklis 385 sätestatud lihtsustatud meetodi abil; kui finantsinstitutsioonid on otsustanud arvutada krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded lihtsustatud meetodit abil, krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuded selle meetodi kohaselt;
- c) nende vastaspoolte koguarv, kelle puhul kasutatakse standardmeetodit, vastaspoolte liikide kaupa.

2. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks artiklis 383 kindlaks määratud standardmeetodit, avalikustavad lisaks lõikes 1 osutatud teabele järgmise teabe:

- a) nende sisemise krediidiväärtuse korrigeerimise riski juhtimise funktsiooni ja haldamise struktuur ja korraldus;
- b) standardmeetodi kohane krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite kogunõue riskiklasside kaupa;
- c) ülevaade selles arvutuses kasutatud kõlblikest riskimaandustest artikli 386 lõikes 2 kindlaksmääratud liikide kaupa.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite nõuete arvutamiseks artiklis 384 kindlaks määratud põhimeetodit, avalikustavad lisaks lõikes 1 osutatud teabele järgmise teabe:

- a) põhimeetodi kohane krediidiväärtuse korrigeerimise riski omavahendite kogunõue ning komponendid $BACVA^{total}$ ja $BACVA^{csr-hedged}$;;
- b) ülevaade selles arvutuses kasutatud kõlblikest riskimaandustest artikli 386 lõikes 3 kindlaksmääratud liikide kaupa.“;

187) Artikkel 446 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 446

Operatsiooniriski avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid avalikustavad järgmise teabe:

- a) operatsiooniriski juhtimise raamistiku põhijooned ja elemendid;
- b) nende operatsiooniriski omavahendite nõue;

- c) artikli 313 kohaselt arvatud majandusnäitaja komponent;
- d) majandusnäitaja, mis on arvatud vastavalt artikli 314 lõikele 1, ja iga majandusnäitaja **komponendi ning nende alamkomponentide** summad iga kolme aasta kohta, mis on majandusnäitaja arvutamiseks asjakohased;
- e) selliste majandusnäitajate kirjete arv ja summad, mis jäeti artikli 315 lõike 2 kohaselt majandusnäitaja arvutamisest välja, samuti väljajätmise põhjendused.

2. Finantsinstitutsioonid, kes arvutavad oma operatsiooniriskist tulenevat aastast kahju vastavalt artikli 316 lõikele 1, avalikustavad lisaks lõikes 1 loetletud teabele järgmise teabe:

- a) operatsiooniriskist tulenev aastane kahju iga viimase kümne aasta kohta, arvatud vastavalt artikli 316 lõikele 1;
- b) selliste operatsiooniriskist tulenevate kahjude arv ja summad, mis jäeti artikli 320 lõike 1 kohaselt operatsiooniriski aastase kahju arvutamisel välja, **viimase kümne aasta iga aasta kohta**, ning sellise väljajätmise põhjendused.“;

188) Artiklit 447 muudetakse järgmiselt:

- a) punkt a asendatakse järgmisega:
  - „a) omavahendite koosseis ja riskipõhised omavahendite suhtarvud, mis on arvatud vastavalt artikli 92 lõikele 2;“;
- b) lisatakse punkt aa:
  - „aa) vajaduse korral artikli 92 lõike 2 kohaselt arvatud riskipõhised omavahendite suhtarvud, kasutades koguriskipositsiooni asemel alammäärata koguriskipositsioone;“;
- c) punkt b asendatakse järgmisega:
  - „b) koguriskipositsioon, mis on arvatud vastavalt artikli 92 lõikele 3, ja vajaduse korral alammäärata koguriskipositsioon, mis on arvatud vastavalt artikli 92 lõikele 4;“;
- d) punkt d asendatakse järgmisega:
  - „d) kombineeritud puhvri nõue, mida finantsinstitutsioonid peavad direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 4. peatüki kohaselt täitma;“;

189) Artikkel 449a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 449a

Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide avalikustamine

Finantsinstitutsioonid avalikustavad:

- a) teabe keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide, sealhulgas füüsiliste ja üleminekuriskide kohta **ning artikli 4 punktis 152a määratletud fossiilkütuste sektori üksustega seotud riskipositsioonide kogusumma**;

- b) *direktiivi 2013/36/EL artikli 76 lõike 2 kohaselt esitatud kliimaeesmärgid ja üleminekukavad, sealhulgas absoluutsed CO₂ heite vähendamise eesmärgid, ning nende rakendamisel tehtud edusammud;*
- c) *kuidas finantsinstitutsiooni ürimudelid ja strateegias võetakse arvesse ettevõtja keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske.*

Väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid avalikustavad esimeses lõigus osutatud teabe kord aastas ning teised finantsinstitutsioonid kord poolaastas.

EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles määratakse kindlaks artiklis 434a sätestatud ühtsed keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide avalikustamise vormid, tagades, et need on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ja toetavad seda. Väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide puhul ei nõuta vormides üksikasjalikuma teabe avalikustamist kui see, mis tuleb esitada pädevatele asutustele vastavalt artikli 430 lõike 1 *punktidele h ja i.*“;

189a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 449b

Varipanganduse üksustega seotud riskipositsioonide avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid avalikustavad teabe oma üksikute riskipositsioonide kohta varipanganduse üksuste suhtes, sealhulgas kõigi nendest riskipositsioonidest finantsinstitutsioonile tuleneda võivate riskide ja nende riskide võimaliku mõju kohta, samuti nende pangandussektorivälisest finantsvahendajatest vastaspoolte suhtes kohaldatava järelevalvekorra kohta.

2. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada teave, mida finantsinstitutsioonid peavad avalikustama, nagu on osutatud lõikes 1, et vältida avalikustamiskohustuste dubleerimist.

EBA esitab need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.“;

190) Artikli 451 lõikesse 1 lisatakse punkt f:

„f) järelevalvealasel läbivaatamisprotsessil põhinevate täiendavate omavahendite nõuete summa vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõike 1 punktile a, et käsitleda ülemäärase finantsvõimenduse riski ja selle koosseisu;“;

190a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 451b

Krüptovaraga ja sellega seotud tegevusega seotud riskipositsioonide avalikustamine

1. Finantsinstitutsioonid avalikustavad krüptovara ja krüptovarateenuste ning krüptovaraga seotud tegevuse kohta järgmise teabe:

- a) *krüptovaraga seotud otsese ja kaudse riskipositsiooni summad, sealhulgas netoriskipositsioonide pikad ja lühikesed brutokomponendid; b) iga krüptovara riskiga kaalutud varad, mida täiendatakse jaotusega kategooriate kaupa ja sellega seotud kapitalinõudlusega;*
- c) *operatsiooniriski koguriskipositsioon äriliinide kaupa, nagu on sätestatud artikli 317 tabelis 2;*
- d) *krüptovarapositsioonide raamatupidamislik liigitus;*
- e) *krüptovaraga seotud äritegevuse kirjeldus ja selle mõju finantsinstitutsiooni riskiprofülile; finantsinstitutsioonid esitavad üksikasjalikumad teavet olulise äritegevuse kohta, sealhulgas oluliste varapõhiste tokenite emiteerimise kohta krüptovaraturgude määruse artiklite 43 ja 44 tähenduses, oluliste e- raha tokenite kohta krüptovaraturgude määruse artiklite 56 ja 57 tähenduses ning teenuste osutamise kohta [krüptovaraturgude määruse artikli 9 punktide c ja d alusel];*
- f) *krüptovarapositsioonidega ja krüptovaraga seotud teenustega seotud riskijuhtimispõhimõtete konkreetne kirjeldus.*

2. Finantsinstitutsioonid ei kohalda lõikes 1 sätestatud avalikustamismõuete suhtes artiklis 432 sätestatud erandit.

191) Artikkel 455 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 455

Sisemudelite kasutamine tururiski puhul

1. Finantsinstitutsioon, kes kasutab tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks artiklis 325az osutatud sisemudeleid, avalikustab järgmise teabe:

- a) finantsinstitutsiooni kauplemistegevuse eesmärgid ning finantsinstitutsiooni tururiskide tuvastamiseks, mõõtmiseks, jälgimiseks ja kontrollimiseks rakendatud protsessid;
- b) artikli 104 lõikes 1 osutatud põhimõtted, mille alusel määratakse kindlaks, milline positsioon tuleb lisada kauplemisportfelli;
- c) artiklis 325az osutatud sisemudelitega hõlmatud kauplemisüksuste struktuuri üldine kirjeldus, sealhulgas iga üksuse äristrateegia, selles lubatud instrumentide ja selle üksuse peamiste riskiliikide üldine kirjeldus;
- d) üldine ülevaade kauplemisportfelli positsioonidest, mida artiklis 325az osutatud sisemudelid ei hõlma, sealhulgas üksuse struktuuri ja nendesse või nende kategooriatesse kuuluvate instrumentide liikide üldine kirjeldus kooskõlas artikliga 104b;
- e) nende tururiski juhtimise funktsiooni ja haldamise struktuur ja korraldus;
- f) artiklis 325az osutatud selliste erinevate sisemudelite kohaldamisala, põhiomadused ja peamised modelleerimisvalikud, mida kasutatakse riskipositsioonide arvutamiseks konsolideeritud tasandil kasutatavate peamiste

modelite puhul, ning selgitus selle kohta, mil määral need sisemudelid esindavad kõiki konsolideeritud tasandil kasutatud mudeleid, sealhulgas vajaduse korral:

- i) artikli 325ba lõike 1 punktis a osutatud eeldatava puudujäägi arvutamiseks kasutatava modelleerimismeetodi üldine kirjeldus, sealhulgas andmete ajakohastamise sagedus;
- ii) artikli 325ba lõike 1 punktis b osutatud stressistsenaariumi riskinäitaja arvutamiseks kasutatud meetodika üldine kirjeldus, välja arvatud artikli 325bk lõikes 3 sätestatud spetsifikatsioonid;
- iii) artikli 325ba lõikes 2 osutatud makseviivituse riski omavahendite nõude arvutamiseks kasutatava modelleerimismeetodi üldine kirjeldus, sealhulgas andmete ajakohastamise sagedus.

2. Finantsinstitutsioonid avalikustavad kõigi artiklis 325az osutatud sisemudelitega hõlmatud kauplemisüksuste kohta koondatult asjakohasel juhul järgmised komponendid:

- a) järgmiste näitajate kõige hilisem väärtus ning eelneva 60 tööpäeva suurim, väikseim ja keskmine väärtus:
  - i) artikli 325bb lõikes 1 kindlaks määratud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja;
  - ii) artikli 325bb lõikes 1 kindlaks määratud piiramata eeldatava puudujäägi näitaja iga regulatiivse laia riskitegurite kategooria kohta;
- b) järgmiste näitajate kõige hilisem väärtus ning eelneva 60 tööpäeva keskmine väärtus:
  - i) artikli 325bb lõikes 1 kindlaks määratud eeldatava puudujäägi riskinäitaja;
  - ii) artikli 325ba lõike 1 punktis b kindlaks määratud stressistsenaariumi riskinäitaja;
  - iii) artikli 325ba lõikes 2 kindlaks määratud makseviivituse riski omavahendite nõue;
  - iv) artikli 325ba lõigetes 1 ja 2 kindlaks määratud omavahendite nõuete summa, sealhulgas kohaldatav kordaja;
- c) artikli 325bf lõike 1 punktides a ja b osutatud järeldestimisel saadud ületamiste arv 99. protsendis viimase 250 tööpäeva jooksul eraldi.

4. Finantsinstitutsioonid avalikustavad koondatult kõigi kauplemisüksuste puhul tururiskide omavahendite nõuded, mis arvutatakse vastavalt käesoleva jaotise 1a. peatükile, kui finantsinstitutsioonidele ei oleks antud luba kasutada nende kauplemisüksuste puhul oma sisemudeleid.“;

192) Artiklit 458 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 6 asendatakse järgmisega:
„6. Kui liikmesriigid tunnustavad käesoleva artikli kohaselt kehtestatud meetmeid, teavitavad nad sellest Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu edastab sellised teated viivitamata nõukogule, komisjonile, EBA-le [ ] ja liikmesriigile, kellel on luba meetmeid kohaldada.“;
- b) lõige 9 asendatakse järgmisega:
„9. Enne lõigete 2 ja 4 kohaselt antud loa aegumist hindab asjaomane liikmesriik Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, EBA ja komisjoniga konsulteerides uuesti olukorda ja võib lõigetes 2 ja 4 osutatud menetluse kohaselt võtta vastu uue otsuse, et pikendada riiklike meetmete kohaldamise perioodi iga kord veel kuni kahe aasta võrra.“;

193) Artikkel 461a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 461a

Tururiskidega seotud omavahendite nõuded

Komisjon jälgib tururiskiga seotud omavahendite nõudeid käsitlevate rahvusvaheliste standardite *rakendamise erinevusi liidus ja* kolmandates riikides [ ], sealhulgas seoses eeskirjade mõjuga omavahendite nõuetele ja nende kohaldamise alustamisega.

Kui ilmneb märkimisväärseid erinevusi, antakse komisjonile [ ] volitused võtta artikli 462 kohaselt vastu delegeeritud õigusakt seoses järgmiste aspektidega:

- a) kohaldades **kuni neljandas lõikes osutatud seadusandliku ettepaneku jõustumiseni või kui ettepanekut ei esitata, kuni kolme aasta jooksul ja** vajaduse korral võrdsete võimaluste tagamiseks **kordajaid** vahemikus 0–1 finantsinstitutsiooni tururiskiga seotud omavahendite nõuete suhtes, mis on arvatud spetsiifiliste riskiklasside ja spetsiifiliste riskitegurite jaoks, kasutades ühte artikli 325 lõikes 1 osutatud meetoditest, mis on sätestatud:
- i) artiklites 325c–325ay, milles on täpsustatud alternatiivne standardmeetod;
  - ii) artiklites 325az–325bp, milles on täpsustatud alternatiivne sisemudeli meetod;
  - iii) artiklites 326–361, milles on täpsustatud lihtsustatud standardmeetod, et tasakaalustada kolmandate riikide eeskirjade ja liidu õiguse vahel täheldatud erinevusi;
- b) lükates **kuni** kahe aasta võrra edasi kuupäeva, millest alates finantsinstitutsioonid kohaldavad III osa IV jaotises sätestatud tururiskiga seotud omavahendite nõudeid või mõnda artikli 325 lõikes 1 osutatud meetodit tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks.“;

EBA esitab 31. detsembriks 2025 Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande kolmandate riikide tururiski omavahendite nõudeid käsitlevate

rahvusvaheliste standardite rakendamise kohta.

Selle aruande alusel esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et tagada üldised võrdsed tingimused.

194) Lisatakse artikkel 461b:

„Artikkel 461b

Krüptovarade usaldatavusnõuete kohane käsitlemine

1. Kui see on asjakohane, esitab komisjon 30. juuniks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et rakendada krüptovaraga seotud riskipositsioonide suhtes spetsiaalset usaldatavusnõuete kohast käsitlust, võttes nõuetekohaselt arvesse hiljuti avaldatud rahvusvahelisi standardeid ja [lisada viide krüptovaraturgude määrusele] alusel kehtestatud nõudeid. See seadusandlik ettepanek hõlmab vähemalt järgmist:

- a) kriteeriumid, mille alusel määratakse krüptovarad eri krüptovarakategooriatesse, lähtudes nende riskiomadustest ja vastavusest konkreetsetele tingimustele;*
- b) omavahendite erinõuded kõigi krüptovarakategooriatega kaasnevate riskide puhul;*
- c) konkreetsed järelevalvevolitused seoses krüptovaraposisioonide määramise, järelevalve ja omavahendite nõuete arvutamisega;*
- d) likviidsuse erinõuded krüptovaraga seotud riskipositsioonide puhul;*
- e) avalikustamisinõuded.*

2. Kuni 30. detsembrini 2024 kohaldavad finantsinstitutsioonid omavahendite nõuete arvutamisel oma krüptovaraga seotud riskipositsioonide suhtes riskikaalu 1250 %. Finantsinstitutsioonid ei kohalda omavahendite nõuete arvutamisel artikli 36 lõike 1 punktis b sätestatud mahaarvamist.“

195) Artiklit 462 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Artiklis 47a, artikli 244 lõikes 6 ja artikli 245 lõikes 6, artiklites 456–460, artiklites 461a ja 461b ning artiklis 500 osutatud volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 28. juunist 2013.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 47a, artikli 244 lõikes 6, artikli 245 lõikes 6, artiklites 456–460, artiklites 461a ja 461b ning artiklis 500 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. **Artikli 47a**, artikli 244 lõike 6 ja artikli 245 lõike 6, artiklite 456–460, artikli 461a ja 461b ning **artikli 500** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.“;

196) Artikkel 465 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 465

Üleminekukord minimaalse väljundmäära kohaldamiseks

1. Erandina artikli 92 lõikest 3 võib emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja, emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, ELi eraldiseisev finantsinstitutsioon või liikmesriigi eraldiseisev tütarettvõtjast finantsinstitutsioon kohaldada koguriskipositsiooni arvutamisel järgmist tegurit x:

- a) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2025;
- b) 55 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2026;
- c) 60 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2027;
- d) 65 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- e) 70 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. Erandina artikli 92 lõike 3 punktist a võib ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, ELis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, ELi eraldiseisev finantsinstitutsioon või liikmesriigi eraldiseisev tütarettvõtjast finantsinstitutsioon kuni 31. detsembrini 2029 kohaldada koguriskipositsiooni arvutamisel järgmist valemit:

$$TREA = \min\{\max\{U - TREA; x \cdot S - TREA\}; 125\% \cdot U - TREA\}$$

Selle arvutuse tegemisel võtab ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, ELis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja arvesse lõikes 1 osutatud asjakohaseid tegureid x.

3. Erandina artikli 92 lõike 5 punktist a võib ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, ELis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, ELi eraldiseisev finantsinstitutsioon või liikmesriigi eraldiseisev tütarettvõtjast finantsinstitutsioon:

– kuni 31. detsembrini **2030** määrata 65 % riskikaalu äriühingute vastu olevatele nõuetele, mille kohta ei ole krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang kättesaadav, kui kõnealune üksus ei ole III osa II jaotise 3.

peatüki kohaselt arvatud kõnealuste võlgnike makseviivituse tõenäosust hinnanud suuremaks kui 0,5 %.

– ajavahemikul 1. jaanuarist 2031 kuni 31. detsembrini 2032 määrata 70 % riskikaalu äriühingute vastu olevatele nõuetele, mille kohta ei ole krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang kättesaadav, kui kõnealune üksus ei ole III osa II jaotise 3. peatüki kohaselt arvatud kõnealuste nõuete makseviivituse tõenäosust hinnanud suuremaks kui 0,5 %.

EBA, EIOPA ja ESMA jälgivad esimeses lõigus sätestatud üleminekukorra kasutamist ja hindavad eelkõige järgmist:

- i) krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute kättesaadavus äriühingute vastu olevate nõuete puhul;
- ii) reitinguagentuuride areng, uute Euroopa reitinguagentuuride turule sisenemise tõkked, nende Euroopa ettevõtete kasutuselevõtu määr, kes otsustavad, et neid hindab üks või mitu neist reitinguagentuuridest;
- iii) era- või avaliku sektori juhitavate lahenduste väljatöötamine, nagu krediitihindamine ja keskpankade reitingud krediitkvaliteedi hinnangute andmiseks;
- iv) riskipositsioonide riskiga kaalumise asjakohasus ja mõju finantsstabiilsusele;
- v) teiste jurisdiktsioonide lähenemisviisid seoses reitinguta äriühingutele minimaalse väljundmäära kohaldamisega ja sellest tuleneda võivate pikaajaliste võrdsete tingimuste kaalutlustega;
- vi) vastavus rahvusvahelistele standarditele ja võimalik mõju Baseli pangajärelevalve komitee vastavushindamise skaalale.

EBA, EIOPA ja ESMA esitavad oma järeldused komisjonile 31. detsembriks 2028.

Selle aruande põhjal ja võttes nõuetekohaselt arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon vajaduse korral 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku **lõike 3 lõigus 3 osutatud korra kohaldamise pikendamiseks kõige rohkem 4 aasta võrra.**

4. Erandina artikli 92 lõike 5 punkti a alapunktist iv asendab emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, ELi eraldiseisev finantsinstitutsioon või liikmesriigi eraldiseisev tütarettevõtjast finantsinstitutsioon kuni 31. detsembrini 2029 alfa 1ga riskipositsiooni väärtuse arvutamisel II lisas loetletud lepingute puhul vastavalt III osa II jaotise 6. peatüki 3. ja 4. jaos sätestatud meetoditele, kui samad riskipositsiooni väärtused on arvatud vastavalt III osa II jaotise 3. peatüki 6. jaos sätestatud meetodile alammäärata koguriskipositsiooni eesmärgil.

Komisjon võib artiklis 514 osutatud EBA aruannet arvesse võttes võtta kooskõlas

artikliga 462 vastu *seadusandliku ettepaneku*, et muuta vajaduse korral **l** alfa väärtust.

5. Erandina artikli 92 lõike 5 punkti a alapunktist i võivad liikmesriigid lubada emattevõtjana tegutseval finantsinstitutsioonil, emattevõtjana tegutseval finantsvaldusettevõtjal või emattevõtjana tegutseval segafinantsvaldusettevõtjal, ELi eraldiseisval finantsinstitutsioonil või liikmesriigi eraldiseisval tütarettvõtjast finantsinstitutsioonil määrata järgmised riskikaalud, kui kõik teises lõigus sätestatud tingimused on täidetud:

- a) kuni 31. detsembrini 2032 10 % riskikaal elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide osale kuni 55 % ulatuses kinnisvara väärtusest, mis jääb järele pärast seda, kui finantsinstitutsioonile mittekuuluvad kõrgema või sama nõudeõiguse järguga pandiõigused on maha arvatud;
- b) kuni 31. detsembrini 2029 45 % riskikaal elamukinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonide osale kuni 80 % ulatuses kinnisvara väärtusest, mis jääb järele pärast seda, kui finantsinstitutsioonile mittekuuluvad kõrgema või sama nõudeõiguse järguga pandiõigused on maha arvatud, tingimusel et artiklis 501 osutatud krediidiriski omavahendite nõuete korrigeerimist ei kohaldata.

Riskikaalude määramiseks vastavalt esimesele lõigule peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kvalifitseeruvad riskipositsioonid asuvad kaalutusõigust kasutanud liikmesriigis;
- b) finantsinstitutsiooni kahju, mis tuleneb sellistest nõuetest kuni 55 % ulatuses kinnisvara väärtusest, ei ületa viimase *kaheksa* aasta jooksul kõiki selliseid riskipositsioone arvestades keskmiselt 0,25 % asjaomasel aastal krediidi iseloomuga täitmata nõuete kogusummast;
- c) kvalifitseeruvate riskipositsioonide puhul on finantsinstitutsioonil võlgniku makseviivituse või maksmata jätmise korral mõlemad järgmised nõuded:
  - i) nõue riskipositsiooni tagatiseks seatud elamukinnisvara vastu;
  - ii) nõue võlgniku muude varade ja tulu suhtes;
- d) pädev asutus on kontrollinud, et punktides a, b ja c sätestatud tingimused on täidetud.

Kui on kasutatud esimeses lõigus osutatud võimalust ja täidetud on kõik teises lõigus osutatud seotud tingimused, võivad finantsinstitutsioonid määrata kuni 31. detsembrini 2032 teise lõigu punktis b osutatud riskipositsioonide järelejäänud osale järgmised riskikaalud:

- a) 52,5 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2030 kuni 31. detsembrini 2030;
- b) 60 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2031 kuni 31. detsembrini 2031;
- c) 67,5 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2032 kuni 31. detsembrini 2032.

Kui liikmesriigid kasutavad seda võimalust, teavitavad nad EBA-d ja põhjendavad oma otsust. Pädevad asutused teatavad EBA-le kõigi esimese lõigu punktis c osutatud kontrollide üksikasjad.

EBA jälgib esimeses lõigus sätestatud ülemineku korra kasutamist ja esitab komisjonile 31. detsembriks 2028 aruande seonduvate riskikaalude asjakohasuse kohta.

Selle aruande põhjal ja võttes nõuetekohaselt arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon vajaduse korral 31. detsembriks 2030 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku **lõikes 5 osutatud korra kohaldamise pikendamiseks kõige rohkem 4 aasta võrra.**

5a. Erandina artikli 92 lõikest 5, kui lõike 4 punktis a osutatud krediidiriski ja lahjendusriski ning kõnealuse lõike punktis f osutatud kauplemisportfelliga seotud tegevusest tuleneva vastaspoole riski standardiseeritud riskiga kaalutud varad arvutatakse artikli 261 või artikli 262 kohast väärtpaperistamise standardmeetodit kasutades, lubatakse emattevõtjana tegutsevatel finantsinstitutsioonidel, emattevõtjana tegutsevatel finantsvaldusettevõtjatel või emattevõtjana tegutsevatel segafinantsvaldusettevõtjatel, liidus asuvatel eraldiseisvatel finantsinstitutsioonidel kuni kapitaliturgude liidu tegevuskava raames toimuva liidu väärtpaperistamise raamistiku põhjaliku läbivaatamise lõpuni kohaldada järgmisi muudatusi:

- a) $p = 0,25$ lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaperistamise positsiooni puhul;
- b) $p = 0,5$ muu kui lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaperistamise positsiooni puhul.“;

197) Lisatakse artikkel 494d:

„Artikkel 494d

Standardmeetodi kasutamine sisereitingute meetodi asemel

Erandina artikli 149 lõigetest 1, 2 ja 3 võib finantsinstitutsioon alates [Väljaannete Talitus: palun sisestada käesoleva määruse jõustumise kuupäev] kuni 31. detsembrini 2027 pöörduda tagasi standardmeetodi juurde ühe või mitme artikli 147 lõikes 2 sätestatud riskipositsiooni klassi puhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) finantsinstitutsioon oli [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: üks päev enne käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] juba olemas ja tal oli pädeva asutuse luba käsitleda kõnealuseid riskipositsiooni klasse sisereitingute meetodi kohaselt;
- b) finantsinstitutsioon taotleb tagasipöördumist standardmeetodi juurde ainult üks kord **käesolevas artiklis sätestatud perioodi** jooksul;
- c) taotlus pöörduda tagasi standardmeetodi juurde ei ole esitatud õigusliku arbitraaži eesmärgil;

- d) finantsinstitutsioon on pädevale asutusele ametlikult teatanud, et ta soovib kõnealuste riskipositsiooni klasside puhul pöörduda tagasi standardmeetodi juurde, vähemalt kuus kuud enne, kui ta tegelikult seda meetodit taas kasutama hakkab;
- e) pädev asutus ei ole esitanud finantsinstitutsiooni sellise tagasipöördumistaotluse suhtes vastuväiteid kolme kuu jooksul alates punktis d osutatud teate saamisest.“;

198) Artikkel 495 asendatakse järgmisega:

Artikkel 495

Omakapitali investeringute käsitlemine sisereitingute meetodi puhul

1. Erandina artikli 107 ***lõikest 1*** arvutavad finantsinstitutsioonid, kes on saanud loa kohaldada omakapitali investeringute riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, kuni 31. detsembrini 2029 ***ja artikli 495a lõike 3 kohaldamist piiramata*** riskiga kaalutud vara iga omakapitali investeringu puhul, mille suhtes nad on saanud loa kohaldada sisereitingute meetodit, järgmistest suurima väärtusena:

- a) riskiga kaalutud vara, mis on arvutatud vastavalt artikli 495a lõigetele 1 ja 2;
- b) riskiga kaalutud vara, mis on arvutatud käesoleva määruse versiooni kohaselt, mis kehtis enne [Väljaannete Talitus, palun sisestada kuupäev: käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev].

2. Lõikes 1 sätestatud käsitluse kohaldamise asemel võivad finantsinstitutsioonid, kes on saanud loa kohaldada omakapitali investeringute riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, ***selle asemel*** igal ajal kuni 31. detsembrini 2029 kohaldada kõigi oma omakapitali investeringute suhtes artiklis 133 sätestatud käsitlust ja artiklis 495a sätestatud üleminekukorda.

Käesoleva lõike kohaldamisel ei kohaldata artiklis 149 sätestatud tingimusi, mille alusel võib tagasi pöörduda lihtsamate meetodite kasutamise juurde.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldavad lõikes 1 sätestatud käsitlust, arvutavad oodatava kahju määra vastavalt artikli 158 lõigetele 7, 8 või 9, nagu need kehtisid ***[päev enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]***.

Oodatav kahju, mis arvutatakse vastavalt artikli 158 lõigetele 7, 8 või 9, nagu need kehtisid [päev enne käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva], arvatakse artikli 36 lõike 1 punkti d alusel esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha.

4. Kui finantsinstitutsioonid taotlevad luba kohaldada omakapitali investeringute riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, ei anna pädevad asutused sellist luba pärast [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev].“;

199) Lisatakse järgmised artiklid:

Artikkel 495a

Üleminekukord omakapitali investeringute puhul

1. Erandina artikli 133 lõikes 3 sätestatud käsitlusest määratakse omakapitali investeringutele **suurem riskikaaludest, mis kehtisid [üks päev enne käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva], ülemmääraga 250%, ning järgmised riskikaalud:**

- a) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2025;
- b) 130 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2026;
- c) 160 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2027;
- d) 190 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- e) 220 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. Erandina artikli 133 lõikes 4 sätestatud käsitlusest määratakse omakapitali investeringutele **suurem riskikaaludest, mis kehtisid [üks päev enne käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva], ja järgmised riskikaalud:**

- a) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2025;
- b) 160 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2026;
- c) 220 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2027;
- d) 280 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- e) 340 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

3. Erandina artiklist 133 võivad finantsinstitutsioonid jätkuvalt määrata sama riskikaalu, mida kohaldati [Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: üks päev enne käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] ■ omakapitali investeringutele, **kaasa arvatud riskipositsioonide osa, mida ei ole artikli 471 kohaselt omavahenditest maha arvatud**, üksustesse, mille aktsionärid nad on olnud [vastuvõtmise kuupäev] kuuel järjestikusel aastal ja mille üle neil **ükski või koos võrgustikuga, millesse finantsinstitutsioonid kuuluvad**, on märkimisväärne mõju või kontroll direktiivi 2013/34/EL tähenduses või määruse (EÜ) nr 1606/2002 alusel finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatavate raamatupidamisstandardite tähenduses või sarnane suhe mis tahes füüsilise või juriidilise isiku **või finantsinstitutsioonide võrgustiku** ja ettevõtjaga **või kui finantsinstitutsioon suudab määrata vähemalt ühe ettevõtja juhtorgani liikme**.

Article 495b

Üleminekukord eriotstarbeliste nõuete puhul

1. Erandina artikli 161 lõikest 4 on sisereitingute meetodi kohaselt käsitletavate eriotstarbeliste nõuete suhtes kohaldatavad makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad, kui kasutatakse makseviivitusest tingitud kahjumäärade sisehinnanguid, artikli 161 lõikes 4 sätestatud kohaldatavad makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalsed sisendmäärad, mis on korrutatud järgmiste teguritega:

- a) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027;

- b) 80 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- c) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. EBA koostab aruande sisereitingute meetodi puhul eriotstarbelistele nõuetele kohaldatavate riskiparameetrite, **sealhulgas väärtuskärpe parameetri** asjakohase kalibreerimise kohta ning eelkõige makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangute ja makseviivitusest tingitud kahjumäära minimaalsete sisendmäärade kohta **iga eriotstarbeliste nõuete kategooria puhul, nagu on kindlaks määratud artikli 122a lõike 3 punktides a, b ja c**. EBA lisab oma aruandesse eelkõige andmed liidus eri äri- ja riskiprofiilidega finantsinstitutsioonide eri valimite puhul täheldatud makseviivituse ja realiseerunud kahju keskmiste arvude kohta. **EBA soovib riskiparameetrite, sealhulgas väärtuskärpe parameetri eraldi kalibreerimist, mis kajastaks iga eespool nimetatud eriotstarbeliste laenu nõuete kategooria erinevat riskiprofiili.**

EBA esitab oma järelduste aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 31. detsembriks 2025.

Selle aruande põhjal esitab komisjon **ja võttes nõuetekohaselt arvesse Baseli pangajärelevalve komitee välja töötatud rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid**, vajaduse korral **31. detsembriks 2027 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku lõikes 1 osutatud erandi kohaldamise pikendamiseks kõige rohkem 4 aasta võrra.**

Artikkel 495c

Üleminekukord liisinguga seotud riskipositsioonide kui krediidiriski maandamise tehnika puhul

1. Erandina artiklist 230 on „muule füüsilisele tagatisele“ vastava H_c kohaldatav väärtus artikli 199 lõikes 7 osutatud riskipositsioonide puhul juhul, kui liisitud **vara** vastab otsese krediidiriski kaitse liigile „muu füüsiline tagatis“, artikli 230 lõike 2 tabelis 1 sätestatud „muu füüsilise tagatise“ H_c väärtus, korrutatuna järgmiste teguritega:

- a) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027;
- b) 80 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2028;
- c) 100 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2029 kuni 31. detsembrini 2029.

2. EBA koostab aruande sisereitingute meetodi puhul liisinguga seotud riskipositsioone käsitlevate riskiparameetrite asjakohase kalibreerimise kohta ning **standardmeetodi kohaste riskikaalude kohta ja** eelkõige artiklis 230 sätestatud LGD_s ja H_c kohta. EBA lisab oma aruandesse eelkõige andmed liidus eri liiki liisitud **varaga** ja liisingutegevusega tegelevate eri liiki finantsinstitutsioonidega seotud riskipositsioonide puhul täheldatud makseviivituste ja realiseerunud kahjude keskmiste arvude kohta.

EBA esitab oma järelduste aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 30. juuniks 2026.

Selle aruande põhjal ja võttes nõuetekohaselt arvesse Baseli pangajärelevalve komitee välja töötatud rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid, esitab komisjon vajaduse korral **31. detsembriks 2027 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku lõikes 1 osutatud erandi kohaldamise pikendamiseks kõige rohkem 4 aasta võrra.**

Artikkel 495d

Tingimusteta tühistatavate siduvate kohustuste üleminekukord

1. Erandina artikli 111 lõikest 2 arvutavad finantsinstitutsioonid tingimusteta tühistatava siduva kohustuse vormis bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtuse, korrutades kõnealuses artiklis sätestatud protsendimäära järgmiste teguritega:

- a) 0 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2029;
- b) 25 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2030 kuni 31. detsembrini 2030;
- c) 50 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2031 kuni 31. detsembrini 2031;
- d) 75 % ajavahemikul 1. jaanuarist 2032 kuni 31. detsembrini 2032.

2. EBA koostab aruande, et hinnata, kas lõike 1 punktis a osutatud erandi tähtaega tuleks pikendada, nii et see kehtiks kauem kui 31. detsembrini 2032, ning vajaduse korral **üksikasjalikud** tingimused, mille alusel kõnealune erand tuleks säilitada.

EBA esitab oma järelduste aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 31. detsembriks 2028.

Selle aruande põhjal ja võttes nõuetekohaselt arvesse Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid **ning nende meetmete mõju finantsstabiilsusele**, esitab komisjon vajaduse korral 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku **käesoleva artikli lõikes 2 osutatud korra kohaldamise pikendamiseks kõige rohkem 4 aasta võrra.**

199a) Artiklit 500 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) makseviivituses olevate riskipositsioonide müük toimub hilisemal kuupäeval kui 23. november 2016, kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2024.“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimeses lõigus osutatud korrigeerimise võib teha üksnes kuni 31. detsembrini 2024 ja selle mõju võib kesta seni, kuni vastavad riskipositsioonid hõlmatakse finantsinstitutsiooni enda makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutega“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Komisjon hindab 31. detsembriks 2026 ja seejärel iga kahe aasta tagant, kas finantsinstitutsioonide bilansis olevate makseviivituses olevate riskipositsioonide tase on märkimisväärselt suurenenud või kas eeldatakse finantsinstitutsioonide varade kvaliteedi märkimisväärset halvenemist või kas makseviivituses olevate riskipositsioonide järelturgude arengu tase ei ole finantsinstitutsioonide makseviivituses olevate riskipositsioonide tõhusaks müügiks piisav, võttes arvesse ka väärtpaperistamise regulatiivseid arengusuundi.

Komisjon vaatab läbi lõikes 1 sätestatud erandi asjakohasuse ja võtab kohasel juhul kooskõlas artikliga 462 vastu delegeeritud õigusaktid, et käesolevas artiklis sätestatud korrigeerimist vajaduse korral pikendada, uuesti kasutusele võtta või muuta.“

200) Artikli 501 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) VKEsid käsitatakse artikli 5 punktis 8 sätestatud tähenduses;“;

201) Artikli 501a lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) riskipositsioon määratakse artikli 112 punktis g või artikli 147 lõike 2 punktis c osutatud äriühingute riskipositsiooni klassi, välja arvatud makseviivituses olevad riskipositsioonid;“;

b) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) võlgniku **■** refinantseerimisrisk on väike või piisavalt maandatud, võttes arvesse kogu toetust, abi või rahastamist, mida antakse lõike 2 punkti b alapunktides i ja ii loetletud ühe või mitme üksuse poolt;“;

ba) punkt o asendatakse järgmisega:

„o) riskipositsioonide puhul, mis on algatatud pärast ... [käesoleva määruse avaldamise kuupäev], on võlgnik andnud positiivse hinnangu selle kohta, et rahastatavad varad aitavad kaasa ühe või enama keskkonnaeesmärgi saavutamisele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/852 artiklis 9.“;

202) Artikkel 501c asendatakse järgmisega:

„Artikkel 501c

Keskkonna- ja/või sotsiaalsete teguritega seotud riskipositsioonide usaldatavausnõuete kohane käsitlemine

EBA hindab pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerimist kättesaadavate andmete **■** põhjal, kas keskkonna- ja/või sotsiaalsetest teguritest mõjutatud **varade või kohustustega** seotud riskipositsioonide **sihtotstarbelist** usaldatavausnõuete **kohast käsitlemist tuleks kohandada**. Eelkõige hindab EBA järgmist:

a) **usaldusväärsuse ja järjepidevate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisandmete**

olemasolu ja kättesaadavust iga riskipositsiooni klassi kohta, mis on kindlaks määratud kooskõlas III osa II jaotisega;

- b) *kas on võimalik võtta kasutusele klassifitseerimissüsteem, et teha kindlaks ja liigitada riskipositsioonid iga III osa II jaotise kohaselt kindlaks määratud riskipositsiooni klassi puhul, tuginedes keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide liigitamise ühiste põhimõtetele, kasutades liidus vastu võetud kestlikkusaruandluse raamistike kaudu kättesaadavaks tehtud teavet ülemineku- ja füüsilise riski näitajate kohta ning, kui need on kättesaadavad rahvusvahelisel tasandil, suuniseid ja järeldusi, mis tulenevad EBA või pädevate asutuste korraldatud kliimaga seotud finantsriskide järelevalvealasest stressitestimisest või stsenaariumianalüüsides, ning kui need kajastavad asjakohaselt keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangu asjakohast keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide skoori;*
- c) *keskkonna- ja/või sotsiaalsetest teguritest mõjutatud varade ja tegevustega seotud riskipositsioonide tegelikku riskisust võrreldes muude riskipositsioonide riskisusega;*
- d) *keskkonna- ja/või sotsiaalsetest teguritest mõjutatud varade ja tegevusega seotud riskipositsioonide kohandatud sihtotstarbelise usaldatavusnõuete kohase käsitluse võimalikku lühiajalist, keskmise pikkusega ja pikaajalist mõju liidus finantsstabiilsusele ja laenuandmistevõimele;*
- e) *sihipäraseid parandusi, mida võiks kaaluda praeguses usaldatavusraamistikus, ning raamistiku võimalikke täiendavaid ja põhjalikumaid läbivaatamisi, mida tuleks kaaluda, võttes arvesse Baseli komitees rahvusvahelisel tasandil kokkulepitud arengusuundi.*

EBA esitab oma järelduste aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile 31. detsembriks 2024.

Selle aruande alusel esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku ühe aasta jooksul pärast EBA aruande avaldamist.“;

203) Artiklid 505 ja 506 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 505

Põllumajanduse rahastamise läbivaatamine

EBA esitab 31. detsembriks 2030 komisjonile aruande käesoleva määruse nõuete mõju kohta põllumajanduse rahastamisele, *sealhulgas järgmise kohta:*

- a) *III osa II jaotise kohaselt arvutatud krediidiriski omavahendite nõuete spetsiaalse riskikaalu asjakohasus põllumajandusettevõtte vastu esitatavate nõuete puhul;*
- b) *kohasel juhul usaldatavusnõuetega põhjendatud kriteeriumid spetsiaalse riskikaalu kohaldamiseks, sealhulgas põllumajandustavade puhul, ning riskipositsioonide lisamine äriühingute, jae- või kinnisvara riskipositsioonide*

klassi;

- c) *kooskõla strateegiaga „Talust taldrikule“ ja vastava keskkonnamõjuga määruse (EL) 2020/852 tähenduses, eelkõige liidu põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrgus kogutud näitajatega, mis näitavad panuse skoori seoses järgmisega:*
- i) *kasvuhoonegaaside netoheide hektari kohta;*
  - ii) *pestitsiidide ja väetiste kasutamine hektari kohta;*
  - iii) *mulla mineraalide tõhususe suhtarv, sealhulgas süsinik, ammoniaak, fosfaat ja lämmastik hektari kohta;*
  - iv) *veekasutuse tõhusus;*
  - v) *kinnitus positiivse mõju kohta nendele neljale näitajale, millel on ELi mahepõllumajanduse märgis nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007* tähenduses.*

Komisjon esitab selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Vajaduse korral lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse muutmiseks, et leevendada selle negatiivset mõju põllumajanduse rahastamisele.

Artikkel 506

Krediidirisk – krediidikindlustus

EBA esitab 30. juuniks 2024 tihedas koostöös EIOPAg komisjonile aruande, mis käsitleb kindlustuse kõlblikkust ja kasutamist krediidiriski maandamise tehnikana, *sealhulgas*

- a) III osa II jaotise 3. ja 4. peatükis osutatud seonduvate riskiparameetrite asjakohasust;
- b) *analüüsi krediidiriski positsioonide tegeliku ja täheldatud riskisuse kohta, kui krediidikindlustust peeti krediidiriski maandamise tehnikaks;*
- c) *käesolevas määruses kehtestatud omavahendite nõuete kooskõla käesoleva lõike punktide a ja b kohase analüüsi tulemustega.*

Selle aruande põhjal esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et muuta III osa II jaotises osutatud krediidikindlustuse suhtes kohaldatavat käsitlust.

---

* Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).“;

204) Lisatakse artikkel 506c:

„Artikkel 506c

Krediidirisk – esimese taseme põhiomavahendite vähenduste ja krediidiriski

parameetrite vastastikune mõju

EBA esitab 31. detsembriks 2026 komisjonile aruande, mis käsitleb kooskõla krediidiriski praeguse mõõtmise ja individuaalsete krediidiriski parameetrite vahel ning kõigi korrigeerimiste käsitlemist artiklis 159 osutatud sisereitingute meetodi kohase puudujäägi või ülejäägi arvutamiseks, samuti selle kooskõla riskipositsiooni väärtuse kindlaksmääramisega käesoleva määruse artikli 166 kohaselt ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamisega. Aruandes käsitletakse suurimat võimalikku majanduslikku kahju, mis tuleneb makseviivituse juhtumist, ja selle saavutatud katet seoses esimese taseme põhiomavahendite vähendamisega, võttes arvesse raamatupidamisarvestusel põhinevaid esimese taseme põhiomavahendite vähendamisi, sealhulgas neid, mis tulenevad eeldatavast krediidikahjumist või õiglase väärtuse korrigeerimisest, ja saadud riskipositsioonide mis tahes allahindlusi ning nende mõju regulatiivsetele mahaarvamistele.“;

204a) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 506ca

Väärtpaberistamise usaldatavusnõuete kohane käsitlemine

EBA esitab 31. detsembriks 2025 tihedas koostöös ESMaga komisjonile aruande väärtpaberistamise tehingute usaldatavusnõuete kohase käsitlemise kohta, eristades eri liiki väärtpaberistamisi, sealhulgas sünteetilist väärtpaberistamist. Eelkõige hindab EBA seda, mil määral mõjutaks minimaalse väljundmäära kohaldamine väärtpaberistamise riskipositsioonide suhtes tehingut algatavate pankade saadavat kapitali vähendamist tehingutes, mille puhul on tunnistatud riski olulise osa ülekandmist, vähendaks liigselt riskitundlikkust ja mõjutaks uute tehingute majanduslikku elujõulisust. Sellistel juhtudel, kui riskitundlikkust vähendatakse, võib EBA kaaluda ettepanekut mitteneutraalsuse tegurite allapoole korrigeerimiseks tehingute puhul, mille puhul on tuvastatud märkimisväärne riski ülekandmine.

Selle aruande alusel esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku 31. detsembriks.

Artikkel 506cb

Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute usaldatavusnõuete kohane käsitlemine

EBA esitab 31. detsembriks 2025 tihedas koostöös ESMaga komisjonile aruande väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute uue raamistiku mõju kohta kapitalinõuetele. EBA hindab, kas seotud riskikaalude ümberkalibreerimine standardmeetodis on asjakohane, võttes arvesse lühiajaliste lõpptähtaegadega seotud riske, eelkõige alla üheaastase järelejäänud tähtaja puhul.

Selle aruande alusel esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku 31. detsembriks 2027.“;

204b) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 518c

Minimaalse väljundmäära kohaldamise läbivaatamine

1. EBA hindab 31. detsembriks 2027 artikli 92-a lõike 2 järgimise taset ja esitab selle kohta arvamuse, võttes arvesse võimalikke finantsstabiilsusega seotud probleeme ja pangandusliidu arengut, seoses hoiusekindlustuse ühtlasema tasemega kõigis liikmesriikides ja vahendite koondamisega liidu tasandil.

2. Pärast seda, kui EBA on lõikes 1 osutatud arvamuse avaldanud, esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse artikli 92-a lõikes 1 sätestatud kohaldamistaseme muutmiseks, võttes arvesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud arvamust.“;

205) Lisatakse artiklid 519c ja 519d:

„Artikkel 519c

Väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistik

EBA esitab tihedas koostöös Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] komisjonile aruande selle kohta, kas väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute suhtes kohaldatavat miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistikku on asjakohane rakendada liidu õiguses, et käsitleda finantsvõimenduse võimalikku suurenemist väljaspool pangandussektorit.

Esimeses lõigus osutatud aruandes võetakse arvesse kõike järgmist:

- a) finantsvõimenduse määr väljaspool liidu pangandussüsteemi ja mil määral võiks miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistik seda finantsvõimendust vähendada, kui finantsvõimendus muutuks ülemääraseks;
- b) selliste väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute olulisus, mida hoiavad ELi institutsioonid ja mille suhtes kohaldatakse miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistikku, sealhulgas selliste väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute jaotus, mis ei vasta miinimum-väärtuskärbete alammääradele;
- c) miinimum-väärtuskärbete alammäärade raamistiku hinnanguline mõju ELi institutsioonidele finantsstabiilsuse nõukogu soovitatud kahe rakendamismeetodi alusel, milleks on turegulatsioon ja käesoleva määruse kohane karistuslikum omavahendite nõue, stsenaariumi korral, mille kohaselt ELi institutsioonid ei viiks oma väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute väärtuskärpeid vastavusse miinimum-väärtuskärbete alammääradega, ja alternatiivse stsenaariumi korral, mille kohaselt nad viiksid need väärtuskärped vastavusse miinimum-väärtuskärbete alammääradega;
- d) sellise hinnangulise mõju peamised põhjused ning miinimum-väärtuskärbete raamistiku kehtestamise võimalikud soovimatud tagajärjed ELi väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute turgude toimimisele;
- e) rakendamismeetod, mis oleks kõige tõhusam miinimum-väärtuskärbete

alammäärade raamistiku regulatiivsete eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse punktides a–d esitatud kaalutlusi ja liidu finantssektoris valitsevaid võrdseid tingimusi.

Selle aruande põhjal ja võttes nõuetekohaselt arvesse finantsstabiilsuse nõukogu soovitusi rakendada väärtpaperite kaudu finantseerimise tehingute suhtes miinimumväärtuskärbete alammäärade raamistikku ning Baseli pangajärelevalve komitee väljatöötatud asjaomaseid rahvusvaheliselt kokkulepituid standardeid, esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Artikkel 519d

Operatsioonirisk

Hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 24 kuud pärast III osa III jaotise kohaldamise kuupäeva] esitab EBA komisjonile aruande kõigi järgmiste asjaolude kohta:

- a) kindlustuse kasutamine seoses operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamisega;
  - b) kas kindlustusega seotud sissenõudmiste aktsepteerimine võib võimaldada regulatiivset arbitraaži, vähendades operatsiooniriski aastast kahju, vähendamata samal määral tegelikku operatsiooniriski positsiooni;
  - c) kas kindlustusega seotud sissenõudmiste aktsepteerimisel on erinev mõju korduvate kahjude ja võimalike ääreala kahjude asjakohasele katele;
- ca) selliste andmete kättesaadavus ja kvaliteet, mida finantsinstitutsioonid kasutavad operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamisel.*

Selle aruande põhjal esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 36 kuud pärast III osa III jaotise kohaldamise kuupäeva].“;

205a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 519da

Proportsionaalsus

EBA koostab aruande, milles hinnatakse võimalusi kehtestada usaldatavusraamistikus väikestele ja mittekeerukatele finantsinstitutsioonidele konkreetsed usaldatavus-, juhtimis- ja läbipaistvusnõuded, et suurendada usaldatavusraamistiku proportsionaalsust, sealhulgas seoses järgmisega:

- a) *väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide olulisus finantsinstitutsiooni ja piirkonna tasandil finantsstabiilsuse säilitamisel;*
- b) *kohasel juhul soovitusel selle kohta, kuidas usaldatavusraamistik saaks paremini kajastada väikeste ja mittekeerukate finantsinstitutsioonide*

kategooriate erinevat tähtsust finantsstabiilsusele.

EBA esitab oma järeldused komisjonile 31. detsembriks 2027.“; 206) I lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamise kuupäev

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse 1. jaanuarist 2025, välja arvatud järgmiste sätete puhul:
  - a) punkti 1 alapunktide a, b ja c, e–h, j, u, v ja x sätted, mis käsitlevad teatavaid mõisteid, punkti 6 sätted usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisala kohta ning punktide 8, 10–12 ja 14–23 sätted omavahendite ja kõlblike kohustuste kohta, mida kohaldatakse alates [Väljaannete Talitus: palun sisestada kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva];
  - b) punkti 1 alapunkti d ja punkti 4 sätted, mis käsitlevad muudatusi vastavalt määrusele (EL) 2019/2033, ning punkti 47 sätted, mis käsitlevad makseviivituses olevate riskipositsioonide käsitlemist, mida kohaldatakse alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast;
  - c) punkti 9, punkti 26 alapunkti a, punkti 27, punkti 28 alapunkti a, punktide 29, 34, 41, 42, 44, 47 ja 54, punkti 59 alapunkti c, punkti 60 alapunkti c, punkti 61 alapunktide g ja h, punkti 64 alapunkti c, punkti 66 alapunkti d, punktide 69 ja 81, punkti 85 alapunkti b, punkti 90 alapunkti c, punkti 91 alapunkti c, punkti 92 alapunkti c, punkti 131, punkti 132 alapunkti b, punkti 136 alapunkti d, punkti 153, punkti 154 alapunkti d, punkti 155 alapunkti c, punkti 156 alapunkti b, punkti 166 alapunkti c ning punktide 169, 178, 182, 183, 189, 192, 194, 196, 199 ja 201–205 sätted, mille kohaselt peavad Euroopa järelevalveasutused või Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitama komisjonile regulatiivsete või rakenduslike tehniliste standardite eelnõud ja aruanded, sätted, mille kohaselt peab komisjon koostama aruanded, sätted, millega antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte või rakendusakte, läbivaatamissätteid ja sätteid, mille kohaselt peavad Euroopa järelevalveasutused koostama suunised, mida kohaldatakse alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. ***Määruse (EL) 2019/876 artikli 3 lõige 6 asendatakse järgmisega:***
6. Käesoleva määruse artikli 1 punkti 53, seoses määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 104a, ning punkte 55 ja 69, mis sisaldavad tururiskiga seotud uute omavahendite nõuete kehtestamise sätteid, kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Bilansiväliste kirjete liigitus

Rühm	Kirjed
1	<ul style="list-style-type: none"> • Üldised võlagarantiid, sealhulgas valmisolekuakreditiivid, mida kasutatakse laenude ja väärtpaperite finantsgarantiidena, ning käskvekslite aktseptid, sealhulgas muu käskvekslite aktseptide tunnusega käendus, ning [mis tahes] muud otsesed finantsgarantiid; • müügi- ja repolepingud ning vara müük regressiõigusega, kui krediidirisk jääb finantsinstitutsioonile; • väärtpaperid, mille finantsinstitutsioon on laenuks andnud, või väärtpaperid, mille finantsinstitutsioon on tagatiseks andnud, sealhulgas juhud, kui need tulenevad repotehingute laadsetest tehingutest; • vara ostmine tulevikus, kohustus hoiustada finantsvara kindlaksmääratud ajal tulevikus ning osaliselt tasutud aktsiad ja osad ning väärtpaperid, mis kujutavad endast teatud väljamaksetega seotud siduvaid kohustusi; • bilansiväliseid kirjeid, mis kujutavad endast finantsgarantiid, ei lisatud sõnaselgelt ühtegi teise kategooriasse; • muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Võlakirjade emissiooniteenused (NIF) ja uueneva käenduse süsteemid (RUF), olenemata aluseks oleva tehingu lõpptähtajast; • täitmisgarantiid, pakkumistagatised, tagatised ja valmisolekuakreditiivid, mis on seotud konkreetsete tehingutega ja sarnaste tehinguga seotud tingimuslike kirjetega, välja arvatud rühmas 4 osutatud kaubanduse rahastamise bilansivälised kirjed; • bilansiväliseid kirjeid, mis ei kujuta endast finantsgarantiid, ei lisatud sõnaselgelt ühtegi teise kategooriasse; • muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud.
3	<ul style="list-style-type: none"> • Siduvad kohustused, olenemata aluseks oleva tehingu lõpptähtajast, välja arvatud juhul, kui need kuuluvad mõnda teise kategooriasse; • muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud.
4	<ul style="list-style-type: none"> • Kaubanduse rahastamise bilansivälised kirjed:<ul style="list-style-type: none"> – dokumentaalmaksed, mille puhul kaubasaadetis on tagatiseks, ja muud automaatselt likvideeruvad tehingud; – tagatised (pakkumus-, ja täitmisgarantiid ja seotud ettemakse ja kinnipeetava summa garantiid) ning mittefinantsgarantiid; – mittefinantsiseloomuga tagasivõtmatud valmisolekuakreditiivid; • Automaatselt likvideeruvad lühiajalised kaubanduslikud akreditiivid, mis tulenevad kaupade liikumisest, eelkõige dokumentaalmaksed, mis on tagatud kaubasaadetisega, kui tegemist on akreditiivi välja andnud või selle kinnitanud finantsinstitutsiooniga; • muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud.
5	<ul style="list-style-type: none"> • Tingimusteta tühistatavad siduvad kohustused; • selliste jaekrediidiliinide kasutamata limiit, mille puhul lepingutingimused võimaldavad finantsinstitutsioonil neid tühistada sellises ulatuses, mis on

lubatud tarbijakaitsealaste ja nendega seotud õigusaktidega;

- pakkumus- ja täitmisgarantiide kasutamata krediidilimiidid, mille võib igal ajal tingimusteta ja etteteatamata tühistada või mille puhul on ette nähtud, et need võib laenuvõtja krediidivõimelisuse halvenemise tõttu automaatselt tühistada;
- muud sarnase riskiga bilansivälised kirjed, millest on EBA-le teatatud.